C/2025/4944

2025.10.13.

A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK, A TANÁCSNAK ÉS A SZÁMVEVŐSZÉKNEK

Az Európai Unió összevont éves beszámolója 2024. pénzügyi évre

(C/2025/4944)

TARTALOMJEGYZÉK

Oldal

AZ ÉV PÉNZÜGYI SAROKSZÁMAI 2

AZ ÖSSZEVONT BESZÁMOLÓT KÍSÉRŐ MEGJEGYZÉS 33

ÖSSZEVONT PÉNZÜGYI BESZÁMOLÓ ÉS MAGYARÁZÓ MEGJEGYZÉSEK 34

MÉRLEG 35

EREDMÉNYKIMUTATÁS 36

CASH FLOW KIMUTATÁS 37

KIMUTATÁS A NETTÓ ESZKÖZÁLLOMÁNY VÁLTOZÁSAIRÓL 38

MEGJEGYZÉSEK A PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ 39

A KÖLTSÉGVETÉS VÉGREHAJTÁSÁRÓL SZÓLÓ JELENTÉSEK ÉS MAGYARÁZÓ MEGJEGYZÉSEK 136

FOGALOMTÁR 219

RÖVIDÍTÉSEK JEGYZÉKE 223

AZ ÉV PÉNZÜGYI SAROKSZÁMAI

Az IPSASB ajánlott gyakorlatra vonatkozó 2. iránymutatásában („A pénzügyi beszámoló tárgyalása és elemzése") felvázolt elvek alapján elkészített, az év pénzügyi sarokszámaira vonatkozó e szakasszal segíteni kívánjuk az olvasókat annak megértésében, hogy az EU operatív, pénzügyi és beruházási tevékenységei miként jelennek meg az EU összevont pénzügyi beszámolójának különböző elemeiben. Az itt szereplő információk nem képezték ellenőrzés tárgyát.

Meg kell jegyezni, hogy a számadatok millió euróra való kerekítése miatt a következő táblázatok néhány pénzügyi adata pontatlannak tűnhet.

TARTALOMJEGYZÉK

		Oldal
1.	AZ ÉV LEGFONTOSABB SZÁMADATAI ÉS SAROKSZÁMAI	3
2.	A 2021–2027-ES IDŐSZAKRA VONATKOZÓ TÖBBÉVES PÉNZÜGYI KERET, a NextGenerationEU ÉS AZ UKRAJNÁNAK NYÚJTOTT TÁMOGATÁS	5
3.	AZ NGEU MEGVALÓSÍTÁSA	7
	3.1. Áttekintés	7
	3.2. Vissza nem térítendő támogatás folyósítása az RRF (többek között a REPowerEU) keretében	7
	3.3. Hitelek folyósítása az RRF keretében (beleértve a REPowerEU-t)	8
	3.4. Az NGEU hozzájárulásai az uniós költségvetés más programjaihoz	9
4.	FÜGGŐ KÖLTSÉGVETÉSI KÖTELEZETTSÉGEK	10
	4.1. Hitelfelvételi és -nyújtási műveletek	10
	4.2. Költségvetési biztosítékok	17
	4.3. Közös tartalékalap	18
5.	A PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOK ELEMZÉSE	19
	5.1. Bevételek	19
	5.2. Kiadások	20
	5.3. Eszközök	21
	5.4. Kötelezettségek	23
	5.5. Nettó eszközök	25
6.	A KÖLTSÉGVETÉS VÉGREHAJTÁSÁNAK ÖSSZEFOGLALÁSA	25
	6.1. Bevételek	25
	6.2. Kiadások	27
7.	EURÓPAI UNIÓS POLITIKAI ÉS PÉNZÜGYI KERET, IRÁNYÍTÁS ÉS ELSZÁMOLTATHATÓSÁG	29
	7.1. Politikai és pénzügyi keret	29
	7.2. Irányítás és elszámoltathatóság	30

1. AZ ÉV LEGFONTOSABB SZÁMADATAI ÉS SAROKSZÁMAI

Összevont pénzügyi beszámoló

Az EU összevont pénzügyi beszámolója több mint 50 gazdálkodó egységre (többek között az Európai Parlamentre, a Tanácsra, a Bizottságra és az uniós ügynökségekre) terjed ki. E beszámoló a Bizottság számvitelért felelős tisztviselője által elfogadott eredményszemléletű elszámolási szabályokon alapul, amelyek a nemzetközi költségvetési számviteli standardokra (IPSAS) épülnek.

Amint az az alábbi mérlegkivonatból kitűnik, és a pénzügyi beszámolók elemzése (**5.** szakasz) részletesebben kifejti, az EU 2024. évi összevont pénzügyi beszámolóját különösen a NextGenerationEU végrehajtása miatti hitelfelvétel-növekedés, valamint az Ukrajnának nyújtott kiegészítő pénzügyi támogatás jellemezte:

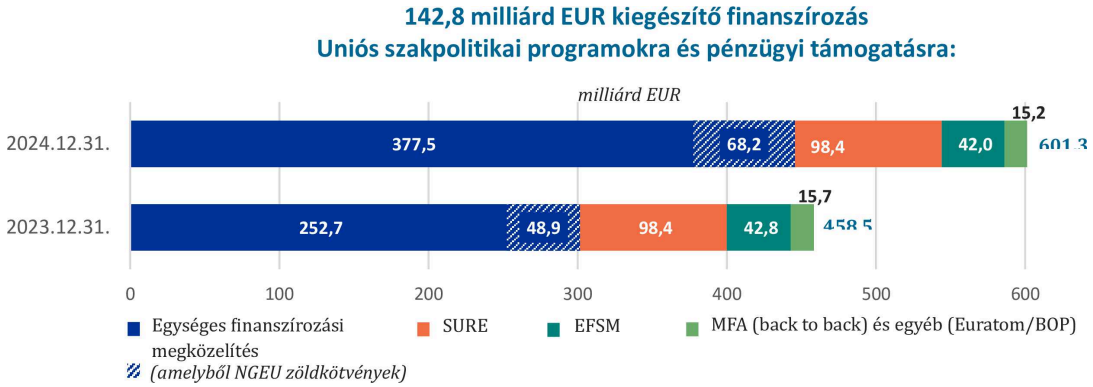
(milliárd EUR)

	2024	2023	Változás
ESZKÖZÖK			
Pénzügyi eszközök	328,3	285,4	43,0
Előfinanszírozás	78,9	91,7	– 12,8
Követelések	31,7	35,2	– 3,5
Pénzeszközök és pénzeszköz-egyenértékesek	63,2	39,6	23,6
Ingatlanok, gépek és berendezések, valamint egyéb eszközök	16,3	15,8	0,5
Összesen	**518,5**	**467,7**	**50,8**
KÖTELEZETTSÉGEK			
Munkaviszony megszűnése utáni juttatások	93,1	90,8	2,3
Pénzügyi kötelezettségek	601,9	458,4	143,5
Szállítói kötelezettségek	55,4	50,5	4,9
Elhatárolások	67,1	76,8	– 9,7
Egyéb kötelezettségek	9,8	3,3	6,5
Összesen	**827,3**	**679,8**	**147,5**
NETTÓ ESZKÖZÖK			
Tartalékok	1,0	1,1	– 0,1
Tagállamoktól lehívandó összegek	(309,8)	(213,2)	– 96,6
Összesen	**(308,8)**	**(212,2)**	**– 96,7**

Lásd a pénzügyi kimutatások elemzését az **5.** pontban

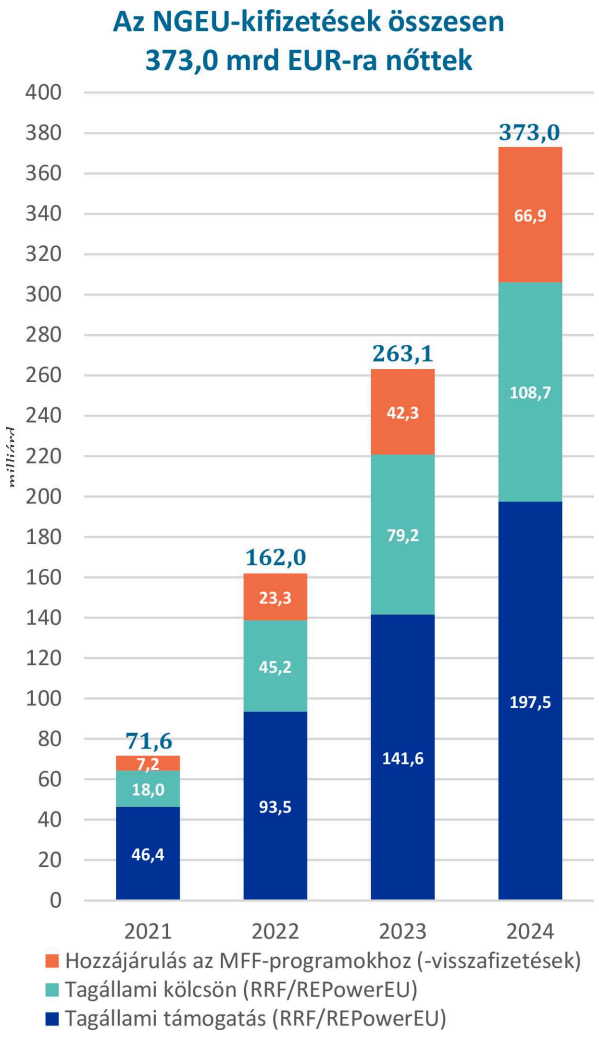
Legfontosabb fejlemények 2024-ben

Az uniós kötvények, uniós kincstárjegyek és NGEU-zöldkötvények kibocsátása terén elért sikeres eredmények folytatása

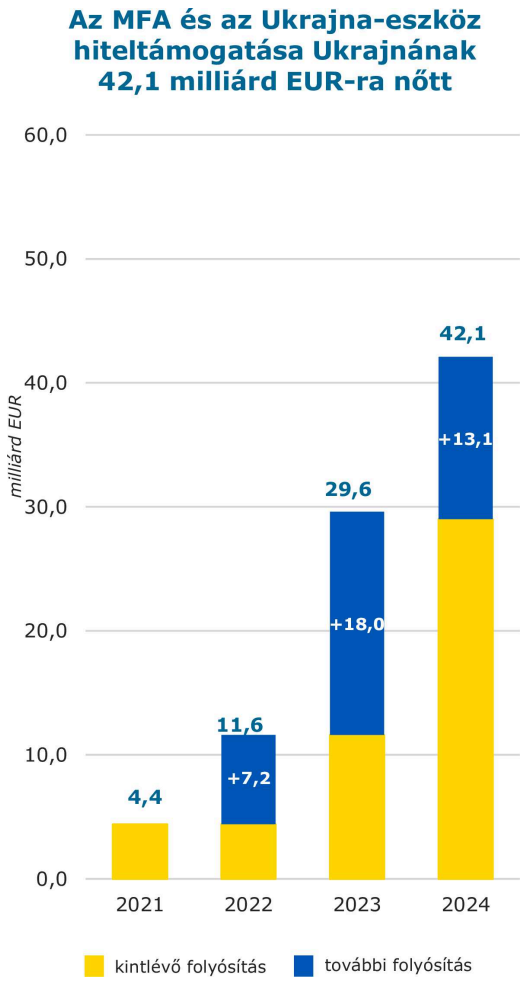
Lásd a **4.** pontot.

Az NGEU célkitűzéseinek megvalósítása

Lásd a **3.** pontot.

Pénzügyi támogatás nyújtása Ukrajnának

Lásd a **4.** pontot.

2. A 2021–2027-ES IDŐSZAKRA VONATKOZÓ TÖBBÉVES PÉNZÜGYI KERET, a NextGenerationEU ÉS AZ UKRAJNÁNAK NYÚJTOTT TÁMOGATÁS

Az EU 2021–2027-es időszakra vonatkozó hosszú távú költségvetése a NextGenerationEU (a továbbiakban: NGEU) helyreállítási eszközzel együtt folyó árakon 2 028 billió EUR-t tesz ki (2018-as árakon 1,8 billió EUR).

A csomag egyrészt a hosszú távú költségvetésből, azaz a 2021–2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretből áll, amely folyó árakon 1,221 billió EUR-t (2018-as árakon 1,081 billió EUR) tesz ki, másrészt az NGEU ideiglenes helyreállítási eszközből, amelynek eredeti összege folyó árakon legfeljebb 806,9 milliárd EUR-nak (2018-as árakon 750 milliárd EUR) felel meg. Az eredeti összeg kiigazítását követően a tétel 712 milliárd EUR-ra módosult, mivel a tagállamok nem igényelték teljes mértékben a rendelkezésre álló hiteltámogatást.

A 2021–2027-es uniós költségvetés felülvizsgálata

A 2021–2027-es hosszú távú uniós költségvetés 2020. évi elfogadása óta az EU példa nélküli, előre nem látható válságokkal szembesült, Oroszország Ukrajna elleni agressziós háborújától és annak következményeitől kezdve az infláció és a kamatlábak felgyorsulásán és a migráción át az olyan külső kihívásokig, mint a közel-keleti konfliktus. E sokrétű kihívások kezelése végletesen megterhelte az uniós költségvetés forrásait, így az Uniót még a legsürgetőbb kihívások kezelése is próbára tette. Annak érdekében, hogy az uniós költségvetés továbbra is szolgálni tudja az EU fő célkitűzéseinek megvalósítását, az Európai Bizottság 2023 júniusában javaslatot tett az EU hosszú távú költségvetésének megerősítésére.

Az uniós vezetők 2024. február 1-jén jóváhagyták a bizottsági javaslatban meghatározott valamennyi prioritást, és megállapodtak az EU hosszú távú költségvetésének első felülvizsgálatáról, amelyet az Európai Parlament is jóváhagyott 2024. február 27-én. Az átalakított szabályozás legfontosabb elemei a következők:

— létfontosságú támogatás Ukrajnának: új Ukrajna-eszköz, amely vissza nem térítendő támogatásokon, hiteleken és garanciákon alapul, és amelynek teljes pénzügyi kerete a 2024–2027-es időszakban 50 milliárd EUR, továbbá célja Ukrajna azonnali szükségleteinek kielégítése, újjáépítésének és modernizálásának támogatása az uniós csatlakozás felé vezető útján,

— a szuverenitás és a versenyképesség megerősítése: a Stratégiai Technológiák Európai Platformja (STEP) elő fogja mozdítani az EU hosszú távú versenyképességét a kritikus technológiák, így a digitális technológia és a „deep tech” megoldások területén, a tiszta technológiák és a biotechnológia világában, új rugalmassági mechanizmusokat és ösztönzőket teremtve a kohéziós finanszírozás és az RRF számára, valamint 1,5 milliárd EUR-val egészítve ki az Európai Védelmi Alapot,

— a migrációval és a külső kihívásokkal kapcsolatos intézkedések bővítése: a 9,6 milliárd EUR összegű emelés a migráció belső és külső dimenzióinak támogatására, valamint a nyugat-balkáni, a déli szomszédságbeli és egyéb partnerek támogatására szolgál,

— határozottabb reagálás az előre nem látható válságokra: annak érdekében, hogy az uniós költségvetés továbbra is reagálni tudjon az előre nem látható körülményekre – például az energiaválságra, az élelmiszerválságra és az orosz háború következményeire, mindezt növekvő infláció és kamatköltségek mellett –, a Rugalmassági Eszköz további 2 milliárd EUR-val megerősítésre kerül, a sürgősségisegély-tartalék felső határa pedig 1,5 milliárd EUR-val emelkedik, és két külön eszközre oszlik: az európai szolidaritási tartalékra és a sürgősségisegély-tartalékra,

— a válságokkal szembeni reziliencia növelése: egy háromlépcsős szükséghelyzeti mechanizmus és egy új eszköz egyértelművé teszi a NextGenerationEU-val kapcsolatos költségek finanszírozására szolgáló költségvetési mechanizmusokat,

— a felülvizsgálat finanszírozása új források és az uniós költségvetésen belüli átcsoportosítások kombinációjával történik. Ez lehetővé teszi az EU számára, hogy továbbra is foglalkozzon a legsürgetőbb prioritásokkal, ugyanakkor a lehető legkisebb hatást gyakorolja a nemzeti költségvetésekre, ami amellett, hogy az európai emberek javát szolgálja, általánosabb előnyökkel is jár.

A felülvizsgálat 2024. március 1-jén lépett hatályba, és 2024. január 1-jétől visszamenőleges hatállyal alkalmazandó az uniós költségvetésre. A felülvizsgálat 2024. évi költségvetésre gyakorolt hatását az 1/2024. sz. költségvetés-módosítás tartalmazta, míg a hosszabb távú hatást a 2025. évi költségvetés, valamint a 2026-ra és 2027-re vonatkozó pénzügyi programozás tükrözi.

NextGenerationEU

A legfeljebb 806,9 milliárd EUR összegű eredeti költségvetéssel rendelkező NGEU célja, hogy segítse a Covid19-járvány okozta közvetlen gazdasági és társadalmi károk helyreállítását, és ezáltal egy zöldebb, digitálisabb, reziliensebb, a jelenlegi és jövőbeli kihívásoknak jobban megfelelő Európa kiépítését segítse elő a Covid19 után. A pénzeszközök többségét a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközön (RRF) keresztül folyósítják. A pénzeszközök egy részét, legfeljebb 338,0 milliárd EUR-t nem visszafizetendő támogatási formában vagy vissza nem térítendő támogatás formájában nyújtják. A források másik része – 385,8 milliárd EUR – az EU által az egyes tagállamoknak nyújtott hiteleket finanszírozza.

A tagállamok számára a hiteligénylésre nyitva álló határidő 2023 augusztusában lejárt, ami azt jelenti, hogy 94,9 milliárd EUR összegű hitel már nem folyósítható. Ennek eredményeként a hitelek teljes összege jelenleg 290,9 milliárd EUR, a vissza nem térítendő támogatások és hitelek kiigazított teljes keretösszege pedig 712 milliárd EUR. Ezeket a hiteleket a tagállamok csak a jelenlegi többéves pénzügyi keret időszakát követően, hosszú időszakon keresztül fizetik vissza (2032–2054, lásd a **3.3.** pontot). Az NGEU a következő uniós programokat és szakpolitikákat is megerősíti:

— kohéziós politika – a kohéziós célú és az európai területeknek nyújtott helyreállítási támogatás (REACT-EU) keretében, annak érdekben, hogy segítséget nyújtson a Covid19 gazdasági következményeinek kezeléséhez a helyreállítás első éveiben,

— igazságos Átmenet Alap – annak biztosítékaként, hogy a klímasemlegességre való átállás mindenki számára elérhető legyen,

— Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap – a mezőgazdasági termelők további támogatása érdekében,

— InvestEU – vállalkozásaink beruházási erőfeszítéseinek támogatása céljából,

— Horizont Európa – hogy az EU képes legyen több kiválóságot finanszírozni a kutatás területén,

— rescEU – annak érdekében, hogy az uniós polgári védelmi mechanizmus képes legyen reagálni a nagyszabású veszélyhelyzetekre.

Emellett a vissza nem térítendő RRF-támogatások a költségvetésbe állított REPowerEU-intézkedésekkel egészülnek ki, amelyek finanszírozása a kibocsátáskereskedelmi rendszer (ETS) bevételeiből és a brexit miatti kiigazításokra képzett tartalék allokációiból, valamint az NGEU-allokációkból történik. Hasonlóképpen, a RRF-hitelek hozzájárulnak a REPowerEU céljaihoz. Az NGEU végrehajtásával kapcsolatos további részletes információk a 3. szakaszban találhatók, az egységes finanszírozási megközelítésen keresztül történő hitelfelvételt a 4. szakasz ismerteti.

Támogatás Ukrajnának

Oroszország Ukrajna elleni agressziós háborújának kezdete óta az uniós költségvetés jelentős erőfeszítésekkel támogatja minden fronton az EU ukrajnai válságreagálását. Közelebbről: az „Európa együtt” megközelítés részeként az EU, tagállamai és az európai pénzügyi intézmények 2024 végéig több mint 130 milliárd EUR összegű támogatást mozgósítottak Ukrajna és az ukrán nép számára, egyértelműen jelezve az EU rendületlen szolidaritását. Ez az alábbiakat tartalmazza:

— 64,4 milliárd EUR összegű pénzügyi támogatás, költségvetés-támogatás és humanitárius segítségnyújtás, amelyet az uniós költségvetés és közvetlenül az uniós tagállamok tettek lehetővé vissza nem térítendő támogatások, hitelek és garanciák formájában (ebből 2024 folyamán 19,6 milliárd EUR-t mozgósítottak az Ukrajna-eszköz mindhárom pillére keretében hitelek, vissza nem térítendő támogatások és költségvetési garanciák formájában),

— 47,3 milliárd EUR összegű, közvetlenül az uniós tagállamok által nyújtott katonai támogatás, ebből 6,1 milliárd EUR az Európai Békekereten keresztül (költségvetésen kívüli eszköz),

— 1,5 milliárd EUR a befagyasztott és immobilizált orosz állami eszközökből származó bevételekből (extraprofit), valamint

— 17 milliárd EUR összeg, amelyet az EU és tagállamai bocsátanak rendelkezésre az Ukrajnából menekülők támogatására.

A 2024–2029-es Bizottság politikai prioritásai

Az Európai Bizottság politikai prioritásait a Bizottság elnöke által meghatározott politikai iránymutatás körvonalazza. Az Ursula von der Leyen elnök vezetésével 2024. december 1-jén hivatalba lépett Bizottság a következő hét fő prioritásra összpontosít:

Új terv Európa fenntartható jólétéért és versenyképességéért

Európa a gazdasági növekedés, a vállalkozások és az innováció kontinense, amely garantálja a versenyképességet, a jólétet és a méltányosságot.

Az európai védelem és biztonság új korszaka

Európa szembenéz biztonsági és védelmi kihívásaival, és fokozza a felkészültséget és a válságkezelést.

Az emberek támogatása, társadalmaink és szociális modellünk megerősítése

Előmozdítjuk a társadalmi méltányosságot és szolidaritást, és mindenkinek egyenlő esélyeket nyújtunk.

Életminőségünk fenntartása: élelmezésbiztonság, víz és természet

Versenyképes és reziliens mezőgazdasági és élelmiszerrendszert építünk ki, védjük a biológiai sokféleséget és felkészülünk az éghajlatváltozásra.

Demokráciánk védelme és értékeink megőrzése

Demokráciánk középpontjába a polgárokat helyezzük, hogy mindenki alakíthasson az Európai Unió jövőjén.

Globális Európa: diplomáciai erőnk és partnerségeink kiaknázása

Előmozdítjuk a békét, a partnerségeket és a gazdasági stabilitást; a globális kihívások kezelése során a tágabb értelemben vett szomszédos országokra összpontosítunk.

Közös eredmények elérése és az Unió felkészítése a jövőre

Céljaink eléréséhez fontos a korszerű és megerősített uniós költségvetés, valamint az ambiciózus reformprogram.

3. AZ NGEU MEGVALÓSÍTÁSA

3.1. Áttekintés

A Bizottság 2024 végén összesen 373,0 milliárd EUR összegű pénzügyi támogatást folyósított. Ennek az összegnek a nagyobb részét, 306,1 milliárd EUR-t az RRF keretében (részben a REPowerEU terv szerinti reformok és beruházások támogatása céljára) folyósították, ebből 197,5 milliárd EUR-t nem visszafizetendő támogatás formájában, 108,7 milliárd EUR-t pedig pénzügyihitel-támogatásként. További (visszafizettetéssel csökkentett) 66,9 milliárd EUR-t folyósítottak a többéves pénzügyi keret meglévő programok keretében teljesített kifizetéseiként.

3.2. Vissza nem térítendő támogatás folyósítása az RRF (többek között a REPowerEU) keretében

A 27 tagállam helyreállítási és rezilienciaépítési tervei keretében jóváhagyott és jogilag lekötött vissza nem térítendő támogatás teljes összege 359,5 milliárd EUR. 2024. december 31-én a költségvetési kötelezettségvállalások 358,9 milliárd EUR-t tettek ki. A Bizottság 2024 végéig összesen 197,5 milliárd EUR összegű vissza nem térítendő támogatást folyósított 26 tagállam számára:

milliárd EUR

Tagállam A vissza nem térítendő	támogatások értéke összesen	Költségvetési kötelezettségvállalások 2024.12.31. (*)	Összes folyósítás 2024.12.31.
Ausztria	4,0	4,0	1,2
Belgium	5,0	4,9	1,5
Bulgária	5,7	5,7	1,4
Horvátország	5,8	5,8	3,7

milliárd EUR

Tagállam A vissza nem térítendő	támogatások értéke összesen	Költségvetési kötelezettségvállalások 2024.12.31. (*)	Összes folyósítás 2024.12.31.
Ciprus	1,0	1,0	0,4
Csehország	8,4	8,4	4,2
Dánia	1,6	1,6	1,0
Észtország	1,0	1,0	0,5
Finnország	1,9	1,9	0,5
Franciaország	40,3	40,3	30,9
Németország	30,3	30,3	19,8
Görögország	18,2	18,2	8,6
Magyarország	6,5	6,5	0,1
Írország	1,2	1,1	0,3
Olaszország	71,8	71,8	46,4
Lettország	2,0	2,0	0,8
Litvánia	2,3	2,3	1,1
Luxemburg	0,2	0,1	0,0
Málta	0,3	0,3	0,2
Hollandia	5,4	5,3	1,3
Lengyelország	25,3	25,3	7,3
Portugália	16,3	16,3	8,5
Románia	13,6	13,6	5,8
Szlovákia	6,4	6,4	3,5
Szlovénia	1,6	1,6	0,7
Spanyolország	79,9	79,9	48,0
Svédország	3,4	3,4	–
Összesen	**359,5**	**358,9**	**197,5**

(*) A költségvetési kötelezettségvállalások figyelembe veszik az összes visszavont kötelezettségvállalást, beleértve a 2024 előtt tett kötelezettségvállalásokhoz kapcsolódókat is. Az összes költségvetési kötelezettségvállalásból 2024-ben 2,5 milliárd EUR-t kötöttek le.

2024-ben a Bizottság összesen 55,9 milliárd EUR vissza nem térítendő támogatást folyósított. A legnagyobb összegű folyósítások a következő tagállamoknak történtek: Németország (13,5 milliárd EUR), Spanyolország (10,9 milliárd EUR), Franciaország (7,5 milliárd EUR), Lengyelország (6,8 milliárd EUR) és Olaszország (5,5 milliárd EUR).

3.3. **Hitelek folyósítása az RRF keretében (beleértve a REPowerEU-t)**

A tervek keretében jóváhagyott pénzügyi hiteltámogatás összesen 290,9 milliárd EUR. Az aláírt hitelmegállapodások a teljes összeget fedezik. A Bizottság 2024 végéig 108,7 milliárd EUR összegű vissza nem térítendő támogatást folyósított 13 tagállam számára:

milliárd EUR

Tagállam	Összes nyújtott	Összes aláírva 2024.12.31.	Összes folyósítás 2024.12.31.	Összes visszafizetett 2024.12.31.	Összes kintlevő 2024.12.31.
Belgium	0,2	0,2	0,0	0,0	0,0
Horvátország	4,3	4,3	0,8	0,0	0,8
Ciprus	0,2	0,2	0,0	0,0	0,0

milliárd EUR

Tagállam	Összes nyújtott	Összes aláírva 2024.12.31.	Összes folyósítás 2024.12.31.	Összes visszafizetett 2024.12.31.	Összes kintlevő 2024.12.31.
Csehország	0,8	0,8	0,2	0,0	0,2
Görögország	17,7	17,7	9,6	0,0	9,6
Magyarország	3,9	3,9	0,8	0,0	0,8
Olaszország	122,6	122,6	75,7	0,0	75,7
Litvánia	1,6	1,6	0,8	0,0	0,8
Lengyelország	34,5	34,5	13,5	0,0	13,5
Portugália	5,9	5,9	2,9	0,0	2,9
Románia	14,9	14,9	3,7	0,0	3,7
Szlovénia	1,1	1,1	0,4	0,0	0,4
Spanyolország	83,2	83,2	0,3	0,0	0,3
Összesen	**290,9**	**290,9**	**108,7**	**0,0**	**108,7**

2024-ben a Bizottság 29,4 milliárd EUR összegű új pénzügyi hiteltámogatást nyújtott. A legnagyobb összegű folyósítások a következő tagállamoknak történtek: Olaszország (14,7 milliárd), Lengyelország (9,0 milliárd), Görögország (2,3 milliárd) és Portugália (1,2 milliárd). A hitelmegállapodások szerint a tagállamok a folyósítás időpontja után 10 évvel kezdődően a folyósított összegek 5 %-ának megfelelő összeget fizetnek vissza évente. Ebből 2032-től 2054-ig tartó visszafizetési időszak adódik a 2024. december 31-ig folyósított hitelek esetében.

3.4. **Az NGEU hozzájárulásai az uniós költségvetés más programjaihoz**

2024 végén a többéves pénzügyi keret más programjaira folyósított nettó kifizetések teljes összege 66,9 milliárd EUR-t tett ki. Ez a hozzájárulás, amely nem tartalmazza a visszafizettetéseket, főként az Európai Regionális Fejlesztési Alapot (ERFA) és az Európai Szociális Alapot (ESZA, beleértve a FEAD-ot is) finanszírozó REACT-EU-hoz kapcsolódik:

milliárd EUR

MFF-program	Összes allokáció	Összes nettó kötelezettségvállalás 2024.12.31.	Összes nettó kifizetés 2024.12.31.
REACT-EU	50,6	50,6	46,3
— *ebből ERFA*	30,0	30,0	28,1
— *ebből ESZA (beleértve a FEAD-ot)*	20,6	20,6	18,2
Igazságos Átmenet Alap	10,9	10,8	6,3
Vidékfejlesztés (EMVA)	8,1	8,1	4,8
InvestEU	6,1	6,1	3,8
Horizont Európa	5,4	5,4	4,5
rescEU	2,0	2,0	1,3
Összesen	**83,1**	**82,9**	**66,9**

2024-ben a Bizottság 24,6 milliárd EUR összegű kifizetést folyósított a többéves pénzügyi keret más programjai számára. Ez az összeg a REACT-EU-hoz (14,9 milliárd EUR, ebből 7,1 milliárd EUR az ERFA-hoz és 7,8 milliárd EUR az ESZA-hoz, beleértve a FEAD-ot is), az Igazságos Átmenet Alaphoz (6,0 milliárd EUR), a vidékfejlesztéshez (1,5 milliárd EUR), az InvestEU-hoz (1,2 milliárd EUR), a Horizont Európához (0,6 milliárd EUR) és a rescEU-hoz (0,3 milliárd EUR) kapcsolódó kifizetéseket foglalta magában.

4. **FÜGGŐ KÖLTSÉGVETÉSI KÖTELEZETTSÉGEK**

Az elmúlt években az EU egyre gyakrabban használt fel pénzügyi eszközöket (kölcsönöket, garanciákat és tőkebefektetéseket) a szakpolitikái végrehajtásához és az uniós célkitűzések megvalósításához. Az EU által a tagállamoknak vagy partnerországoknak nyújtott hitelek célja például a pénzügyi stabilitás helyreállítása vagy a válsághelyzetekből való gazdasági kilábalás elősegítése. Az uniós garanciaprogramok fő célkitűzése a beruházások fellendítése és a finanszírozáshoz való hozzáférés javítása a kulcsfontosságú szakpolitikai területeken tapasztalható piaci hiányosságok kezelése érdekében.

Amikor az EU kölcsönök vagy garanciák formájában nyújt támogatást, elvárja, hogy pénzügyi hozzájárulása magas hozzáadott értéket képviseljen. Ennek az az oka, hogy a költségvetés végrehajtásának hagyományos, vissza nem térítendő módszereivel, például a vissza nem térítendő támogatások nyújtásával ellentétben az úgynevezett tőkeáttételi hatás miatt a végső kedvezményezett az uniós költségvetésből elköltött minden egyes euró után többet kap az uniós pénzügyi támogatás nominális összegénél.

Bár az EU arra számít, hogy a felmerült kiadások alacsonyabbak lesznek, mint a nyújtott finanszírozás összege, az uniós költségvetés még mindig szenvedhet el veszteségeket olyan események bekövetkeztekor, amelyeket az EU nem képes teljes mértékben uralni. Így van ez azoknál a programoknál, amelyeknél az EU a tagállamoknak és harmadik országoknak nyújtott hiteleket maga is hitelfelvételből finanszírozza (**4.1.** pont), valamint a pénzügyi intézményeknek nyújtott garanciák esetében is (**4.2.** pont). Mivel nem valószínű, hogy a végső kedvezményezettek nemfizetéséből eredő veszteségek teljes mértékben realizálódnak, az EU által tartott eszközök e potenciális kötelezettségek maradéktalan fedezésére nem elegendőek ([1]), csak a várható veszteségek fedezését és a váratlan veszteségek esetére megfelelő biztonsági puffer képzését teszik lehetővé. Mindazonáltal a tartalékolt eszközállományt meghaladó veszteségeket a tagállamok a jövőbeli uniós költségvetésekből fedeznék. Ebben az értelemben az uniós költségvetésben „függő kötelezettségek" jönnek létre.

Az EU rendszeresen figyelemmel kíséri függő kötelezettségei fenntarthatóságát és a közös tartalékalapban tartalékolt eszközök megfelelőségét ([2]) (**4.3.** pont).

2024 végén az uniós költségvetési függő kötelezettségek összesen 408,9 milliárd EUR-t tettek ki, amelyből 298,9 milliárd EUR az államokkal szemben fennálló hitelekhez (296,4 milliárd EUR nominális összeg és 2,5 milliárd EUR felhalmozott kamat), 109,9 milliárd EUR pedig a kibocsátott garanciák maximális összegéhez (felső határához) kapcsolódott. A tartalékolt eszközök állománya 23,4 milliárd EUR-t tett ki.

Az EU-nak egyéb kötelezettségei is felmerülnek, amelyek nem függő jellegűek, de amelyeket – hosszú időtartamuknál fogva – a tagállamok csak a jövőbeli költségvetéseken keresztül finanszíroznak. Ez főként a nyugdíj-kötelezettséghez (2024. december 31-én 93,1 milliárd EUR), valamint a vissza nem térítendő RRF/REPowerEU-támogatásokat finanszírozó, az egységes finanszírozási megközelítéssel összefüggő hitelfelvételekhez és a többéves pénzügyi keret néhány más programjához kapcsolódik (2024. december 31-én 264,4 milliárd EUR, lásd a **3.2.** és a **3.4.** pontot).

4.1. **Hitelfelvételi és -nyújtási műveletek**

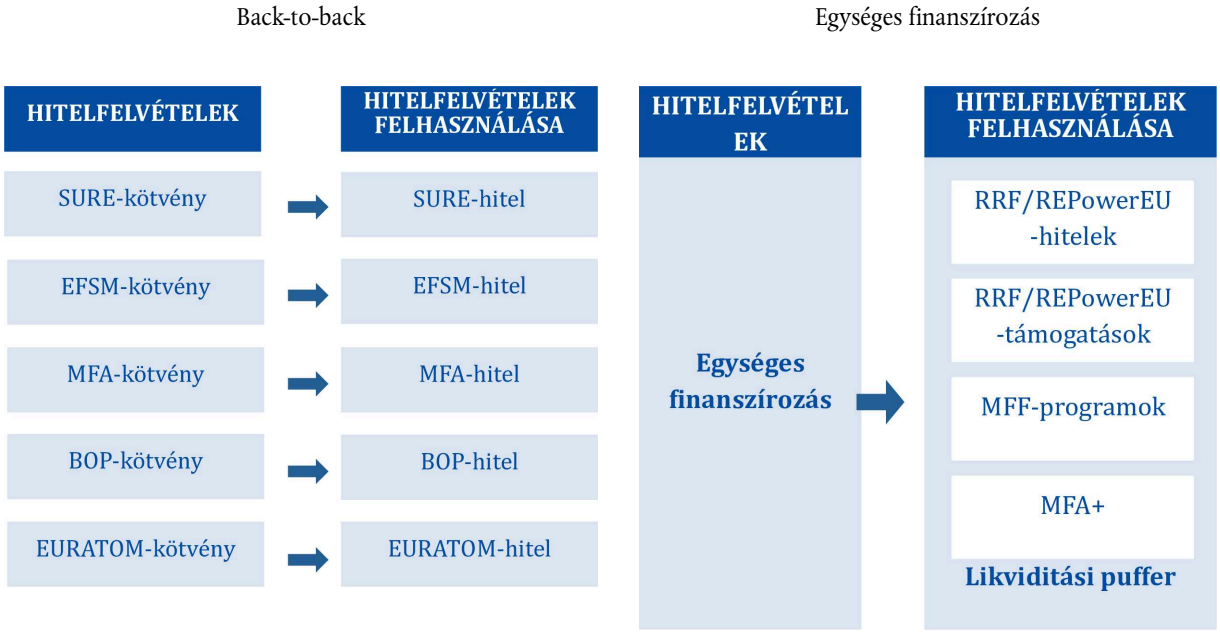
4.1.1. *Hitelfelvétel*

Az Unió a nemzetközi tőkepiacokon értékpapírok kibocsátásával vesz fel hitelt. Az Unió valamennyi hitelfelvételét végső soron az uniós költségvetés garantálja. 2020-ig a hitelfelvételek kizárólagos célja a hitelnyújtási tevékenységek finanszírozására volt (**4.1.2.** pont). Az NGEU eszköz bevezetését követően a hitelfelvételek a vissza nem térítendő támogatás finanszírozását is szolgálják (**3.2.** pont).

([1]) Kivéve a korábbi többéves pénzügyi keretek pénzügyieszköz-programjai keretében nyújtott egyes garanciákat, amelyek finanszírozása vagy feltöltése teljes mértékben az uniós költségvetésből történt.

([2]) Lásd: „A Bizottság jelentése az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a pénzügyi eszközökről, a költségvetési biztosítékokról, a pénzügyi támogatásról és a függő kötelezettségekről", amelyet a Bizottság évente ad ki.

A finanszírozási megközelítés

A Bizottság 2020-ig „back to back” megközelítést alkalmazva egy adott hitelmegállapodás finanszírozására célzott kötvényt bocsátott ki. A pénzt ugyanazokkal a feltételekkel (kamat, lejárat) közvetlenül a kedvezményezett országnak utalta át. A kötvénykibocsátások időzítését, volumenét és lejáratát a kedvezményezett igényei határozták meg.

Az NGEU eszköz esetében a Bizottság diverzifikált, összevont finanszírozási megközelítést alkalmaz, amelynél a hitelfelvételek nem közvetlenül finanszíroznak konkrét folyósításokat. Ehelyett az adósságot féléves finanszírozási terv alapján bocsátják ki, hosszú lejáratú kötvények és rövid lejáratú kincstárjegyek formájában. A Bizottság az értékpapírokat aukció és szindikálás útján bocsátja ki. Ezt követően a tagállamokkal egyeztetett költségallokációs módszertannal összhangban ([3]) áthárítja a költségeket a hitelek kedvezményezettjeire, a vissza nem térítendő támogatás esetében pedig az uniós költségvetésre. Az összevont finanszírozási megközelítés rugalmasabb és koherensebb hitelfelvételi és hitelnyújtási tevékenységet tesz lehetővé. Emellett jobb finanszírozási költségeket kínál, és lehetővé teszi egy jobb kockázati és megfelelési keret kialakítását. A rugalmas finanszírozáshoz a hatékony likviditáskezelés érdekében likviditási pufferre is szükség van.

Az (EU, Euratom) 2022/2434 európai parlamenti és tanácsi rendelet ([4]) 2022 decemberi elfogadását követően a Bizottság minden jövőbeli hitelfelvétel esetében alkalmazhatja ezt a megközelítést. Ily módon az Ukrajnának nyújtott makroszintű pénzügyi támogatás (MFA)+ és más jövőbeli hitelnyújtási programok profitálhatnak ebből a rugalmas és költséghatékony adósságkezelésből, egységes finanszírozási megközelítést teremtve valamennyi uniós hitelfelvétel számára.

2024-ben az uniós hitelfelvételek fennálló egyenlege 142,8 milliárd EUR-val nőtt, így annak nominális összege 2024. december 31-én 601,3 milliárd EUR volt. Ez az összeg 68,2 milliárd EUR összegű NGEU-zöldkötvényt tartalmaz. Ezeket a kibocsátásokat az NGEU zöldkötvény-keretrendszere támasztja alá, amely összhangban van a Nemzetközi Tőkepiaci Szövetség (ICMA) zöldkötvényekre vonatkozó alapelveivel ([5]). Az NGEU-zöldkötvények útján bevont források az RRF keretében a nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési tervek éghajlatváltozással kapcsolatos intézkedéseit finanszírozzák.

([3]) A Bizottság (EU) 2022/9701 végrehajtási határozata.
([4]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU, Euratom) 2022/2434 rendelete (2022. december 6.) az (EU, Euratom) 2018/1046 rendeletnek a diverzifikált finanszírozási stratégia mint általános hitelfelvételi módszer bevezetése tekintetében történő módosításáról (HL L 319., 2022.12.13., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2434/oj).
([5]) Európai Bizottság, Költségvetési Főigazgatóság: „Zöldkötvények – Hatás- és allokációs jelentés – NGEU 2023. évi jelentés”, az Európai Unió Kiadóhivatala, 2023, https://data.europa.eu/doi/10.2761/302803.

Az alábbi táblázat a 2024. december 31-én fennálló uniós hitelfelvételek visszafizetési ütemtervét mutatja:

(milliárd EUR)

	EGYSÉGES FINANSZÍROZÁS	BACK-TO-BACK HITELFELVÉTELEK					ÖSSZESEN
		SURE	EFSM	MFA	BOP	EURATOM	
2025	41,1	8,0	2,4	0,0	0,2	–	51,8
2026	33,0	8,0	6,2	0,1	–	–	47,4
2027	32,6	–	3,0	0,2	–	–	35,9
2028	30,6	10,0	4,1	0,2	–	–	44,9
2029	27,6	8,1	1,4	0,9	–	0,1	38,1
2030	15,4	10,0	–	0,1	–	–	25,5
2031	29,0	–	7,3	1,2	–	0,1	37,5
2032	18,4	–	3,0	0,7	–	0,1	22,1
2033	11,8	–	2,1	0,5	–	–	14,4
2034	33,1	–	0,0	0,7	–	–	33,8
2035	–	8,5	2,0	2,0	–	–	12,5
2036	–	9,0	5,8	1,3	–	–	16,1
2037	18,4	8,7	–	0,9	–	–	28,1
2038	14,3	–	1,8	0,3	–	–	16,5
2039	12,0	–	–	0,1	–	–	12,1
2040	–	7,0	–	0,5	–	–	7,5
2041	16,0	–	–	–	–	–	16,0
2042	12,0	–	3,0	2,0	–	–	17,0
2043	12,0	–	–	–	–	–	12,0
2044	12,0	–	–	–	–	–	12,0
2045	–	–	–	–	–	–	0,0
2046	–	5,0	–	–	–	–	5,0
2044	–	6,0	–	–	–	–	6,0
2048	14,0	–	–	–	–	–	14,0
2049	–	–	–	–	–	–	0,0
2050	12,0	10,0	–	–	–	–	22,0
2051	14,0	–	–	–	–	–	14,0
2052	10,9	–	–	0,5	–	–	11,4
2053	15,3	–	–	2,5	–	–	17,8
2054	10,0	–	–	–	–	–	10,0
Összesen	**445,7**	**98,4**	**42,0**	**14,7**	**0,2**	**0,3**	**601,3**

Az „egységes finanszírozás” az NGEU-hiteleket és a vissza nem térítendő támogatásokat, valamint az Ukrajna-eszközt és a 2023-tól aláírt MFA-kölcsönöket finanszírozza.

4.1.2. *Hitelezés*

A Bizottság az Európai Parlament és a Tanács határozataival összhangban kétoldalú kölcsönöket nyújt. 2024-ben a Bizottság az EU nevében hét fő programot működtetett, amelyek keretében hitelt nyújthat:

— SURE segítségnyújtás (szükséghelyzeti munkanélküliségi kockázatokat mérséklő ideiglenes támogatást nyújtó európai eszköz),

— az európai pénzügyi stabilizációs mechanizmus (EFSM) keretében nyújtott támogatás,

— a makroszintű pénzügyi támogatás (MFA),

— fizetésimérleg-támogatás,

— Euratom,

— Ukrajna-eszköz, valamint

— NGEU (RRF és REPowerEU) (lásd a **3.3.** pontot).

2024. december 31-én a hitelek névleges összege a következő volt:

(milliárd EUR)

	Aláírt összesen	Teljes le nem hívott összeg az év végén	Teljes kifizetett összeg az év végén	Fennálló egyenleg az év végén
SURE				
Belgium	8,2	–	8,2	8,2
Bulgária	1,0	–	1,0	1,0
Horvátország	1,6	–	1,6	1,6
Ciprus	0,6	–	0,6	0,6
Csehország	4,5	–	4,5	4,5
Észtország	0,2	–	0,2	0,2
Görögország	6,2	–	6,2	6,2
Magyarország	0,7	–	0,7	0,7
Írország	2,5	–	2,5	2,5
Olaszország	27,4	–	27,4	27,4
Lettország	0,5	–	0,5	0,5
Litvánia	1,1	–	1,1	1,1
Málta	0,4	–	0,4	0,4
Lengyelország	11,2	–	11,2	11,2
Portugália	6,2	–	6,2	6,2
Románia	3,0	–	3,0	3,0
Szlovákia	0,6	–	0,6	0,6
Szlovénia	1,1	–	1,1	1,1
Spanyolország	21,3	–	21,3	21,3
	98,4	–	**98,4**	**98,4**

(milliárd EUR)

	Aláírt összesen	Teljes le nem hívott összeg az év végén	Teljes kifizetett összeg az év végén	Fennálló egyenleg az év végén
EFSM				
Írország	22,5	–	22,5	19,7
Portugália	24,3	–	24,3	22,3
	46,8	–	**46,8**	**42,0**
Makroszintű pénzügyi támogatás (MFA)				
Albánia	0,2	–	0,2	0,2
Örményország	0,1	–	0,1	0,1
Bosznia-Hercegovina	0,3	–	0,3	0,1
Grúzia	0,1	–	0,2	0,1
Jordánia	1,1	–	1,1	1,1
Koszovó	0,1	–	0,1	0,1
Kirgiz Közt.	0,0	–	0,0	0,0
Moldova	0,4	0,0	0,4	0,4
Montenegró	0,1	–	0,1	0,1
Észak-Macedónia	0,3	0,1	0,2	0,2
Szerbia	0,2	–	0,2	0,0
Tunézia	1,4	–	1,4	1,4
Ukrajna – MFA	12,2	–	12,2	11,0
Ukrajna – MFA+	18,0	–	18,0	18,0
Ukrajna – MFA ULCM	18,1	18,1	–	–
Egyiptom	1,0	–	1,0	1,0
	53,6	**18,2**	**34,9**	**33,7**
BOP				
Lettország	2,9	–	2,9	0,2
	2,9	–	**2,9**	**0,2**
EURATOM				
Energoatom, K2R4 – Ukrajna	0,4	–	0,4	0,3
	0,4	–	**0,4**	**0,3**
Ukrajna-eszköz	**33,0**	**19,9**	**13,1**	**13,1**
NGEU-hitelek	**290,9**	**182,2**	**108,7**	**108,7**
Összesen	**526,0**	**220,3**	**305,2**	**296,4**

SURE

A SURE 2020-ban jött létre azzal a céllal, hogy pénzügyi támogatást nyújtson azoknak a tagállamoknak, amelyek a Covid19-világjárvány által okozott súlyos gazdasági zavarokkal küzdöttek, vagy ahol ilyen zavarok komoly veszélye állt fenn. Az eszköz az érintett tagállamok által hozott nemzeti intézkedéseket egészíti ki.

Az eszköz rendelkezésre állása 2022. december 31-én véget ért, és nincsenek függőben lévő folyósítások. A hitelek futamideje 5 és 30 év között változik.

EURÓPAI PÉNZÜGYI STABILIZÁCIÓS MECHANIZMUS (EFSM)

Az európai pénzügyi stabilizációs mechanizmust (EFSM) azért hozták létre, hogy pénzügyi támogatást nyújtson minden olyan tagállamnak, amely általa nem befolyásolható rendkívüli körülmények folytán súlyos gazdasági-pénzügyi zavarral küzd, vagy annak komoly veszélye áll fenn. A program lejárt, és további hitel nem hívható le, kivéve olyan konkrét feladatokra, mint például a meglévő hitelek futamidejének meghosszabbítása. Portugália a 2024-ben esedékes 1,8 milliárd EUR összeg futamidejének meghosszabbítását kérte. Az új hitelt egy 2028-ban lejáró hosszú lejáratú kötvényből finanszírozták.

MAKROSZINTŰ PÉNZÜGYI TÁMOGATÁS (MFA)

Az MFA program az EU által az EU-n kívüli, fizetésimérleg-válsággal küzdő partnerországok részére nyújtott pénzügyi támogatást jelent. Közép- és hosszú távú hitelek vagy támogatások, vagy ezek kombinációja formájában valósul meg, és csak olyan országok számára áll rendelkezésre, amelyek valamely IMF-program kedvezményezettjei.

Ukrajna

2022-ben az Európai Parlament és a Tanács három, összesen 7,2 milliárd EUR összegű, Ukrajnának szóló pénzügyi támogatási csomagról ([6]) állapodott meg annak érdekében, hogy Oroszország provokáció nélkül indított és indokolatlan agressziós háborúját követően megerősítse az ország azonnali rezilienciáját. 2022 végéig minden hitelt folyósítottak Ukrajnának. Ezen Ukrajnának nyújtott hitelek futamideje 10 és 30 év között változik.

Az Ukrajnának szóló uniós támogatás folytatása érdekében az Európai Parlament és a Tanács 2022. december 14-én új, 18 milliárd EUR összegű pénzügyi támogatási csomagot fogadott el ((EU) 2022/2463 európai parlamenti és tanácsi rendelet ([7])). A Bizottság és Ukrajna 2023 elején egyetértési megállapodást és hitelkeret-megállapodást írt alá, és 2023-ban 18 milliárd EUR folyósítására került sor. Az MFA+-hiteleket az egységes finanszírozási megközelítésen keresztül finanszírozzák, míg az összes korábbi MFA-hitelt a „back to back" finanszírozási megközelítés keretében finanszírozták.

2024 októberében az EU elfogadta az Ukrajnának nyújtott új makroszintű pénzügyi támogatást, valamint az Ukrajna-hitelezési együttműködési mechanizmust (ULCM) ([8]). Az ULCM keretében az immobilizált orosz állami vagyoni eszközökből származó rendkívüli bevételeket arra fogják felhasználni, hogy vissza nem térítendő támogatást nyújtsanak Ukrajnának, ezzel segítve az országot a G7-partnerek és az EU által e kezdeményezés keretében nyújtott új kétoldalú hitelek visszafizetésében. Ennek megfelelően az EU 2024 decemberében új MFA-hitelmegállapodást írt alá Ukrajnával 18,1 milliárd EUR összegről, amelyet 2025-ben folyósítanak. Ebből a Bizottság 2025 májusáig 6 milliárd EUR-t folyósított.

2024 folyamán Ukrajna az EU által nyújtott korábbi MFA-hitelekből 600 millió EUR-t időben visszafizetett. 2024 végén az Ukrajnának nyújtott, kinnlévő MFA-hitelek teljes összege 29,0 milliárd EUR-t tett ki (névleges összeg).

([6]) Az Ukrajnának nyújtandó makroszintű pénzügyi támogatásról szóló, 2022. február 24-i (EU) 2022/313 európai parlamenti és tanácsi határozat (HL L 55., 2022.2.28., 4. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2022/313/oj) értelmében 1,2 milliárd EUR összegű szükséghelyzeti támogatást nyújtottak Ukrajnának, az Ukrajnának nyújtandó rendkívüli makroszintű pénzügyi támogatásról szóló, 2022. július 12-i (EU) 2022/1201 európai parlamenti és tanácsi határozat (HL L 186., 2022.7.13., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2022/1201/oj) értelmében 1,0 milliárd EUR összegű rendkívüli támogatást nyújtottak Ukrajnának, az az Ukrajnának nyújtandó rendkívüli makroszintű pénzügyi támogatásról, a közös tartalékalap tagállami garanciák és a 466/2014/EU határozat alapján garanciával fedezett, Ukrajnához kapcsolódó egyes pénzügyi kötelezettségekre vonatkozó egyedi tartalékfeltöltési szabályok segítségével történő megerősítéséről, valamint az (EU) 2022/1201 határozat módosításáról szóló, 2022. szeptember 20-i (EU) 2022/1628 európai parlamenti és tanácsi határozat (HL L 245., 2022.9.22., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2022/1628/oj) értelmében pedig 5,0 milliárd EUR összegű rendkívüli támogatást nyújtottak Ukrajnának.

([7]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2022/2463 rendelete (2022. december 14.) az Ukrajna 2023. évi támogatását célzó eszköz (makroszintű pénzügyi támogatás plusz) létrehozásáról (HL L 322., 2022.12.16., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2463/oj).

([8]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/2773 rendelete (2024. október 24.) az Ukrajna-hitelezési együttműködési mechanizmus létrehozásáról és az Ukrajnának nyújtandó rendkívüli makroszintű pénzügyi támogatásról (HL L, 2024/2772, 2024.10.28., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2773/oj).

Ukrajna-eszköz

Az Európai Parlament és a Tanács 2024. február 29-én elfogadta az Ukrajna-eszköz létrehozásáról szóló (EU) 2024/792 rendeletet ([9]). Az új eszköz a 2024 és 2027 közötti időszakra szól, és legfeljebb 50 milliárd EUR összegű pénzügyi támogatást – ezen belül legfeljebb 33 milliárd EUR összegű államkölcsönt – kínál Ukrajnának. 2024. december 31-ig 13,1 milliárd EUR összegű hitelt folyósítottak Ukrajnának. Az Ukrajna-eszköz államkölcsöneit az egységes finanszírozási megközelítés szerinti hitelfelvételekből finanszírozzák.

Fizetésimérleg-eszköz (BOP)

A fizetésimérleg-eszköz olyan támogatási program, amelyet a fizetési mérlegükkel kapcsolatban nehézségekkel küzdő vagy nehézségekkel fenyegetett, euróövezeten kívüli tagállamok számára alakítottak ki. A fizetésimérleg-támogatás a mögöttes gazdasági problémák kezelésére kidolgozott szakpolitikák végrehajtásától függő középtávú hitelek formájában valósul meg. Az EU által nyújtott fizetésimérleg-támogatás jellemzően a Nemzetközi Valutaalappal (IMF) és más nemzetközi intézményekkel vagy országokkal együttműködésben valósul meg. 2024-ben nem került sor új műveletre vagy hiteltörlesztésre. A program várhatóan 2025-ben, a fennálló kölcsönállomány és a kapcsolódó hitelfelvétel lejártakor ér véget.

Euratom

Az Európai Atomenergia-közösség hitelt nyújt a tagállamoknak és nem tagállamoknak, valamint ezek jogalanyainak energetikai létesítményekkel kapcsolatos projektek finanszírozásához.

Likviditási puffer

Az egységes finanszírozási stratégia keretében a hitelfelvételekből származó bevételek egy bizonyos részét az Európai Központi Banknál vezetett bankszámlán tartják. Ez a likviditási puffer biztosítja, hogy elegendő forrás álljon rendelkezésre az összes soron következő folyósítási igény kielégítésére, elkerülve ugyanakkor az egyenleg többletét. E likviditási puffer kezelése során a Bizottság figyelembe veszi a várható folyósítási igényeket és a készpénzállomány alternatív költségeit. 2024 végén a bankszámlán tartott források összege 33,9 milliárd EUR-t tett ki.

4.1.3. *Védelmi rendszer*

Az uniós hitelfelvétel az EU közvetlen és feltétel nélküli kötelezettsége, amelyet az uniós tagállamok garantálnak. A kölcsönök finanszírozására felvett hiteleket az e kölcsönök után járó tőke és kamat időben történő beszedésével kívánják visszafizetni. Mindazonáltal arra az esetre, ha egy kedvezményezett ország nem teljesíti vagy késlelteti a visszafizetését, számos biztosíték áll rendelkezésre az uniós adósság visszafizetésének biztosítására, amelyeket az alábbi táblázat foglal össze. Rövid távon a hitelfelvételeket a Bizottság rendelkezésre álló pénztári egyenlegből kell visszafizetni. A jövőben a harmadik országoknak nyújtott kölcsönökhöz kapcsolódó hitelfelvételeket (az MFA+ és az Ukrajna-eszköz keretében nyújtott hitelek kivételével) a CPF-ben tartott eszközökből kell visszafizetni, míg az MFA+ és az Ukrajna-eszköz keretében nyújtott hitelek, valamint a tagállamoknak nyújtott hitelek esetében a Bizottság a saját források rendelkezésre álló tartalékának erejéig további forrásokat hívhat le a tagállamoktól („költségvetési mozgástér"). Egyes programokhoz tagállami garanciák is kapcsolódnak. A hitelezők következésképpen csak az EU, és nem a hitelek kedvezményezettjei hitelkockázatának vannak kitéve.

Hitelfelvételből finanszírozott uniós program	Védelmi rendszer
NGEU (RRF és REPowerEU)	Költségvetési mozgástér az uniós költségvetés saját forrásainak ideiglenes felső határa alatt – az uniós GNI további 0,6 %-a az uniós költségvetés saját forrásainak az uniós GNI 1,4 %-ában meghatározott felső határa felett
SURE	Az összes uniós tagállam által nyújtott garancia (25 %) + az uniós költségvetés saját forrásainak az uniós GNI 1,4 %-ában meghatározott felső határa alatt rendelkezésre álló költségvetési mozgástér
EFSM	Költségvetési mozgástér az uniós költségvetés saját forrásainak az uniós GNI 1,4 %-ában meghatározott felső határa alatt

([9]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/792 rendelete (2024. február 29.) az Ukrajna-eszköz létrehozásáról (HL L, 2024/792, 2024.2.29., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/792/oj).

Hitelfelvételből finanszírozott uniós program	Védelmi rendszer
BOP	Költségvetési mozgástér az uniós költségvetés saját forrásainak az uniós GNI 1,4 %-ában meghatározott felső határa alatt
MFA (standard)	Közös tartalékalap (a harmadik országnak nyújtott kölcsön 9 %-a)
Rendkívüli MFA Ukrajna részére	Közös tartalékalap (9 %) + az összes uniós tagállam által nyújtott garanciák (61 %)
MFA+ Ukrajna részére	Költségvetési mozgástér az uniós költségvetés saját forrásainak az uniós GNI 1,4 %-ában meghatározott felső határa alatt
Ukrajna-eszköz	Költségvetési mozgástér az uniós költségvetés saját forrásainak az uniós GNI 1,4 %-ában meghatározott felső határa alatt
Euratom-kölcsönök harmadik országoknak (állami tulajdonban lévő szervezeteknek)	Közös tartalékalap (a kölcsön 9 %-a) és harmadik országok által nyújtott viszontgaranciák
Tagállamoknak nyújtott Euratom-kölcsönök	Költségvetési mozgástér az uniós költségvetés saját forrásainak az uniós GNI 1,4 %-ában meghatározott felső határa alatt

4.2. **Költségvetési biztosítékok**

A költségvetés-végrehajtás e típusa keretében az EU a szakpolitikai célkitűzései megvalósítása érdekében garanciákat nyújt a pénzügyi intézményeknek (végrehajtó partnereknek) azok finanszírozási (hitelezési) és beruházási (sajáttőke-) műveleteihez.

Az EU a következő programok keretében bocsátott ki garanciákat:

— külső hitelezési megbízatáshoz kapcsolódó garanciák az Európai Beruházási Bank (EBB) EU-n kívüli hitelezési műveleteihez, amelyek kedvezményezettjei elsősorban állami és alsóbb szintű állami szereplők,

— az Európai Stratégiai Beruházási Alap (ESBA) által az EBB csoportnak az Unión belüli további beruházásokat és a kkv-k finanszírozáshoz való hozzáférését támogató műveleteihez nyújtott garancia,

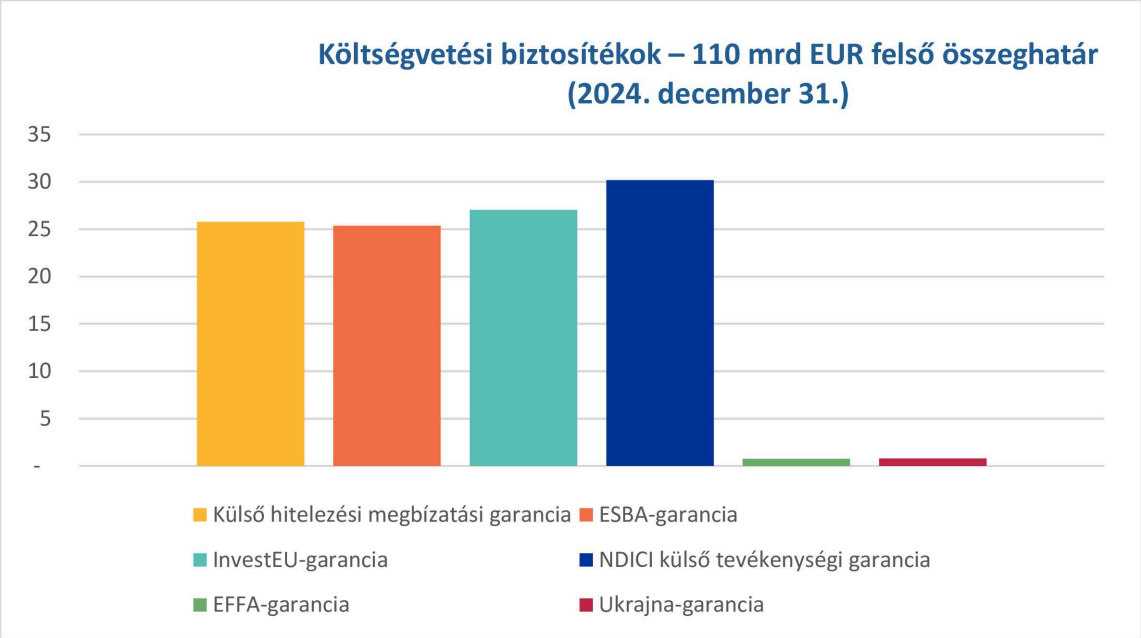
— az EBB csoportnak, az Európai Újjáépítési és Fejlesztési Banknak, valamint az uniós tagállamokban és az EU-országokban működő több nemzeti fejlesztési banknak nyújtott InvestEU-garancia a zöld és digitális átállásra, az innovációra, valamint a szociális beruházásokra és készségekre irányuló magánberuházások mozgósítása érdekében. Az InvestEU-garancia az EFTA és a tagállamok által nyújtott hozzájárulásokkal és viszontgaranciákkal növelhető,

— az NDICI-rendelet szerinti külső tevékenységi garancia, amely az EU partnerországaiban a fenntartható beruházások előmozdítása céljából nyújt garanciákat az EBB számára annak Európán kívüli finanszírozási és beruházási műveleteihez, a köz- és magánszektorbeli kedvezményezetteknek, valamint több más partnernek,

— az Európai Fenntartható Fejlődési Alap (EFFA) garanciája, amelyet több partner számára bocsátottak ki az Afrikában és a szomszédságpolitikai partnerországokban végrehajtott beruházások támogatása céljából,

— az Ukrajna-eszközről szóló rendelet alapján több szerződő fél számára kibocsátott Ukrajna-garancia az Ukrajna helyreállítására és újjáépítésére irányuló beruházások fellendítése érdekében.

2024. december 31-én az említett pénzügyi intézményeknek nyújtott garanciák fennálló egyenlegének nominális összege a legmagasabb szinten 109,9 milliárd EUR volt, amelyből 72,6 milliárd EUR a végrehajtó partnerek által aláírt finanszírozási vagy beruházási műveletekhez kapcsolódik (az InvestEU-, az NDICI- és az Ukrajna-garanciák még a beruházási időszakban vannak, amelynek során a partnerek a garancia keretében új műveleteket is bevonhatnak).

Az InvestEU programhoz a tagállamok és az EGT-országok is hozzájárulhatnak. 2024. december 31-ig az EU 2,8 milliárd EUR összegben írt alá hozzájárulási megállapodásokat ezekkel az országokkal, amelyből 2,2 milliárd EUR pénzbeli hozzájáruláshoz, 0,6 milliárd EUR pedig viszontgaranciákhoz kapcsolódik.

4.3. **Közös tartalékalap**

Annak érdekében, hogy a végrehajtó partnereknél felmerült veszteségek fedezésére szolgáló garancialehívásokat időben teljesíteni lehessen, az Unió a költségvetésből tölti fel azok összegét. 2021-től az összes tartalékolt eszközt a közös tartalékalapban tartják, amely egyetlen portfólióként működik, és eszközeit főként hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokba fektetik be. Jelenleg az összes uniós költségvetési biztosíték és néhány pénzügyi támogatási program feltöltését ötvözi. A közös tartalékalap forrásait komponensekhez allokálják a hozzájáruló költségvetési biztosítékokhoz és pénzügyi támogatási programokhoz kapcsolódó összegek nyomon követése céljából.

2024. december 31-én a Bizottság a következő komponensek tekintetében 23,2 milliárd EUR összegű nettó eszközöket tart a közös tartalékalapban:

— Külső fellépésekre vonatkozó garanciaalap – 3,2 milliárd EUR (a külső hitelezési megbízatáshoz kapcsolódó garanciák, valamint a 2021 előtti makroszintű pénzügyi támogatás és a harmadik országoknak nyújtott Euratom-kölcsönök fedezésére)

— ESBA – 8,9 milliárd EUR

— EFFA – 0,8 milliárd EUR

— InvestEU-komponensek – 6,8 milliárd EUR (a tagállamok és az EGT-országok pénzbeli hozzájárulásaival együtt).

— NDICI EFFA+ – 2,9 milliárd EUR

— Ukrajna-garancia – 0,2 milliárd EUR

— 2020 utáni MFA-hitelek – 0,1 milliárd EUR

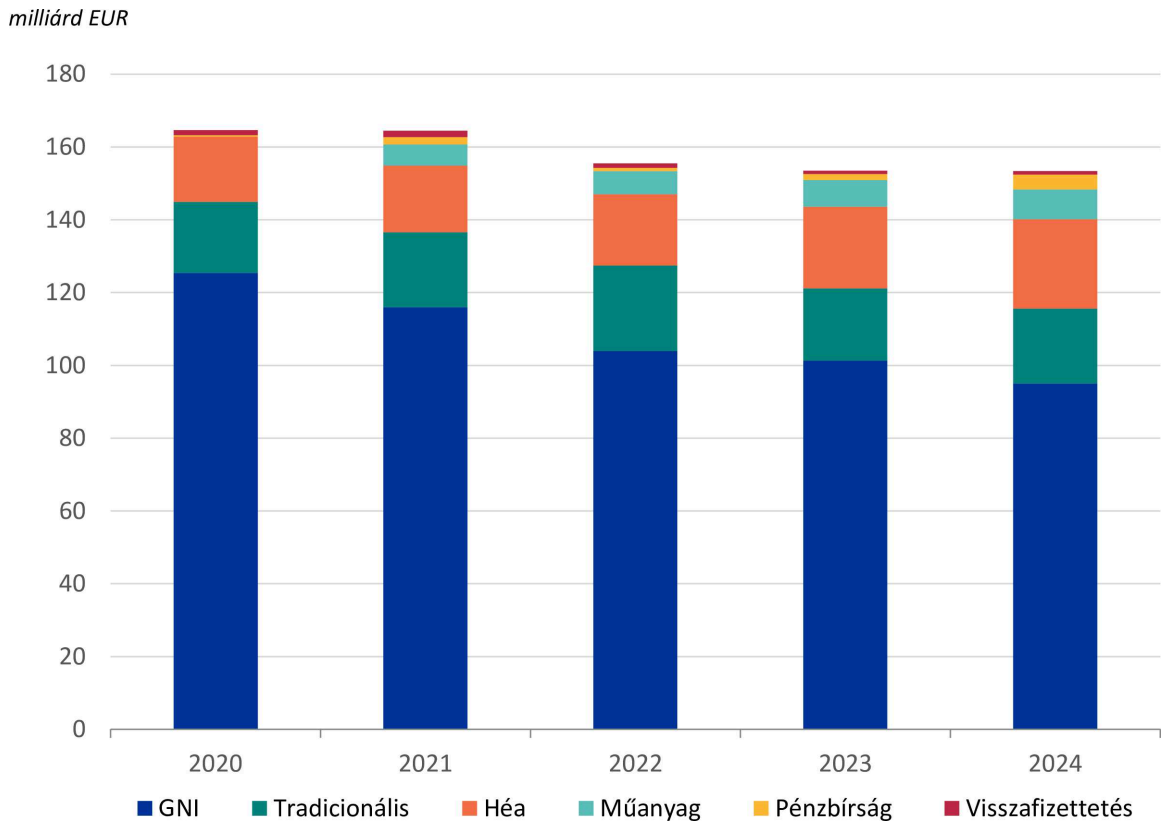
— MFA Ukrajna-hitelek – 0,3 milliárd EUR

5. A PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOK ELEMZÉSE

5.1. Bevételek

Az EU összevont bevétele magában foglalja a visszterhes ügyletekhez és a nem visszterhes ügyletekhez kapcsolódó összegeket, amelyek közül az utóbbi összegek a legjelentősebbek. A fő nem visszterhes bevételi kategóriák (amelyek magukban foglalják a GNI-alapú saját forrásokat, a tradicionális saját forrásokat, a héa-forrásokat, a műanyag csomagolási hulladékon alapuló saját forrásokat, a pénzbírságokat és a kiadások behajtását) ötéves tendenciája a következő:

A főbb nem visszterhes ügyletekből származó bevételek ötéves tendenciája*

* *2020–2024-es adatok: az Egyesült Királyság EU-ból való kilépésével kapcsolatos bevételek nélkül*

Mivel a költségvetési bevételeknek meg kell egyezniük a költségvetési kiadásokkal (vagy meg kell azokat haladniuk), a fentiekben bemutatott bevételi tendencia fő hajtóereje az évente teljesített kifizetésekben rejlik.

Főbb fejlemények 2024-ben

2024-ben az összes bevételi kategóriát magában foglaló teljes bevétel 175,7 milliárd EUR-t tett ki, szemben az előző évi 171,9 milliárd EUR-val. A 3,8 milliárd EUR összegű, azaz 2,2 %-os növekedést a következő főbb fejlemények magyarázták:

— a főként a vállalkozásokra az uniós versenyszabályok megsértése miatt kiszabott pénzbírságokhoz kapcsolódó bevétel 2,3 milliárd EUR-val nőtt,

— a pénzügyi bevételek 2,0 milliárd EUR-val nőttek, főként a megnövekedett kamatok miatt,

— a héa-hozzájárulások a 2023. évi 22,5 milliárd EUR-ról 2024-ben 24,5 milliárd EUR-ra nőttek,

— a műanyag csomagolási hulladékon alapuló saját forrásokból származó bevételek a 2023. évi 7,2 milliárd EUR-ról 2024-ben 8,2 milliárd EUR-ra csökkentek,

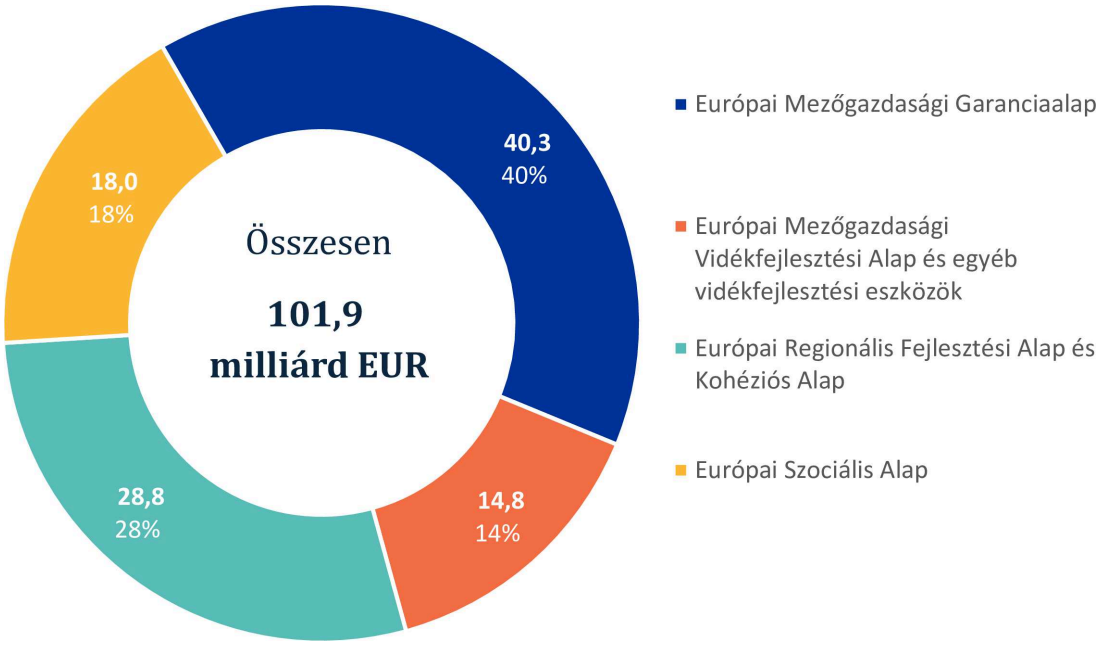
— a tradicionális saját forrásokból származó bevételek a 2023. évi 19,8 milliárd EUR-ról 2024-ben 20,6 milliárd EUR-ra csökkentek, valamint

— a GNI-ből (bruttó nemzeti jövedelem), az EU működési bevételének elsődleges eleméből származó bevételek a 2023. évi 101,3 milliárd EUR-ról 2024-ben 95,0 milliárd EUR-ra csökkentek. A 6,3 milliárd EUR, azaz 6,2 %-os csökkenés, amely részben ellensúlyozza a bevételek fent leírt egyéb változásait, nagyrészt a kifizetési előirányzatok iránti igények csökkenésével magyarázható.

5.2. **Kiadások**

Az összevont pénzügyi beszámolóban megjelenített fő kiadási tételek a megosztott irányítás alá tartozó kiadások, amelyek a következő alapokat érintik: i. Európai Mezőgazdasági Garanciaalap (EMGA), ii. Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA) és egyéb vidékfejlesztési eszközök, iii. Európai Regionális Fejlesztési Alap (ERFA) és Kohéziós Alap (KA) és iv. Európai Szociális Alap (ESZA). Ezek az alapok együttesen 101,9 milliárd EUR-t, azaz a 2024-ben felmerült 272,9 milliárd EUR összegű összes kiadás 37,3 %-át tették ki (2023-ban összegük 125,4 milliárd EUR, a kiadásokon belüli arányuk 51,5 % volt). A megosztott irányítás alá tartozó kiadások megoszlását és relatív súlyát az alábbiak ismertetik:

A 2024-es pénzügyi évre vonatkozó, megosztott irányítás alá tartozó fő kiadások

A megosztott irányítás alá tartozó kiadások csökkenése főként az ERFA-val és a Kohéziós Alappal kapcsolatos kiadások (23,6 milliárd EUR összegű) növekedésének tudható be, mivel a korábbi MFF programjainak végrehajtása a végső szakaszban van.

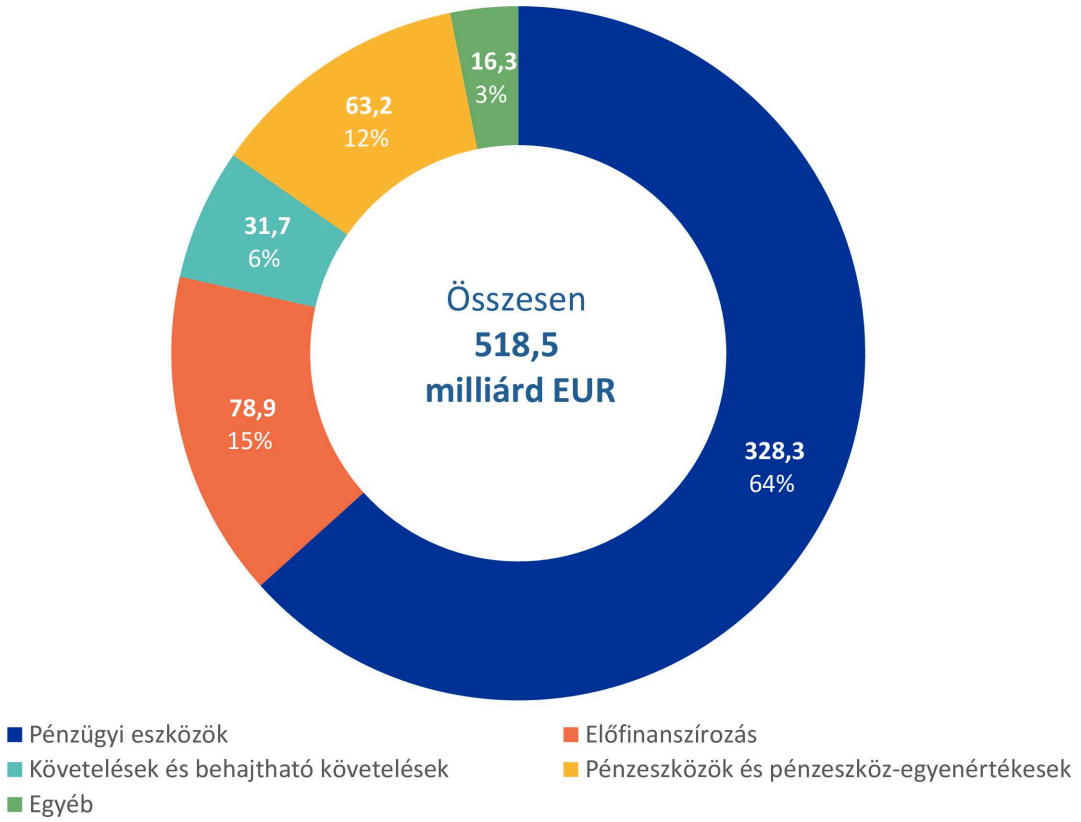
A Bizottság, a végrehajtó ügynökségek és a vagyonkezelői alapok általi költségvetés-végrehajtást jelentő közvetlen irányítási mód kiadásai a 2023. évi 61,9 milliárd EUR-ról a 2024. évben 99,0 milliárd EUR-ra nőttek. A 37,1 milliárd EUR összegű növekedés elsősorban az NGEU Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköze keretében nyújtott vissza nem térítendő támogatásnak tudható be, amely 65,8 milliárd EUR-t tett ki (2023: 36,0 milliárd EUR), mivel a tagállamok felhasználják a rendelkezésre bocsátott forrásokat, és teljesülnek a mérföldkövek.

A közvetett irányítás alá tartozó kiadások az uniós ügynökségek, az uniós szervek, harmadik országok, nemzetközi szervezetek és egyéb jogalanyok költségvetés-végrehajtását jelentik. 2024-ben a közvetett irányítás alá tartozó kiadások összege 16,6 milliárd EUR volt (2023: 15,2 milliárd EUR). A növekedés főként a külső fellépések területén megnövekedett kiadásoknak tudható be.

5.3. **Eszközök**

2024. december 31-én az eszközállomány összesen 518,5 milliárd EUR-t tett ki (2023: 467,7 milliárd EUR) – a növekedés főként a NGEU eszköz keretében nyújtott további hitelezésnek, valamint az Ukrajna-eszköz keretében Ukrajnának folyósított új hiteleknek tudható be. Az EU mérlegének legjelentősebb eszközoldali tételei a pénzeszközökön és pénzeszköz-egyenértékeseken kívüli pénzügyi eszközök (328,3 milliárd EUR), az előfinanszírozás (78,9 milliárd EUR), a követelések és behajtható követelések (31,7 milliárd EUR), valamint a pénzeszközök és pénzeszköz-egyenértékesek (63,2 milliárd EUR) voltak. Az egyéb eszközök, amelyek 16,3 milliárd EUR-t tettek ki, főként ingatlanok, gépek és berendezések, valamint immateriális javak voltak.

Az eszközök összetétele 2024. december 31-én

Az összes eszközállomány előző évhez viszonyított 50,7 milliárd EUR-nak megfelelő, azaz 10,8 %-os növekedése főként a következő hatásoknak tudható be:

— A kinnlévő hitelállomány a 2023. évi 246,9 milliárd EUR-ról 2024-ben 283,6 milliárd EUR-ra bővült. A 36,7 milliárd EUR összegű, azaz 14,9 %-os növekedés főként az RRF és a REPowerEU keretében a tagállamoknak nyújtott további kölcsönöknek (29,4 milliárd EUR), valamint az Ukrajna-eszköz és az MFA-programok keretében nyújtott (13,1 milliárd EUR és 1,1 milliárd EUR összegű) új hiteleknek tudható be, amelyeket az EFSM és az MFA 1,4 milliárd EUR összegű visszafizetése és az Ukrajnának nyújtott új hitelek értékvesztése ellensúlyoz (5,7 milliárd EUR),

— A teljes előfinanszírozás a 2023. évi 91,7 milliárd EUR-ról 2024-ben 78,9 milliárd EUR-ra csökkent. Ez főként az előző programozási időszakban az ERFA, a Kohéziós Alap és az ESZA előfinanszírozásának jelentős, 18 milliárd EUR összegű csökkenésével függ össze, mivel az időszak a lezárási szakaszba ér, és magasabb összegeket számolnak el. Ezenfelül az RRF keretében nyújtott vissza nem térítendő pénzügyi támogatás jelentősen, 3,8 milliárd EUR-val csökkent, ami a mérföldkövek és célok tagállamok általi elérését követő évben történt elszámolásoknak tudható be,

— A pénzeszközök és pénzeszköz-egyenértékesek a 2023. évi 39,6 milliárd EUR-ról 2024-ben 63,2 milliárd EUR-ra nőttek. A 23,6 milliárd EUR összegű, azaz 59,6 %-os növekedés főként az egységes finanszírozáshoz kapcsolódó magasabb likviditási puffernek tudható be (ennek az Európai Központi Bank bankszámláján tartott összege a 2023-ban 12,5 milliárd EUR volt, szemben a 2024 végi 33,9 milliárd EUR-val), amely a 2025 elejére tervezett kifizetések nagy volumenének tudható be, valamint

— A követelések és a behajtható követelések 35,2 milliárd EUR-ról 31,7 milliárd EUR-ra csökkentek. A 3,5 milliárd EUR összegű, azaz 9,9 %-os csökkenés főként az Egyesült Királyság által a kilépésről rendelkező megállapodás alapján fizetendő nettó összeg csökkenésének tudható be – lásd alább.

Az Egyesült Királyság kilépése az EU-ból

2020. január 31-én az Egyesült Királyság kilépett az Európai Unióból. A kilépés feltételeit az Egyesült Királyságnak az Európai Unióból és az Európai Atomenergia-közösségből történő kilépéséről szóló megállapodás, más néven a kilépésről rendelkező megállapodás határozza meg. E megállapodás részeként az Egyesült Királyság vállalta, hogy eleget tesz az EU tagjaként vállalt valamennyi pénzügyi kötelezettségének. A megállapodás 2020. január 31-én lépett hatályba. A kilépésről rendelkező megállapodás értelmében az Egyesült Királyság továbbra is hozzájárul az uniós költségvetéshez, és továbbra is úgy részesül majd a 2021 előtti uniós programokból és kiadásokból, mintha tagállam lenne. Az Egyesült Királyság visszakap meghatározott pénzösszegeket, amelyeket az uniós költségvetésbe befizetett, vagy amelyekhez az uniós költségvetés az Egyesült Királyság tagsági időszakához kapcsolódóan jutott. Az EU évente kétszer jelentést tesz az Egyesült Királyságnak az esedékes összegekről, amelyeket az Egyesült Királyság havonta fizet ki. Az adatközlés évente frissül a tényleges adatok alapján.

A kilépésről rendelkező megállapodás szerinti kötelmek olyan kötelezettségeket és követeléseket keletkeztetnek az EU számára, amelyeket ki kell számítani és meg kell jeleníteni az EU éves beszámolójában. Ezek különösen a következő területekre terjednek ki:

— saját források (136. cikk)

— fennálló kötelezettségvállalások (140. cikk)

— versenyügyi pénzbírságok (141. cikk)

— uniós kötelezettségek (142. cikk)

— függő pénzügyi kötelezettségek és pénzügyi eszközök (143. és 144. cikk)

— az Európai Szén- és Acélközösség nettó eszközei (145. cikk)

— uniós befektetés az Európai Beruházási Alapban (EBA) (146. cikk)

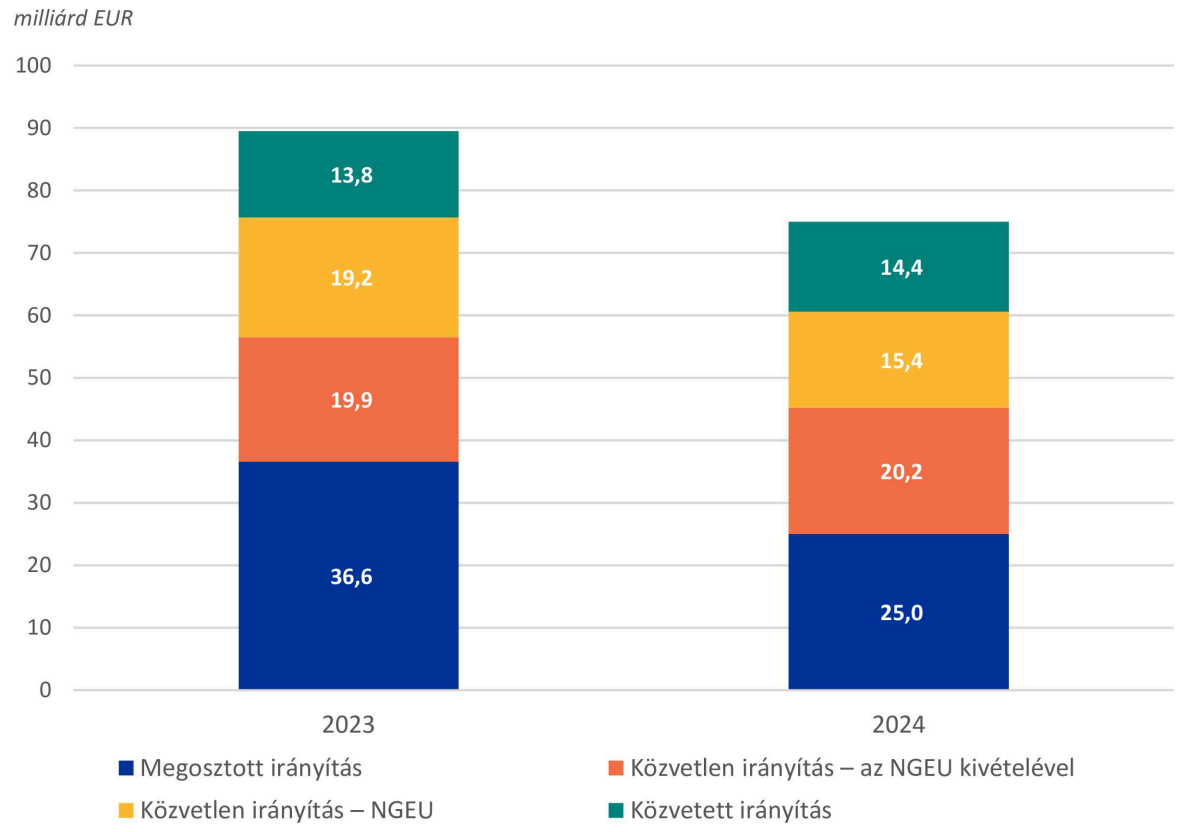
— jogi ügyekhez kapcsolódó függő kötelezettségek (147. cikk).

	140. cikk	142. cikk	Egyéb	2024.12.31.	2023.12.31.
Követelés az Egyesült Királysággal szemben	*4 432*	*10 136*	*116*	*14 683*	*18 867*
Tartozás az Egyesült Királysággal szemben	–	–	*(1 922)*	*(1 922)*	*(3 394)*
Összesen	**4 432**	**10 136**	**(1 806)**	**12 762**	**15 473**
Hosszú lejáratú	*2 469*	*9 802*	*(1 040)*	*11 231*	*13 088*
Rövid lejáratú	*1 963*	*334*	*(766)*	*1 530*	*2 385*

Előfinanszírozás

2024-ben az előfinanszírozás (amely nem tartalmazza a tagállamok részére fizetett egyéb előlegeket, valamint a Bêkou és az Afrika vagyonkezelői alapokhoz való hozzájárulásokat) 75,1 milliárd EUR-t tett ki (2023: 89,4 milliárd EUR), amelynek szinte az egésze bizottsági tevékenységekhez kapcsolódik. A 14,3 milliárd EUR-nak megfelelő, azaz 16,0 %-os csökkenés főként a megosztott irányítással összefüggő előfinanszírozásnak a 2023. évi 36,6 milliárd EUR-ról 2024-ben 25,0 milliárd EUR-ra történő csökkenéséhez kapcsolódik az előző többéves pénzügyi kerethez tartozó programok zárási szakaszának előrehaladása nyomán:

Bizottság általi előfinanszírozás irányítási mód szerinti bontásban

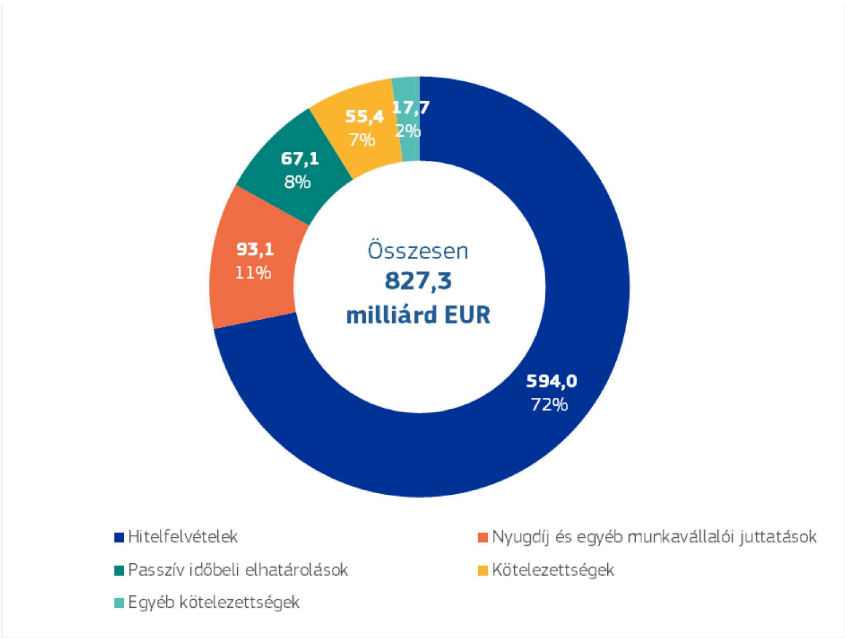

A többéves pénzügyi keret programjai szerinti előfinanszírozás szintjét jelentősen befolyásolja az adott többéves pénzügyi keret ciklusa – például a többéves pénzügyi keret időszakának elején várhatóan nagy előlegeket kell kifizetni a tagállamok részére a kohéziós politika keretében, és ezek az összegek a programok lezárásáig a tagállamok rendelkezésére állnak. Éves előfinanszírozást is kifizetnek, amelyet az adott éven belül fel kell használni, vagy az éves zárási ciklus részeként a következő évben vissza kell téríttetni. A Bizottság minden erőfeszítést megtesz annak érdekében, hogy az előfinanszírozást megfelelő szinten tartsa. Egyensúlyt kell teremteni a projektek elegendő finanszírozásának biztosítása és a kiadások kellő időben történő elszámolása között.

5.4. **Kötelezettségek**

2024. december 31-én a kötelezettségek teljes összege 827,3 milliárd EUR volt (2023: 679,8 milliárd EUR) – a növekedést főként az egységes finanszírozási megközelítés keretében 2024-ben felvett hitelek okozzák. A legjelentősebb kötelezettségek az NGEU és a pénzügyi támogatás tekintetében felvett hitelek (594,0 milliárd EUR), a nyugdíjkötelezettségek és a munkaviszony megszűnése utáni juttatásokra vonatkozó egyéb kötelezettségek (93,1 milliárd EUR), a passzív időbeli elhatárolások (67,1 milliárd EUR), valamint a harmadik felek felé fennálló szállítói kötelezettségek (55,4 milliárd EUR).

A kötelezettségek összetétele 2024. december 31-én

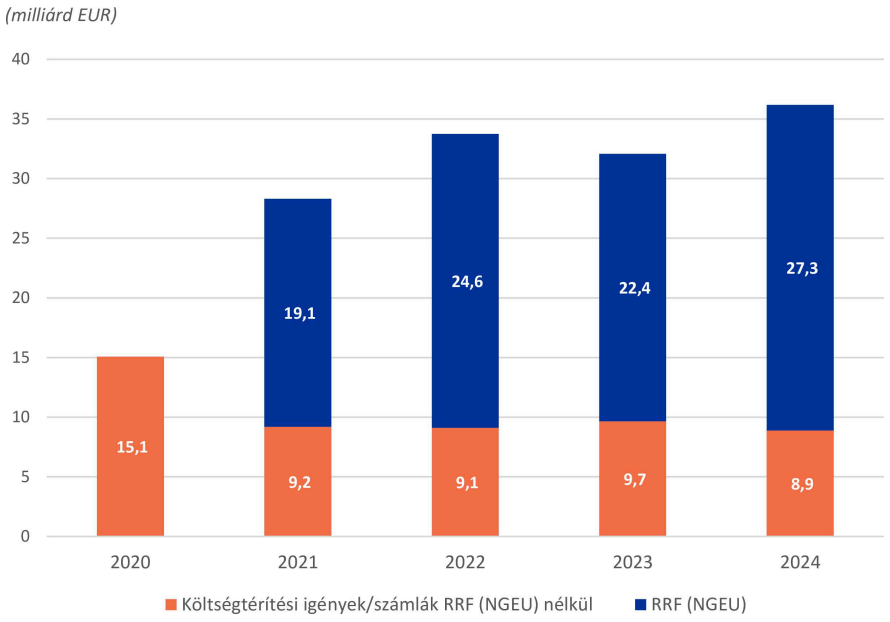
Az előző évhez képest 147,5 milliárd EUR-nak megfelelő, azaz 21,7 %-os növekedés főként a következő hatásoknak volt betudható:

— A felvett hitelek állománya a 2023. évi 450,6 milliárd EUR-ról 2024-ben 594,0 milliárd EUR-ra nőtt. A 143,4 milliárd EUR összegű, azaz 31,8 %-os növekedés főként az egységes finanszírozási megközelítés szerinti új kibocsátásokhoz kapcsolódik (az NGEU és az Ukrajna-eszköz esetében), a visszafizetések és a könyv szerinti érték változásai nélkül – 144,9 milliárd EUR, csökkentve az EFSM és az MFA 1,4 milliárd EUR összegű visszafizetéseivel,

— A passzív időbeli elhatárolások a 2023. évi 76,8 milliárd EUR-ról 2024-ben 67,1 milliárd EUR-ra csökkentek. A 9,7 milliárd EUR összegű, azaz 12,6 %-os csökkenés főként az ERFA-hoz és a Kohéziós Alaphoz kapcsolódik, valamint

— A szállítói kötelezettségek állománya a 2023. évi 50,5 milliárd EUR-ról 2024-ben 55,4 milliárd EUR-ra bővült. A 4,9 milliárd EUR összegű, azaz 9,7 %-os növekedés elsősorban az RRF-hez kapcsolódik (4,9 milliárd EUR összegű növekedés).

Összes beérkezett és a mérleg „szállítói kötelezettség” megnevezésében elszámolt költségtérítési igény és számla

5.5. **Nettó eszközök**

Az eszközöket meghaladó kötelezettségállomány 2024. december 31-én 308,8 milliárd EUR-t tett ki (2023: 212,2 milliárd EUR). Meg kell jegyezni, hogy ez az eszközöket meghaladó kötelezettségállomány nem jelenti azt, hogy az uniós intézmények és szervek pénzügyi nehézségekkel küzdenének, hanem inkább azt, hogy bizonyos kötelezettségeket jövőbeli éves költségvetésekből kell majd finanszírozni. Az eredményszemléletű elszámolás szabályai értelmében igen sok kiadást a folyó évben jelenítenek meg, holott tényleges kifizetésükre esetleg csak a következő években, jövőbeni költségvetésekből kerül sor; e jövőbeli finanszírozásokhoz kapcsolódó bevételeket majd csak későbbi időszakokban tüntetik fel. Az egységes finanszírozási megközelítés szerinti, 2054-ig visszafizetendő hitelfelvételeken, valamint a több évtizeden keresztül fizetendő munkavállalói juttatási kötelezettségen kívül a legjelentősebb összegek az EMGA-hoz kapcsolódó tevékenységek, amelyek nagy részét általában a következő év első negyedévében fizetik ki.

6. **A KÖLTSÉGVETÉS VÉGREHAJTÁSÁNAK ÖSSZEFOGLALÁSA**

6.1. **Bevételek**

Az Európai Parlament elnöke által 2023. november 22-én aláírt, eredeti elfogadott költségvetés a kifizetési előirányzatok teljes összegét 142 630 millió EUR-ban rögzítette, a saját forrásokból finanszírozandó összeg pedig 136 499 millió EUR volt. Az eredeti költségvetésben szereplő bevételi és kiadási becsléseket a költségvetési év során jellemzően kiigazítják, és az ilyen jellegű módosításokat a költségvetés-módosítások tartalmazzák. A GNI-alapú saját források kiigazításai biztosítják, hogy a költségvetésbe bevitt bevételek pontosan egyezzenek a költségvetésbe bevitt kiadásokkal. Az egyensúly elvének megfelelően a költségvetési bevételeknek és kiadásoknak (kifizetési előirányzatok) egyensúlyban kell lenniük.

2024 folyamán öt költségvetés-módosítást fogadtak el. Ezeket figyelembe véve a 2024-re vonatkozó végleges elfogadott bevétel 149 744 millió EUR-t tett ki, a saját forrásokból finanszírozott teljes összeg pedig 141 170 millió EUR volt. A tagállami hozzájárulások 2024-es növekedésének fő tényezője a kifizetési előirányzatok növekedése volt.

1. cím: Saját források

A tradicionális saját források beszedése nagyon közel volt a költségvetésben előre jelzett összegekhez.

A tagállamok héa-, GNI-alapú és műanyag csomagolási hulladékon alapuló befizetései is majdnem pontosan megfeleltek a végleges költségvetési becsléseknek. Az előre jelzett összegek és a ténylegesen befizetett összegek közötti különbségek a költségvetés kidolgozására használt euroárfolyam és az euroövezeten kívüli tagállamok által tett befizetések időpontjában érvényes árfolyam közötti különbségekkel magyarázhatók.

2. cím: Többletek, egyenlegek és kiigazítások

Az előző pénzügyi év többlete 633 millió EUR-t tett ki. Ezt az összeget költségvetés-módosítás útján vitték be a 2024. évi költségvetésbe, és ennek megfelelően csökkentették a tagállamok sajátforrás-hozzájárulásait.

A héa- és GNI-egyenlegeket illetően a szabályokat a rendelkezésre bocsátásról szóló rendelet (609/2014/EU, Euratom tanácsi rendelet ([10])) 10b. cikke rögzíti. A műanyagegyenlegeket illetően a szabályokat a rendelkezésre bocsátásról szóló rendelet (2021/770/EU, Euratom tanácsi rendelet ([11])) 9. cikke rögzíti.

E szabályok szerint az egyenlegek teljes összegét úgy számítják ki, hogy az uniós költségvetésre gyakorolt hatás nulla legyen („nettósítási rendszer”), és az eljárás nem von maga után költségvetés-módosítást. A Bizottság ezért közvetlenül felszólítja a tagállamokat, hogy a rendelkezésre bocsátásról szóló rendelet szabályainak megfelelően fizessék ki a nettó összegeket.

([10]) A Tanács 609/2014/EU, Euratom rendelete (2014. május 26.) a tradicionális, a héa- és a GNI-alapú saját források rendelkezésre bocsátásának módszereiről és eljárásáról, valamint a készpénzigények teljesítését célzó intézkedésekről (HL L 168., 2014.6.7., 39. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2014/609/oj).

([11]) A Tanács (EU, Euratom) 2021/770 rendelete (2021. április 30.) a nem újrafeldolgozott műanyag csomagolási hulladékon alapuló saját forrás kiszámításáról, az említett saját forrás rendelkezésre bocsátásának módszereiről és eljárásáról, a készpénzigények teljesítését célzó intézkedésekről, valamint a bruttó nemzeti jövedelmen alapuló saját forrás egyes vonatkozásairól (HL L 165., 2021.5.11., 15. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/770/oj).

3. cím: Igazgatási bevételek

Ez a cím főként a személyzet javadalmazását terhelő adókból és illetékekből származó bevételt tartalmazza.

4. cím: Pénzügyi bevételek, késedelmi kamatok és pénzbírságok

A fő rész a versenyszabályok végrehajtásával kapcsolatos bírságoknak felel meg.

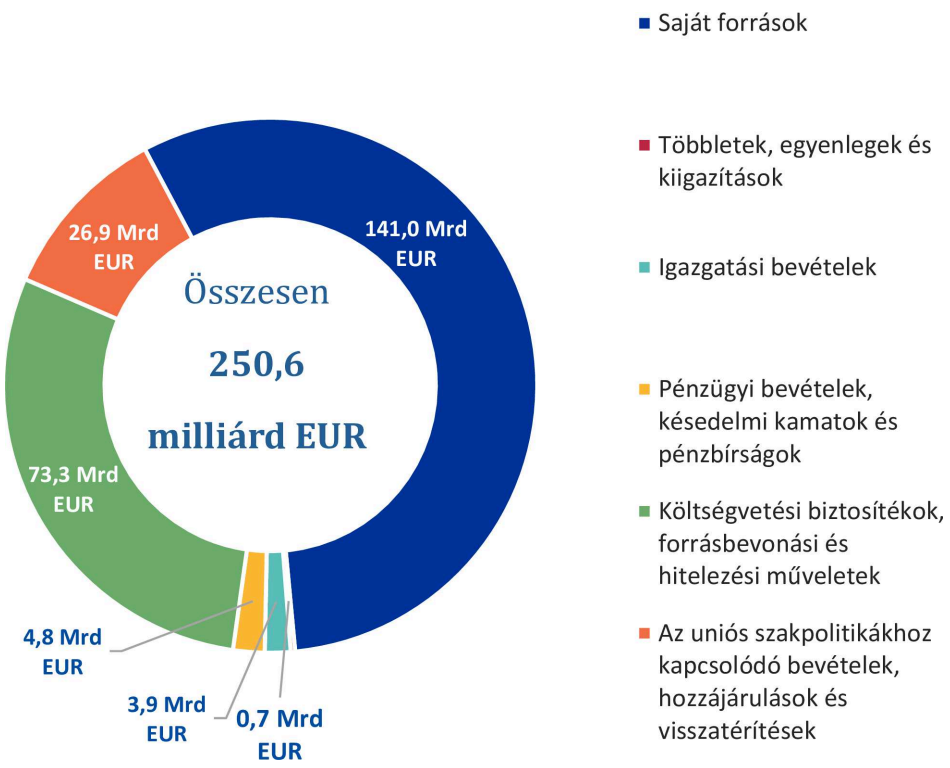
5. cím: Költségvetési biztosítékok, forrásbevonási és hitelezési műveletek

Ez a cím az NGEU megjelenésével jelentősen nőtt. Az e cím alá tartozó NGEU-pénzeszközök címzett bevételnek minősülnek. Az 5. cím a garanciákkal, kamatokkal és a nyújtott kölcsönök visszafizetésével kapcsolatos bevételeket tartalmazza. Emellett pénzeszközöket is átirányít (az NGEU-nak a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz keretében nyújtott vissza nem térítendő támogatásához és a többéves pénzügyi keret programjainak megerősítéséhez) olyan célhoz kötött bevételekből, amelyeket a tagállamok az Európai Uniós Helyreállítási Eszköz (EURI) keretében kapnak.

6. cím: Az uniós szakpolitikákhoz kapcsolódó bevételek, hozzájárulások és visszatérítések

Ez a cím elsősorban a strukturális és mezőgazdasági alapokkal (esb-alapok, EMGA és EMVA) kapcsolatos pénzügyi korrekciókból származó bevételekre vonatkozik. Magában foglalja továbbá a harmadik országoknak a kutatási programokban való részvételét, a mezőgazdasági alapok záróelszámolását, valamint az uniós programokhoz/tevékenységekhez való egyéb hozzájárulásokat és visszatérítéseket. A teljes összeg jelentős részét a címzett bevételek teszik ki, amelyek lehetővé teszik további előirányzatoknak a kiadási oldalra való bevezetését.

A 2024. évi költségvetési bevétel összesen 250 609 millió EUR-t tett ki.

6.2. **Kiadások**

6.2.1. *A költségvetés végrehajtása*

A 2024-ben, a 2021–2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keret negyedik évében a végleges elfogadott költségvetés kötelezettségvállalási előirányzatokban összesen 195,3 milliárd EUR-t, kifizetési előirányzatokban pedig összesen 149,7 milliárd EUR-t tett ki. Emellett 31,1 milliárd EUR összegű kötelezettségvállalási előirányzat állt rendelkezésre címzett bevételként, amelyből 0,7 milliárd EUR az NGEU-hoz kapcsolódott ([12]), 1,3 milliárd EUR kötelezettségvállalási előirányzatot pedig 2023-ról vittek át. A 2024. évi címzett bevételekhez kapcsolódó kifizetési előirányzatok 122,9 milliárd EUR-t tettek ki, amelyből 79,0 milliárd EUR az NGEU-hoz kapcsolódott, 3,2 milliárd EUR kifizetési előirányzatot pedig 2023-ról vittek át.

A költségvetés végrehajtásának aktív nyomon követése, valamint az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság közötti jó együttműködés a költségvetés teljes körű végrehajtását eredményezte.

A végrehajtott kötelezettségvállalási előirányzatok teljes összege 2024-ben 213,7 milliárd EUR-t tett ki:

— 193,1 milliárd EUR a végleges elfogadott költségvetésből,

— 0,9 milliárd EUR a 2023-ról áthozott vagy 2023-tól újra rendelkezésre bocsátott előirányzatokból,

— 19,7 milliárd EUR a címzett bevételekből származó előirányzatokból,

  — amelyből 0,5 milliárd EUR az NGEU-ból érkezett.

A végrehajtott kifizetési előirányzatok teljes összege 2024-ben 247,0 milliárd EUR-t tett ki:

— 146,1 milliárd EUR a végleges elfogadott költségvetésből,

— 2,7 milliárd EUR a 2023-ról áthozott vagy 2023-tól újra rendelkezésre bocsátott előirányzatokból,

— 98,2 milliárd EUR a címzett bevételekből származó előirányzatokból,

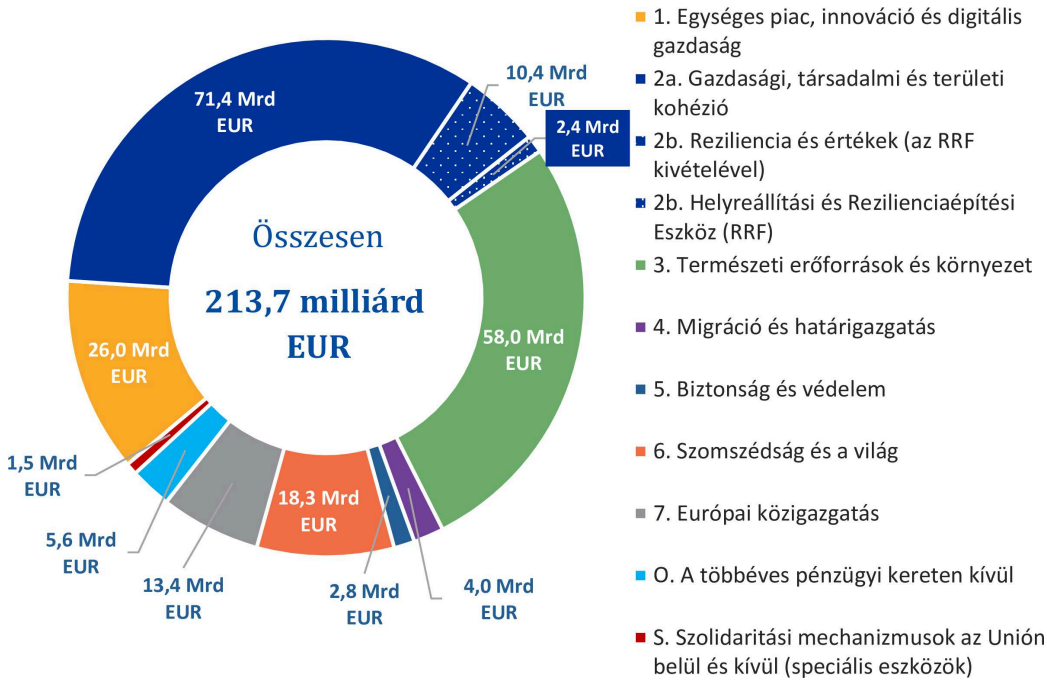
  — amelyből 73,1 milliárd EUR az NGEU-ból érkezett.

A költségvetési rendelet és/vagy az új jogalapok által engedélyezett esetekben a megszavazott költségvetés 2024-ben végre nem hajtott előirányzatait átvitték 2025-re: 1,4 milliárd EUR kötelezettségvállalási és 3,8 milliárd EUR kifizetési előirányzatot.

Hasonlóképpen, a költségvetési rendelettel összhangban a címzett bevételből 11,1 milliárd EUR összegű kötelezettségvállalási előirányzatot vittek át 2025-re, és 24,7 milliárd EUR összegű kifizetési előirányzatot.

A 2024. évi kötelezettségvállalási előirányzatok végrehajtása összesen, a 2021–2027-es MFF fejezetei szerinti bontásban az alábbiak szerint alakult:

([12]) A NextGenerationEU (NGEU) átfogó áttekintését lásd még a fenti 2.2. és 2.3. pontban.

A 2024. évi végrehajtás valamennyi típusú előirányzat tekintetében (költségvetés, előző évről áthozott összegek és címzett bevételek) 94 % volt a kötelezettségvállalások és 90 % a kifizetések esetében. A 2025-re átvitt előirányzatokat is magában foglaló végrehajtási arány (a költségvetési rendelettel és/vagy jogalapokkal összhangban) elérte a 99,6 %-ot a 2023. évi megszavazott költségvetés kötelezettségvállalási előirányzatai tekintetében, a kifizetési előirányzatok tekintetében pedig a 100 %-ot.

Az NGEU előirányzatait – 421,1 milliárd EUR kötelezettségvállalási előirányzatot – 2021-ben teljes egészében rögzítették a költségvetésben. 2023 volt az utolsó olyan év, amelyre vonatkozóan a kapcsolódó jogi kötelezettségvállalásokat meg lehetett kötni.

2024-ben az NGEU kifizetési előirányzatai 76,6 milliárd EUR-t tettek ki, a végrehajtás pedig 95,4 %-ot ért el. A fennmaradó 3,5 milliárd EUR összegű kifizetési előirányzat átvitelre került 2025-re.

6.2.2. *Véglegesen visszavont kötelezettségvállalási előirányzatok*

A feltételrendszerről szóló rendelet értelmében 2022-ben összesen 1 044 millió EUR összegű kötelezettségvállalást vontak vissza (ebből 30 millió EUR-t az NGEU keretében) Magyarországgal kapcsolatban. 2024 végéig a kapcsolódó kötelezettségvállalási előirányzatokat nem sikerült helyreállítani, és azokat véglegesen vissza kellett vonni.

6.2.3. *Fennálló kötelezettségvállalások*

A fennálló kötelezettségvállalások, amelyek a még ki nem fizetett olyan összegeknek felelnek meg, amelyekre kötelezettséget vállaltak (szokásosan: „Reste à liquider”, RAL), 2024 végén 507,4 milliárd EUR-t tettek ki. A fennálló kötelezettségvállalások 2023-hoz képest csökkentek (35,6 milliárd EUR-val).

A fennálló kötelezettségvállalások 2024. évi csökkenése mögött álló elsődleges ok az NGEU (vissza nem térítendő rész) végrehajtása volt, amely 2024 végén 166,3 milliárd EUR-val (33 %) vette ki részét a teljes fennálló kötelezettségvállalásból. Mivel az NGEU-előirányzatokra az EURI-rendelet 3. cikkének (4) és (9) bekezdésével összhangban 2023. december 31-ig vállalnak kötelezettséget, és 2026. december 31-ig fizetik ki, az NGEU-hoz kapcsolódó fennálló kötelezettségvállalások nominális növekedésének tendenciája 2024-ben megfordult.

6.2.4. *Költségvetési eredmény*

A költségvetési eredmény (többlet) a 2023. évi 0,6 milliárd EUR-ról 2024-ben 1,3 milliárd EUR-ra csökkent. A 2024. évi költségvetési eredményt főként a 4. jogcím (Pénzügyi bevételek, késedelmi kamatok és pénzbírságok) költségvetési bevételeinek túllépése befolyásolja.

7. EURÓPAI UNIÓS POLITIKAI ÉS PÉNZÜGYI KERET, IRÁNYÍTÁS ÉS ELSZÁMOLTATHATÓSÁG

Az Európai Unió (EU) egy olyan unió, amelyre a tagállamok közös célkitűzéseik elérése érdekében hatásköröket ruháznak. Az Unió az emberi méltóság tiszteletben tartása, a szabadság, a demokrácia, az egyenlőség, a jogállamiság, valamint az emberi jogok – ideértve a kisebbségekhez tartozó személyek jogait – tiszteletben tartásának értékein alapul. Ezek az értékek közösek a tagállamokban, a pluralizmus, a megkülönböztetés tilalma, a tolerancia, az igazságosság, a szolidaritás, valamint a nők és a férfiak közötti egyenlőség társadalmában.

7.1. Politikai és pénzügyi keret

Uniós szerződések

Az Uniót és az európai intézményeket vezérlő átfogó célkitűzéseket és elveket a Szerződések határozzák meg. Az Unió és az uniós intézmények kizárólag a Szerződésekben rájuk ruházott hatáskörök határain belül járhatnak el a Szerződésekben foglalt célkitűzések megvalósítása érdekében, és ennek során be kell tartaniuk a szubszidiaritás és az arányosság elvét ([13]). Célkitűzései megvalósítása és szakpolitikái végrehajtása érdekében az Unió gondoskodik a számára szükséges pénzügyi eszközökről. A Bizottság feladata az Unió általános érdekeinek előmozdítása, amely magában foglalja a költségvetés végrehajtását és a programok irányítását a tagállamokkal együttműködésben és a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás elvével összhangban.

Az EU a Szerződésben foglalt célkitűzéseket különböző eszközökkel valósítja meg, ezek egyike az uniós költségvetés. További eszköz például a közös jogi keret vagy a közös szakpolitikai stratégiák.

A többéves pénzügyi keret és a kiadási programok

Az uniós költségvetés által támogatott szakpolitikákat a többéves pénzügyi keretnek (MFF) és a kiadási programokat és eszközöket meghatározó releváns ágazati jogszabályoknak megfelelően hajtják végre. Ezek az EU politikai prioritásait fogalmazzák meg pénzügyi értelemben elegendően hosszú időszakra ahhoz, hogy eredményesen meg lehessen azokat valósítani, és koherens hosszú távú jövőképet lehessen nyújtani az uniós források kedvezményezettjei és a társfinanszírozó nemzeti hatóságok számára. A többéves pénzügyi keret maximális éves összegeket (felső határokat) határoz meg az uniós kiadások egészére és a főbb kiadási kategóriákra (fejezetekre) vonatkozóan. Az összes fejezet felső határainak összege adja a kötelezettségvállalási előirányzatok teljes felső határát. A többéves pénzügyi keretet a Tanács valamennyi tagállam egyhangú szavazatával, az Európai Parlament egyetértésével fogadja el. A 2021–2027-es időszakra vonatkozó hatályos többéves pénzügyi keretet 2020. december 17-én fogadták el ([14]). A 2021–2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretet a NextGenerationEU ideiglenes helyreállítási eszköz egészíti ki (lásd a **2**. szakaszt).

Éves költségvetés

Az éves költségvetést a Bizottság készíti el. Az Európai Parlament és a Tanács (általában december közepéig) az EUMSZ 314. cikke szerinti eljárás alapján fogadja el a következő évi költségvetést. A költségvetési egyensúly elvének megfelelően egy adott pénzügyi évre vonatkozóan a teljes bevételnek egyensúlyban kell lennie a teljes kiadással.

Az uniós költségvetés fő finanszírozási forrása a saját forrásokból származó bevétel, amelyet egyéb bevételek egészítenek ki. A saját forrásoknak négy fajtája van: a tradicionális saját források (elsősorban vámok), a hozzáadottérték-adón alapuló (héaalapú) saját forrás, a műanyag csomagolási hulladékon alapuló saját forrás (amelyet 2021-ben vezettek be) és a bruttó nemzeti jövedelmen (GNI) alapuló saját forrás. Az EU tevékenységeiből származó egyéb bevételek (például a versenyügyi bírságok) általában az összbevétel kevesebb mint 10 %-át teszik ki.

([13]) A szubszidiaritás elvének megfelelően az Unió csak akkor és annyiban jár el, amikor és amennyiben a tervezett intézkedés céljait a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, így azok a tervezett intézkedés terjedelme vagy hatása miatt az Unió szintjén jobban megvalósíthatók. Az arányosság elvének megfelelően az Unió intézkedése sem tartalmilag, sem formailag nem terjedhet túl azon, ami a Szerződések célkitűzéseinek eléréséhez szükséges (lásd az EUMSZ 5. cikkét).

([14]) Az Európai Tanács 2024. február 1-jén megállapodott a 2021–2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keret felső határainak a Bizottság COM(2023) 336 javaslatát követő félidős felülvizsgálatáról.

Irányítási módok

Az uniós költségvetés végrehajtásának három irányítási módja van, amelyek meghatározzák a pénz kifizetésének és kezelésének módját:

— Megosztott irányítás: a költségvetés nagy részét (mintegy 3/4-ét) a Bizottság a tagállamokkal együttműködve megosztott irányításban hajtja végre, különösen a strukturális alapok és a mezőgazdaság területén.

— Közvetlen irányítás: a Bizottság maga is irányít programokat, valamint egyedi programok végrehajtásával végrehajtó ügynökségeket is megbízhat.A Bizottság maga is irányít programokat, valamint egyedi programok végrehajtásával végrehajtó ügynökségeket is megbízhat.

— Közvetett irányítás: A kiadásokra vonatkozó döntések közvetve, más uniós vagy EU-n kívüli szerveken keresztül is meghozhatók. Ilyen esetekben, vagyis ha a költségvetés végrehajtásával kapcsolatos feladatokat nemzeti ügynökségekre, az Európai Beruházási Bank Csoportra, harmadik országokra, nemzetközi szervezetekre (pl. a Világbankra vagy az ENSZ-re) és más szervezetekre (pl. uniós decentralizált ügynökségekre, közös vállalkozásokra) bízzák, az e szervezetek által végzett szükséges ellenőrzési és jelentéstételi mechanizmusokat, valamint a Bizottság általi felügyeletet a költségvetési rendelet és/vagy a vonatkozó hozzájárulási megállapodások határozzák meg.

Pénzügyi eszközök és költségvetési biztosítékok

A vissza nem térítendő és más támogatások nyújtásának hagyományos költségvetés-végrehajtási módszerét kiegészíti a pénzügyi eszközök garancia, valamint saját tőke és hitelek formájában történő kibocsátása. Az EU továbbá forrásbevonási és hitelezési tevékenységeket folytat konkrét pénzügyi támogatási programok tekintetében annak érdekében, hogy az uniós költségvetés garanciájával a tőkepiacokon kibocsátott adósságokból finanszírozott kétoldalú hitelek formájában támogassa a tagállamokat és a harmadik országokat. 2022 decemberében a Parlament és a Tanács egységes finanszírozási megközelítést alakított ki az uniós hitelfelvételre vonatkozóan, amelynek értelmében az Unió egységes elnevezésű „uniós kötvényt” bocsát ki, nem pedig külön denominált kötvényeket az egyes programok számára.

Költségvetési rendelet

Az általános költségvetésre alkalmazandó költségvetési rendelet ([15]) az EU pénzügyei szabályozási architektúrájának központi jogszabálya. Részletesen meghatározza az uniós költségvetés végrehajtására alkalmazandó pénzügyi szabályokat, valamint a pénz hatékony és eredményes felhasználásának és a kitűzött célok e pénzből való megvalósításának biztosításában részt vevő különböző szereplők szerepét. Tartalmazza továbbá a pénzügyi eszközökre, a költségvetési biztosítékokra és a pénzügyi támogatásokra alkalmazandó különös rendelkezéseket.

7.2. **Irányítás és elszámoltathatóság**

7.2.1. *Intézményi struktúra*

Az Unió olyan intézményi kerettel rendelkezik, amelynek célja az Unió értékeinek érvényesítése, célkitűzéseinek előmozdítása, az Unió, valamint polgárai és a tagállamok érdekeinek szolgálata, továbbá az Unió politikái és intézkedései egységességének, eredményességének és folyamatosságának a biztosítása. Szervezeti felépítése szerint az Unió intézményekből, ügynökségekből és más önálló uniós szervekből áll. A költségvetési rendelet az alkalmazandó számviteli szabályokkal együtt meghatározza, hogy e szervezetek közül melyik szerepel az EU összevont beszámolójában (a konszolidáció körébe tartozó szervezetek listáját lásd az EU összevont éves beszámolójához fűzött **9.** megjegyzésben).

Az Európai Parlament, a Tanáccsal közösen, jogalkotási és költségvetési feladatokat lát el. A Bizottság politikailag az Európai Parlamentnek tartozik elszámolással. A Tanács szakpolitikai döntéshozatali és koordinációs feladatokat is ellát az Uniónak az Európai Tanács által meghatározott általános politikai irányvonalán és prioritásain belül.

Az Európai Bizottság az Európai Unió végrehajtó szerve. Előmozdítja az Unió általános érdekeit, és ennek érdekében megteszi a megfelelő kezdeményezéseket. Biztosítja a Szerződések alkalmazását, és felügyeli az uniós jog tagállamok általi alkalmazását az Európai Unió Bíróságának ellenőrzése mellett. Koordinációs, végrehajtási és irányítási feladatokat lát el, végrehajtja a költségvetést és irányítja a programokat.

([15]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU, Euratom) 2024/2509 rendelete (2024. szeptember 23.) az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról (HL L, 2024/2509., 2024.9.26., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj).

A Bizottság hajtja végre a költségvetést, nagyrészt a tagállamokkal együttműködve ([16]). Együtt biztosítják, hogy az előirányzatok felhasználása a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás elveinek megfelelően történjen. Rendeletek határozzák meg a költségvetés megosztott végrehajtása során a tagállamokat terhelő kontroll- és ellenőrzési kötelezettségeket és az ezekkel járó felelősséget. A rendeletek továbbá valamennyi uniós intézmény számára megállapítják a saját kiadásaik végrehajtásában betöltött felelősségükre és szerepükre vonatkozó részletes szabályokat.

7.2.2. *A Bizottság irányítási struktúrája*

A Bizottság irányítási rendszerét és azt, hogy az miként biztosítja a Bizottság korszerű, elszámoltatható és teljesítményorientált intézményként való működését, az Európai Bizottság irányításáról szóló közlemény ([17]) ismerteti.

A Bizottság ezeket a feladatokat a biztosi testület irányítása alatt látja el, amely prioritásokat határoz meg, és általános politikai felelősséget vállal a Bizottság munkájáért. Biztosi testületként a Bizottság az elnöke politikai irányítása alatt működik, aki az Európai Parlamentbe történő kinevezésének részeként politikai iránymutatások formájában ismerteti az általa elérni kívánt célkitűzéseket. A Bizottság belső szervezetéről az elnök dönt, biztosítva, hogy az következetesen, hatékonyan és testületi szellemben tevékenykedjen.

A biztosi testület a költségvetés operatív végrehajtását a főigazgatókra és a szolgálatvezetőkre ruházza, akik a Bizottság igazgatási struktúrájának vezetői. E decentralizált megközelítés olyan igazgatási kultúrát alakít ki, amely arra ösztönzi a köztisztviselőket, hogy vállaljanak felelősséget az ellenőrzésük alá tartozó tevékenységekért, továbbá megköveteli, hogy biztosítsák azon tevékenységek megbízhatóságát, amelyek tekintetében elszámoltathatók.

A szervezetirányító tanács az elnök felügyelete alatt, a Bizottság költségvetésért, emberi erőforrásokért és igazgatásért felelős tagjával szoros együttműködésben, valamint az elnöki és a központi szolgálatok bevonásával biztosítja a koordinációt, a felügyeletet, a tanácsadást és a stratégiai orientációt.

A belső szabályok szilárd ellenőrzési és irányítási eszközökből álló struktúrát hoznak létre, amely lehetővé teszi a biztosi testület számára, hogy politikai felelősséget vállaljon a Bizottság munkájáért ([18]).

7.2.3. *A Bizottság pénzügyi irányítása*

A Bizottságon belül egyértelműen meghatározzák (például a költségvetési rendeletben és a belső szabályokban ([19])) és megfelelően alkalmazzák a pénzügyi irányításban betöltött szerepeket és az abban viselt felelősségi köröket. A Bizottság főigazgatói és szolgálatvezetői megbízott, engedélyezésre jogosult tisztviselőként felelősek az uniós erőforrásokkal való hatékony és eredményes pénzgazdálkodásért, a költségvetési rendelet rendelkezéseinek betartásáért, a kockázatkezelésért, valamint megfelelő belső ellenőrzési keretrendszer kialakításáért.

Az engedélyezésre jogosult tisztviselő felelőssége a teljes irányítási folyamatot magában foglalja, az intézmény által meghatározott szakpolitikai célkitűzések elérése érdekében végzendő teendőktől a tevékenységek működési, valamint hatékony és eredményes pénzgazdálkodási szempontokat egyaránt szem előtt tartó irányításáig. A feladatokat tovább lehet ruházni az igazgatókra, az egységvezetőkre és másokra, akik így közvetve megbízott, engedélyezésre jogosult tisztviselőkké válnak. Minden megbízott, engedélyezésre jogosult tisztviselő megbízhat egy vagy két kockázatkezelésért és belső kontrollért felelős igazgatót a belső kontrollrendszerek végrehajtásának felügyeletével és nyomon követésével.

A Bizottság központi szolgálatai iránymutatást és tanácsokat adnak, valamint előmozdítják a bevált gyakorlatokat, többek között a szervezetirányító tanács munkája révén.

([16]) Lásd az EUMSZ 317. cikkét.

([17]) C(2020) 4240 (2020.6.24.).

([18]) Ennek eredményeképpen az „Európai Bizottság” fogalom egyrészt az intézményt – a biztosi testületet – jelenti, amely a Bizottság tagjaiból áll, másrészt a Bizottság szervezeti egységeinek főigazgatói (és egyéb igazgatási struktúrák, például a szolgálatok, a hivatalok és a végrehajtó ügynökségek vezetői) által irányított igazgatást.

([19]) 2019 közepe óta (a belső szabályok felülvizsgált 12. cikke alapján) az Európai Fejlesztési Alap (EFA) irányítását öt szervezeti egység (INTPA (DEVCO), ECHO, EAC, EACEA és JRC) közösen végzi.

A költségvetési rendelet előírja, hogy minden engedélyezésre jogosult tisztviselőnek éves tevékenységi jelentést kell készítenie az elért eredményekről, valamint az év során végzett belső kontrollról és pénzgazdálkodási tevékenységekről. Ebben a jelentésben az engedélyezésre jogosult tisztviselő kijelenti, hogy a forrásokat a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás alapelveivel összhangban használták fel, továbbá hogy működnek olyan kontrolleljárások, amelyek megfelelőképpen biztosítják az alapul szolgáló műveletek jogszerűségét és szabályszerűségét. Az uniós költségvetésre vonatkozó éves irányítási és teljesítményjelentés ([20]) az a fő eszköz, amelyen keresztül **a biztosi testület politikai felelősséget vállal a költségvetés pénzügyi irányításáért.**

A Bizottság számvitelért felelős tisztviselője központilag felel a pénzgazdálkodásért, a beszedési eljárásokért, a nemzetközi költségvetési számviteli standardok (IPSAS) alapján a számviteli szabályok megállapításáért, a számviteli rendszerek validálásáért, valamint a Bizottság és az EU összevont éves beszámolójának elkészítéséért. A számvitelért felelős tisztviselő továbbá aláírásával látja el a beszámolót, kijelentve ezzel, hogy a beszámoló minden lényegi szempontból valós képet ad az Unió pénzügyi helyzetéről, műveleteinek eredményéről és cash flow-iról. Az éves beszámolót a biztosok testülete fogadja el. A számvitelért felelős tisztviselő független, és nagy felelősséget visel a Bizottságban a pénzügyi jelentéstétel tekintetében.

A Bizottság belső ellenőre ehhez hasonlóan központosított és független szerepet tölt be, amelynek keretében független tanácsadást nyújt, illetve véleményeket és ajánlásokat ad ki a Bizottság, az uniós ügynökségek és más uniós autonóm szervek belső kontrollrendszereinek minőségéről és működéséről.

Az Ellenőrzésfelügyeleti Bizottság biztosítja a belső ellenőr függetlenségét, és nyomon követi a belső ellenőrzési munka minőségét, valamint azt, hogy a bizottsági szolgálatok mennyiben felelnek meg a belső és külső ellenőrzési ajánlásoknak, továbbá az Európai Számvevőszék mentesítéssel kapcsolatos megállapításainak és az uniós éves összevont beszámoló megbízhatóságára vonatkozó ajánlásainak. Az Ellenőrzésfelügyeleti Bizottság tanácsadó munkája elősegíti, hogy a Bizottság eredményesebben és hatékonyabban érje el céljait, és hozzájárul ahhoz, hogy a biztosi testület felügyelni tudja az Európai Bizottság irányítását, kockázatkezelését és belsőkontroll-gyakorlatait.

7.2.4. *Külső ellenőrzés és mentesítési eljárás*

A hatékony és eredményes pénzgazdálkodás elvével összhangban a pénzeszközöket eredményes, hatékony és gazdaságos módon kell kezelni. Átfogó beszámoláson, külső ellenőrzésen és politikai ellenőrzésen alapuló elszámoltathatósági keret van érvényben, amelynek révén megalapozott bizonyosság nyerhető az uniós pénzeszközök megfelelő felhasználásáról.

Az **Európai Parlament** a **Tanács** ajánlása nyomán határoz arról, hogy véglegesen jóváhagyja-e annak módját, ahogyan a Bizottság az adott évben végrehajtotta az uniós költségvetést, vagyis „mentesítést” ad-e arra vonatkozóan. Az éves mentesítési eljárás biztosítja, hogy a Bizottság politikailag elszámoltatható legyen az uniós költségvetés végrehajtásáért.

Az **Európai Számvevőszék** minden évben megvizsgálja a beszámoló megbízhatóságát, a kapott bevételek és a felmerült kiadások jogszerűségét és szabályszerűségét, valamint a pénzgazdálkodásnak és a költségvetés-tervezéshez felhasznált minőségi szempontoknak – többek között a teljesítménydimenziónak – a megbízhatóságát. A Next Generation EU rendkívüli jelentőségére való tekintettel 2021-től kezdődően az Európai Számvevőszéknek a hagyományos uniós költségvetés kiadásainak jogszerűségéről és szabályszerűségéről szóló véleményét a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz kiadásainak jogszerűségéről és szabályszerűségéről szóló külön vélemény egészíti ki. Az Európai Számvevőszék éves jelentésének közzététele a mentesítési eljárás kiindulópontja. Az ellenőrök emellett egyes kiadásokra vagy szakpolitikai területekre, illetve költségvetési vagy irányítási kérdésekre vonatkozó különjelentéseket is készítenek.

A mentesítésről szóló határozat emellett a Bizottság integrált pénzügyi és elszámoltathatósági jelentéscsomagján, a biztosok európai parlamenti meghallgatásán és a Bizottsághoz intézett írásbeli kérdésekre adott válaszokon alapul.

([20]) https://ec.europa.eu/info/publications/integrated-financial-and-accountability-reporting_hu.

AZ ÖSSZEVONT BESZÁMOLÓT KÍSÉRŐ MEGJEGYZÉS

Az Európai Unió 2024. évi összevont éves beszámolója az intézmények és szervek által az Európai Unió általános költségvetésére alkalmazandó költségvetési rendelet 252. cikkének (2) bekezdése értelmében bemutatott adatok alapján került összeállításra. Kijelentem, hogy a beszámoló e költségvetési rendelet XIII. címének, valamint a pénzügyi kimutatások megjegyzéseiben rögzített számviteli alapelveknek, szabályoknak és módszereknek megfelelően készült.

Ezen intézmények és szervek számvitelért felelős tisztviselői valamennyi olyan adatot rendelkezésemre bocsátottak – és igazolták azok megbízhatóságát –, amelyek az Európai Unió eszközeit és forrásait, valamint költségvetésének végrehajtását bemutató beszámolók összeállításához szükségesek.

Kijelentem, hogy ezen adatok, valamint az Európai Bizottság beszámolójának ellenjegyzéséhez általam szükségesnek ítélt ellenőrzések alapján megalapozott bizonyossággal rendelkezem arról, hogy a beszámoló minden lényegi szempontból valós képet ad az Európai Unió pénzügyi helyzetéről, műveleteinek eredményéről és cash flow-iról.

Beatriz SANZ REDRADO

a Bizottság számvitelért felelős tisztviselője

2025. június 13.

ÖSSZEVONT PÉNZÜGYI BESZÁMOLÓ ÉS MAGYARÁZÓ MEGJEGYZÉSEK ([21])

TARTALOMJEGYZÉK

		Oldal
MÉRLEG		35
EREDMÉNYKIMUTATÁS		36
CASH FLOW KIMUTATÁS		37
KIMUTATÁS A NETTÓ ESZKÖZÁLLOMÁNY VÁLTOZÁSAIRÓL		38
MEGJEGYZÉSEK A PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ		39
1.	LÉNYEGES SZÁMVITELI POLITIKÁK	39
2.	MEGJEGYZÉSEK A MÉRLEGHEZ	55
3.	MEGJEGYZÉSEK AZ EREDMÉNYKIMUTATÁSHOZ	94
4.	FÜGGŐ KÖTELEZETTSÉGEK ÉS ESZKÖZÖK	104
5.	KÖLTSÉGVETÉSI ÉS JOGI KÖTELEZETTSÉGVÁLLALÁSOK	109
6.	PÉNZÜGYI KOCKÁZATKEZELÉS	114
7.	KAPCSOLT FELEKRE VONATKOZÓ KÖZZÉTÉTELEK	132
8.	A MÉRLEGFORDULÓNAP UTÁNI ESEMÉNYEK	133
9.	A KONSZOLIDÁLÁS ALKALMAZÁSI KÖRE	134

([21]) Meg kell jegyezni, hogy a számadatok millió euróra való kerekítése miatt a következő táblázatok néhány pénzügyi adata pontatlannak tűnhet.

MÉRLEG

(millió EUR)

	Megjegyzés	2024.12.31.	2023.12.31.
BEFEKTETETT ESZKÖZÖK			
Immateriális javak	*2.1.*	*1 095*	*976*
Ingatlanok, gépek és berendezések	*2.2.*	*13 713*	*13 399*
Tőkemódszerrel elszámolt befektetések	*2.3.*	*1 446*	*1 365*
Pénzügyi eszközök	*2.4.*	*308 961*	*274 283*
Előfinanszírozás	*2.5.*	*40 861*	*41 417*
Visszterhes követelések és nem visszterhes behajtható követelések	*2.6.*	*13 272*	*16 083*
		379 347	**347 524**
FORGÓESZKÖZÖK			
Pénzügyi eszközök	*2.4.*	*19 377*	*11 088*
Előfinanszírozás	*2.5.*	*38 058*	*50 257*
Visszterhes követelések és nem visszterhes behajtható követelések	*2.6.*	*18 465*	*19 116*
Készletek	*2.7.*	*85*	*78*
Pénzeszközök és pénzeszköz-egyenértékesek	*2.8.*	*63 163*	*39 616*
		139 148	**120 156**
ESZKÖZÖK ÖSSZESEN		**518 495**	**467 679**
HOSSZÚ LEJÁRATÚ KÖTELEZETTSÉGEK			
Nyugdíj és egyéb munkavállalói juttatások	*2.9.*	*(93 096)*	*(90 808)*
Céltartalékok	*2.10.*	*(2 280)*	*(2 102)*
Pénzügyi kötelezettségek	*2.11.*	*(539 575)*	*(430 771)*
		(634 951)	**(523 682)**
RÖVID LEJÁRATÚ KÖTELEZETTSÉGEK			
Céltartalékok	*2.10.*	*(7 536)*	*(1 233)*
Pénzügyi kötelezettségek	*2.11.*	*(62 328)*	*(27 613)*
Szállítói kötelezettségek	*2.12.*	*(55 414)*	*(50 516)*
Passzív időbeli elhatárolások	*2.13.*	*(67 091)*	*(76 805)*
		(192 368)	**(156 166)**
KÖTELEZETTSÉGEK ÖSSZESEN		**(827 319)**	**(679 848)**
NETTÓ ESZKÖZÖK		**(308 824)**	**(212 169)**
Tartalékok	*2.14.*	*986*	*1 052*
Tagállamoktól lehívandó összegek ([1])	*2.15.*	*(309 810)*	*(213 221)*
NETTÓ ESZKÖZÖK		**(308 824)**	**(212 169)**

([1]) *Az Európai Parlament által 2024. november 27-én elfogadott költségvetés rendelkezése szerint az EU rövid lejáratú kötelezettségeit a tagállamok által a következő évben beszedendő vagy azoktól a következő évben lehívandó saját forrásokból kell kifizetni. Továbbá a személyzeti szabályzat (a módosított, 1968. február 29-i 259/68/EGK, Euratom, ESZAK rendelet, HL L 56., 1968.3.4., 1. o.) 83. cikkének megfelelően a tagállamok együttesen garantálják a nyugdíjkötelezettségeket.*

EREDMÉNYKIMUTATÁS

(millió EUR)

	Megjegyzés	2024	2023
BEVÉTELEK			
Nem visszterhes ügyletekből származó bevétel			
GNI-alapú források	*3.1.*	*95 037*	*101 287*
Tradicionális saját források	*3.2.*	*20 587*	*19 840*
Héaalapú források	*3.3.*	*24 547*	*22 526*
Műanyag csomagolási hulladékon alapuló saját forrás	*3.4.*	*8 227*	*7 225*
Pénzbírságok	*3.5.*	*4 039*	*1 748*
Kiadások visszafizettetése	*3.6.*	*957*	*803*
Az Egyesült Királyság kilépéséről rendelkező megállapodás	*3.7.*	*–*	*681*
Egyéb	*3.8.*	*10 673*	*8 800*
		164 068	**162 909**
Visszterhes ügyletekből származó bevétel			
Pénzügyi bevételek	*3.9.*	*9 005*	*6 983*
Egyéb	*3.10.*	*2 592*	*1 963*
		11 597	**8 946**
Összes bevétel		**175 665**	**171 855**
KIADÁSOK			
Tagállamok által végrehajtott	*3.11.*		
Európai Mezőgazdasági Garanciaalap		*(40 267)*	*(40 716)*
Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap és egyéb vidékfejlesztési eszközök		*(14 779)*	*(14 605)*
Európai Regionális Fejlesztési Alap és Kohéziós Alap		*(28 833)*	*(52 429)*
Európai Szociális Alap		*(18 037)*	*(17 665)*
Egyéb		*(3 854)*	*(4 251)*
A Bizottság, végrehajtó ügynökségek és vagyonkezelői alapok által végrehajtott	*3.12.*	*(98 971)*	*(61 888)*
Egyéb uniós ügynökségek és szervek által végrehajtott	*3.13.*	*(4 388)*	*(4 226)*
Harmadik országok és nemzetközi szervezetek által végrehajtott	*3.13.*	*(6 639)*	*(6 090)*
Egyéb jogalanyok által végrehajtott	*3.13.*	*(5 599)*	*(4 902)*
Személyzeti és nyugdíjköltségek	*3.14.*	*(14 966)*	*(14 023)*
Finanszírozási költségek	*3.15.*	*(27 226)*	*(14 355)*
Az Egyesült Királyság kilépéséről rendelkező megállapodás	*3.7.*	*(315)*	*–*
Egyéb kiadások	*3.16.*	*(8 999)*	*(8 142)*
Összes kiadás		**(272 873)**	**(243 292)**
AZ ÉV GAZDASÁGI EREDMÉNYE		**(97 208)**	**(71 437)**

CASH FLOW KIMUTATÁS

(millió EUR)

	2024	2023
Az év gazdasági eredménye	*(97 208)*	*(71 437)*
Működési tevékenységek		
Amortizáció	*191*	*181*
Értékcsökkenés	*1 194*	*1 203*
A befektetések értékvesztése miatti veszteségek (visszaírása)	–	–
Hitelek (növekedése)/csökkenése	*(36 703)*	*(42 522)*
Előfinanszírozás állományának (növekedése)/csökkenése	*12 756*	*8 821*
Visszterhes követelések és nem visszterhes behajtható követelések (növekedése)/csökkenése	*3 463*	*13 000*
Készletek (növekedése)/csökkenése	*(7)*	*3*
A nyugdíjak és az egyéb munkavállalói juttatások növekedése/(csökkenése)	*2 288*	*10 192*
Céltartalékok növekedése/(csökkenése)	*6 481*	*564*
Pénzügyi kötelezettségek növekedése/(csökkenése) (az egységes finanszírozási megközelítés szerinti hitelfelvételek kivételével)	*(1 382)*	*(3 516)*
Szállítói kötelezettségek növekedése/(csökkenése)	*4 898*	*(4 825)*
Passzív időbeli elhatárolások növekedése/(csökkenése)	*(9 714)*	*(9 359)*
Nem készpénzes bevételként vett előző évi költségvetési többlet	*(633)*	*(2 519)*
A munkavállalói juttatásokra vonatkozó kötelezettségek újraértékelése (az eredménykimutatásban nem szereplő nem készpénzes mozgás)	*1 159*	*(6 877)*
Egyéb nem készpénzes mozgások	*27*	*(11)*
Beruházási tevékenységek		
Az immateriális javak és az ingatlanok, gépek és berendezések (növekedése)/csökkenése	*(1 817)*	*(1 938)*
Tőkemódszerrel elszámolt befektetések (növekedése)/csökkenése	*(80)*	*(52)*
Az eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem származtatott pénzügyi eszközök (növekedése)/csökkenése	*(6 246)*	*(7 329)*
Az eredménnyel szemben valós értéken értékelt, származtatott pénzügyi eszközök (növekedése)/csökkenése	*(19)*	*(107)*
Finanszírozási tevékenységek		
Az egységes finanszírozási megközelítés keretében felvett hitelek növekedése/(csökkenése)	*144 900*	*109 600*
NETTÓ CASH FLOW	**23 547**	**(6 928)**
Pénzeszközök és pénzeszköz-egyenértékesek nettó növekedése/(csökkenése)	*23 547*	*(6 928)*
Pénzeszközök és pénzeszköz-egyenértékesek év eleji állománya	*39 616*	*46 544*
Pénzeszközök és pénzeszköz-egyenértékesek év végi állománya	*63 163*	*39 616*

KIMUTATÁS A NETTÓ ESZKÖZÁLLOMÁNY VÁLTOZÁSAIRÓL

(millió EUR)

	Tagállamoktól lehívandó összegek Felhalmozott többlet/(hiány)	Egyéb tartalékok	Nettó eszközök
EGYENLEG 2022.12.31-ÉN	**(132 637)**	**1 312**	**(131 325)**
A munkavállalói juttatásokra vonatkozó kötelezettségek újraértékelése	*(6 877)*	–	*(6 877)*
Egyéb	*249*	*(260)*	*(11)*
Tagállami hozzájárulásként elszámolt, 2022. évi költségvetési eredmény	*(2 519)*	–	*(2 519)*
Az év gazdasági eredménye	*(71 437)*	–	*(71 437)*
EGYENLEG 2023.12.31-ÉN	**(213 221)**	**1 052**	**(212 169)**
A munkavállalói juttatásokra vonatkozó kötelezettségek újraértékelése	*1 159*	–	*1 159*
Egyéb	*94*	*(66)*	*27*
Tagállami hozzájárulásként elszámolt, 2023. évi költségvetési eredmény	*(633)*	–	*(633)*
Az év gazdasági eredménye	*(97 208)*	–	*(97 208)*
EGYENLEG 2024.12.31-ÉN	**(309 810)**	**986**	**(308 824)**

MEGJEGYZÉSEK A PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ

Megjegyzendő, hogy az alábbi táblázatokban az Egyesült Királyságot a 2020 végéig terjedő időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretekkel kapcsolatban érintő összegek továbbra is a „tagállamok" megnevezés alatt szerepelnek. Ennek oka, hogy mivel bár az Egyesült Királyság 2020. február 1-jén kilépett az Unióból, a kilépésről rendelkező megállapodás értelmében ezen időszakok tekintetében továbbra is a tagállamokéval egyenértékű pénzügyi kapcsolatban áll az Unióval.

1. LÉNYEGES SZÁMVITELI POLITIKÁK

1.1. JOGALAP ÉS SZÁMVITELI SZABÁLYOK

Az EU beszámolójának elkészítése az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról szóló, 2024. szeptember 23-i (EU, Euratom) 2024/2509 európai parlamenti és tanácsi rendeletnek ([22]) (átdolgozás) (a továbbiakban: a költségvetési rendelet) megfelelően történik.

A költségvetési rendelet 80. cikkének megfelelően az EU a Nemzetközi Költségvetési Számviteli Standardokon (IPSAS) alapuló eredményszemléletű számviteli szabályok alapján készíti el pénzügyi kimutatásait. A Bizottság számvitelért felelős tisztviselője által elfogadott e számviteli szabályokat az uniós összevont beszámoló belső következetességének biztosítása érdekében a konszolidációs körbe bevont valamennyi európai intézménynél és szervnél alkalmazni kell.

Új és módosított uniós számviteli szabályok (EAR) alkalmazása

Módosított uniós számviteli szabály, amely a 2024. január 1-jén vagy azt követően kezdődő éves időszakokra alkalmazandó

Nincs olyan új uniós számviteli szabály, amely a 2024. január 1-jén vagy azt követően kezdődő éves időszakokra vonatkozóan lépett hatályba.

2024. december 31-ig elfogadott, de még nem alkalmazandó új uniós számviteli szabály

2024. december 31-ig elfogadott, de még nem alkalmazandó új uniós számviteli szabály nincsen.

1.2. SZÁMVITELI ALAPELVEK

A pénzügyi kimutatások célja, hogy valamely gazdálkodó egység pénzügyi helyzetéről, teljesítményéről és cash flow-iról a felhasználók széles köre számára hasznos információt nyújtsanak. A közszektorbeli szervezetek esetében, mint például az Európai Unió, a célkitűzés konkrétabban a döntéshozatalhoz hasznos információk nyújtása, valamint annak szemléltetése, hogy a gazdálkodó egység el tud számolni a rábízott forrásokkal. E dokumentum a fenti célok szellemében készült.

A pénzügyi kimutatások elkészítésekor követendő átfogó megfontolások (illetve számviteli alapelvek) az EAR 1 „Pénzügyi kimutatás" uniós számviteli szabályban kerültek meghatározásra és megegyeznek az IPSAS 1 standardban bemutatottakkal, amelyek a következők: valós bemutatás, eredményszemlélet, folyamatosság, a bemutatás következetessége, lényegesség, összesítés, beszámítás és összehasonlító információk.

A pénzügyi jelentéstétel minőségi jellemzői a relevancia, a valósághű bemutatás (a megbízhatóság), az érthetőség, az időbeliség, az összehasonlíthatóság és az ellenőrizhetőség.

1.3. KONSZOLIDÁLÁS

A konszolidálás alkalmazási köre

Az EU összevont pénzügyi beszámolója tartalmazza az összes jelentős ellenőrzött gazdálkodó egységet, közös megállapodást és társult vállalkozást. A konszolidálás alkalmazási körébe tartozó gazdálkodó egységek teljes listája, amelyen jelenleg 54 ellenőrzött gazdálkodó egység és egy társult vállalkozás szerepel (a 2023. évhez képest nem változott), a **9.** megjegyzésben található. Az ellenőrzött gazdálkodó egységek közé tartoznak az uniós intézmények (beleértve a Bizottságot, de az Európai Központi Bankot nem) és az uniós ügynökségek (a közös kül- és biztonságpolitika területén tevékenykedő ügynökségek kivételével). A felszámolás alatt álló Európai Szén- és Acélközösség (ESZAK) szintén ellenőrzött gazdálkodó egységnek tekintendő. Az EU egyetlen társult vállalkozása az Európai Beruházási Alap (EBA).

([22]) HL L, 2024/2509, 2024.9.26., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj.

Az olyan gazdálkodó egységeket, amelyek a konszolidálás alkalmazási körébe tartoznak, de amelyek az EU összevont pénzügyi beszámolójának egésze szempontjából nem lényegesek, nem kell bevonni a konszolidálásba, illetve nem kell tőkemódszerrel elszámolni, amennyiben az túlságosan idő- vagy költségigényes lenne az EU számára. E gazdálkodó egységeket kisebb gazdálkodó egységként említjük, és külön felsorolásukat a **9.** megjegyzés tartalmazza. 2024-ben 11 gazdálkodó egységet soroltak be kisebb gazdálkodó egységként (2023: 10 gazdálkodó egység).

Ellenőrzött gazdálkodó egységek

A konszolidálás hatókörének meghatározásához az ellenőrzési elvet alkalmazzák. Az ellenőrzött gazdálkodó egység olyan gazdálkodó egység, amelynek tekintetében az EU a szerepvállalása révén változó hasznokhoz jut vagy ilyen hasznokhoz joga van, és az érintett gazdálkodó egység feletti hatásköre révén befolyásolni tudja e hasznok jellegét és összegét. E hatáskörnek a jelenben gyakorolhatónak kell lennie, és kapcsolódnia kell a gazdálkodó egység releváns tevékenységeihez. Az ellenőrzött gazdálkodó egységek valamennyi tevékenységük tekintetében a konszolidációs körbe tartoznak. Az összevonás az ellenőrzés meglétének első napjától számítandó, és az ellenőrzés megszűnésének napján ér véget.

Az EU-n belül az ellenőrzésre utaló leggyakoribb jelek a következők: a gazdálkodó egység alapszerződések vagy másodlagos jogforrások alapján történő létrehozása, a gazdálkodó egység uniós költségvetésből való finanszírozása, szavazati jogok megléte az irányító testületekben, az Európai Számvevőszék általi pénzügyi ellenőrzés, valamint az Európai Parlament általi mentesítés. Minden egyes gazdálkodó egység tekintetében egyedileg értékelik, hogy a fent felsorolt kritériumok egyike vagy összessége elegendő-e az ellenőrzéshez.

Az Európai Unió által ellenőrzött gazdálkodó egységek egymással szemben fennálló lényeges egyenlegei, valamint a közöttük létrejött lényeges tranzakciók kiszűrésre kerültek, ugyanakkor az ilyen jellegű tranzakciók nem realizált nyeresége/vesztesége nem jelentős, ezért nem került kiszűrésre.

Közös megállapodások

A közös megállapodás olyan megállapodás, amely felett az EU és egy vagy több fél közös ellenőrzéssel rendelkezik. A közös ellenőrzés egy megállapodás felett gyakorolt ellenőrzés szerződésben rögzített megosztása, amely kizárólag akkor áll fenn, ha a lényeges tevékenységekkel kapcsolatos döntésekhez az ellenőrzésben részt vevő felek egyhangú hozzájárulása szükséges. A közös megállapodások vagy közös vállalkozások, vagy közös tevékenységek lehetnek. A közös vállalkozás olyan közös megállapodás, amely külön jogalanyként jön létre, és a megállapodás felett közös ellenőrzést gyakorló felek jogokkal rendelkeznek a megállapodás nettó eszközei felett. A közös vállalkozásokban való részesedés elszámolása a tőkemódszer használatával történik (lásd az **1.5.4.** megjegyzést). A közös tevékenység olyan közös megállapodás, amelynek keretében a megállapodás felett közös ellenőrzést gyakorló felek a megállapodással kapcsolatos, eszközökre vonatkozó jogokkal és kötelezettségekre vonatkozó kötelmekkel rendelkeznek. A közös tevékenységekben való részesedéseket úgy számolják el, hogy az EU pénzügyi kimutatásaiban megjelenítik a közös tevékenység eszközeit és kötelezettségeit, bevételeit és kiadásait, valamint a közösen tartott vagy felmerült eszközökből, kötelezettségekből, bevételekből és kiadásokból való részesedését.

Társult vállalkozások

A társult vállalkozások felett az EU jelentős közvetett vagy közvetlen befolyással bír, kizárólagos vagy közös ellenőrzéssel viszont nem rendelkezik. A jelentős befolyást általában akkor tekinthetjük létezőnek, ha az EU közvetlenül vagy közvetve a szavazati jogok több mint 20 %-át birtokolja. A társult vállalkozásokban való részesedés elszámolása a tőkemódszer használatával történik (lásd az **1.5.4.** megjegyzést).

A konszolidálásba be nem vont gazdálkodó egységek, amelyek vagyonát a Bizottság kezeli

Az EU személyzete közös betegségbiztosítási rendszerének alapjait, az Európai Fejlesztési Alapot, valamint a résztvevői garanciaalapot nevükben a Bizottság kezeli, de a pénzügyi kimutatásokba ezeket az egységeket nem vonják be, mivel nem állnak az EU ellenőrzése alatt.

1.4. A BESZÁMOLÓKÉSZÍTÉS ALAPJA

A pénzügyi kimutatásokat a költségvetési rendelet 249. cikkével összhangban évente kell elkészíteni. A számviteli év január 1-jén kezdődik és december 31-én ér véget.

1.4.1. *Alkalmazott pénznem és átváltási árfolyamok*

Funkcionális pénznem és a beszámolókészítés pénzneme

A pénzügyi kimutatások – eltérő rendelkezés hiányában – millió euróban készülnek, az euró az EU funkcionális pénzneme.

Műveletek és egyenlegek

A devizaügyletek elszámolása az ügylet napján érvényes árfolyamok felhasználásával euróban történik. A devizaügyletek kiegyenlítéséből és a devizában denominált monetáris eszközök és kötelezettségek év végi árfolyamokra való átszámításából keletkező árfolyamnyereségeket vagy -veszteségeket az eredménykimutatás tartalmazza.

Eltérő átváltási módszerek vonatkoznak az ingatlanok, gépek, berendezések, valamint az immateriális javak értékelésére, euróra való átváltásuk a beszerzés napján érvényes árfolyamon történik.

A más pénznemben meghatározott monetáris eszközök és kötelezettségek év végi egyenlegeit az Európai Központi Bank (EKB) december 31-én érvényes árfolyamain számítják át euróra:

Euroátváltási árfolyamok

Pénznem	2024.12.31.	2023.12.31.	Pénznem	2024.12.31.	2023.12.31.
BGN	**1,9558**	*1,9558*	**RON**	**4,9743**	*4,9756*
CZK	**25,1850**	*24,7240*	**SEK**	**11,459**	*11,096*
DKK	**7,4578**	*7,4529*	**CHF**	**0,9412**	*0,9260*
GBP	**0,8292**	*0,8691*	**JPY**	**163,06**	*156,3300*
HUF	**411,3500**	*382,8*	**USD**	**1,0389**	*1,105*
PLN	**4,275**	*4,3395*			

1.4.2. *Becslések alkalmazása*

Az IPSAS-sal és az általánosan elfogadott számviteli elvekkel összhangban a pénzügyi kimutatások szükségszerűen magukban foglalnak olyan becsléseken és feltételezéseken alapuló összegeket, amelyeket a vezetés a rendelkezésre álló legmegbízhatóbb információk alapján állít fel. A jelentős becsült összegek közé tartoznak például – a teljesség igénye nélkül – a következők: a munkavállalói juttatásokra vonatkozó kötelezettségek, a követelésekkel kapcsolatos pénzügyi kockázat és a pénzügyi instrumentumokat érintő megjegyzésekben kimutatott összegek, az értékvesztési tartalék az amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök és a pénzügyigarancia-szerződésekkel kapcsolatos kötelezettségek tekintetében, az elhatárolt bevételek és elhatárolt kiadások, a céltartalékok, az immateriális javak és az ingatlanok, gépek, berendezések értékvesztésének mértéke, a készletek nettó realizálható értéke, a függő követelések és kötelezettségek. A tényleges eredmények eltérhetnek ezektől a becslésektől. A becslésekben bekövetkező változásokat abban az időszakban veszik figyelembe, amelyben ismertté válnak, ha a változás csak az adott időszakot érinti, vagy az adott időszakban és a jövőbeli időszakokban, ha a változás mindkettőt érinti.

1.5. **MÉRLEG**

1.5.1. *Immateriális javak*

Az immateriális eszköz egy azonosítható, fizikai megjelenéssel nem rendelkező, nem monetáris eszköz. Egy eszköz akkor azonosítható, ha vagy elválasztható a gazdálkodó egységtől (azaz el lehet különíteni vagy el lehet választani, például el lehet adni, át lehet ruházni, engedélyezni lehet, bérbe lehet adni vagy el lehet cserélni, akár egyénileg, akár egy kapcsolódó szerződéssel, azonosítható eszközzel vagy kötelezettséggel együtt, függetlenül attól, hogy a gazdálkodó egység szándékában áll-e ezt megtenni), vagy kötelező megállapodásokból származik (ideértve a szerződésekből vagy más törvényes jogokból eredő jogokat is), függetlenül attól, hogy ezek a jogok átruházhatók-e vagy elválaszthatók-e a gazdálkodó egységtől vagy más jogoktól és kötelmektől.

A vásárolt immateriális javakat a halmozott amortizációval és az értékvesztés miatti veszteségekkel csökkentett eredeti bekerülési értéken mutatják ki. A saját előállítású immateriális javak aktiválására akkor kerül sor, amikor az uniós számviteli szabályok vonatkozó kritériumai teljesülnek, és a ráfordítások kizárólag a javak fejlesztési szakaszához kapcsolódnak. Az aktiválható költségek az eszköz fejlesztéséhez, elkészítéséhez és a vezetés igényeit figyelembe vevő üzembe helyezéséhez szükséges közvetlen költségeket foglalják magukban. A kutatási tevékenységekhez kapcsolódó költségeket, a nem aktiválható fejlesztési költségeket és a karbantartási költségeket kiadásként számolják el felmerülésükkor.

Az immateriális javak amortizációja a becsült hasznos élettartam (3–11 év) alatt lineárisan történik. Az immateriális javak becsült hasznos élettartama saját gazdasági élettartamuktól vagy egy adott megállapodásban meghatározott jogi élettartamuktól függ.

1.5.2. *Ingatlanok, gépek és berendezések*

Valamennyi ingatlan, gép és berendezés kimutatása a halmozott értékcsökkenéssel és értékvesztéssel csökkentett eredeti bekerülési értéken történik. A bekerülési érték az eszköz beszerzéséhez, befejezéséhez vagy átadásához közvetlenül hozzárendelhető kiadásokat foglalja magában.

A később felmerülő költségek az eszköz könyv szerinti értékében, vagy adott esetben külön eszközként kerülnek aktiválásra, de csak akkor, ha az eszközzel kapcsolatos jövőbeli gazdasági hasznokat vagy szolgáltatáspotenciált valószínűsíthetően az EU élvezi, és az eszköz költségét megbízhatóan lehet mérni. A javítási és karbantartási költségek az eredménykimutatásban kerülnek elszámolásra abban a költségvetési időszakban, amelyben felmerültek.

A földterületekre nem számolnak el értékcsökkenési leírást, mivel határozatlan élettartammal rendelkezőknek tekintendők. A befejezetlen beruházásokra nem számolnak el értékcsökkenési leírást, mivel ezek az eszközök még nem felhasználhatók. A többi eszköz értékcsökkenési leírása a becsült hasznos élettartam során lineáris módszerrel történik, a következők szerint:

Eszköztípus	Lineáris leírási kulcsok
Épületek	*4 %–10 %*
Világűrbe telepített eszközök	*8 %–25 %*
Gépek és berendezések	*10 %–25 %*
Bútorok és járművek	*10 %–25 %*
Számítástechnikai berendezések	*25 %–33 %*
Egyéb	*10 %–33 %*

Az eszközök elidegenítésének nyeresége, illetve vesztesége az értékesítéssel kapcsolatos kiadásokkal csökkentett bevételnek és az elidegenített eszköz könyv szerinti értékének a különbözetéből adódik, és az eredménykimutatásban szerepel.

Lízingek

A lízing egy olyan megállapodás, amelynek keretében a lízingbeadó egy adott összeg megfizetése vagy fizetések sorozata ellenében átadja a lízingbevevőnek azt a jogot, hogy egy adott eszközt a szerződésben meghatározott ideig használhasson. A lízing lehet pénzügyi lízing vagy operatív lízing.

A pénzügyi lízing olyan lízing, amely esetében a tulajdonjoggal járó összes kockázat és haszon lényegében a lízingbe vevőre száll át. A pénzügyi lízing lízingbe vevőként történő megkezdésekor a pénzügyi lízing keretében megszerzett eszközöket eszközként, a kapcsolódó lízingkötelezettségeket pedig kötelezettségként jelenítik meg a lízingfutamidő kezdetétől. Az eszközöket és kötelezettségeket a lízingelt ingatlan valós értékével, vagy ha az alacsonyabb, a minimális lízingfizetések jelenértékével megegyező összegen jelenítik meg, amelyet a lízing kezdetekor határoznak meg. A lízing időtartama alatt a pénzügyi lízing keretében tartott eszközök értékcsökkenési leírását az eszköz hasznos élettartama és a lízing időtartama közül a rövidebbik időszak során számolják el. A minimális lízingfizetéseket felosztják a finanszírozási költség (a kamatelem), illetve a fennálló kötelezettség (a tőkeelem) csökkentése között. A finanszírozási költséget a lízing időtartama alatt úgy rendelik hozzá az egyes időszakokhoz, hogy az a kötelezettség fennmaradó egyenlege után állandó időszaki kamatlábat eredményezzen, amely az adott esetnek megfelelően rövid/hosszú lejáratúként kerül bemutatásra. A függő bérleti díjakat azok felmerülésének időszakában kell ráfordításként elszámolni.

Az operatív lízing a pénzügyi lízingtől eltérő lízing, amelyben a lízingbe adó lényegében az eszköz tulajdonjogával járó összes kockázatot és hasznot megtartja. Az operatív lízing lízingbe vevőként történő megkezdésekor az operatív lízing díjait a lízing időtartama alatt lineáris módszerrel ráfordításként számolják el az eredménykimutatásban; a mérlegben sem lízingelt eszköz, sem lízingkötelezettség nem szerepel.

1.5.3. *Nem pénzügyi eszközök értékvesztése*

Az értékvesztés az eszköz jövőbeli gazdasági hasznaiban vagy szolgáltatáspotenciáljában jelentkező veszteség, az eszköz jövőbeli gazdasági hasznaiban vagy szolgáltatási potenciáljában jelentkező és (az adott esetnek megfelelően) amortizáció vagy értékcsökkenés formájában szisztematikusan megjelenített veszteségeken felül. A határozatlan hasznos élettartammal rendelkező eszközökre nem számolnak el amortizációt/értékcsökkenést, az értékvesztés szükségességét pedig évente vizsgálják meg. Az amortizáció/értékcsökkenés tárgyát képező eszközöknél minden esetben sor kerül az értékvesztés vizsgálatára, amikor a beszámoló fordulónapján arra utaló jel van, hogy az eszköz értékvesztett lehet. Az értékvesztés miatti veszteség az az összeg, amennyivel az eszköz könyv szerinti értéke magasabb, mint annak megtérülő értéke. A megtérülő érték az eszköz értékesítési költségekkel csökkentett valós értéke és használati értéke közül a magasabbik.

Az immateriális javak és az ingatlanok, gépek és berendezések maradványértékét és hasznos élettartamát évente legalább egyszer felülvizsgálják és szükség esetén módosítják. Amennyiben a korábbi években elszámolt értékvesztés okai már nem állnak fenn, az értékvesztés miatti veszteségeket ennek megfelelően visszaírják.

1.5.4. *Tőkemódszerrel elszámolt befektetések*

Társult vállalkozásokban és közös vállalkozásokban való részesedés

A tőkemódszerrel elszámolt befektetéseket kezdetben a bekerülési értéken jelenítik meg; e kezdeti könyv szerinti értéket a későbbiekben további hozzájárulásokkal, a befektetést befogadó eredményéből az EU-ra jutó résszel, értékvesztéssel és osztalékokkal növelik vagy csökkentik. A kezdeti bekerülési érték az összes változással együtt adja meg a befektetés mérlegfordulónapkori könyv szerinti értékét a pénzügyi kimutatásokban. A befektetést befogadó eredményéből az EU-ra jutó részt az eredménykimutatásban, a befektetést befogadó sajáttőke-változásaiból az EU-ra jutó részt pedig a nettó eszközállományon belül a tartalékokban jelenítik meg. A befektetésből kapott osztalék csökkenti az eszköz könyv szerinti értékét.

Ha a tőkemódszerrel elszámolt befektetés veszteségéből az EU-ra jutó rész eléri vagy meghaladja az EU-nak a befektetésben lévő érdekeltségét, az EU a további veszteségekben való részesedésének megjelenítését abbahagyja (meg nem jelenített veszteségek). Ha az EU érdekeltsége nullára lecsökkent, további veszteséget és kötelezettséget csak akkor jelenítenek meg, ha az EU-nak jogi vagy vélelmezett kötelme áll fenn, vagy kifizetést teljesített a gazdálkodó egység nevében.

Amennyiben értékvesztés jelei mutatkoznak, azt le kell írni az alacsonyabb megtérülő értékre. A megtérülő érték fogalmának magyarázatát az **1.5.3.** megjegyzés tartalmazza. Amennyiben az értékvesztés oka egy későbbi időpontban már nem áll fenn, az értékvesztés miatti veszteséget arra a könyv szerinti értékre írják vissza, amelyet akkor határoztak volna meg, ha semmilyen értékvesztés miatti veszteséget nem tüntettek volna fel.

Az EU nem törekszik jelentős befolyás gyakorlására olyan esetekben, amikor legalább 20 %-os részesedéssel rendelkezik egy befektetési alapban. Az ilyen alapokat ezért pénzügyi instrumentumként kezelik, és az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközként sorolják be.

A kisebb gazdálkodó egységként besorolt társult vállalkozások és közös vállalkozások (lásd az **1.3.** megjegyzést) elszámolása nem a tőkemódszer használatával történik. Az említett gazdálkodó egységhez való uniós hozzájárulásokat költségként számolják el az időszakra.

1.5.5. *Pénzügyi eszközök*

Besorolás a kezdeti megjelenítéskor

A besorolás két kritériumtól függ:

— A pénzügyieszköz-kezelési modell. Ehhez vizsgálni kell, hogy az EU hogyan kezeli a pénzügyi eszközöket cash flow generálása és az uniós célkitűzések elérése érdekében, és hogyan értékeli a pénzügyi eszközök eredményét.

— Az eszközök szerződésből eredő cash flow-jának jellemzői. Ehhez vizsgálni kell, hogy a szerződésből eredő cash flow-k kizárólag a tőke és a kinnlévő tőke után járó kamat törlesztései-e. A kamat a pénz időértékének, a hitelkockázatnak és az egyéb alapvető hitelezési kockázatoknak és költségeknek az ellenértéke.

Az e kritériumokon alapuló értékelést követően a pénzügyi eszközök három kategóriába sorolhatók: amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök (AC), nettó eszközökkel/saját tőkével szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök (FVNA) vagy eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök (FVSD).

Az olyan szerződésből eredő cash flow-kkal rendelkező pénzügyi eszközöket, amelyek kizárólag a tőkeösszeget és a kamatokat testesítik meg, a gazdálkodó egység eszközkezelési modelljétől függően kell besorolni. Ha az eszközkezelési modell célja, hogy a szerződésből eredő cash flow-k beszedése érdekében tartson pénzügyi eszközöket, a pénzügyi eszközöket amortizált bekerülési értéken értékelt kategóriába sorolják. Ha az eszközkezelési modell szerint a pénzügyi eszközöket szerződésből eredő cash flow-k beszedése és a pénzügyi eszközök értékesítése céljából is tartják, a besorolásuk nettó eszközökkel/saját tőkével szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök. Ha az eszközkezelési modell eltér e két modelltől (pl. a pénzügyi eszközöket kereskedési céllal tartják, vagy olyan portfólióban tartják, amelyet valós érték alapján kezelnek és értékelnek), a pénzügyi eszközöket eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközként kell besorolni.

Az olyan szerződésből eredő cash flow-kkal rendelkező pénzügyi eszközöket, amelyek nemcsak a tőkeösszeget és a kamatokat testesítik meg, hanem az alapvető kölcsönmegállapodásban szereplőktől eltérő kockázatoknak és volatilitásnak való kitettséget (pl. részvényárfolyam-változást) idéznek elő, az eszközkezelési modelltől függetlenül eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközként kell besorolni.

A kezdeti megjelenítéskor az EU a pénzügyi eszközöket a következőképpen sorolja be:

a) *Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök*

Az EU ebbe a kategóriába sorolja a következőket:

— pénzeszközök és pénzeszköz-egyenértékesek,

— hitelek (beleértve a három hónapnál hosszabb eredeti futamidejű lekötött betéteket is),

— visszterhes követelések, kivéve a pénzügyigarancia-szerződés követelésoldalát, amelyet az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközként sorolnak be.

Ezek a nem származtatott pénzügyi eszközök két feltételnek felelnek meg: az EU eszközkezelési modellje az, hogy ezeket a szerződésből eredő cash flow-k beszedése érdekében tartja. Továbbá meghatározott napokon vannak olyan szerződésből eredő cash flow-k, amelyek csak a tőkeösszeget és a kinnlévő tőke után járó kamatot testesítik meg.

Az amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök a forgóeszközök között szerepelnek, kivéve azokat, amelyek futamideje a beszámoló fordulónapjától számított 12 hónapnál hosszabb.

b) *A nettó eszközökkel/saját tőkével szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök*

Ezek a nem származtatott pénzügyi eszközök olyan szerződésből eredő cash flow-kkal rendelkeznek, amelyek csak a tőkeösszeget és a kinnlévő tőke után járó kamatot testesítik meg. Emellett az eszközkezelési modell szerint a pénzügyi eszközöket szerződésből eredő cash flow-k beszedése és a pénzügyi eszközök értékesítése céljából tartják.

Az e kategóriába tartozó eszközök forgóeszköznek minősülnek, ha a beszámoló fordulónapját követő 12 hónapon belül várhatóan értékesítik őket.

Az EU e jelentéstételi időszak végén nem rendelkezik ilyen eszközökkel.

c) *Az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök*

Az EU a következő pénzügyi eszközöket sorolja be az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközként, mivel a szerződésből eredő cash flow-k nem csak a tőkeösszeget és a tőkeösszegen fennálló kamatokat testesítik meg:

— származtatott pénzügyi eszközök,

— tulajdonviszonyt megtestesítő befektetések és pénzpiaci alapokba vagy összevont portfólióalapokba történő befektetések,

— egyéb, tulajdonviszonyt megtestesítő befektetések (pl. kockázatitőke-műveletek).

Ezen túlmenően az EU az általa birtokolt, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokat eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközként sorolja be, mivel a hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok portfólióit a portfólió valós értéke alapján kezelik és értékelik (pl. a költségvetési rendelet 215. cikke szerinti közös tartalékalap).

Az e kategóriába tartozó eszközök forgóeszköznek minősülnek, ha a beszámoló fordulónapját követő 12 hónapon belül várhatóan értékesítik őket.

Kezdeti megjelenítés és értékelés

A nettó eszközökkel/saját tőkével szemben valós értéken értékeltként és az eredménnyel szemben valós értéken értékeltként besorolt eszközök beszerzésének megjelenítése az üzletkötés időpontjában történik, tehát azon a napon, amikor az EU kötelezettséget vállal az adott eszköz megvásárlására. A pénzeszköz-egyenértékeseket és a hiteleket abban az időpontban jelenítik meg, amikor a pénzeszközt letétbe helyezték a pénzügyi vállalkozásnál vagy folyósították a hitelvevőnek.

A pénzügyi eszközöket kezdetben valós értéken értékelik. A nem az eredménnyel szemben valós értéken értékeltként nyilvántartott pénzügyi eszközök kezdeti megjelenítése az ügyleti költségekkel növelt valós értéken történik. Az eredménnyel szemben valós értéken értékeltként nyilvántartott pénzügyi eszközök tekintetében az ügyleti költségeket az eredménykimutatásban számolják el.

A pénzügyi eszköz kezdeti megjelenítéskori valós értéke általában az ügyleti ár, kivéve, ha az ügylet nem a szokásos piaci feltételek szerint lebonyolított ügylet, azaz az ügyletre ellenszolgáltatás nélkül vagy névleges ellenszolgáltatás fejében kerül sor közpolitikai célokból. Ebben az esetben a pénzügyi instrumentum valós értéke és az ügyleti ár közötti különbség olyan nem visszterhes komponens, amelyet az eredménykimutatásban ráfordításként jelenítenek meg. Ebben az esetben a pénzügyi eszköz valós értékét egy közvetlenül egyenértékű instrumentum aktuális piaci tranzakciójából vezetik le. Ha az instrumentumnak nincs aktív piaca, a valós értéket olyan értékelési technikából kell levezetni, amely a megfigyelhető piacokról rendelkezésre álló adatokat használja fel.

Amikor azonban a hosszú lejáratú hitel után nem számítanak fel kamatot, vagy a kamat a piaci feltételeknél kedvezőbb, a pénzügyi eszköz valós értéke megbecsülhető az összes jövőbeli pénzbevétel jelenértékeként, ahol az alkalmazott piaci diszkontkamatláb egy hasonló hitelminősítésű kibocsátó hasonló instrumentumára vonatkozó piaci kamatláb.

A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz keretében nyújtott hiteleket és a pénzügyi támogatás céljára nyújtott hiteleket kezdetben névértékükön értékelik, és az ügyleti árat tekintik a hitel valós értékének. Ennek a magyarázata a következő:

— Az EU hitelezési tevékenységének „piaci környezete” nagyon egyedi, és különbözik a kereskedelmi kötvények vagy államkötvények kibocsátására használt tőkepiactól. Mivel ezen a piacon a hitelnyújtóknak lehetőségük nyílik alternatív befektetéseket választani, az alternatív lehetőség beépül a piaci árba. Ez az alternatív befektetésekre vonatkozó lehetőség azonban az EU esetében nem áll fenn, mert az EU nem fektethet be a tőkepiacokon; hitelt csak hitelnyújtás céljából vesz fel. Ez azt jelenti, hogy a hitelbe nyújtott összegek esetében az EU számára nem áll rendelkezésre alternatív hitelnyújtási vagy befektetési opció. Így tehát nincs alternatív költség és ezért nincs alapja a piaci kamatlábbal való összehasonlításnak. A piacot tulajdonképpen az EU hitelezési tevékenysége önmagában képviseli. Lényegében, mivel az alternatívköltség-opció nem alkalmazható, a piaci ár nem tükrözi hűen az EU hitelezési műveleteinek lényegét. Ezért nem helyénvaló, ha az EU hitelezési tevékenységének valós értékét a kereskedelmi kötvények vagy államkötvények alapján határozzuk meg.

— Továbbá mivel nincs olyan aktív piac vagy hasonló műveletek, amivel össze lehetne hasonlítani, az EU által hitelezési tevékenységének valós értékelésére alkalmazott kamatlábnak a felszámított kamatlábnak kell lennie.

Későbbi értékelés

Az amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközöket később az effektívkamatláb-módszer alkalmazásával amortizált bekerülési értéken értékelik.

A nettó eszközökkel/saját tőkével szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközöket a későbbiekben valós értéken értékelik. A valós érték változásaiból származó nyereséget és veszteséget a valós értékelés értékelési tartalékában jelenítik meg, kivéve a monetáris eszközök átszámítási különbözeteit, amelyeket az eredménykimutatásban jelenítenek meg.

Az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközöket a későbbiekben valós értéken értékelik. A valós érték változásaiból eredő nyereségek és veszteségek (beleértve a devizaátszámításból és a realizált kamatokból eredőket is) az eredménykimutatásban szerepelnek abban az időszakban, amelyben felmerültek.

Valós érték a későbbi értékeléskor

Az aktív piacokon jegyzett befektetések valós értékei az aktuális vételi áron alapulnak. Az EU a nem aktív piacú pénzügyi eszközök (valamint a tőzsdén nem jegyzett értékpapírok és a tőzsdén kívüli derivatívák) esetében értékelési technika alkalmazásával állapítja meg a valós értéket. Ilyen technika a szokásos piaci feltételek szerint lebonyolított legutóbbi ügyletek felhasználása, a lényegében megegyező egyéb instrumentumok alapul vétele, a diszkontált cash flow-elemzés, az opciós árazási modellek és a piaci résztvevők által általában alkalmazott egyéb értékelési technikák.

A kockázatitőke-alapokban lévő, aktív piacon jegyzett piaci árral nem rendelkező befektetések értékelése az elszámolható nettó eszközértéken történik, amelyet a valós értékükkel egyenlőnek tekintenek.

Pénzügyi eszközök értékvesztése

Az EU megjeleníti és értékeli az amortizált bekerülési értéken és a nettó eszközökkel/saját tőkével szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök várható hitelezési veszteségei tekintetében az értékvesztés miatti veszteséget.

Az amortizált bekerülési értéken értékelt eszközök esetében az eszköz könyv szerinti értékét csökkentik az értékvesztés miatti veszteség összegével, amelyet az eredménykimutatásban jelenítenek meg. A nettó eszközökkel/saját tőkével szemben valós értéken értékelt eszközök esetében az elszámolt veszteséget a nettó eszközökben/saját tőkében számolják el, és az nem csökkenti a pénzügyi eszköz könyv szerinti értékét a mérlegben. Ha egy későbbi időszakban az értékvesztés miatti veszteség összege csökken, a korábban megjelenített értékvesztés miatti veszteséget az eredménykimutatásban vissza kell írni.

A várható hitelezési veszteség (ECL) a szerződésből eredő cash flow-k és az EU által várt cash flow-k közötti különbség jelenértéke. A várható hitelezési veszteség olyan észszerű és indokolható információkon alapul, amelyek a beszámoló fordulónapján aránytalanul magas költség vagy erőfeszítés nélkül állnak rendelkezésre.

Szakaszolási politikák

A várható hitelezési veszteség értékelése háromszakaszos modellel történik, amely figyelembe veszi a pénzügyi eszköz élettartama alatti, valószínűség szerint súlyozott nemteljesítési eseményeket és a hitelkockázatnak a pénzügyi eszköz keletkeztetése óta bekövetkezett alakulását. Hitelek esetében a keletkeztetés a visszavonhatatlan hitelnyújtási elkötelezettség időpontja.

A szakaszokba sorolás főként a partner hitelminősítésétől függ. A szakaszolási modell a hitelkockázat relatív értékelésén alapul, azaz előfordulhat, hogy az EU különböző szakaszokba sorolt, különböző hitelekkel rendelkezik ugyanazzal a partnerrel, a partner keletkeztetéskori hitelkockázatától függően. Az EU, amely egyedülálló intézményi jogállással rendelkezik, pénzt kölcsönöz a tagállamoknak vagy a nehéz helyzetben lévő államoknak. Ennek eredményeként az EU a hitelkockázat kvalitatív értékelését alkalmazza, amely a nehéz helyzetben lévő hitelfelvevők gazdasági helyzetének nyomon követésén alapul.

1. szakasz – A hitelkockázat jelentős növekedésének hiánya

Az adatszolgáltatás időpontjában befektetésre ajánlott besorolású (azaz az S&P/Fitch (Moody's) minősítési skálán AAA (Aaa) és BBB- (Baa3) között elhelyezkedő vagy azzal egyenértékű külső vagy belső minősítéssel rendelkező) partnereknek nyújtott hitelek alacsony hitelkockázatú hiteleknek minősülnek, és így az 1. szakaszban vannak, kivéve, ha 30 napnál hosszabb ideje esedékesek (lásd a 2. szakaszt). Ezenkívül azokat a hiteleket, amelyek esetében a hitelkockázat az alábbiakban meghatározottak szerint nem növekedett jelentősen, az 1. szakaszba sorolják be. Az 1. szakaszba tartozó hitelek esetében az értékvesztési tartalékot a 12 havi várható hitelezési veszteség szintjén értékelik.

2. szakasz – A hitelkockázat jelentős növekedése (SICR)

Az EU mennyiségi és minőségi értékelések kombinációját alkalmazza annak megállapítására, hogy a hitelkockázat a keletkeztetés óta jelentősen nőtt-e, és így a 2. szakaszba való átsorolás alkalmazandó-e.

— Minden olyan hitelt, amely esetében a szerződés szerinti fizetés késedelme 31 és 90 nap között van, a 2. szakaszba kell átsorolni.

— A kezdeti megjelenítés időpontjában AAA (Aaa) és BB- (Ba3) közötti hitelminősítéssel rendelkező partnerek esetében: az alacsony kockázatú esetet (1. szakasz) kivéve, a romlás akkor minősül jelentősnek, ha a keletkeztetéskor és az adatszolgáltatás időpontjában érvényes minősítés közötti különbség eléri vagy meghaladja a 3 fokozatot.

— A kezdeti megjelenítés időpontjában B+ (B1) vagy B (B2) hitelminősítéssel rendelkező partnerek esetében: a romlás akkor tekinthető jelentősnek, ha a kezdeti minősítés és az aktuális minősítés közötti különbség eléri vagy meghaladja a 2 fokozatot.

— A kezdeti megjelenítés időpontjában a B- (B3) vagy annál alacsonyabb (a CCC/Caa – C tartományban) hitelminősítéssel rendelkező partnerek esetében: A romlás akkor tekinthető jelentősnek, ha a kezdeti minősítés és az aktuális minősítés közötti különbség az adatszolgáltatás időpontjában eléri vagy meghaladja az 1 fokozatot, valamint

— A felülvizsgált EAR 11-re való átállás (azaz 2021. január 1.) előtt keletkeztetett hiteleket, amelyek esetében a kezdeti megjelenítéskori hitelkockázatra vonatkozó információ nem áll rendelkezésre aránytalanul magas költség vagy erőfeszítés nélkül, a 2. szakaszba kell besorolni.

A 2. szakaszban szereplő hitelek esetében az értékvesztési tartalékot a teljes élettartam alatt várható hitelezési veszteségek szintjén kell értékelni.

3. szakasz – értékvesztett hitelek

A hiteleket a 3. szakaszba kell besorolni, ha 90 napos késedelemben vannak, vagy ha a hitelnyújtást követően egy vagy több olyan esemény következik be, amely káros hatással van az adott pénzügyi eszköz becsült jövőbeni cash flow-ira. A hitel például akkor tartozik a 3. szakaszba, ha:

— valószínűvé válik, hogy a hitelfelvevő csődbe megy vagy egyéb pénzügyi átalakításra szorul,

— a hitelfelvevő külső hitelminősítő intézet által közzétett D hitelminősítéssel rendelkezik, valamint

— a hitelfelvevő nem teljesíti az EU felé fennálló bármely pénzügyi kötelezettségét, vagy pénzügyi támogatás céljából nyújtott hitel esetében, ha a hitelfelvevő a programot finanszírozó bármely más nemzetközi szervezettel szemben nem teljesít.

A 3. szakaszban szereplő hitelek esetében az értékvesztési tartalékot a teljes élettartam alatt várható hitelezési veszteségek szintjén kell értékelni.

Értékvesztettként vásárolt vagy keletkeztetett (POCI)

Az EU POCI-hitelekkel is rendelkezik. Ezek olyan nemteljesítő hitelek, amelyek esetében az EU garancialehívást fizetett a végrehajtó partnernek. E hitelek esetében minden jogot az EU-ra engedményeztek. Az EU ezeket mérlegében a kezdeti megjelenítéskori valós értéken jeleníti meg. Az EU ezeket POCI hitelként sorolja be, és az értékvesztési tartalékot a teljes élettartam alatt várható hitelezési veszteség alapján számítja ki. Az EU és a végrehajtó partnerek közötti vonatkozó megállapodások alapján az EU nevében beszedési eljárást hajtanak végre, amelynek célja az esedékes összegek behajtása.

a) *A kormányzatoknak nyújtott hitelek*

Az EU a hitelek értékvesztésére vonatkozó értékelését az uniós finanszírozás jellegére és az EU egyedi intézményi státuszára alapozza.

A harmadik országoknak nyújtott hitelek értékvesztése tekintetében az EU külső hitelminőségi adatok felhasználásával számítja ki a várható hitelezési veszteségeket, figyelembe véve azonban az elsőbbségi hitelezői státuszát, amely csökkenti a hitelkockázatot. A jelenérték kiszámításához a diszkontráta a hitel eredeti effektív kamatlába. Ha a hitel változó kamatlábú, a diszkontráta a szerződés szerint meghatározott folyó effektív kamatlábnak felel meg.

A tagállamoknak nyújtott hitelek esetében az EU-nak soha nem merült fel értékvesztés miatti vesztesége, és fizetési hátralékkal sem kellett szembenéznie. E hitelek esetében az EU az elsőbbségi hitelezői státusz mellett figyelembe veszi a tagállamaival fennálló kapcsolatokat is. Ez a két elem elvben garantálja a tagállamoknak nyújtott hitelek teljes visszafizetését lejáratkor. Ezért az EU úgy véli, hogy a tagállamoknak nyújtott hitelekből származó várható hitelezési veszteségek elhanyagolhatók, és a várható hitelezési veszteségek kiszámítására vonatkozó statisztikai megközelítés e hitelek esetében nem megfelelő. Így a tagállamoknak nyújtott hitelekre vonatkozóan az eredménykimutatásban nem jelenítenek meg várható hitelezési veszteségeket.

b) *Követelések*

Az EU az értékvesztés miatti veszteséget a teljes élettartam alatt várható hitelezési veszteség összegén értékeli gyakorlati megoldások (pl. céltartalékmátrix) felhasználásával.

c) *Pénzeszközök és pénzeszköz-egyenértékesek*

Az EU pénzeszközöket és pénzeszköz-egyenértékeseket tart folyószámlákon és legfeljebb három hónapos lekötött betétekben. A pénzeszközöket főként nagyon magas hitelminősítésű bankokban tartják (lásd a **6.6.** megjegyzést), így nagyon alacsony a nemteljesítés valószínűsége. Tekintettel a rövid futamidőre és az alacsony nemteljesítési valószínűségre, a pénzeszközökből és pénzeszköz-egyenértékesekből származó várható hitelezési veszteségek elhanyagolhatók. Ennek eredményeként a pénzeszköz-egyenértékesekre értékvesztési tartalékot nem jelenítenek meg.

Kivezetés

A pénzügyi instrumentumok kivezetésre kerülnek, ha a befektetések cash flow-ihoz való jogok lejártak vagy azokat átadták, és az EU a tulajdonjoggal járó valamennyi kockázatot és előnyt lényegileg átadta egy másik félnek. A nettó eszközökkel/saját tőkével szemben valós értéken értékelt és az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök eladását az üzletkötés időpontjában jelenítik meg.

1.5.6. *Készletek*

A készleteket a bekerülési érték és a nettó realizálható érték közül az alacsonyabbikon mutatják ki. A bekerülési érték meghatározása a FIFO módszerrel történik. A késztermékek, valamint a befejezetlen termelés és félkész termékek bekerülési értéke a nyersanyag-ráfordítást, a közvetlen munkaerőköltségeket, az egyéb közvetlenül hozzárendelhető költségeket és a termeléshez kapcsolódó (a szokásos működési kapacitáson alapuló) általános költségeket foglalja magában. A nettó realizálható érték a befejezéssel és értékesítéssel kapcsolatos kiadásokkal csökkentett becsült értékesítési ár (szokásos üzletmenet során). Amennyiben a készleteket azzal a céllal tartják, hogy azokhoz a nagyközönség díjmentesen vagy jelképes díj ellenében juthasson, értékelésük a bekerülési érték és a folyóáras pótlási érték közül a kisebbiken történik. A folyóáras pótlási érték az a költség, amely az EU számára merülne fel az eszköz beszámolókészítési időpontban való beszerzésekor.

1.5.7. *Előfinanszírozási összegek*

Az előfinanszírozás olyan kifizetés, amelynek célja, hogy pénzelőleget (pénztárkészletet) biztosítson a kedvezményezettnek. Az előfinanszírozást a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás elvével összhangban az adott szerződésben, határozatban, megállapodásban vagy alap-jogiaktusban meghatározott időszak során több kifizetésre is fel lehet osztani. Az előleget vagy pénztárkészletet a megállapodásban rögzített időszak során fel kell használni arra a célra, amire nyújtották, vagy vissza kell fizetni. Amennyiben a kedvezményezettnél nem merülnek fel elszámolható kiadások, köteles az előfinanszírozást visszafizetni az EU-nak. Mivel az EU megőrzi az előfinanszírozás feletti ellenőrzést, és jogosult a nem elszámolható rész visszatérítésére, az összeget eszközként tüntetik fel.

Az előfinanszírozás kezdeti megjelenítésére a mérlegben akkor kerül sor, amikor a pénzeszközt átutalják a kedvezményezettnek. Az előfinanszírozást a nyújtott ellenszolgáltatás összegén értékelik. A későbbi időszakokban az előfinanszírozást a mérlegben kezdetben megjelenített összegnek az időszak során felmerült elszámolható költségekkel (adott esetben becsült összegekkel) csökkentett összegén értékelik.

Az előfinanszírozás utáni kamat megjelenítése a megfelelő megállapodásnak megfelelően a kamat realizálásakor történik. Év végén a legmegbízhatóbb információra alapozva becslést készítenek az elhatárolt kamatbevételről és azt szerepeltetik a mérlegben.

A tagállamok részére fizetett egyéb olyan előlegeket, amelyek a tagállamok által a kedvezményezettjeik részére teljesített előlegek EU általi visszatérítéséből származnak (beleértve a megosztott irányítás alá tartozó pénzügyi eszközöket), eszközként jelenítik meg az „Előfinanszírozás" megnevezés alatt. A tagállamok részére fizetett egyéb előlegeket ezt követően a mérlegben eredetileg megjelenített összegen értékelik, amelyet csökkentenek a végső kedvezményezetteknél felmerült elszámolható kiadások észszerű és támogatható feltételezések alapján kiszámolt legjobb becslésével.

Az Európai Bizottság által nem konszolidált (a költségvetési rendelet 238. cikke értelmében létrehozott) uniós vagyonkezelő alapoknak vagy más, nem konszolidált szervezeteknek nyújtott hozzájárulások besorolásuk szerint előfinanszírozásnak minősülnek, mivel céljuk, hogy pénztárkészletet biztosítsanak a vagyonkezelői alap részére, hogy az a vagyonkezelői alap célkitűzései által meghatározott egyedi tevékenységeket tudjon finanszírozni. A vagyonkezelői alapoknak nyújtott uniós hozzájárulásokat az uniós hozzájárulás eredeti összegén értékelik, amelyet csökkentenek a vagyonkezelői alapnál a beszámolási időszak során felmerült és az alapul szolgáló megállapodásnak megfelelően az uniós hozzájáruláshoz allokált elszámolható kiadásokkal, beleértve adott esetben becsült összegeket is.

1.5.8. *Visszterhes követelések és nem visszterhes behajtható követelések*

Az EU számviteli szabályai a visszterhes és a nem visszterhes ügyletek külön bemutatását írják elő. A két kategória megkülönböztetése érdekében a „követelések" kifejezést a visszterhes ügyletekre tartják fenn, míg a nem visszterhes ügyletek esetében, azaz amikor az EU anélkül kap értéket egy másik gazdálkodó egységtől, hogy cserébe közvetlenül hozzávetőleg ugyanolyan értéket nyújtana, a „behajtható követelések" kifejezést használják (pl. a tagállamoktól a saját forrásokhoz kapcsolódóan behajtható követelések).

A visszterhes ügyletekből származó követelések amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök, kivéve a pénzügyigarancia-szerződés követelésoldalának bizonyos összegeit, amelyek az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközként vannak besorolva (lásd az **1.5.5.** megjegyzést).

A nem visszterhes ügyletekből származó behajtható követeléseket az értékvesztési leírásokkal csökkentett, az akvizíció időpontjában érvényes valós értéken tartják nyilván. A nem visszterhes ügyletekből származó behajtható követelések értékvesztési leírására akkor kerül sor, ha objektív bizonyítékok vannak arra nézve, hogy az EU nem fogja tudni beszedni a nem visszterhes ügyletekből származó behajtható követelések eredeti feltételei szerint esedékes valamennyi összeget. A leírás összege az eszköz könyv szerinti értéke és a megtérülő érték közötti különbözetnek felel meg. A leírás összegét az eredménykimutatásban jelenítik meg. A kinnlévő, de egyedi leírással még nem érintett beszedési megbízások esetében általános leírás megjelenítésére kerül sor a korábbi tapasztalatok alapján. Lásd az **1.5.14.** megjegyzést az esedékes, de még be nem folyt jövedelem év végi kezeléséről. A nem visszterhes ügyletekből származó behajtható követelésként feltüntetett és kimutatott összegek nem pénzügyi eszközök, mivel nem olyan szerződésből származnak, amely pénzügyi kötelezettséget vagy tőkeinstrumentumot keletkeztetne. A pénzügyi kimutatások megjegyzéseiben azonban a nem visszterhes ügyletekből származó behajtható követeléseket adott esetben a visszterhes ügyletekből származó követelésekkel együtt mutatják ki.

1.5.9. *Pénzeszközök és pénzeszköz-egyenértékesek*

A pénzeszközök és pénzeszköz-egyenértékesek amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök, és magukban foglalják a következőket: a készpénz, a bankoknál elhelyezett látra szóló vagy felmondásos betétek, valamint a három hónapos vagy annál rövidebb eredeti futamidővel rendelkező rövid lejáratú, magas likviditású egyéb befektetések.

1.5.10. *Munkavállalói juttatások*

Az EU számos juttatást (javadalmazás és társadalombiztosítás) nyújt a munkavállalóknak. Számviteli célokból ezeket a rövid távú munkavállalói juttatások és a munkaviszony megszűnése utáni juttatások kategóriájába kell besorolni.

Rövid távú munkavállalói juttatások

A rövid távú munkavállalói juttatások azok a juttatások, amelyeket az azon beszámolási időszak végét követően legkésőbb 12 hónappal ki kell egyenlíteni, amelyben a munkavállalók a szolgálatot teljesítették, például illetmények, éves és fizetett betegszabadság, és egyéb rövid távú juttatások. A rövid távú munkavállalói juttatásokat ráfordításként számolják el a kapcsolódó szolgáltatás nyújtásakor. A várhatóan kifizetendő összegre vonatkozó kötelezettséget akkor jelenítik meg, ha az EU-nak a munkavállaló által nyújtott múltbeli szolgálat után járó díjazás tekintetében jelenlegi jogi vagy vélelmezett kötelme áll fenn, és a kötelem megbízhatóan megbecsülhető.

Munkaviszony megszűnése utáni juttatások

Az EU az alkalmazottai számára az európai tisztviselők nyugdíjrendszere keretében a munkaviszony megszűnése utáni juttatásokat biztosít, amelyek magukban foglalják a nyugdíjat, a rokkantsági nyugdíjat, a hozzátartozói nyugellátást, valamint a közös betegségbiztosítási rendszer keretében nyújtott egészségbiztosítást (lásd a **2.9.** megjegyzést). Ezeket a juttatásokat egy egységes – de két rendszerre osztott – program keretében nyújtják, és egyformán kezelendők, hogy valós képet adjanak a helyzetről és tükrözzék a gazdasági realitást.

— Európai tisztviselők nyugdíjrendszere (PSEO): E fiktíven finanszírozott ([23]) rendszer keretében nyújtott juttatások az uniós intézmények, ügynökségek és egyéb uniós szervek jelenlegi és korábbi alkalmazottainak, illetve az elhunyt tisztviselők vagy nyugdíjasok túlélő hozzátartozóinak nyújtott öregségi, rokkantsági és özvegyi ellátások, haláleseti juttatások, illetve családi pótlékok. Az alkalmazottak e juttatások várható költségének egyharmadával járulnak hozzá az illetményükből.

— Közös betegségbiztosítási rendszer (JSIS): Az EU e rendszer keretében az orvosi költségek visszatérítése révén egészségbiztosítást nyújt az Európai Bizottság, az intézmények, az ügynökségek és egyéb szervek alkalmazottai számára. Az e rendszer „inaktív" személyeinek (vagyis a nyugdíjasoknak, árváknak stb.) nyújtott juttatásokat a munkaviszony megszűnése utáni juttatások közé sorolják.

Az EU külön nyugdíjrendszereken keresztül az uniós intézmények tagjai vagy korábbi tagjai számára is nyújt munkaviszony megszűnése utáni juttatásokat. Ezeket az „Egyéb nyugdíjrendszerek" megnevezés alatt tüntetik fel. E rendszerek keretében az EU nyugellátást biztosít a Bizottság, az Európai Bíróság, a Számvevőszék, a Tanács, az Európai Parlament, az európai ombudsman hivatala és az európai adatvédelmi biztos hivatala tagjainak. Az EU a közös betegségbiztosítási rendszeren keresztül egészségügyi ellátást biztosít az uniós intézmények tagjai számára.

A fenti, munkaviszony megszűnése utáni juttatások az EU meghatározott juttatási kötelmeinek minősülnek, és azokat minden beszámoló fordulónapjakor úgy számítják ki, hogy megbecsülik azoknak a jövőbeni juttatásoknak az összegét, amelyeket a munkavállalók a tárgyidőszakban és a megelőző időszakokban szereztek, majd ezt az összeget diszkontálják, és levonják a programeszközök valós értékét. A meghatározott juttatási kötelmet évente számítják ki a „kivetített jóváírási egység" módszer alkalmazásával. A meghatározott juttatási kötelem jelenértékét a becsült jövőbeli pénzeszközkiáramlások diszkontálásával határozzák meg, ahol a diszkonttényező azon pénznemben meghatározott államkötvények kamatlábainak felel meg, amelyben a juttatásokat fogják kifizetni és amelyek lejárati feltételei közelítik a szóban forgó nyugdíjkötelezettség feltételeit.

Az uniós alkalmazottaknak nyújtott munkaviszony megszűnése utáni juttatásokat egy egységes, nyugdíjrendszert (PSEO) és betegbiztosítási rendszert (JSIS) magában foglaló program fogja össze, amely a közös betegségbiztosítási rendszer szerinti fedezethez való jogosultságot a nyugdíjrendszer szerinti fedezethez való jogosultság megszerzésétől teszi függővé. A személyzeti szabályzat értelmében az egységes program bizonyos jogosultságok – például a nyugdíjrendszer keretében a halasztott és a csökkentett nyugdíjra való jogosultság – megszerzését 10 év szolgálati időhöz köti. A munkavállaló ennél hosszabb szolgálata révén az egységes program keretében megszerzett jogosultságok azonban lényegesen magasabbak, mint az eredeti jogosultságok, amit a későbbi éves felhalmozott nyugdíjjogosultságok is tükröznek.

([23]) Az európai tisztviselők nyugdíjrendszere olyan, meghatározott ellátásokat tartalmazó fiktív (virtuális) alap, amelyben az alkalmazottak járulékai a jövőbeni nyugdíjuk finanszírozását szolgálják. Noha tényleges befektetési alap nem létezik, az az összeg, amelyet egy ilyen alap beszedett volna, a tagállamok hosszú lejáratú kötvényeibe befektetett összegnek minősül, és ez tükröződik az Európai Unió éves beszámolójában rögzített nyugdíjkötelezettségben. A személyzeti szabályzat 83. cikke és az Európai Unióról szóló szerződés 4. cikkének (3) bekezdése értelmében a tagállamok együttesen garantálják az ellátások kifizetését (a rendszer részletes bemutatását lásd a COM(2018) 829 dokumentumban).

Ezért a mögöttes ügylet gazdasági tartalmának valósághű bemutatása érdekében – ami a pénzügyi beszámolás minőségi jellemzőjeként az EAR 1 szabály és az IPSAS fogalmi keretrendszere szerint is előírás –, a felmerült szolgálati költség lineárisan halmozódik fel az alkalmazott becsült aktív szolgálati ideje, vagyis azon időszak alatt, amely akkor kezdődik, amikor a munkavállaló szolgálata először eredményez juttatásokat a program keretében (függetlenül attól, hogy a juttatások függnek-e a további szolgálattól) és addig tart, amikor a munkavállaló további szolgálata a további illetményemelkedést kivéve már nem eredményez a program szerinti további lényeges juttatási összegeket. Ezt a megközelítést következetesen alkalmazzák az egységes program keretében nyújtott juttatásokra.

A nettó meghatározott juttatási kötelezettség újraértékelései az aktuáriusi nyereségeket és veszteségeket, valamint a programeszközök hozamát tartalmazzák; az újraértékeléseket azonnal, a nettó eszközök között jelenítik meg.

Az EU a meghatározott juttatási programokhoz kapcsolódó nettó kamatráfordítást (bevételt) és egyéb ráfordításokat az eredménykimutatásban a „Személyzeti és nyugdíjköltségek” alatt jeleníti meg.

Ha a nyújtott ellátásokat megváltoztatják vagy korlátozzák, akkor a juttatások ebből eredő, a múltbeli szolgálathoz kapcsolódó változását vagy a korlátozásból származó nyereséget vagy veszteséget azonnal megjelenítik az eredménykimutatásban. A teljesítésből eredő nyereséget vagy veszteséget a teljesítés időpontjában jelenítik meg. A múltbeli szolgálat költségét közvetlenül az eredménykimutatásban jelenítik meg, kivéve, ha a változtatásokat ahhoz kötik, hogy az alkalmazottak egy meghatározott ideig szolgálatban maradjanak.

1.5.11. *Céltartalékok*

Céltartalékok kimutatására akkor kerül sor, ha múltbeli események eredményeként az EU-nak meglévő jogi vagy vélelmezett kötelme áll fenn harmadik felekkel szemben, és nagy a valószínűsége, hogy a kötelem kiegyenlítéséhez forráskiáramlásra lesz szükség, amelynek összegét megbízhatóan becsülni lehet. Jövőbeli működési veszteségekre nem képeznek céltartalékot. A céltartalék összege az adott kötelem rendezéséhez szükséges kiadások beszámolókészítéskor megbecsült összege. Ha a céltartalék nagyszámú tételt érint, akkor a kötelem becslése az összes lehetséges kimenetelnek a kapcsolódó valószínűségekkel történő súlyozásával történik („várható érték” módszer).

A hátrányos szerződésekre vonatkozó céltartalékokat a szerződés felbontásának várható költsége és a szerződés folytatásának várható nettó költsége közül az alacsonyabbnak a jelenértékén értékelik.

1.5.12. *Pénzügyi kötelezettségek*

A pénzügyi kötelezettségeket az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségként, vagy amortizált bekerülési értéken nyilvántartott pénzügyi kötelezettségként, vagy pénzügyigarancia-kötelezettségként sorolják be.

Hitelfelvételek

A felvett hitelek a hitelintézetektől felvett hitelekből és okiratba foglalt adósságokból állnak (uniós kötvények, uniós betétek és uniós kincstárjegyek). A felvett hitelek kezdeti megjelenítése valós értéken történik, amely a felmerült ügyleti költségekkel csökkentett kibocsátásból származó bevételnek (a kapott ellenérték valós értéke) felel meg, a későbbi nyilvántartás pedig amortizált bekerülési értéken az effektívkamatláb-módszer használatával történik; az ügyleti költségekkel csökkentett bevételek és a visszafizetési érték közötti esetleges különbözeteket a felvett hitelek futamideje alatt az eredménykimutatásban jelenítik meg az effektívkamatláb-módszer használatával. Az Európai Uniónál felmerülő, majd a hitel kedvezményezettjére továbbterhelt ügyleti költségek jelentéktelenek, és azokat közvetlenül az eredménykimutatásban jelenítik meg.

A mérleg fordulónapját követő 12 hónapon belüli lejárattal rendelkezők kivételével ezek a hitelek a hosszú lejáratú kötelezettségek között szerepelnek.

Az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek

Ide tartoznak a negatív valós értékű származtatott eszközök is. Számviteli elszámolásuk ugyanúgy történik, mint az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök elszámolása, lásd az **1.5.5.** megjegyzést.

Pénzügyigarancia-szerződésekkel kapcsolatos kötelezettségek

Az EU akkor ismeri el a pénzügyigarancia-szerződésből (FGC) eredő kötelezettséget, ha olyan szerződést köt, amely előírja az EU számára, hogy meghatározott kifizetéseket teljesítsen annak érdekében, hogy megtérítse a garancia jogosultja számára az amiatt elszenvedett veszteséget, hogy egy meghatározott adós nem teljesíti a kifizetést az esedékességkor az adósságinstrumentum eredeti vagy módosított feltételeinek megfelelően. Amennyiben a garanciaszerződés előírja az EU számára, hogy a pénzügyi eszközök árváltozása vagy más mögöttes eszközök változása miatt kifizetéseket teljesítsen, a garanciaszerződés származtatott termék, azaz az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettség. Az összes többi garanciaszerződést pénzügyi céltartalékként számolják el.

Az FCG-kkel kapcsolatos kötelezettségeket kezdetben valós értéken jelenítik meg. Ez megegyezik a díjkövetelés nettó jelenértékével, ha piaci feltételek mellett történik. Ha nem számítanak fel garanciadíjat, vagy ha az ellenérték nem valós érték, a valós értéket a pénzügyigarancia-kötelezettséget létrehozó FCG-kkel közvetlen egyenértékű pénzügyigarancia-szerződések aktív piacán jegyzett árak alapján kell meghatározni, amennyiben rendelkezésre állnak ilyenek, vagy értékelési technika alkalmazásával. Ha sem az aktív piac közvetlen megfigyelésével, sem más értékelési technikával nem határozható meg a valós érték megbízható értéke, a pénzügyigarancia-szerződésből eredő kötelezettséget kezdetben a teljes élettartam alatt várható hitelezési veszteségek összegén kell értékelni.

Az ezt követő értékelés a pénzügyi garanciából eredő hitelkockázati kitettség alakulásától függ, amelyet az FGC-k szakaszokba sorolásával követnek nyomon. A pénzügyigarancia-szerződések szakaszokba sorolásának fő kockázati mutatója a garantált adósság hitelminősítése. A szakaszolási modell összehasonlítja a keletkeztetéskori hitelminősítést az adatszolgáltatás időpontjában érvényes hitelminősítéssel.

Ha a hitelkockázat nem növekszik jelentősen (1. szakasz), a pénzügyigarancia-kötelezettségeket a 12 havi várható hitelezési veszteség és az eredetileg megjelenített összeg közül a magasabbikon értékelik, adott esetben a halmozott amortizációval csökkentve. Ha a hitelkockázat jelentősen növekszik (2. szakasz), akkor a pénzügyi garanciakötelezettségek értéke az az összeg, amely a teljes élettartam alatti várható hitelezési veszteség összege és az eredetileg megjelenített – adott esetben a halmozott amortizációval csökkentett – összeg közül a nagyobb.

Az egyetlen adósságinstrumentumra kiterjedő pénzügyigarancia-szerződésekben a garantált adósságra vonatkozó szakaszolási kritériumok megegyeznek az amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközökre vonatkozókkal (lásd az **1.5.5.** megjegyzést).

A portfóliógaranciák garantált adósságának szakaszolási kritériumai ugyanazokat a szakaszolási kritériumokat követik, mint az amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök esetében, a következő kivételekkel:

— a garantált portfólió vagy a garancia minősítésének súlyozott átlagát veszik figyelembe a szakaszolási kritériumokhoz, nem pedig az egyes adósságinstrumentumok minősítését külön-külön.

— a kezdeti megjelenítés időpontjában AAA (Aa1) és BB- (Ba3) közötti hitelminősítéssel rendelkező garanciák esetében: a romlás akkor tekinthető jelentősnek, ha a kezdeti minősítés és az adatszolgáltatás időpontjában érvényes minősítés közötti különbség eléri vagy meghaladja a 2 fokozatot.

— a kezdeti megjelenítés időpontjában B+ (B1) vagy alacsonyabb hitelminősítéssel rendelkező garanciák esetében: a romlás akkor tekinthető jelentősnek, ha a kezdeti minősítés és az adatszolgáltatás időpontjában érvényes minősítés közötti különbség eléri vagy meghaladja az 1 fokozatot.

Alternatív megoldásként, ha a hitelminősítések nem állnak rendelkezésre, de a kezdeti megjelenítéskor becslés készült a várható éves igényekről, az igények eredeti becsléshez viszonyított tényleges szintje is észszerű kockázati mutatónak tekinthető a hitelkockázat jelentős növekedésének (SICR) értékeléséhez.

A fenti kritériumok mellett az EU alkalmazhatja a hitelkockázat jelentős növekedésének minőségi értékelését is, amely a rendelkezésre álló további, észszerű és indokolt információkon alapul.

A felülvizsgált EAR 11-re való átállás (azaz 2021. január 1.) előtt keletkeztetett pénzügyigarancia-szerződéseket, amelyek esetében a kezdeti megjelenítéskori hitelkockázatra vonatkozó információ nem áll rendelkezésre aránytalanul magas költség vagy erőfeszítés nélkül, a 2. szakaszba kell besorolni.

A 3. szakaszba és a POCI-ba történő besorolás nem alkalmazandó a pénzügyigarancia-szerződésekre.

A pénzügyigarancia-szerződéseket rövid lejáratú kötelezettségként sorolják be, kivéve, ha az EU-nak feltétel nélküli joga van a kötelezettség teljesítését a beszámoló fordulónapját követő legalább 12 hónapra elhalasztani.

Feltételekhez kötött hozzájárulás

A Bizottság működési tevékenységének részeként figyelembe vett uniós vagyonkezelői alapok (Madad és Kolumbia) a Bizottság beszámolójában és konszolidált formában az uniós éves beszámolóban szerepelnek. Az egyéb donorok által az uniós vagyonkezelői alapokhoz nyújtott hozzájárulások ezért teljesítik a feltételes nem visszterhes ügyletből származó bevételre vonatkozó kritériumokat, és pénzügyi kötelezettségként vannak feltüntetve, amíg nem teljesülnek az átadott hozzájárulásokhoz kapcsolódó feltételek, vagyis amíg elszámolható költségek nem merülnek fel a vagyonkezelői alapnál. A vagyonkezelői alapnak meghatározott projekteket kell finanszíroznia, és a megszüntetésekor vissza kell térítenie a fennmaradó pénzeszközöket. A mérlegfordulónapon a fennálló hozzájárulási kötelezettségeket a kapott hozzájárulások összegén értékelik, amelyet csökkentenek a vagyonkezelői alapnál felmerült kiadásokkal, beleértve adott esetben becsült összegeket is. Jelentéstételi célokból a nettó kiadásokat az egyéb donorok hozzájárulásaihoz allokálják a december 31-ig befizetett nettó hozzájárulások arányában. A hozzájárulások ezen allokációja csupán indikatív. A vagyonkezelői alap felszámolásakor a fennmaradó források tényleges elosztását a vagyonkezelői alap igazgatótanácsa határozza meg.

Ugyanezek az értékelési elvek vonatkoznak az uniós programokhoz nyújtott külső hozzájárulásokra abban az esetben, ha az ilyen hozzájárulásokat olyan feltétellel kapják, hogy a forrásokat a hozzájárulási megállapodásokban meghatározottak szerint kell felhasználni, egyéb esetekben vissza kell utalni a hozzájárulást adónak.

1.5.13. *Szállítói kötelezettségek*

Az EU szállítói kötelezettségeinek jelentős összege a vissza nem térítendő támogatások, illetve egyéb uniós finanszírozás kedvezményezettjeinek kifizetetlen költségtérítési igényeivel kapcsolatos (nem visszterhes ügyletek). A költségtérítési igény beérkezésekor az igényelt összeget szállítói kötelezettségként számolják el. A szállítói kötelezettségeket az elszámolható költségek ellenőrzése és elfogadása után az elszámolható összegen értékelik.

Az áru- és szolgáltatásbeszerzésből keletkező szállítói kötelezettségek megjelenítése az eredeti összegről szóló számla beérkezésekor történik, a megfelelő elszámolható kiadásokat a készletek vagy szolgáltatások leszállításakor és EU általi átvételekor könyvelik rá a számlákra.

1.5.14. *Időbeli elhatárolások*

A gazdasági eseményeket és ügyleteket abban az időszakban jelenítik meg a pénzügyi kimutatásokban, amelyhez kapcsolódnak. Az év végén, ha egy számlát még nem küldtek ki, de a szolgáltatásnyújtásra sor került, illetve az EU már leszállította a készleteket, vagy érvényben van egy (például szerződés szerinti) szerződéses megállapodás, elhatárolt bevételként jelenik meg a pénzügyi kimutatásokban. Az év végén továbbá ha egy számlát kiküldtek, de a szolgáltatásnyújtásra vagy a készletek szállítására még nem került sor, a bevételt elhatárolják és a következő számviteli időszakban jelenítik meg.

A kiadásokat szintén abban az időszakban számolják el, amelyikhez kapcsolódnak. A számviteli időszak végén az elhatárolt kiadásokat az adott időszakban esedékes átutalási kötelezettség becsült összege alapján jelenítik meg. Az elhatárolt kiadások kiszámítását a Bizottság által kiadott részletes működési és gyakorlati iránymutatásnak megfelelően végzik el, amelynek célja annak biztosítása, hogy a pénzügyi kimutatások valós képet nyújtanak az általuk bemutatni kívánt gazdasági és egyéb jelenségekről. Ehhez hasonlóan, amennyiben olyan szolgáltatásokra vagy árukra vonatkozóan teljesítettek kifizetést, amelyeket még nem szállítottak le, a kiadást elkülönítik és a következő számviteli időszakban jelenítik meg.

1.6. **EREDMÉNYKIMUTATÁS**

1.6.1. *Bevételek*

NEM VISSZTERHES ÜGYLETEKBŐL SZÁRMAZÓ BEVÉTELEK

Az uniós bevételek legnagyobb része nem visszterhes ügyletekhez kapcsolódik a következők szerint:

Héa- és GNI-alapú saját források, a műanyag csomagolási hulladékon alapuló saját források

A bevételeket abban az időszakban jelenítik meg, amikor a Bizottság felszólítja a tagállamokat hozzájárulásuk megtételére. A bevételt „lehívott összegen” értékelik. Mivel a héa-, a GNI-alapú és a műanyag csomagolási hulladékon alapuló saját források az érintett költségvetési év adatainak becslésén alapulnak, e források korrekciók tárgyát képezhetik, ugyanis a végső adatok tagállamok általi közzétételéig változásokra kerülhet sor. A változás becslésben okozott hatását azon időszak nettó többletének/hiányának megállapításakor veszik figyelembe, amelyben a változásra sor került.

Tradicionális saját források

A nem visszterhes ügyletekből származó behajtható követelések és a kapcsolódó bevételek kimutatása akkor történik, amikor a megfelelő havi „A” kimutatások (ideértve a beszedett vámokat, valamint a garantált és nem vitatott esedékes összegeket is) megérkeznek a tagállamoktól. A beszámolókészítés időpontjában az időszak vonatkozásában a tagállamok által beszedett, de a Bizottságnak még meg nem fizetett bevételeket megbecsülik és elhatárolt jövedelemként mutatják ki. A tagállamoktól kapott negyedéves „B” kimutatásokat (ideértve a be nem szedett és biztosítékkal nem fedezett vámokat, valamint az adós által vitatott garantált összegeket is) azon beszedési költségekkel csökkentett bevételekként jelenítik meg, amelyekre a tagállamok jogosultak. A becsült be nem szedett összegre nézve emellett értékcsökkenést is elszámolnak.

Pénzbírságok

A pénzbírságokból származó bevételek megjelenítése akkor történik, amikor elfogadták a pénzbírságot előíró uniós határozatot, és arról hivatalosan értesítették a címzettet. A pénzbírságot előíró határozatot követően a megbírságolt vállalkozásnak az értesítés napjától számítva két hónapja van az alábbiak egyikére:

— elfogadja a határozatot, ebben az esetben az előírt határidőn belül ki kell fizetnie a pénzbírságot, és az összeget az Unió véglegesen beszedi, vagy

— nem fogadja el a határozatot, amely esetben az uniós jognak megfelelően megtámadja.

A pénzbírságot még fellebbezés esetén is meg kell fizetni a három hónapos határidőn belül, mivel a fellebbezésnek nincs halasztó hatálya (EUMSZ 278. cikk). A kapott pénzeszközöket a behajtható követelés kiegyenlítésére használják fel. A Bizottság számvitelért felelős tisztviselőjének beleegyezésével azonban a vállalkozás ehelyett bankgaranciát is bemutathat. Ebben az esetben a pénzbírság továbbra is behajtható követelésnek számít. Amennyiben nem nyújtanak sem pénzeszközt, sem garanciát, és a vállalkozás fizetőképességét illetően kételyek merülnek fel, a jogosultság után értékvesztést számolnak el.

Ha a vállalkozás megfellebbezi a határozatot és előzetesen már kifizette a pénzbírságot, az összeg függő kötelezettségként jelenik meg, vagy ha valószínűnek látszik, hogy a Törvényszék nem az Unió javára dönt, e kockázat fedezésére céltartalékot számolnak el. Ha átmeneti fizetés helyett garanciát adnak, a fennálló behajtható követelés leírásra kerül.

A beérkezett fizetések elhelyezésére szolgáló bankszámlák után a Bizottság kamatot kap: ezt az elhatárolt kamatot bevételként számolják el és az esetleges függő kötelezettség értékét ennek megfelelően növelik.

2010-től kezdődően az összes előzetesen beszedett pénzbírságot a Bizottság kezeli egy külön erre a célra létrehozott alapban (BUFI), és pénzügyi instrumentumokba fektetik be.

VISSZTERHES ÜGYLETEKBŐL SZÁRMAZÓ BEVÉTELEK

Az áru- és szolgáltatásértékesítésekből származó bevételek megjelenítésére akkor kerül sor, amikor az áruk tulajdonjogával járó lényeges kockázatok és hasznok átszállnak a vásárlóra. A szolgáltatásnyújtást tartalmazó ügyletek bevételeit az ügyletnek a beszámoló fordulónapján érvényes teljesítési foka függvényében jelenítik meg.

Kamatbevételek és kamatráfordítások

A kamatbevételeket és kamatráfordításokat az effektívkamatláb-módszer használatával az eredménykimutatásban jelenítik meg. Ezzel a módszerrel számítják ki a pénzügyi eszköz vagy pénzügyi kötelezettség amortizált bekerülési értékét, valamint ezzel a módszerrel osztják fel a kamatbevételeket, illetve kamatráfordításokat a megfelelő időszakban. Az effektív kamatláb számításakor az EU megbecsüli a cash flow-kat, aminek során figyelembe veszi a pénzügyi instrumentum valamennyi szerződéses feltételét (például az előtörlesztési opciókat), de nem veszi figyelembe a jövőbeli várható hitelveszteségeket. A számítás figyelembe veszi a szerződéses felek közötti, az effektív kamatláb szerves részét képező valamennyi fizetett, illetve kapott díjat és kamatot, az ügyleti költségeket, valamint minden egyéb kedvezményt és felárat.

Amint a pénzügyi eszköz vagy a hasonló pénzügyi eszközök csoportja értékvesztettnek minősül (3. szakasz), a kamatbevételek megjelenítése az értékvesztés miatti veszteség értékelése céljából a jövőbeli cash flow-k diszkontálására használt kamatláb alkalmazásával történik.

Osztalékbevételek

Az osztalékból és hasonló felosztásokból származó bevétel elszámolása akkor történik, amikor a kifizetéshez való jog keletkezik.

Az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközökből származó bevételek és ráfordítások

Ez az e pénzügyi eszközökből származó valósérték-nyereség (bevétel) és valósérték-veszteség (ráfordítás), beleértve a devizaátszámításból származó nyereséget (bevételt) és veszteséget (ráfordítást) is. A kamatozó pénzügyi eszközök esetében ez a kamatokat is magában foglalja. Lásd a **3.9.** megjegyzést is.

Pénzügyigarancia-szerződésekből származó bevételek

A pénzügyigarancia-szerződésekből származó bevételt (garanciadíj) arra az időszakra jelenítik meg, amelynek során az EU készen áll arra, hogy kártalanítsa a pénzügyigarancia-szerződés jogosultját az esetlegesen elszenvedett hitelezési veszteségért. Az alkalmazott amortizációs ütemterv figyelembe veszi az idő múlását és a garantált kitettség volumenét. A pénzügyigarancia-szerződésekből származó bevételek magukban foglalják a pénzügyigarancia-szerződésekkel kapcsolatos kötelezettségek amortizációját is azokban az esetekben, amikor a garanciát ellenszolgáltatás nélkül vagy névleges ellenszolgáltatás fejében nyújtották.

1.6.2. *Kiadások*

Az EU kiadásainak többsége nem visszterhes ügyletekből származó kiadás. Ezek a kedvezményezetteknek nyújtott transzferekkel kapcsolatosak és három típusba sorolhatók: i. jogosultságok, ii. megállapodás szerinti transzferek és diszkrecionális támogatások, valamint iii. hozzájárulások és adományok.

A transzfereket abban az időszakban számolják el kiadásként, amelyben a transzfert keletkeztető események bekövetkeztek, amennyiben az ilyen jellegű transzfert a vonatkozó rendelet engedélyezi (költségvetési rendelet, személyzeti szabályzat vagy egyéb rendelet), vagy a transzfer engedélyezéséről megállapodást írtak alá, a kedvezményezett teljesíti az esetleges jogosultsági kritériumokat, és az összegre észszerű becslés adható.

Amennyiben kifizetési kérelem, illetve költségtérítési igény érkezik be, és az megfelel az elszámolási kritériumoknak, úgy azt kiadásként számolják el az elszámolható összegre nézve. Év végén megbecsülik és elhatárolt kiadásként számolják el azokat a felmerült elszámolható kiadásokat, amelyek a kedvezményezettek részére esedékesek, de amelyeket még nem jelentettek.

Az áru- és szolgáltatás-beszerzésből keletkező visszterhes ügyletekhez kötött kiadások kimutatására a készletek leszállításakor és az Európai Unió általi átvételekor kerül sor. Értékelésük az eredeti számla szerinti értékükön történik. Az időszakban igénybe vett, de még leszámlázatlan – vagy el nem fogadott számlával rendelkező – szolgáltatásokkal kapcsolatos ráfordításokat a mérlegfordulónapon az eredménykimutatásban becsülik meg és számolják el.

1.7. **FÜGGŐ KÖVETELÉSEK ÉS KÖTELEZETTSÉGEK**

1.7.1. *Függő követelések*

A függő követelés olyan múltbeli eseményekből keletkező lehetséges követelés, amelynek meglétét csak egy vagy több, nem teljesen az EU ellenőrzése alatt álló, bizonytalan jövőbeli esemény bekövetkezése vagy be nem következése fogja megerősíteni. Függő követelés megjelenítésére akkor kerül sor, amikor gazdasági hasznok vagy ún. szolgáltatáspotenciál beáramlása valószínűsíthető.

1.7.2. *Függő kötelezettségek*

A függő kötelezettség olyan múltbeli eseményekből keletkező lehetséges kötelezettség, amelynek meglétét csak egy vagy több, nem teljesen az Európai Unió ellenőrzése alatt álló, bizonytalan jövőbeli esemény bekövetkezése vagy be nem következése fogja megerősíteni; vagy olyan meglévő kötelem, amely múltbeli eseményekből származik, de nem jelenítik meg, mert nem valószínű, hogy gazdasági hasznokat vagy szolgáltatáspotenciált megtestesítő erőforrások kiáramlására lesz szükség a kötelezettség rendezéséhez, vagy mert olyan ritka körülmények álltak elő, amelyek mellett a kötelezettség összegét nem lehet elegendő megbízhatósággal értékelni. Függő kötelezettség megjelenítésére akkor kerül sor, ha a gazdasági hasznot vagy szolgáltatáspotenciált megtestesítő források kiáramlásának lehetősége nem csupán távoli.

1.8. **CASH FLOW KIMUTATÁS**

Az EU pénzeszközök és pénzeszköz-egyenértékesek teremtésére irányuló képessége, valamint e cash flow-k felhasználása iránti igénye értékelésének alapjául a cash flow-adatok szolgálnak.

A cash flow kimutatás az indirekt módszer alkalmazásával készül. Ez azt jelenti, hogy a pénzügyi év gazdasági eredményét módosítják a nem készpénzjellegű tranzakciók hatásaival, a múltbeli vagy jövőbeli működési pénzbevételek vagy -kifizetések aktív vagy passzív időbeli elhatárolásaival, és a cash flow-k befektetésével kapcsolatos bevételi vagy kiadási tételekkel.

Az eurótól eltérő pénznemben lebonyolított tranzakciókból származó cash flow-kat az EU beszámolási pénznemében (euró) kell elszámolni, az eurótól eltérő pénznemben lévő összegre az eurónak és az eurótól eltérő pénznemnek a cash flow időpontjában érvényes átváltási árfolyamát alkalmazva.

A cash flow kimutatás az adott időszak cash flow-it mutatja be működési, beruházási és finanszírozási tevékenységek szerint csoportosítva.

A működési tevékenységek az Unió beruházási és finanszírozási tevékenységektől különböző tevékenységei. Mint ilyenek, ezek teszik ki az EU által végzett tevékenységek többségét.

Beruházási tevékenység az immateriális javak és az ingatlanok, gépek, berendezések, valamint a pénzeszköz-egyenértékesek között nem szereplő egyéb beruházások vásárlása és értékesítése. A beruházási tevékenységek nem foglalják magukban a kedvezményezetteknek nyújtott hiteleket, mivel az EU általános célkitűzéseinek és így napi működésének részét képezik. A cél az Unió által végrehajtott tényleges beruházások bemutatása.

A finanszírozási tevékenységek olyan tevékenységek, amelyek változást idéznek elő a felvett hitelek méretében és összetételében, kivéve azokat, amelyeket a kedvezményezetteknek back-to-back alapon vagy ingatlanok, gépek és berendezések megszerzéséhez nyújtanak (amelyek a működési tevékenységek közé tartoznak).

2. **MEGJEGYZÉSEK A MÉRLEGHEZ**

ESZKÖZÖK

2.1. **IMMATERIÁLIS JAVAK**

(millió EUR)

Bruttó érték 2023.12.31-én	*2 085*
Növekedés	*331*
Elidegenítés	*(152)*
Eszközkategóriák közötti átcsoportosítás	*0*
Egyéb változások	*(7)*
Bruttó érték 2024.12.31-én	**2 257**
Halmozott amortizáció 2023.12.31-én	*(1 109)*
Éves értékcsökkenési leírás	*(191)*
Visszaírt amortizáció	*–*
Elidegenítés	*137*
Eszközkategóriák közötti átcsoportosítás	*0*
Egyéb változások	*0*
Halmozott amortizáció 2024.12.31-én	**(1 162)**
Könyv szerinti érték 2024.12.31-én	**1 095**
Könyv szerinti érték 2023.12.31-én	*976*

A fenti összegek elsősorban számítógépes szoftverekhez kapcsolódnak.

2.2. **INGATLANOK, GÉPEK ÉS BERENDEZÉSEK**

Az űreszközök kategóriája a következő két uniós űrprogramhoz kapcsolódó operatív állóeszközöket foglalja magában: a globális navigációs műholdrendszerek (GNSS), azaz a Galileo és az európai geostacionárius navigációs lefedési szolgáltatás (EGNOS), valamint a Kopernikusz európai Föld-megfigyelési programja. Az űrrendszerek még nem működő eszközei a „Befejezetlen beruházások” tétel alatt szerepelnek. Az EU űrprogramjaihoz kapcsolódó eszközök kiépítése az Európai Űrügynökség támogatásával folyik.

A Galileo konstellációja jelenleg 30 műholdból áll. A Galileo operatív tárgyi eszközei – a műholdak és a földi létesítmények – 2024. december 31-én nettó 2 987 millió EUR-t tettek ki (2023: 2 486 millió EUR), amely nem tartalmaz halmozott amortizációt. A fennmaradó befejezetlen beruházások 2 145 millió EUR-t tesznek ki (2023: 2 479 millió EUR).

Ami a Kopernikuszt illeti, 8 műhold működik, 17 pedig építés alatt áll. A Kopernikusz operatív tárgyi eszközeinek összértéke 492 millió EUR (2023: 438 millió EUR), amely nem tartalmaz halmozott amortizációt. A Kopernikusz-műholdakhoz kapcsolódóan további 3 520 millió EUR-t jelenítettek meg befejezetlen beruházásként (2023: 3 078 millió EUR).

Az EGNOS földi infrastruktúrájához kapcsolódóan 160 millió EUR (2023: 187 millió EUR) összegű tárgyi eszköz ugyancsak a „Világűrbe telepített eszközök" megnevezés alatt van feltüntetve. Ezenfelül az EGNOS befejezetlen beruházásai 345 millió EUR-t tesznek ki (2023: 289 millió EUR).

2024. április 29-én az Európai Bizottság a Brüsszelben található épületeiből 23 darabot értékesített a SFPIM (a továbbiakban: Société Fédérale de Participations et d'Investissement – belga nemzeti alap) részére, összesen 900 millió EUR eladási áron. Az érintett épületek könyv szerinti nettó értéke 432 millió EUR volt, ami 468 millió EUR nyereséget eredményezett, amelyet az értékesítés időpontjában teljes mértékben elismertek. Az értékesítésből származó bevételeket újra befektetik új épületek finanszírozására, a fennmaradó pénzügyi kötelezettségek visszafizetésére és a meglévő épületek felújítására. Bár az értékesítést mind a 23 épületre vonatkozóan aláírták, az exit fokozatos lesz: az utolsó épületeket 2029 szeptemberében kell kiüríteni.

Ingatlanok, gépek és berendezések

(millió EUR)

	Telek és épületek	Világűrbe telepített eszközök	Gépek és berendezések	Bútorok és járművek	Számítás-technikai berendezések	Egyéb	Pénzügyi lízingek	Befejezetlen beruházások	Összesen
Bruttó érték 2023.12.31-én	*7 034*	*7 702*	*575*	*283*	*863*	*370*	*2 378*	*6 308*	*25 513*
Növekedés	*57*	*4*	*25*	*31*	*83*	*22*	*6*	*1 786*	*2 014*
Elidegenítés	*(1 056)*	*(0)*	*(117)*	*(59)*	*(234)*	*(87)*	*(28)*	*(0)*	*(1 581)*
Eszközkategóriák közötti átcsoportosítás	*494*	*1 351*	*0*	*–*	*2*	*3*	*(281)*	*(1 569)*	*(0)*
Egyéb változások	*(3)*	*–*	*0*	*0*	*1*	*(1)*	*–*	*3*	*(1)*
Bruttó érték 2024.12.31-én	**6 528**	**9 056**	**483**	**255**	**714**	**308**	**2 075**	**6 528**	**25 945**
Halmozott értékcsökkenés 2023.12.31-én	*(4 417)*	*(4 591)*	*(507)*	*(214)*	*(681)*	*(288)*	*(1 416)*		*(12 114)*
Éves értékcsökkenési leírás	*(141)*	*(826)*	*(27)*	*(16)*	*(89)*	*(18)*	*(77)*		*(1 195)*
Visszaírt értékcsökkenés	*–*	*–*	*–*	*1*	*(0)*	*–*	*–*		*1*
Elidegenítés	*611*	*0*	*111*	*52*	*197*	*82*	*23*		*1 076*
Eszközkategóriák közötti átcsoportosítás	*(159)*	*–*	*–*	*(0)*	*(2)*	*–*	*161*		*0*
Egyéb változások	*0*	*–*	*(0)*	*(0)*	*(0)*	*(0)*	*–*		*(0)*
Halmozott értékcsökkenés 2024.12.31-én	**(4 106)**	**(5 417)**	**(423)**	**(177)**	**(575)**	**(225)**	**(1 309)**		**(12 232)**
KÖNYV SZERINTI ÉRTÉK 2024.12.31-én	**2 422**	**3 639**	**59**	**77**	**139**	**83**	**766**	**6 528**	**13 713**
KÖNYV SZERINTI ÉRTÉK 2023.12.31-én	*2 617*	*3 111*	*68*	*69*	*181*	*82*	*962*	*6 308*	*13 399*

2.3. **TŐKEMÓDSZERREL ELSZÁMOLT BEFEKTETÉSEK**

A Bizottság által képviselt EU-nak az Európai Beruházási Alapban (EBA) való részesedését számvitelileg társult vállalkozásként kezelik a tőkemódszer alkalmazásával. Az EBA az EU kockázati tőkére, valamint a kis- és középvállalkozások (kkv-k) részére nyújtott garanciákra specializálódott pénzügyi intézménye. Az EBA olyan köz-magán társulásként működik, amelynek tagjai az Európai Beruházási Bank (EBB), az EU és pénzügyi intézmények egy csoportja.

2024. december 31-én az EU 29,7 %-os tulajdonosi érdekeltséggel (2023: 29,7 %) és a szavazati jogok 29,7 %-ával (2023: 29,7 %) rendelkezett az EBA-ban. Alapszabályával összhangban az EBA köteles éves nettó eredményének legalább 20 %-át kötelező tartalékba allokálni mindaddig, amíg az összesített tartalék el nem éri a jegyzett tőke 10 %-át. Ez a tartalék nem osztható szét.

Az alábbi táblázat az EBA-ban való uniós részvétel idei alakulását mutatja be.

(millió EUR)

	Európai Beruházási Alap
Részesedés 2023.12.31-én	**1 365**
Hozzájárulások	–
Kapott osztalékok	*(7)*
Részesedés a nettó eredményből	*83*
Részesedés a nettó eszközökben	*4*
Részesedés 2024.12.31-én	**1 446**

Az EBA-ra vonatkozó összefoglalt pénzügyi információk:

(millió EUR)

	2024.12.31.	2023.12.31.
	EBA összesen	EBA összesen
Eszközök	*7 789*	*6 554*
Kötelezettségek	*(2 923)*	*(1 959)*
Többlet/(hiány)	*280*	*234*

A fentiekben összefoglalt pénzügyi információk összeegyeztetése az EBA-ban való érdekeltség könyv szerinti értékével az alábbi:

(millió EUR)

	2024.12.31.	2023.12.31.
A társult vállalkozás nettó eszközei	*4 866*	*4 595*
A Bizottság tulajdonosi érdekeltsége az EBA-ban	**29,7 %**	**29,7 %**
Könyv szerinti érték	*1 446*	*1 365*

A Bizottság által képviselt EU az EBA tőkéjében való jegyzett részvényeinek 20 %-át fizette be 2024. december 31-ig, a még le nem hívott összegek az alábbiak:

(millió EUR)

	Teljes EBA-tőke	Uniós jegyzés
Teljes részvénytőke	*7 370*	*2 190*
Befizetett	*(1 474)*	*(438)*
Még le nem hívott	**5 896**	**1 752**

2.4. **PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK**

(millió EUR)

	Megjegyzés	2024.12.31.	2023.12.31.
Hosszú lejáratú			
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök	*2.4.1.*	*269 903*	*242 265*
Az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	*2.4.2.*	*39 058*	*32 018*
		308 961	**274 283**
Rövid lejáratú			
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök	*2.4.1.*	*13 677*	*4 612*
Az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	*2.4.2.*	*5 700*	*6 476*
		19 377	**11 088**
Összesen		**328 338**	**285 370**

2.4.1. *Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök*

(millió EUR)

	Megjegyzés	2024.12.31.	2023.12.31.
Az NGEU-hoz és a pénzügyi támogatáshoz nyújtott hitelek	*2.4.1.1.*	*283 114*	*246 622*
Egyéb hitelek	*2.4.1.2.*	*466*	*255*
Összesen		**283 580**	**246 877**
Hosszú lejáratú		*269 903*	*242 265*
Rövid lejáratú		*13 677*	*4 612*

2.4.1.1. Az NGEU-hoz és a pénzügyi támogatáshoz nyújtott hitelek

(millió EUR)

	2024.12.31.	2023.12.31.
A tagállamoknak nyújtott kölcsönök	*251 457*	*221 883*
Harmadik országoknak nyújtott kölcsönök	*31 656*	*24 739*
Összesen 2024.12.31-én	**283 114**	**246 622**
Hosszú lejáratú	*269 782*	*242 144*
Rövid lejáratú	*13 332*	*4 477*

A tagállamoknak nyújtott kölcsönök

(millió EUR)

	NGEU	SURE	EFSM	BOP	EURATOM	Összesen
Összesen 2023.12.31-én	*79 589*	*98 984*	*43 095*	*201*	*13*	*221 883*
Új hitelek (névleges)	*29 446*	*–*	*1 800*	*–*	*–*	*31 246*
Visszafizetések	*–*	*–*	*(2 600)*	*–*	*(13)*	*(2 613)*

(millió EUR)

	NGEU	SURE	EFSM	BOP	EURATOM	Összesen
Könyv szerinti érték változásai	*1 085*	*(145)*	*2*	*0*	*(0)*	*942*
Értékvesztésben bekövetkezett változások	–	–	–	–	–	–
Összesen 2024.12.31-én	**110 120**	**98 839**	**42 297**	**201**	–	**251 457**
Hosszú lejáratú	*108 686*	*90 539*	*39 517*	–	–	*238 742*
Rövid lejáratú	*1 434*	*8 300*	*2 780*	*201*	–	*12 715*

A tagállamoknak nyújtott hitelek névértéke 2024. december 31-én 249,2 milliárd EUR (2023: 220,6 milliárd EUR), amelyből 108,7 milliárd EUR az RRF- és REPowerEU-programokhoz nyújtott NGEU-hitelekre vonatkozik.

Ebben a táblázatban, valamint az alábbi, a harmadik országoknak nyújtott hitelekkel kapcsolatos táblázatban a „könyv szerinti érték változásai" sor a felhalmozott kamatok változását és a felárak/engedmények változását (új felárak/engedmények és amortizáció) jelenti.

A SURE, az EFSM, az Euratom és a fizetésimérleg-támogatási programok végrehajtása „back-to-back" alapon történt. Ez azt jelenti, hogy a hiteleket a megfelelő hitelfelvételekkel, azonos feltételekkel finanszírozták. A futamidők azonosak, a kibocsátási felárakat/kedvezményeket és a költségeket a hitel kedvezményezettjére terhelik. Lejáratkor a hitel kedvezményezettje törleszt a Bizottságnak, a Bizottság pedig visszafizeti a hitelfelvételt. Az NGEU-hitelek esetében nincs back-to-back kapcsolat a hitelek és a hitelfelvételek feltételei között. Ezeket a hiteleket az egységes finanszírozási megközelítésből finanszírozzák, amelyet a **2.11.1.1.** megjegyzés ismertet.

NGEU (RRF/REPowerEU)

Az RRF egy 2021-ben létrehozott ideiglenes eszköz, amelynek célja, hogy segítse a tagállamok gazdaságait a koronavírus-járványból való kilábalásban, valamint abban, hogy rezilienssé váljanak a zöld és digitális átállással szemben. Az Európai Uniós Helyreállítási Eszköz (NGEU) keretében a Bizottság olyan forrásokat von be, amelyeket az RRF a tagállami reformok és beruházások finanszírozására használ fel. Ezeknek összhangban kell állniuk az uniós prioritásokkal, és kezelniük kell az európai szemeszterben – a gazdaság- és szociálpolitikák koordinálására szolgáló uniós keretben – az országspecifikus ajánlásokban azonosított kihívásokat. A finanszírozás lehet hitel (visszafizetendő támogatás) vagy vissza nem térítendő támogatás (nem visszafizetendő támogatás, lásd a **2.5.** megjegyzést). A tagállamok a hitelekre és vissza nem térítendő támogatásokra előzetesen megállapított allokáció erejéig részesülhetnek finanszírozásban. A tagállamoknak ahhoz, hogy részesülhessenek a támogatásból, be kell nyújtaniuk nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési terveiket az Európai Bizottságnak. Mindegyik terv meghatározza a 2026 végéig végrehajtandó reformokat és beruházásokat, és megállapítja az Európai Bizottság által elemzendő és az Európai Tanács által jóváhagyandó egyértelmű mérföldköveket és célokat. Az RRF-hitelek 2026. december 31-ig, de csak az elfogadott mérföldkövek és célok elérését követően folyósíthatók.

Az RRF-rendelet 2023. évi módosítása lehetővé tette a tagállamok számára, hogy nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési terveiket egy REPowerEU-fejezettel egészítsék ki. A tagállamok a REPowerEU-célkitűzések elérését szolgáló beruházásokat és reformokat finanszírozhatnak. A finanszírozás hitel útján is történhet, az RRF-ből származó, a tagállamok által még nem igényelt hitelforrások felhasználásával.

2024. december 31-én az aláírt hitelmegállapodások 290,9 milliárd EUR-t tettek ki, amelyből 108,7 milliárd EUR-t már folyósítottak.

Szükséghelyzeti munkanélküliségi kockázatokat mérséklő ideiglenes támogatást nyújtó európai eszköz (SURE)

A SURE olyan pénzügyi támogatást nyújt, amelynek célja fenntartani az emberek foglalkoztatását és támogatni a koronavírus-járvány által érintett munkahelyeket. Az eszköz rendelkezésre állása 2022. december 31-én véget ért. A folyósított hitelek (névleges érték) 98,4 milliárd EUR-t tettek ki, és nincsenek függőben lévő folyósítások.

Európai pénzügyi stabilizációs mechanizmus (EFSM)

Az EFSM lehetővé teszi, hogy egy tagállam számára pénzügyi támogatást nyújtsanak, ha az nehézségekkel küzd. A program lejárt, kivéve az olyan konkrét ügyleteket, mint a hitelek futamidejének meghosszabbítása. 2024-ben Írország visszafizette 0,8 milliárd EUR összegű EFSM-hitel esedékes tőkeösszegét, míg Portugália 1,8 milliárd EUR összegre futamidő-hosszabbítást kért. Az új hitelt egy 2028 lejáró hosszú lejáratú kötvényből finanszírozták.

Fizetésimérleg-eszköz (BOP)

A fizetésimérleg-eszköz szakpolitikai alapú pénzügyi instrumentum, amely középtávú pénzügyi támogatást nyújt az Európai Unió azon tagállamainak, amelyeknek nem az euró a hivatalos pénzneme.

Az Európai Atomenergia-közösség (Euratom) hitelei

Az Európai Atomenergia-közösség hitelt nyújt a tagállamoknak és nem uniós országoknak, valamint ezek jogalanyainak energetikai létesítményekkel kapcsolatos projektek finanszírozásához. Nincsenek kintlévő összegek a tagállamokkal vagy azok jogalanyaival kapcsolatban.

Harmadik országoknak nyújtott kölcsönök

(millió EUR)

	MFA	Ukrajna-eszköz	EURATOM	Összesen
Összesen 2023.12.31-én	*24 528*	*–*	*210*	*24 739*
Új hitelek (névleges)	*1 145*	*13 112*	*–*	*14 257*
Visszafizetések	*(600)*	*–*	*–*	*(600)*
Könyv szerinti érték változásai	*(19)*	*205*	*(0)*	*187*
Értékvesztésben bekövetkezett változások	*(1 224)*	*(5 694)*	*(8)*	*(6 926)*
Összesen 2024.12.31-én	**23 831**	**7 623**	**203**	**31 656**
Hosszú lejáratú	*23 420*	*7 418*	*202*	*31 040*
Rövid lejáratú	*411*	*205*	*1*	*617*

A harmadik országoknak nyújtott kölcsönök névértéke 2024. december 31-én összesen 47,2 milliárd EUR volt (2023: 33,5 milliárd EUR).

Ebben a táblázatban az „értékvesztésben bekövetkezett változások” sor a várható hitelezési veszteségek 2024. december 31-i újraértékelésének felel meg. A „Könyv szerinti érték változásai” sor a felhalmozott kamatok változását és a felárak/engedmények változását (új felárak/engedmények és amortizáció) jelenti.

Az Euratom „back to back” alapon működik.

2022 végéig az MFA-hiteleket a back-to back megközelítés keretében finanszírozták, míg az MFA+ program 2023. évi végrehajtásával az MFA keretében nyújtott új kölcsönöket főként a **2.11.1.1.** megjegyzésben ismertetett egységes finanszírozási megközelítés alkalmazásával hajtják végre. Minden új programot, például az Ukrajna-eszközt az egységes finanszírozási megközelítéssel is finanszírozni fogják.

Makroszintű pénzügyi támogatás

Az MFA a fizetésimérleg-válsággal küzdő partnerországok részére nyújtott hitelek pénzügyi támogatását jelenti.

Az év végén fennálló MFA-hitelek teljes nominális kitettsége 33,7 milliárd EUR-nak felelt meg, amelyből 29,0 milliárd EUR Ukrajnával szemben állt fenn.

2024. december 31-én az MFA-hitelek értékvesztési tartaléka 10,2 milliárd EUR volt (2023: 9,0 milliárd EUR), amelyből 10,1 milliárd EUR az Ukrajnának nyújtott hitelekre vonatkozik. Míg az Ukrajnától 2024-ben esedékes valamennyi összeget időben kifizették, és az éves beszámoló elkészítésének időpontjában a számviteli szabályok szerint nincs lejárt kintlévőség, az értékvesztés az élettartam alatt várható hitelezési veszteségeket tükrözi, amelyeket a jelentős bizonytalanságok miatt különös óvatossággal becsültek.

2024 októberében elfogadták az Ukrajna-hitelezési együttműködési mechanizmus (ULCM) létrehozásáról és az Ukrajnának nyújtandó új makroszintű pénzügyi támogatás engedélyezéséről szóló (EU) 2024/2773 rendeletet. Az ULCM keretében az immobilizált orosz állami vagyoni eszközökből származó rendkívüli bevételeket arra fogják felhasználni, hogy vissza nem térítendő támogatást nyújtsanak Ukrajnának ezzel segítve az országot a G7-partnerek és az EU által e kezdeményezés keretében nyújtott új kétoldalú hitelek visszafizetésében. Az EU 2024 decemberében írta alá az MFA-hitelmegállapodást Ukrajnával 18,1 milliárd EUR összegről, amelyet 2025-ben folyósítanak. Mivel Ukrajna év végéig teljesítette a folyósítás valamennyi szakpolitikai feltételét, az ULCM keretében nyújtott MFA-hitelt visszavonhatatlanul lekötöttnek tekintették, ami 2024. december 31-én a várható hitelezési veszteségekre képzett 7,1 milliárd EUR összegű céltartalék megjelenítéséhez vezetett (lásd még a **2.10.** megjegyzést).

Emellett év végén 95 millió EUR le nem hívott összeget kötöttek le feltételekhez kötötten más MFA-hitelmegállapodásokból (2023: 95 millió EUR).

2024-ben az EU 763 millió EUR összegű kamattámogatást nyújtott Ukrajnának a rendkívüli MFA- és MFA+-hitelek kamatainak fedezésére. Ez a hitel feltételeinek módosítását jelenti (lásd még a **3.15.** és **6.6.** megjegyzést), és a fenti táblázatban a „Könyv szerinti érték változásai" között szerepel.

Az Ukrajna-eszköz keretében nyújtott hitelek

Az Ukrajna-eszközről szóló rendelet ([24]) egy 2024-ben elfogadott új eszköz, amely legfeljebb 50 milliárd EUR összegű pénzügyi támogatást – ezen belül legfeljebb 33 milliárd EUR összegű államkölcsönt – nyújt Ukrajnának, amelyet 2027 végéig folyósítanak. 2024-ben 13,1 milliárd EUR összegű hitelt folyósítottak Ukrajnának.

Az értékvesztési tartalékot az Ukrajnának nyújtott MFA-hitelekhez hasonlóan számították ki, és 2024. december 31-én összesen 5,7 milliárd EUR-t tettek ki. Az aláírt hitelmegállapodásokból év végén 19,9 milliárd EUR feltételhez kötött, le nem hívott összeg származik.

Az Európai Atomenergia-közösség (Euratom) hitelei

Az Európai Atomenergia-közösség hitelt nyújt a tagállamoknak és nem tagállamoknak, valamint ezek jogalanyainak energetikai létesítményekkel kapcsolatos projektek finanszírozásához. A teljes fennálló összeg az Energoatomnak nyújtott, az ukrán állam által garantált hitelekhez kapcsolódik. E hitelek tekintetében 98 millió EUR értékvesztési tartalékot jelenítettek meg. Az aláírt hitelmegállapodásokból nincsenek le nem hívott összegek.

A tagállamoknak és harmadik országoknak nyújtott hitelekre vonatkozó uniós költségvetési garancia.

Az uniós költségvetés garantálja az EU által a tagállamoknak és harmadik országoknak nyújtott kölcsönöket finanszírozó hitelfelvételeket. Ha a jövőben kifizetetlen hitelösszegek merülnének fel, előfordulhat, hogy az uniós költségvetésnek kell visszafizetnie a kapcsolódó hitelfelvételi összegeket.

— az NGEU-hoz, az EFSM-hez, a fizetésimérleg-támogatáshoz, az MFA+-hoz és az Ukrajna-eszközhöz kapcsolódó hitelfelvételt kizárólag az uniós költségvetés garantálja,

— a SURE-hoz kapcsolódó hitelfelvételeket az uniós költségvetés garantálja, és 25 milliárd EUR összegű tagállami garancia fedezi,

— a harmadik országoknak nyújtott MFA-hitelekkel összefüggésben végrehajtott hitelfelvételeket először a közös tartalékalap (lásd a **2.4.2.1.** megjegyzést), majd az uniós költségvetés fedezi, kivéve az Ukrajnának nyújtott 6 milliárd EUR összegű rendkívüli pénzügyi támogatási MFA-hiteleket, amelyeket a veszteségek közös tartalékalap által fedezendő első 9 %-át követően 61 %-ban a tagállamok által nyújtott garanciák fedeznek, valamint

— az Euratom-hitelfelvételeket először a harmadik felek garanciái, majd a közös tartalékalap (lásd a **2.4.2.1.** megjegyzést), majd az uniós költségvetés fedezi.

További részletek tekintetében lásd a **6.7.** megjegyzést.

([24]) Az (EU) 2024/792 rendelet.

Az Egyesült Királyság EU-ból való kilépéséből eredő kötelezettségei

A kilépésről rendelkező megállapodás 143. cikkével összhangban az Egyesült Királyság felelősséggel tartozik az Unióval szemben a kilépés időpontjáig, 2020. január 31-ig jóváhagyott vagy határozattal rendelkezésre bocsátott, pénzügyi támogatáshoz nyújtott hitelekhez (EFSM, makroszintű pénzügyi támogatás, fizetési mérleg, Euratom) kapcsolódó függő pénzügyi kötelezettségek rá eső részéért. A 143. cikk értelmében a kilépés időpontja előtt jóváhagyott, pénzügyi támogatáshoz nyújtott hitel nemteljesítése esetén az Egyesült Királyság felelősséggel tartozik az Unióval szemben az Unió által a nemteljesítő műveletek keretében eszközölt kifizetések rá eső hányadéért, kivéve, ha ez adott esetben (a harmadik országokban nyújtott makroszintű pénzügyi támogatás és Euratom-hitelek esetében) fedezhető a közös tartalékalap komponensébe, a külső fellépésekre vonatkozó garanciaalapba feltöltött források Egyesült Királyságra eső hányadából – lásd a **4.1.1.** megjegyzést.

Az EU fenti, pénzügyi támogatáshoz nyújtott hitelekhez kapcsolódó függő kötelezettségei a kilépés időpontjában 53,9 milliárd EUR-t tettek ki. Az említett időpont óta történt visszafizetéseket követően az uniós garanciával fedezett hitelek értéke 2024. december 31-én 47,4 milliárd EUR, amelyből az Egyesült Királyság hányada 5,9 milliárd EUR.

2.4.1.2. Egyéb hitelek

Ezek három hiteltípust foglalnak magukban:

a) Az uniós költségvetési programokból nyújtott hitelek (pl. a mezőgazdaság- és villamosításfinanszírozási kezdeményezések és az EU foglalkoztatási és szociális innovációs programja keretében nyújtott hitelek). E hitelek teljes összege 2024. december 31-én 75 millió EUR-t tett ki (2023: 77 millió).

b) Engedményezett hitelek: Ezeket a hiteleket az EBB nyújtja, és az ESBA és a külső hitelezési megbízatás programjai garantálják. A hitelek nem teljesítettek, a Bizottság kifizette a garancialehívásokat, ezért rendelkezik a visszafizetési jogokkal. Ennek eredményeként a hiteleket mostantól megjelenítik az EU mérlegében. 2024. december 31-én a Bizottság az ilyen hitelekből (beleértve a felhalmozott kamatokat is) 1,0 milliárd EUR összegű visszafizetési joggal rendelkezett (2023: 0,1 milliárd EUR). A várható hitelezési veszteségek figyelembevétele után azonban a mérlegben megjelenített összeg 51 millió EUR (2023: 56 millió EUR).

c) Lekötött betétek 340 millió EUR összegben (2023: 122 millió EUR), 3 hónapot meghaladó futamidővel, amelyek nem felelnek meg a pénzeszköz-egyenértékesek fogalommeghatározásának.

2.4.2. *Az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök**

(millió EUR)

	Megjegyzés	2024.12.31.	2023.12.31.
Az eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem származtatott pénzügyi eszközök	*2.4.2.1.*	*43 648*	*37 402*
Az eredménnyel szemben valós értéken értékelt, származtatott pénzügyi eszközök	*2.4.2.2.*	*1 110*	*1 091*
Összesen		**44 758**	**38 493**
Hosszú lejáratú		*39 058*	*32 018*
Rövid lejáratú		*5 700*	*6 476*

2.4.2.1. Az eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem származtatott pénzügyi eszközök

Az eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem származtatott pénzügyi eszközök típus szerint

(millió EUR)

	2024.12.31.	2023.12.31.
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	*34 465*	*29 703*
PPA-k, ETF-ek és összevont portfóliókba történő befektetések	*5 975*	*4 806*
Más, tulajdonviszonyt megtestesítő befektetések	*3 201*	*2 893*
Hitelek	*8*	–
Összesen	**43 648**	**37 402**

(millió EUR)

	2024.12.31.	2023.12.31.
Hosszú lejáratú	*37 948*	*30 967*
Rövid lejáratú	*5 700*	*6 435*

A hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok főként államkötvények és vállalati kötvények. Ezeket a Bizottság által (főként közös tartalékalap, és a költségvetési pénzbírságok alapja [BUFI]) vagy az EU nevében az EBB által (főként Horizont 2020, Innovációs Alap) kezelt alapokban (portfóliókban) tartják. A portfóliók teljesítményét valós érték (piaci érték) alapján értékelik. 2024. december 31-én az értékpapír-kölcsönzési programok keretében kölcsönadott értékpapírok piaci értéke 5,8 milliárd EUR-t tett ki (2023: 3,2 milliárd EUR). A kölcsönadott értékpapírokat nem vezetik ki az EU mérlegéből, mivel a kockázatok és hasznok továbbra is az EU-t illetik.

A pénzpiaci alapok (PPA-k) olyan kölcsönös alapok, amelyek rövid lejáratú hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokba fektetnek be (pl. az EBB egységesített alapja). A tőzsdén kereskedett alapok (ETF) olyan befektetési alapok, amelyekkel tőzsdén kereskednek. Indexeket követnek, és olyan eszközöket tartanak, mint a részvények, a kötvények, a valutákés a határidős ügyletek. Az összevont portfóliókba történő befektetések az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz (CEF) és a H2020 programok uniós forrásai, amelyeket a NER 300 programból származó tagállami forrásokkal vonnak össze. Ezeket arra használják, hogy garanciát nyújtsanak az EBB finanszírozási és beruházási műveleteihez.

A „Más, tulajdonviszonyt megtestesítő befektetések" elsősorban arra utalnak, hogy az uniós költségvetési forrásokat – végrehajtó partnereken keresztül – kockázati tőkébe vagy más típusú befektetési alapokba fektetik be az uniós szakpolitikai célkitűzések megvalósítása érdekében: például az induló kkv-k forráshoz jutásának javítása, a kutatás és az innováció, valamint az EU-n belüli és kívüli infrastruktúra.

Az eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem származtatott pénzügyi eszközök program szerint

(millió EUR)

	2024.12.31.	2023.12.31.
Közös tartalékalap	*23 174*	*18 698*
Innovációs Alap	*10 616*	*8 754*
BUFI-befektetések	*2 141*	*2 268*
Felszámolás alatt álló ESZAK	*1 206*	*1 219*
EBRD	*188*	*188*
Az EKSZ helyi személyzetének nyugdíjrendszere	*128*	*97*
Horizont 2020 és Horizont Európa	*3 968*	*3 872*
Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz	*716*	*731*
Uniós kkv-tőkefinanszírozási eszközök	*453*	*485*
Délkelet-Európáért Európai Alap	*243*	*233*
Környezetbarát Növekedésért Alap	*128*	*116*
Energiahatékonysági pénzügyi mechanizmus	*103*	*110*
Egyéb	*586*	*630*
Összesen	**43 648**	**37 402**
Hosszú lejáratú	*37 948*	*30 967*
Rövid lejáratú	*5 700*	*6 435*

Közös tartalékalap

Az EU garanciákat nyújt a pénzügyi partnereknek a tőkebefektetések és hitelek veszteségeire (az uniós költségvetési garanciákról lásd a **4.1.** megjegyzést). A jogi aktusokkal összhangban az uniós költségvetés fokozatosan különít el pénzt arra, hogy megtérítse a partnereknek az e garanciák által fedezett veszteségeket. Az uniós költségvetés emellett pénzt különít el a felvett hitelek visszafizetése céljából a nem tagállamoknak nyújtott MFA- és Euratom-kölcsönök nemteljesítése esetére.

A költségvetési rendeletnek megfelelően a Bizottság létrehozta a közös tartalékalapot, ahol egyetlen közös portfólióban kezeli az általa elkülönített pénzt („tartalékképzés"). A pénzösszegeket hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokba, pénzpiaci alapokba és tőzsdén kereskedett alapokba fektetik. Az uniós költségvetésből származó feltöltés mellett a közös tartalékalap megkapja a nemteljesítő műveletekből származó visszafizettetett összegeket, a befektetéseinek hozamát, valamint a pénzügyi partnerek által az Uniónak nyújtott ellentételezést. A közös tartalékalap önkéntes hozzájárulásokat kaphat a tagállamoktól és más hozzájárulóktól is, amelyek ily módon növelik a rendelkezésre álló uniós költségvetési biztosítékokat.

A közös tartalékalap a bejövő hozzájárulásokat komponensekhez allokálja a hozzájáruló program függvényében. E programok jogi aktusai meghatározzák a nyújtott garanciákra vonatkozó szükséges tartalékfeltöltést. Az uniós költségvetés összevonja ezeket az egyedileg képzett tartalékokat a közös tartalékalapban, hogy optimalizálja az eszközkezelést.

2024. december 31-én a közös tartalékalap eszközállománya nagyobb volt; ebben a szükséges tartalékok InvestEU-, NDICI- és Ukrajna-garancia általi feltöltése mellett 0,9 milliárd EUR összegű portfóliónyereség is megjelent. A teljes eszközállomány 23,2 milliárd EUR volt, amelyből 19,8 milliárd EUR-t hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokba, 3,3 milliárd EUR-t tőzsdén kereskedett alapokba fektettek.

Innovációs Alap

Az Innovációs Alap kialakítja az üvegházhatást okozó gázok kibocsátási egységeinek Unión belüli kereskedelmére szolgáló rendszert. A cél az, hogy a bevételt a karbonszegény technológiák és folyamatok innovációjának támogatására fordítsák bizonyos gazdasági ágazatokban. Az Innovációs Alap megkapja a 530 millió kibocsátási egység progresszív monetizálásából származó bevételt, valamint a NER300 program számára rendelkezésre álló 300 millió kibocsátási egységből fel nem használt pénzeszközöket (lásd a **3.8.** megjegyzést). Az EBB kezeli a pénzösszegeket, amíg azokat a rendeltetésük szerint fel nem használják, és hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokba fekteti be. A 2024-es növekedés főként az árverésből befolyt bevételeknek tudható be.

BUFI-befektetések

A Bizottság létrehozta a költségvetési bírságok alapot (a továbbiakban: BUFI) a vállalkozásokat sújtó, megfellebbezett pénzbírságok tekintetében ideiglenesen kapott pénzösszegek kezelésére. Az adott bírság ügyében hozott jogerős bírósági határozatig a Bizottság a pénzt adósságinstrumentumokba fekteti be.

Felszámolás alatt álló ESZAK

Az ESZAK-Szerződés 2002. július 23-án lejárt, és az ESZAK összes vagyonát átruházták az Európai Unióra. Ezeket a szén- és acéliparhoz kapcsolódó ágazatokban végzett kutatásra, például a közel nulla szén-dioxid-kibocsátású acélgyártáshoz vezető, áttörést hozó technológiákra különítették el. A Bizottság a pénzeket hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokba fekteti be mindaddig, amíg azokat kutatás céljára nem nyújtják.

Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bank

Az EU pénzügyi befektetést tart az Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bank (EBRD) tőkéjében, amelyben 2024. december 31-én a tartott részvények száma 90 044 volt (2023: 90 044 részvény), vagyis a teljes jegyzett tőke 2,9 %-a. Az EU összesen 900 millió EUR összegű jegyzett tőkét jegyzett, amelyből 713 millió EUR jelenleg még le nem hívott.

Horizont 2020 és Horizont Európa

A „Horizont 2020" kutatási és innovációs keretprogram (2014–2020) létrehozásáról szóló uniós rendelet értelmében új pénzügyi eszközöket hoztak létre, hogy javítsák a kutatással és innovációval foglalkozó jogalanyok finanszírozáshoz való hozzáférését. Ezek a következők:

— *az InnovFin kutatási és innovációs célú hitel és garancia*, amelynek keretében a Bizottság osztozik az EBB által indított új finanszírozási műveletek portfóliójához kapcsolódó pénzügyi kockázatban,

— *az InnovFin kkv-garanciaeszköz és a kkv-kezdeményezés felső határ nélküli garanciaeszköze (SIUGI)*, amelyet az EBA kezel, és amely garanciát és viszontgaranciát nyújt a pénzügyi közvetítőknek az új hitelportfóliókhoz (a SIUGI keretében a Bizottság osztozik a tagállamokkal, az EBA-val és az EBB-vel a nyújtott garanciához kapcsolódó pénzügyi kockázatban),

— *az InnovFin kutatási és innovációs célú tőkefinanszírozási eszköz*, amely beruházást nyújt az EBA által kezelt kockázatitőke-alapokba, és

— *az EIC-alap (az Európai Innovációs Tanács alapja)*, amely tőkefinanszírozást biztosít az innovációs és piaci bevezetési intézkedések felgyorsításához. Az EIC-alapot a Horizont Európa és a Horizont 2020 programból finanszírozzák.

Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz

Az 1316/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet ([25]) alapján az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz adósságinstrumentumát azzal a céllal hozták létre, hogy megkönnyítse az infrastrukturális projektek forráshoz jutását a közlekedés, a távközlés és az energiaügy ágazatában. Az eszközt az EU-val kötött megállapodás értelmében az EBB kezeli. Az eszköz elsőhelyi és alárendelt kölcsönök vagy garanciák formájában kockázatmegosztással segíti a hitelfinanszírozást, valamint az EU által garantált projektkötvényekhez nyújt támogatást.

Uniós kkv-tőkefinanszírozási eszközök

Ezek olyan tőkeinstrumentumok, amelyeket a COSME-program, a MAP-program, a CIP-program, valamint a növekedési és foglalkoztatási kezdeményezés finanszírozott, az EBA vagyonkezelésében, és amelyek az uniós kkv-k létrehozásának és finanszírozásának korai (startup) és növekedési szakaszát támogatják, a megfelelő specializált kockázatitőke-alapokba való befektetés révén.

Az eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem származtatott pénzügyi eszközök valósérték-hierarchiája

(millió EUR)

A pénzügyi eszköz típusa	2024.12.31.	2023.12.31.
1. szint: Jegyzett aktív piaci árak	*37 559*	*31 477*
2. szint: A jegyzett árakon kívüli megfigyelhető inputok	*3 098*	*3 230*
3. szint: Értékelési technikák nem a megfigyelhető piaci adatokon alapuló inputokkal	*2 991*	*2 695*
Összesen	**43 648**	**37 402**

Az időszak alatt nem történt átcsoportosítás a valósérték-hierarchia 1. és a 2. szintje között.

Nem a megfigyelhető piaci adatokon alapuló inputokat alkalmazó értékelési technikákkal értékelt, nem származtatott pénzügyi eszközök összeegyeztetése (3. szint)

(millió EUR)

Valósérték-változások	
Nyitó egyenleg 2024.1.1-jén	***2 695***
Befektetések az időszak alatt	*508*
Tőketörlesztés	*(85)*
Kiegyenlített bevételek	*(38)*
Időszaki nyereség vagy veszteség az eredményben	*(89)*
Átcsoportosítás a 3. szintre	–
Átcsoportosítás a 3. szintről	–
Egyéb	*0*
Záró egyenleg 2024.12.31-én	**2 991**

([25]) Az Európai Parlament és a Tanács 1316/2013/EU rendelete (2013. december 11.) az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz létrehozásáról, a 913/2010/EU rendelet módosításáról és a 680/2007/EK és 67/2010/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 348., 2013.12.20., 129. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1316/oj).

2.4.2.2. Az eredménnyel szemben valós értéken értékelt, származtatott pénzügyi eszközök és kötelezettségek

Az eredménnyel szemben valós értéken értékelt, származtatott pénzügyi eszközök és kötelezettségek típusonként

(millió EUR)

A származtatott pénzügyi eszköz típusa	2024.12.31.			2023.12.31.		
	Névleges összeg	Valós értéken értékelt eszköz	Valós értéken értékelt kötelezettség	Névleges összeg	Valós értéken értékelt eszköz	Valós értéken értékelt kötelezettség
Tőkeportfólióra vonatkozó biztosíték	*6 057*	*1 110*	*(60)*	*5 059*	*1 050*	*(53)*
Származtatott devizaügyletek	*2 417*	*–*	*(38)*	*1 528*	*41*	*(6)*
Összesen	**8 474**	**1 110**	**(98)**	**6 587**	**1 091**	**(60)**
Hosszú lejáratú		*1 110*	*(13)*		*1 050*	*(8)*
Rövid lejáratú		*–*	*(84)*		*41*	*(52)*

Tőkeportfóliókra vonatkozó biztosítékok

A „Tőkeportfóliókra vonatkozó biztosíték” megnevezés az EU által a pénzügyi intézményeknek a tulajdonviszonyt megtestesítő befektetési portfóliókra nyújtott garanciákat tartalmazza. E biztosítékokat származtatott pénzügyi instrumentumként sorolják be, és az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközként vagy kötelezettségként számolják el, mivel nem felelnek meg a pénzügyigarancia-kötelezettség fogalommeghatározásának – lásd az **1.5.12.** megjegyzést. Az EU pénzügyi eszközeit vagy kötelezettségét a mögöttes beruházások értéke alapján mérik.

A teljes összeg elsősorban az EU által az EBB csoport részére nyújtott ESBA-garanciákat jelenti, az EBB és az EBA által mögöttes tulajdonviszonyt megtestesítő befektetésekre folyósított összeg pedig 3,8 milliárd EUR (2023: 3,7 milliárd EUR). Az ESBA tőkeportfóliójára vonatkozó uniós garancia valós értéke 1,1 milliárd EUR-t tett ki (2023: 1,0 milliárd EUR).

Származtatott devizaügyletek

Az EU tőzsdén kívüli határidős devizaügyleteket köt a közös tartalékalapban tartott, USD-ben denominált hitelpapírokhoz kapcsolódó devizakockázat fedezése érdekében. A tőzsdén kívüli határidős devizaügyletek értelmében az EU devizában teljesíti a szerződésben rögzített névleges összeget („fizetési oldal”) – amint azt a fenti táblázat is tartalmazza – és lejáratkor euróban kapja meg a névleges összeget („bevételi oldal”).

Ez a fejezet tartalmazza az InvestEU garancia keretében végzett devizakockázat-fedezeti tevékenységek hatását is, valamint azokat az eseteket, amikor az EU devizakockázathoz nyújt garanciát.

Származtatott pénzügyi eszközök és kötelezettségek valósérték-hierarchiája

(millió EUR)

A származtatott pénzügyi eszköz típusa	2024.12.31.		2023.12.31.	
	Valós értéken értékelt eszköz	Valós értéken értékelt kötelezettség	Valós értéken értékelt eszköz	Valós értéken értékelt kötelezettség
1. szint: Jegyzett aktív piaci árak	*–*	*–*	*–*	*–*
2. szint: A jegyzett árakon kívüli megfigyelhető inputok	*–*	*(27)*	*41*	*(1)*
3. szint: Értékelési technikák nem a megfigyelhető piaci adatokon alapuló inputokkal	*1 110*	*(71)*	*1 050*	*(59)*
Összesen	**1 110**	**(98)**	**1 091**	**(60)**

Az időszak alatt nem voltak transzferek az 1. és a 2. szint között. A 3. szintű, valós értéken értékelt származtatott termékek főként tőkeportfóliókra vonatkozó biztosítékokat tartalmaznak.

Nem a megfigyelhető piaci adatokon alapuló inputokat alkalmazó értékelési technikákkal értékelt, származtatott pénzügyi eszközök összeegyeztetése (3. szint)

(millió EUR)

Valósérték-változások	
Eszköz/(kötelezettség) nyitóegyenleg 2024.1.1-jén	**992**
Kifizetett garancialehívási követelések	*170*
Visszatérített garancialehívások	*(10)*
Teljesített garanciából származó bevételek	*(129)*
Időszaki nyereség vagy veszteség az eredményben	*16*
Átcsoportosítás a 3. szintre	*–*
Átcsoportosítás a 3. szintről	*–*
Egyéb	*0*
Záró egyenleg 2024.12.31-én	**1 039**

2.5. ELŐFINANSZÍROZÁS

(millió EUR)

	Megjegyzés	2024.12.31.	2023.12.31.
Hosszú lejáratú			
Előfinanszírozás	*2.5.1.*	*39 093*	*40 970*
A tagállamok részére fizetett egyéb előlegek	*2.5.2.*	*1 682*	*371*
Vagyonkezelői alapokhoz való hozzájárulások		*85*	*76*
		40 861	**41 417**
Rövid lejáratú			
Előfinanszírozás	*2.5.1.*	*35 969*	*48 478*
A tagállamok részére fizetett egyéb előlegek	*2.5.2.*	*2 089*	*1 780*
		38 058	**50 257**
Összesen		**78 919**	**91 675**

A különböző programokban elegendő előfinanszírozást kell biztosítani ahhoz, hogy a kedvezményezettnek rendelkezésére álljon a projekt elindításához és folytatásához szükséges forrás, ugyanakkor meg kell védeni az EU pénzügyi érdekeit és figyelembe kell venni a jogi, működési és költséghatékonysági korlátokat.

2.5.1. *Előfinanszírozás*

(millió EUR)

	Bruttó összeg	Elhatárolásokon keresztül elszámolt	Nettó összeg 2024.12.31-én	Bruttó összeg	Elhatárolásokon keresztül elszámolt	Nettó összeg 2023.12.31-én
Megosztott irányítás						
EMVA és egyéb vidékfejlesztési eszközök	*3 885*	*(840)*	*3 045*	*3 614*	*(686)*	*2 928*
ERFA és Kohéziós Alap	*25 859*	*(16 476)*	*9 384*	*31 502*	*(10 125)*	*21 378*
ESZA	*9 437*	*(6 258)*	*3 180*	*12 105*	*(3 236)*	*8 869*
Egyéb	*14 220*	*(4 836)*	*9 384*	*8 755*	*(5 348)*	*3 408*
	53 402	**(28 409)**	**24 992**	**55 976**	**(19 394)**	**36 582**
Közvetlen irányítás						
Végrehajtja:						
Bizottság	*34 727*	*(14 289)*	*20 438*	*37 273*	*(12 782)*	*24 491*
ebből RRF (NGEU)	*18 930*	*(3 541)*	*15 389*	*22 889*	*(3 710)*	*19 178*
Uniós végrehajtó ügynökségek	*40 693*	*(25 586)*	*15 107*	*36 130*	*(21 683)*	*14 446*
Vagyonkezelői alapok	*508*	*(429)*	*79*	*639*	*(507)*	*133*
	75 928	**(40 304)**	**35 624**	**74 042**	**(34 972)**	**39 070**
Közvetett irányítás						
Végrehajtja:						
Egyéb uniós ügynökségek és szervek	*5 281*	*(2 814)*	*2 467*	*4 983*	*(2 314)*	*2 670*
Harmadik országok	*1 843*	*(1 103)*	*739*	*1 602*	*(1 166)*	*436*
Nemzetközi szervezetek	*13 171*	*(8 839)*	*4 333*	*14 229*	*(9 713)*	*4 516*
Egyéb jogalanyok	*19 295*	*(12 389)*	*6 906*	*17 606*	*(11 432)*	*6 175*
	39 590	**(25 144)**	**14 446**	**38 421**	**(24 625)**	**13 797**
Összesen	**168 920**	**(93 858)**	**75 062**	**168 439**	**(78 991)**	**89 448**
Hosszú lejáratú	*39 093*	–	*39 093*	*40 970*	–	*40 970*
Rövid lejáratú	*129 826*	*(93 858)*	*35 969*	*127 469*	*(78 991)*	*48 478*

Az előfinanszírozás pénz kifizetését és így kifizetési előirányzatok végrehajtását jelenti. Az **1.5.7.** megjegyzésben kifejtettek szerint ezek előlegek, vagyis még nem kerültek elszámolásra. Így míg az előfinanszírozás csökkenti a fennálló kötelezettségvállalásokat (lásd az **5.1.** megjegyzést), olyan kiadásokat jelent, amelyeket még nem fogadtak el és nem jelenítettek meg az eredménykimutatásban.

A megosztott irányítás esetében a kohézió területén az előfinanszírozás jelentős csökkenése a 2014–2020-as programozási időszakhoz kapcsolódik – mivel az időszak a lezárási szakaszba ér, magasabb összegeket számolnak el, ami 18 milliárd EUR csökkenést jelent.

Ami a 2021–2027-es programozási időszakot illeti, a legjelentősebb előfinanszírozási összegek szintén a kohéziós területhez kapcsolódnak (9,3 milliárd EUR, 2023: 9 milliárd EUR).

A megosztott irányítás alá tartozó egyéb programok esetében a növekedés az Igazságos Átmenet Alapból az európai régióknak nyújtott 6 milliárd EUR összegű előfinanszírozáshoz kapcsolódik.

A közvetlen irányítás esetében az előfinanszírozás legnagyobb összege az RRF vissza nem térítendő támogatásához kapcsolódó összeg, nettó 15,4 milliárd EUR az év végén (2023: 19,2 milliárd EUR). A csökkenés főként az év során azt követően végrehajtott elszámolásokkal (7,2 milliárd EUR) függ össze, hogy a tagállamok mérföldköveket és célokat értek el. 2023-ban az (EU) 2023/435 európai parlamenti és tanácsi rendelet ([26]) módosította az RRFt annak érdekében, hogy REPowerEU-fejezeteken keresztül további támogatást nyújtson a tagállamoknak az Unió energiaellátásának függetlenségét, biztonságát és fenntarthatóságát előmozdító reformokhoz és beruházásokhoz. 2024-ben új előfinanszírozási összegeket (2,4 milliárd EUR) fizettek ki a tagállamoknak a REPowerEU-fejezetekhez kapcsolódóan. Az egyéb jelentős összegek, összesen 11,9 milliárd EUR (2023: 12,1 milliárd EUR) a kutatási területhez kapcsolódnak (főként a Horizont 2020-hoz és a Horizont Európához, amelyet az uniós végrehajtó ügynökségek és a Bizottság hajtanak végre).

A közvetett irányítás esetében az előfinanszírozás főként olyan belső szakpolitikai programokra terjed ki, mint az Erasmus+ (4,3 milliárd EUR), a Galileo és az EGNOS (Űrprogram, 2,7 milliárd EUR), valamint a Szomszédsági, Fejlesztési és Együttműködési Eszköz és prekurzorai (2,5 milliárd EUR).

Előfinanszírozással kapcsolatban kapott garanciák

Ezek az Európai Bizottság által bizonyos esetben az előlegek kifizetésekor (előfinanszírozáskor) elvárt garanciák olyan kedvezményezettektől, amelyek nem tagállamok. Az ilyen garanciának kétféle értéke lehet: névérték és tényleges érték. A névérték a garancia nyújtásakor meghatározott névleges érték. A tényleges érték a garancia alapján teljesített előfinanszírozásnak a későbbi elszámolásokkal csökkentett értéke. 2024. december 31-én az előfinanszírozással kapcsolatban kapott garanciák névértéke 942 millió EUR volt, szemben az 587 millió EUR tényleges értékkel (2023: 576 millió EUR és 525 millió EUR).

A 7. kutatási keretprogram (FP7) keretében kutatásra és technológiafejlesztésre, valamint a Horizont 2020 és a Horizont Európa keretében kifizetett bizonyos előfinanszírozási összegeket hatékonyan fedezi a kölcsönös biztosítási mechanizmus (MIM), korábbi nevén a résztvevői garanciaalap. A MIM kölcsönös előnyökkel járó eszköz, célja, hogy fedezze az említett programok közvetett cselekvéseinek végrehajtása során a kedvezményezettek által ki nem fizetett összegek kapcsán felmerült kockázatokat. A közvetett cselekvések uniós támogatásban részesülő valamennyi résztvevője a maximális uniós hozzájárulás 5 %-ával járul hozzá a MIM tőkéjéhez, amelyet a Bizottság a pénzügyi piacokon fektet be kamat realizálása érdekében. A kamat felhasználható a nemteljesítő résztvevő által az Unióval szemben meg nem fizetett tartozások fedezésére. A közvetett cselekvések végén a hozzájárulásokat visszafizetik a résztvevőknek. A MIM tulajdonosai a résztvevők, a (Bizottság által képviselt) Unió pedig azok végrehajtó ügynöke. A MIM tehát különálló egység, amelyet nem konszolidáltak ebben az uniós éves beszámolóban.

2024. december 31-én a MIM által fedezett előfinanszírozási összegek összesen 3,0 milliárd EUR-t tettek ki (2023: 3,0 milliárd EUR). A MIM eszközei összesen, ideértve a Bizottság által kezelt összegeket, 3,2 milliárd EUR-t tettek ki (2023: 3,0 milliárd EUR).

2.5.2. *A tagállamok részére fizetett egyéb előlegek*

(millió EUR)

	2024.12.31.	2023.12.31.
Tagállamok részére fizetett előlegek megosztott irányítású pénzügyi eszközökre vonatkozóan	*1 889*	*594*
Támogatási programok	*1 883*	*1 556*
Összesen	**3 772**	**2 150**
Hosszú lejáratú	*1 682*	*371*
Rövid lejáratú	*2 089*	*1 780*

([26]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2023/435 rendelete (2023. február 27.) az (EU) 2021/241 rendeletnek a helyreállítási és rezilienciaépítési tervekbe beillesztendő REPowerEU-fejezet tekintetében történő módosításáról, valamint az 1303/2013/EU rendelet, az (EU) 2021/1060 rendelet és az (EU) 2021/1755 rendelet, valamint a 2003/87/EK irányelv módosításáról (HL L 63., 2023.2.28., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/435/oj).

Tagállamok részére fizetett előlegek megosztott irányítású pénzügyi eszközökre vonatkozóan

Az európai strukturális és beruházási alapok (esb-alapok) programjai keretében is lehetőség van arra, hogy az uniós költségvetésből előlegfizetést teljesítenek a tagállamok számára, hogy azok hozzá tudjanak járulni a pénzügyi eszközökhöz (amelyek ölthetik hitel, részesedésszerzés vagy garancia formáját). E pénzügyi eszközöket nem a Bizottság, hanem a tagállamok felelősségére hozták létre és kezelik. Mindenesetre az ezen eszközök keretében az év végéig fel nem használt összegek továbbra is az EU tulajdonát képezik (mint ahogyan valamennyi előfinanszírozás esetében is), következésképpen eszközként szerepelnek az uniós mérlegben.

A kohéziós területet illetően, mivel a korábbi programozási időszak a lezárási szakaszban van, a 2014–2020-as időszakra vonatkozó többéves pénzügyi kerethez kapcsolódó valamennyi összeg végrehajtottnak minősül. Ezért a jelentős növekedés a 2021–2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretet érinti, ahol a kifizetett 1 832 millió EUR-ból a becslések szerint 2024. december 31-ig 1 803 millió EUR-t nem használtak fel.

A vidékfejlesztés vonatkozásában év végéig 85 millió EUR nem került még felhasználásra.

Támogatási programok

A fentiekhez hasonlóan a tagállamok által a különböző támogatási programokra (állami támogatásra, az EMGA piaci intézkedéseire vagy az EMVA beruházási intézkedéseire) vonatkozóan kifizetett és év végéig fel nem használt előlegeknek megfelelő megtérített összegek eszközként (előlegek) jelennek meg az EU mérlegében. A Bizottság a tagállamoktól kapott információk alapján becsléssel állapította meg ezen előlegek értékét; az eredményül kapott összegeket a fenti „Támogatási programok" almegnevezés alatt tüntette fel. 2024-ben 1 685 millió EUR a mezőgazdaságra és a vidékfejlesztésre vonatkozik. A kohéziós politika esetében a fel nem használt összegeket év végén 198 millió EUR-ra becsülik, és a 2021–2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi kerethez kapcsolódnak.

2.6. VISSZTERHES KÖVETELÉSEK ÉS NEM VISSZTERHES BEHAJTHATÓ KÖVETELÉSEK

(millió EUR)

	Megjegyzés	2024.12.31.	2023.12.31.
Hosszú lejáratú			
Nem visszterhes ügyletekből származó behajtható követelések	*2.6.1.*	*11 541*	*13 954*
Visszterhes ügyletekből származó követelések	*2.6.2.*	*1 731*	*2 129*
		13 272	**16 083**
Rövid lejáratú			
Nem visszterhes ügyletekből származó behajtható követelések	*2.6.1.*	*16 529*	*16 795*
Visszterhes ügyletekből származó követelések	*2.6.2.*	*1 936*	*2 321*
		18 465	**19 116**
Összesen		**31 736**	**35 199**

2.6.1. *Nem visszterhes ügyletekből származó behajtható követelések*

(millió EUR)

	Megjegyzés	2024.12.31.	2023.12.31.
Hosszú lejáratú			
Tagállamok	*2.6.1.1.*	*275*	*272*
Az Egyesült Királyság kilépéséről rendelkező megállapodás	*2.6.1.2.*	*11 231*	*13 088*
Aktív időbeli elhatárolások	*2.6.1.4.*	*10*	*567*
Egyéb behajtható követelések		*25*	*27*
		11 541	**13 954**

(millió EUR)

	Megjegyzés	2024.12.31.	2023.12.31.
Rövid lejáratú			
Tagállamok	*2.6.1.1.*	*4 667*	*3 706*
Az Egyesült Királyság kilépéséről rendelkező megállapodás	*2.6.1.2.*	*1 530*	*2 385*
Vállalkozásokra kiszabott pénzbírságok	*2.6.1.3.*	*9 152*	*9 861*
Aktív időbeli elhatárolások	*2.6.1.4.*	*1 085*	*787*
Egyéb behajtható követelések		*94*	*57*
		16 529	**16 795**
Összesen		**28 070**	**30 749**

2.6.1.1. Tagállamokkal szembeni behajtható követelések

(millió EUR)

	2024.12.31.	2023.12.31.
TOR A-számlák	*3 277*	*2 326*
TOR külön számlák	*849*	*1 249*
Befizetendő saját források	*139*	*7*
Értékvesztés	*(553)*	*(673)*
Egyéb	–	–
Behajtható követelések saját forrásokból	**3 712**	**2 908**
Európai Mezőgazdasági Garanciaalap (EMGA)	*1 534*	*1 483*
Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA) és egyéb vidékfejlesztési eszközök	*127*	*126*
Értékvesztés	*(741)*	*(683)*
EMGA és vidékfejlesztési behajtható követelések	**920**	**927**
Előfinanszírozási visszafizettetés	**16**	**1**
Befizetett és beszedhető héa	**53**	**49**
Egyéb behajtható követelések a tagállamokkal szemben	**242**	**93**
Összesen	**4 943**	**3 977**
Hosszú lejáratú	*275*	*272*
Rövid lejáratú	*4 667*	*3 706*

A tagállamoktól esedékes hosszú lejáratú összegek elsősorban az Európai Mezőgazdasági Garanciaalapra (EMGA) és az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapra (EMVA) vonatkozó végre nem hajtott szabályszerűségi záróelszámolási határozatokhoz kapcsolódnak. Ezeket az összegeket éves részletekben fizettetik vissza.

Behajtható követelések saját forrásokból

Az „A-számlák” azok a havi kimutatások, amelyekben a tagállamok közlik a Bizottsággal a tradicionális saját forrásokkal (TOR) kapcsolatban megállapított jogosultságokat. A táblázat azokat az „A-számlás” összegeket sorolja fel, amelyeket még nem fizettek ki a Bizottságnak. A tradicionális saját források elsősorban a tagállamok által a Bizottság nevében beszedett vámokat jelentik.

Az A-számlák év végi egyenlege 3–4 milliárd EUR szokott lenni. 2024-ben a tagállamok által bejelentett összegek az előző évben mért csökkenést követően (amely főként a szolárpanelekre kivetett dömpingellenes vámokkal kapcsolatos ügy lezárásából ered) visszatérnek a szokásos szintre. Emellett a 2024 novemberében és decemberében megállapított vámok magasabbak voltak az előző év azonos időszakához képest.

Az Egyesült Királyság általi kötelezettségszegés ügyében (2018/2008. sz. kötelezettségszegés) 2022. március 8-án a Bíróság meghozta a kapcsolódó ítéletet, és megerősítette, hogy az Egyesült Királyság megszegte az uniós költségvetés védelmére vonatkozó kötelezettségeit. Az ügy egy 2017-es OLAF-jelentésből ered, amely megállapította, hogy egyesült királyságbeli importőrök úgy kerülték meg jelentős vámösszegek megfizetését, hogy a behozatalkor fiktív és hamis számlákat, illetve valótlan vámérték-nyilatkozatokat nyújtott be.

A Bizottság értékelte az ítéletet és különösen a Bíróságnak az esedékes összegek meghatározásával kapcsolatos észrevételeit. Részletes elemzést követően az Egyesült Királyság 2022 és 2023 között tőkeösszeget és késedelmi kamatot is fizetett (1,6 milliárd EUR tőkeösszeget és 1,4 milliárd EUR késedelmi kamatot az Egyesült Királyságra eső hányad csökkentése előtt).

Ugyanezeket a paramétereket alkalmazva a Kínából importált, jelentősen alulértékelt textiltermékek és lábbelik esetében a becsült tradicionális saját források veszteségeinek kiszámítására, a tagállamok fenntartások mellett 1,9 milliárd EUR-t fizettek ki 2021-ben és 2022-ben. Az Egyesült Királyságra vonatkozó alulértékelési ügy lezárását követően a Bizottság a tagállamokkal együttműködve újraszámította a C-213/19. sz. ügyben hozott ítéletnek megfelelően esedékes végleges összegeket. 2024-ben több tagállammal megállapodás született az esedékes tőkeösszegek és kamatok végleges összegéről, és a vonatkozó ügyek le lettek zárva. Más tagállamok esetében még tartanak az egyeztetések a végleges esedékes összegekről. 2024. december 31-ig a fenntartással kifizetett 0,9 milliárd EUR-t további elemzésnek vetik alá, és az érintett tagállamok által benyújtandó további információk fényében további csökkentések várhatók.

Az ezen ügyekkel kapcsolatban esedékes késedelmi kamat 2024. december 31-i értéke jelenleg 0,3 milliárd EUR-ra becsülhető (lásd a **2.6.2.** megjegyzést).

A „külön számlák" azokat a megállapított jogosultságokat jelentik, amelyeket azért nem tüntettek fel az „A-számlákon", mert a tagállamok még nem szedték be, és nem került sor biztosíték (például garancia) nyújtására (vagy nyújtottak biztosítékot, de az összeget vitatták). Ezekre a jogosultságokra a tagállamok által évente szolgáltatott információk alapján értékvesztés vonatkozik. Az értékvesztés összege általában minden év végén a tőkeösszeg hasonló százalékát képviseli.

EMGA és vidékfejlesztési behajtható követelések

Ide főként a tagállamokkal szembeni, a tagállamok által 2024. október 15-ig bejelentett és igazolt, 2024. december 31-én fennálló követelések tartoznak. Az említett bejelentés időpontját követően 2024. december 31-ig még felmerült behajtható követelésekről becslést készítenek. A Bizottság megbecsüli továbbá a kedvezményezettekkel szemben felmerült olyan követelések leírását, amelyek visszafizettetése nem valószínű. E kiigazítások nem jelentik azt, hogy a Bizottság lemondana ezen összegek jövőbeli behajtásáról. E kiigazítás továbbá 20 %-os levonást is tartalmaz, amely a tagállamok által az igazgatási költségek fedezésére megtartható összegnek felel meg.

2.6.1.2. Az Egyesült Királyság kilépéséről rendelkező megállapodás

Az EU és az Egyesült Királyság között létrejött, a Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyságának az Európai Unióból és az Európai Atomenergia-közösségből történő kilépéséről szóló megállapodás (hiv. 2019/C 384 I/01) (a továbbiakban: a kilépésről rendelkező megállapodás) mindkét fél számára különböző pénzügyi kötelezettségeket állapít meg. 2024. december 31-én az e kötelmeken alapuló, az Egyesült Királysággal szembeni nettó követelés 12 762 millió EUR (2023: 15 473 millió EUR), amelyből 1 530 millió EUR-t a beszámoló fordulónapját követő 12 hónapon belül kell kifizetni (2023: 2 385 millió EUR):

(millió EUR)

	140. cikk	142. cikk	Egyéb	2024.12.31.	2023.12.31.
Követelés az Egyesült Királysággal szemben	*4 432*	*10 136*	*116*	*14 683*	*18 867*
Tartozás az Egyesült Királysággal szemben	–	–	*(1 922)*	*(1 922)*	*(3 394)*
Összesen	**4 432**	**10 136**	**(1 806)**	**12 762**	**15 473**
Hosszú lejáratú	*2 469*	*9 802*	*(1 040)*	*11 231*	*13 088*
Rövid lejáratú	*1 963*	*334*	*(766)*	*1 530*	*2 385*

Az Egyesült Királyságra eső hányad (139. cikk)

A kilépésről rendelkező megállapodás 139. cikkével összhangban a megállapodásból eredő pénzügyi kötelezettségek Egyesült Királyságra eső hányadát az Egyesült Királyság által a 2014–2020-as időszakban rendelkezésre bocsátott saját források és az ezen időszak alatt az összes tagállam és az Egyesült Királyság által rendelkezésre bocsátott saját források hányadosaként kell kiszámítani, a tagállamokkal 2022. február 1-je előtt közölt összegekkel kiigazítva. A számítások szerint az Egyesült Királyságra eső végleges hányad 12,431681219587700 %.

Kifizetések a kilépésről rendelkező megállapodás alapján

A két fél közötti kötelmekre alkalmazandó fizetési mechanizmust a 148. cikk határozza meg. Összefoglalva, az EU minden év áprilisában és szeptemberében kiszámlázza az Egyesült Királyság által fizetendő nettó összegeket, amelyeket az Egyesült Királyság havonta fizet meg. Az adott év áprilisában bejelentett összegeket az adott év júniusától szeptemberéig négy egyenlő havi részletben kell megfizetni. A szeptemberben bejelentett összegeket az adott év októberétől a következő év májusáig nyolc egyenlő havi részletben kell megfizetni. Mivel egyes bejelentett összegek szükségszerűen előrejelzéseken és becsléseken alapulnak, a jelentéstételt minden évben a tényleges adatok alapján frissítik.

2024-ben az Egyesült Királyság felé a 136. cikk és a 140–147. cikk alapján bejelentett teljes összeg 377 millió EUR volt (2023: 8 585 millió EUR), amelyből 2024 áprilisában az Egyesült Királyságnak fizetendő 1 414 millió EUR-t, 2024 szeptemberében pedig az Egyesült Királyság által fizetendő 1 791 millió EUR-t jelentettek be (2023: az Egyesült Királyság által fizetendő 3 572 millió EUR, illetve 5 013 millió EUR).

A 2024-ben beérkezett összes kifizetés 2 391 millió EUR-t tett ki (2023: 9 450 millió EUR). Ebből az összegből 3 133 millió EUR a 2023. szeptemberi bejelentés fennmaradó részéhez kapcsolódott, és azt az Egyesült Királyság 2024. január és május közötti időszakban öt egyenlő részletben fizette ki (2023: 3 998 millió EUR), 1 414 millió EUR a 2024. áprilisi bejelentéshez kapcsolódott, és a 2024. június és szeptember közötti időszakban négy egyenlő havi részletben került kifizetésre az Egyesült Királyság részére (2023:az Egyesült Királyság által kifizetett 3 572 millió EUR), valamint 672 millió EUR a 2024. szeptemberi bejelentéshez kapcsolódott, és azt az Egyesült Királyság három egyenlő részletben fizette ki a 2024 októbere és decembere közötti időszakban (2023: 1 880 millió EUR).

(millió EUR)

	A 2023. szeptemberi jelentés fennmaradó része: (esedékes és megfizetve 2024. januártól májusig)	2024. áprilisi jelentés szerint: (esedékes és megfizetve 2024. júniustól szeptemberig)	A 2024. szeptemberi jelentés szerint: (esedékes és megfizetve 2024. októbertől decemberig)	Összes kifizetés 2024-ben
136. cikk	*21*	*–*	*8*	*29*
140. cikk	*3 092*	*–*	*672*	*3 763*
142. cikk	*18*	*280*	*11*	*309*
143. cikk	*11*	*–*	*–*	*11*
147. cikk	*–*	*12*	*–*	*12*
	3 141	*292*	*690*	*4 123*
136. cikk	*–*	*(1 349)*	*–*	*(1 349)*
140. cikk	*–*	*(10)*	*–*	*(10)*
141. cikk	*(8)*	*–*	*(19)*	*(27)*
143. cikk	*–*	*(244)*	*–*	*(244)*
144. cikk	*(0)*	*(59)*	*–*	*(59)*
145. cikk	*–*	*(37)*	*–*	*(37)*
146. cikk	*–*	*(7)*	*–*	*(7)*
	(8)	*(1 706)*	*(19)*	*(1 732)*
Összesen	**3 133**	**(1 414)**	**672**	**2 391**

Emellett 2024 júliusában az Egyesült Királyság nettó 4,7 millió EUR-t fizetett (az Egyesült Királyságra eső 0,7 millió EUR összegű hányad kiegyenlítése után) egy héával kapcsolatos kötelezettségszegési üggyel (Mini One-Stop Shop – MOSS) kapcsolatban.

A 2024. szeptemberi számla év végén 1 120 millió EUR összegű fennmaradó egyenlege (2023: 3 133 millió EUR) a 2025. január és május közötti időszakban öt egyenlő havi részletben fizetendő az Egyesült Királyság által.

140. cikk – Fennálló kötelezettségvállalások

Az Egyesült Királyság kötelezettséget vállalt arra, hogy a 140. cikk követelményei szerinti kiigazítással kifizeti az EU-nak a 2020. december 31-én fennálló költségvetési kötelezettségvállalások rá eső hányadát (brexit RAL). 2024. december 31-én a követelésként megjelenített teljes összeg 4 432 millió EUR-t tett ki (2023: 8 340 millió EUR), amelyből 1 963 millió EUR az év végét követő 12 hónapon belül esedékes. Az alábbi táblázat a 2023. december 31-én követelésként megjelenített teljes összeg és a 2024. december 31-én követelésként megjelenített teljes összeg közötti fő mozgásokat mutatja be:

(millió EUR)

Az Egyesült Királyság által fizetendő összeg 2023.12.31-én	**8 340**
A 2014–2020-as időszakhoz vagy a korábbi programozási időszakokhoz kapcsolódó nettó pénzügyi korrekciók (beleértve a 2023. évi levonások kiigazítását)	*(35)*
Az Egyesült Királyságtól 2024-ben kapott nettó kifizetések	*(3 753)*
Az elmaradt végrehajtás becsült mértékének kiigazítása	*(121)*
Összesen	**4 432**
Hosszú lejáratú	*2 469*
Rövid lejáratú	*1 963*

A követelésként megjelenített teljes összeg éves csökkenése 3 909 millió EUR-t tett ki (2023: 8 688 millió EUR), és elsősorban az Egyesült Királyságtól 2024-ben kapott kifizetéseknek volt betudható.

A beszámoló fordulónapjától számított 12 hónapon belül kifizetendő összeg (1 963 millió EUR) magában foglalja a 2024. szeptemberi számla fennmaradó egyenlegét (1 119 millió EUR), amelyet az Egyesült Királyságnak a 2025. január és május közötti időszakban kell megfizetnie, a 2025 áprilisában kiszámlázott összeget (599 millió EUR), amelyet az Egyesült Királyságnak a 2025. június és szeptember közötti időszakban kell megfizetnie, valamint az összegnek a 2025 szeptemberében kiszámlázandó, az Egyesült Királyság által a 2025. október és december közötti időszakban kifizetendő részét (244 millió EUR). A 2025 áprilisában kiszámlázott összeg a következőkből áll: 342 millió EUR, amely az Egyesült Királyságra eső hányad a fennálló kötelezettségvállalások 2025. évi becsült végrehajtásából, valamint 257 millió EUR, amely a fennálló kötelezettségvállalások Egyesült Királyságra eső hányadának a 2024. évi végrehajtás miatti kiigazításához kapcsolódik. A 2025 szeptemberében kiszámlázandó és 2025. október és december közötti időszakban kifizetendő összeg a következőkből tevődik össze: 257 millió EUR, amely az Egyesült Királyságra a fennálló kötelezettségvállalások 2025. évi végrehajtásának becsült mértékéből eső hányadhoz kapcsolódik, valamint 13 millió EUR negatív összeg, amely az Egyesült Királyságra a 2014–2020-as vagy korábbi programozási időszakokat érintő nettó pénzügyi korrekciók becsült mértékéből eső hányadhoz kapcsolódik (beleértve a 2023. évi levonások kiigazítását is).

A végrehajtás becsült elmaradásában 121 millió EUR összegű kiigazításra került sor, amely tükrözi a 2024-ben ténylegesen visszavont kötelezettségvállalásokat, valamint a fennálló brexit-kötelezettségvállalások fennmaradó, 2024 végén becsült állományából a jövőben visszavonásra kerülő kötelezettségvállalásokat.

142. cikk – Az Unió kötelezettségei 2020 végén

Az Egyesült Királyság kötelezettséget vállalt arra, hogy 2020 végén kifizeti az EU-nak az uniós kötelezettségek rá eső részét, a következők kivételével: a) a kapcsolódó eszközök, valamint b) a költségvetés működésével és a saját források kezelésével kapcsolatos (beleértve a fennálló kötelezettségvállalásokkal már fedezett összegeket is, lásd a 140. cikk kapcsán feljebb). A fő összeg itt a 2020. december 31-én fennálló, munkaviszony megszűnése utáni uniós juttatási kötelezettségekre (nyugdíjak és betegbiztosítás) vonatkozik.

2020. évi fennálló kötelezettségek a 142. cikk (6) bekezdése alapján

(millió EUR)

	Európai tisztviselők nyugdíjrendszere	Közös betegségbiztosítási rendszer	2024.12.31.	2023.12.31.
2020. évi fennálló kötelezettségek	*72 580*	*4 948*	*77 529*	*79 709*
Az Egyesült Királyság részesedése	**9 023**	**615**	**9 638**	**9 909**
PSEO/JSIS hozzájárulások	**294**	**11**	**305**	**280**
Összesen	**9 317**	**626**	**9 943**	**10 189**
Hosszú lejáratú	*9 023*	*615*	*9 638*	*9 909*
Rövid lejáratú	*294*	*11*	*305*	*280*

A 142. cikk (6) bekezdésében meghatározott alapértelmezett kifizetési mód szerint az Egyesült Királyság évente hozzájárul az uniós költségvetésből az előző évben az európai tisztviselők nyugdíjrendszerének (PSEO) minden egyes kedvezményezettje részére teljesített nettó kifizetésekhez, valamint az uniós költségvetésből ehhez kapcsolódóan a közös egészségbiztosítási rendszerbe (JSIS) az egyes kedvezményezettek vagy olyan személyek tekintetében fizetett hozzájáruláshoz, akik egy kedvezményezett révén részesülnek ellátásban. A hozzájárulásokat az adott év júniusától szeptemberéig négy havi részletben kell megfizetni.

Az uniós költségvetésből 2024-ben az uniós nyugdíjrendszer kedvezményezettjeinek, illetve a közös betegségbiztosítási rendszernek folyósított nettó kifizetésekből az Egyesült Királyságra eső hányad 294 millió EUR-t, illetve 11 millió EUR-t tett ki. Ezeket az összegeket a 2025. áprilisi számla részeként közölték az Egyesült Királysággal (és így a 2025. június és szeptember közötti időszakban négy egyenlő havi részletben fizetendők az Egyesült Királyság által).

Emellett 2024. december 31-én az Egyesült Királyság 142. cikk (6) bekezdése szerinti, 2020-as fennálló kötelezettségei a PSEO-val és a JSIS-szel összefüggésben 9 023 millió EUR-t, illetve 615 millió EUR-t tettek ki (2023: 9 207 millió EUR, illetve 703 millió EUR). Meg kell jegyezni, hogy bár az aktuáriusi feltételezések változásaiból eredő aktuáriusi veszteségek (vagy nyereségek) hatással vannak a 2020-as fennálló kötelezettségeknek az IPSAS 39/EAR 12 alapján kiszámított jelenértékére, nem változtatják meg sem az EU által ténylegesen fizetendő juttatások összegét, sem pedig – implicit módon – az Egyesült Királyság e kifizetésekhez a 142. cikk (6) bekezdése szerinti alapértelmezett elszámolási mechanizmus alapján esedékes hozzájárulásait.

2020. évi fennálló kötelezettségek a 142. cikk (5) bekezdése alapján

A 142. cikk (5) bekezdése szerint az Egyesült Királyság 2021. október 31-től kezdődően 10 részletben járul hozzá az Unió 2020-as pénzügyi évre vonatkozó összevont beszámolójában rögzített, egyéb nyugdíjrendszerekhez kapcsolódó kötelezettségek teljesítéséhez (az egyes éves részletek nyolc havi részletben fizetendők októbertől a következő év májusáig). Az Unió 2020-as pénzügyi évre vonatkozó összevont éves beszámolójában szereplő kötelezettségek összege 2 344 milliárd EUR-t tett ki, az Egyesült Királyságra eső hányad pedig 2020. december 31-én 291 millió EUR volt. Figyelembe véve az Egyesült Királyságtól a 2024. év végéig kapott, összesen 98 millió EUR-t kitevő összegeket, az Egyéb nyugdíjrendszerekből az Egyesült Királyságra eső fennálló hányad 2024. december 31-én 193 millió EUR-ra csökkent, amelyből 29 millió EUR-t az év végét követő 12 hónapon belül kell kifizetni.

A munkavállalói juttatási kötelezettségekre vonatkozó további információk az **1.5.10.** és a **2.9.** megjegyzésben találhatók.

Egyéb cikkek

(millió EUR)

	2024.12.31.	2023.12.31.
Követelés az Egyesült Királysággal szemben:		
136. cikk	*8*	–
147. cikk	*107*	*115*
	116	**115**

(millió EUR)

	2024.12.31.	2023.12.31.
Tartozás az Egyesült Királysággal szemben:		
136. cikk	–	*(1 451)*
141. cikk	*(1 630)*	*(1 564)*
143. cikk	*(191)*	*(233)*
144. cikk	*(58)*	*(59)*
145. cikk	*(37)*	*(74)*
146. cikk	*(7)*	*(13)*
	(1 922)	**(3 394)**
Összesen	**(1 806)**	**(3 279)**
Hosszú lejáratú	*(1 040)*	*(1 602)*
Rövid lejáratú	*(766)*	*(1 677)*

136. cikk – A saját forrásokra alkalmazandó rendelkezések

A saját források tekintetében a 2020. december 31. után alkalmazandó rendelkezéseket a 136. cikk állapítja meg. Az Egyesült Királyság jogosult a rá eső hányadra, illetve adott esetben köteles megfizetni a rá eső hányadot, amikor a 2020-ig terjedő pénzügyi évekre vonatkozó saját forrásokat 2020. december 31. után kell rendelkezésre bocsátani, helyesbíteni vagy kiigazítani. Emellett az Egyesült Királyságra alkalmazni kell a héa- és GNI-alapú saját forrásoknak a 2020-ig terjedő pénzügyi évekre vonatkozó kiigazításait is. Ezekre a héa- és GNI-kiigazításokra azonban csak akkor kerül sor, ha azokról legkésőbb 2028. december 31-ig döntés születik. A Bizottság figyelembe veszi a 2018–2019-es időszakra vonatkozó, az Egyesült Királyságra alkalmazott kiigazítások aktualizált értékeit is.

A kilépésről rendelkező megállapodás 136. cikkével összhangban az Egyesült Királyság hatóságai továbbra is havi „A” számlakivonatokat küldenek, amelyeken összefoglaló jelleggel szerepel az uniós költségvetést megillető tradicionális saját források összege. Ezeket az összegeket (az alkalmazandó visszatartási aránynak megfelelő összeg levonásával) a kilépésről rendelkező megállapodás 148. cikkének (2) bekezdésében említett későbbi számla teljes összege tartalmazza (lásd a következő bekezdést). Ha ezeket az összegeket késedelmesen fizetik ki, a 609/2014/EU, Euratom rendelet 12. cikke értelmében kamatot kell fizetni.

Az Egyesült Királyságnak ezért be kell fizetnie az általa 2021. február 28. után beszedett, de a 2020-hoz és az azt megelőző évekhez kapcsolódó tradicionális saját forrásokat. Ezt követően ebből az összegből le kell vonni a rendelkezésre bocsátott teljes összeg Egyesült Királyságra eső hányadát. A tradicionális saját források külön számláját 2025. december 31-ig teljes mértékben felszámolják.

Az Egyesült Királyság által fizetendő, 2024. december 31-én fennálló nettó összeg 8 millió EUR (2023: az Egyesült Királysággal szemben fennálló 1 451 millió EUR), amelyből 112 millió EUR-t az év végét követő 12 hónapon belül kell kifizetni az Egyesült Királyság részére, majd ezt követően 121 millió EUR-t az Egyesült Királyságnak kell kifizetnie.

(millió EUR)

Az Egyesült Királyság részére (-)/ által (+) fizetendő összeg 2023.12.31-én	**(1 451)**
A 2024 szeptemberében kiszámlázott összegekre vonatkozó becslés kiigazítása	*16*
Az Egyesült Királyságra eső hányad a héával kapcsolatos kötelezettségszegési ügyben (MOSS)	*1*
Az Egyesült Királyságnak 2024-ben kifizetett összegek	*1 319*
Héa- és GNI-kiigazítások (2023. évi egyenleg)	*(2)*
Héa- és GNI-kiigazítások (2024. évi egyenleg)	*121*
Az Egyesült Királyság tradicionális saját forrásainak és héaalapú saját forrásainak késedelmi kamata	*4*
Az Egyesült Királyság nettó tradicionális saját forrásai 2021. február 28. után	*(0)*

(millió EUR)

Az Egyesült Királyság részére (-)/ által (+) fizetendő összeg 2024.12.31-én	**8**
Hosszú lejáratú	*121*
Rövid lejáratú	*(112)*

„Az Egyesült Királyságnak 2024-ben kifizetett összegek” alatt bemutatott összeg nem tartalmazza a héával kapcsolatos kötelezettségszegési ügyhöz (Mini one-stop shop – MOSS) kapcsolódó összegből az Egyesült Királyságra eső részt.

A „Héa- és GNI-kiigazítások (2023. évi egyenleg)” alatt bemutatott összeg a 2025 áprilisában kiszámlázott összeg (– 129,4 millió EUR) és a brexitből származó követelések 2023 végén megjelenített becsült összege (– 127,7 millió EUR) közötti különbségnek felel meg.

A „héa- és GNI-kiigazítások (2024. évi egyenleg)” alatt bemutatott összeg a 2026 áprilisában kiszámlázandó becsült összegnek felel meg.

141. cikk – Pénzbírságok

Az Egyesült Királyság jogosult a 2020. december 31. előtt megállapított pénzbírságok rá eső részére, valamint – jogerőre emelkedésükkor – azokra a pénzbírságokra, amelyeket az Unió a 92. cikk (1) bekezdésében említett eljárás keretében 2020. december 31. után állapított meg. A releváns brit pénzbírságok 2024. december 31-én fennálló összege 8,9 milliárd EUR (2023: 12,4 milliárd EUR). A pénzbírságok nettó csökkenése 3,4 milliárd EUR volt (2024-ben 1,2 milliárd EUR összegű pénzbírságot szabtak ki, amelyből le kell vonni a bírósági határozatok által megerősített és megfizetett, csökkentett vagy törölt 4,6 milliárd EUR összegű pénzbírságot). A 2024. december 31-én az Egyesült Királyságra vonatkozó kintlévő pénzbírságokból az Egyesült Királyságra eső hányad 1,1 milliárd EUR (2023: 1,5 milliárd EUR), amelyből 7 millió EUR szerepel majd a 2025. szeptemberi számlán, amely 2025 októbere és 2026 májusa között kerül kifizetésre az Egyesült Királyság részére. Emellett az Egyesült Királyság jogosult a 2024. december 31-én már nem fennálló jogerős pénzbírságokból rá eső hányadra (343 millió EUR, amelyet feltüntettek a 2025. áprilisi számlán, és amelyet a 2025 júniusa és 2025 szeptembere közötti időszakban kell kifizetni az Egyesült Királyság részére, valamint 146 millió EUR, amelyet fel kell tüntetni a 2025. szeptemberi számlán, és amelyet a 2025 októbere és 2026 májusa közötti időszakban kell kifizetni az Egyesült Királyság részére), valamint a 2024 szeptemberében kiszámlázott, de az év végéig ki nem fizetett jogerős pénzbírságok rá eső hányadára (31 millió EUR, amelyet 2025 januárja és májusa között fizettek ki az Egyesült Királyságnak). A pénzbírságokból az Egyesült Királyságra eső teljes hányad tehát 1,6 milliárd EUR (2023: 1,6 milliárd EUR), amelyből 431 millió EUR-t a beszámoló fordulónapját követő 12 hónapon belül kell kifizetni (2023: 27 millió EUR).

143. cikk – Függő pénzügyi kötelezettségek: Pénzügyi támogatáshoz nyújtott hitelek, ESBA, EFFA és külső hitelezési megbízatás

E cikk értelmében az Egyesült Királyság köteles fedezni az uniós hitelfelvételi, hitelnyújtási és garancianyújtási tevékenységekkel kapcsolatos függő kötelezettségek rá eső részét e kötelezettségek beálltakor, amennyiben azokat nem fedezik meglévő garanciaalapok – a kapcsolódó függő kötelezettségek tekintetében lásd a **4.1.** megjegyzést. Az EU visszatéríti az Egyesült Királyságnak azokat az összegeket, amelyekkel az már hozzájárult a garanciaalapokhoz, és amelyekre a továbbiakban már nincs szükség. Az Egyesült Királyság jogosult továbbá az olyan műveletekből befolyó bevételekhez is, amelyek tekintetében felelősséget visel. 2024. december 31-én az Egyesült Királyságnak a következő 12 hónapban fizetendő összeg 190,6 millió EUR (2023: 243,8 millió EUR). Ez az összeg magában foglalja a 2024-ben beszedett visszafizettetések és nettó bevételek Egyesült Királyságra eső részét (104,4 millió EUR), a tartalékfeltöltés többletét (59,7 millió EUR) és az eszközkezelésből származó bevételt (30,1 millió EUR). Magában foglalja továbbá az elfogadott felülvizsgálati eljárások során azonosított – 3,6 millió EUR összegű kiigazításokat is: a külső hitelezési megbízatás 2023-ban visszafizettetett összegeinek kiigazítása (1 302 EUR), a külső hitelezési megbízatás 2023. évi jelenlegi tartalékfeltöltési rátájának kiigazítása (– 0,5 millió EUR), az ESBA esetében 2023-ban visszafizettetett összegek kiigazítása (– 3,2 millió EUR), az ESBA 2023. évi jelenlegi tartalékfeltöltési rátájának kiigazítása (0,1 millió EUR) és az ESBA tartalékfeltöltéseinek eszközkezeléséből származó bevételek 2023. évi összegének kiigazítása (– 9 448 EUR).

144. cikk – Pénzügyi eszközök

E cikk értelmében az EU kötelezettséget vállalt arra, hogy visszafizeti az Egyesült Királyságnak a kilépés időpontjáig jóváhagyott pénzügyi műveletekből befolyó bevételek rá eső részét, valamint a kilépés időpontját követően jóváhagyott pénzügyi műveletekhez kapcsolódó kifizetések rá eső részét. 2024. december 31-én az Egyesült Királyságnak a következő 12 hónapban fizetendő összeg 57,9 millió EUR (2023: 59,4 millió EUR).

145. cikk: A felszámolás alatt álló Európai Szén- és Acélközösség (ESZAK)

Az Egyesült Királyság jogosult a felszámolás alatt álló ESZAK 2020. december 31-én meglévő nettó eszközeinek rá eső részére, amelynek visszafizetése öt részletben, 2021-től kezdődően minden év június 30-án esedékes. A felszámolás alatt álló ESZAK 2020. december 31-én meglévő nettó eszközei 1,5 milliárd EUR-t tettek ki, amelyből az Egyesült Királyságra eső hányad 184 millió EUR. A 37 millió EUR összegű negyedik részlet 2024. évi kifizetését követően fennmaradó egyenleg 2024. december 31-én 37 millió EUR (2023: 74 millió EUR), amelynek teljes összegét a beszámoló fordulónapját követő 12 hónapon belül kell kifizetni.

146. cikk – Az Európai Beruházási Alapban (EBA) meglévő befektetés

Az Egyesült Királyság jogosult az EBA befizetett részvénytőkéjében 2020. december 31-én meglévő uniós befektetés rá eső részére, amelynek visszafizetése öt részletben, 2021-től kezdődően minden év június 30-án esedékes. Az EBA befizetett részvénytőkéjébe történő uniós befektetés 2020. december 31-én 267 millió EUR volt, amelyből az Egyesült Királyságra eső hányad 33 millió EUR volt. A 6,6 millió EUR összegű negyedik részlet 2024. évi kifizetését követően fennmaradó egyenleg 2024. december 31-én 6,6 millió EUR (2023: 13,3 millió EUR), amelynek teljes összegét a beszámoló fordulónapját követő 12 hónapon belül kell kifizetni.

147. cikk – Jogi ügyek

Az Egyesült Királyság kötelezettséget vállalt arra, hogy hozzájárul az Unió pénzügyi érdekeit érintő jogi ügyekből eredő, esedékessé váló uniós kifizetések rá eső részéhez, feltéve, hogy az említett ügyek tárgyát képező tények legkésőbb 2020. december 31-ig merültek fel. Figyelembe véve az év végi céltartalékokat és elhatárolásokat, valamint a jogi ügyekben 2024-ben az EU által teljesített és az EU-nak beérkező tényleges kifizetéseket, az Egyesült Királyság által fizetendő becsült összeg 107 millió EUR (2023: 115 millió EUR), amelyből 69 millió EUR-t a beszámoló fordulónapjától számított 12 hónapon belül kell kifizetni.

2.6.1.3. A vállalkozásokra kiszabott pénzbírságokból behajtható követelések

(millió EUR)

	2024.12.31.	2023.12.31.
A pénzbírságok bruttó összegéből származó behajtható követelések	*12 247*	*13 762*
Ideiglenes és végleges kifizetések	*(2 161)*	*(3 014)*
Értékvesztés	*(934)*	*(887)*
Összesen	**9 152**	**9 861**
Hosszú lejáratú	–	–
Rövid lejáratú	*9 152*	*9 861*

A vállalkozásokra kiszabott bírságok nagyrészt versenyjogi bírságokat és szén-dioxid-többletkibocsátási díjakat foglalnak magukban. Azok a pénzbírsággal sújtott vállalkozások, amelyek fellebbezést nyújtottak be vagy fellebbezést terveznek benyújtani, eldönthetik, hogy előzetesen megfizetik-e a pénzbírságot, vagy ehelyett bankgaranciát nyújtanak a Bizottságnak. Az ideiglenes vagy végleges kifizetések által nem fedezett, év végén fennálló pénzbírságok teljes összegéből 7 091 millió EUR (2023: 9 324 millió EUR) garanciaként érkezett be.

A megbírságolt vállalkozásoktól kapott kifizetések vagy a BUFI alap befektetéseként (lásd a **2.4.2.1.** megjegyzést) vagy bankszámlákon (lásd a **2.8.** megjegyzést) jelennek meg.

Az értékvesztés miatt leírt összegek egyrészt a be nem szedett és garanciával sem fedezett, valószínűleg behajthatatlan, a Bizottság által eseti értékeléssel meghatározott pénzbírságok összegét, másrészt bíróságok által leszállított összegeket mutatják.

Az év folyamán a vállalkozásokra kiszabott pénzbírságokból származó bevételek összesen 3 512 millió EUR-t tettek ki (lásd a **3.5.** megjegyzést), míg a kiadási oldalon 1 123 millió EUR szerepelt a pénzbírságok bírósági határozat általi csökkentése formájában (lásd a **3.16.** megjegyzést).

2 178 millió EUR függő kötelezettség kerül megjelenítésre az ideiglenesen kifizetett összegek azon megbírságolt vállalkozások részére történő visszafizetésének lehetősége miatt, amelyek fellebbeznek vagy fellebbezhetnek a velük szemben kiszabott pénzbírságok ellen (**4.2.1.** megjegyzés).

2.6.1.4. Aktív időbeli elhatárolások

(millió EUR)

	2024.12.31.	2023.12.31.
Elhatárolt bevételek	*756*	*1 131*
Nem visszterhes ügyletekhez kapcsolódó halasztott kiadások	*339*	*223*
Összesen	**1 095**	**1 354**
Hosszú lejáratú	*10*	*567*
Rövid lejáratú	*1 085*	*787*

Az elhatárolt bevételek között szerepel egy 0,4 milliárd EUR összegű tétel (2023: 1 milliárd EUR), amelyet a Bizottság a kohéziós területen tervez visszafizettetni a tagállamok által benyújtott éves beszámolók vizsgálatának és elfogadásának eredményeként.

2.6.2. *Visszterhes ügyletekből származó követelések*

(millió EUR)

	2024.12.31.	2023.12.31.
Hosszú lejáratú		
Követelt pénzügyi garanciák	*1 324*	*1 666*
Késedelmi kamat	*323*	*365*
Egyéb követelések	*84*	*98*
	1 731	**2 129**
Rövid lejáratú		
Követelt pénzügyi garanciák	*306*	*340*
Ügyfelek	*302*	*286*
Ügyfelekkel szembeni követelések értékvesztési leírása	*(136)*	*(158)*
Visszterhes ügyletekhez kapcsolódó halasztott kiadások	*363*	*380*
Késedelmi kamat	*761*	*1 186*
Egyéb	*339*	*287*
	1 936	**2 321**
Összesen	**3 666**	**4 450**

A késedelmi kamat elsősorban a saját forrásokkal kapcsolatos ügyekre és a megbírságolt vállalkozások által nyújtott garanciákkal fedezett bírságok után felhalmozott kamatokra vonatkozik. A hosszú lejáratú összeg (0,3 milliárd EUR) a tagállamokkal még folyamatban lévő, a **2.6.1.1.** megjegyzés alatt említett ügyekre vonatkozik.

A pénzügyigarancia-szerződés (FGC) szerinti követelés azt a jövőbeli ellentételezést jelenti, amelyet az EU a nyújtott garanciákért várhatóan kap. Az uniós garanciák többsége ellentételezés nélküli vagy a piaci ár alatt árazott. Ezért az FGC szerinti követelés lényegesen kisebb, mint az FGC szerinti kötelezettség (lásd a **2.11.2.** megjegyzést). Az FGC szerinti követelés 2024. december 31-i 1 629 millió EUR-t kitevő teljes összegéből 1 588 millió EUR az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközként kerül besorolásra (3. valósérték-szint). A 2023. január 1-jei 2 006 millió EUR nyitóegyenleghez képest az FGC szerinti követelés összesen 377 millió EUR-val csökkent, amely a 2024-ben kapott garanciadíjaknak (274 millió EUR) és a jövőben várhatóan befolyó alacsonyabb garanciadíjaknak (103 millió EUR) tudható be.

2.7. **KÉSZLETEK**

(millió EUR)

	2024.12.31.	2023.12.31.
Tudományos anyagok	*66*	*60*
Egyéb	*19*	*20*
Összesen	**85**	**78**

2.8. **PÉNZESZKÖZÖK ÉS PÉNZESZKÖZ-EGYENÉRTÉKESEK**

(millió EUR)

	Megjegyzés	2024.12.31.	2023.12.31.
Kincstáraknál és központi bankoknál vezetett számlák		*24 059*	*22 620*
Folyószámlák		*808*	*312*
Előlegszámlák		*10*	*7*
Átutalások (úton lévő pénzeszköz)		*–*	*0*
A költségvetés végrehajtásához kapcsolódó bankszámlák	*2.8.1.*	**24 877**	**22 940**
Egységes finanszírozási megközelítés	*2.8.2.*	**33 926**	**12 539**
Pénzügyi instrumentumok	*2.8.3.*	**2 758**	**2 279**
Pénzbírságok	*2.8.4*	**134**	**540**
Egyéb intézmények, ügynökségek és szervek		**1 439**	**1 281**
Vagyonkezelői alapok		**30**	**37**
Összesen		**63 163**	**39 616**

2.8.1. *A költségvetés végrehajtásához kapcsolódó bankszámlák*

Ez a megnevezés magában foglalja a Bizottság tagállamok és EFTA-országok (államkincstárai és központi bankjai) által vezetett bankszámláin, valamint a kereskedelmi bankoknál vezetett folyószámlákon, előlegszámlákon és a házipénztárakban meglévő pénzeszközeit.

A készpénzállományok bizonyos ciklikus mintákat követnek, ahol a kiadások az erőforrások beszedését követik. Következésképpen ezen ellentétes áramlások alapján ingadoznak. Nevezetesen, az év végi készpénzállományt – nagyrészt – a következő év elején az EMGA-hoz kapcsolódó kiadások jelentős kifizetésével használják fel.

A 2024 végén rendelkezésre álló készpénzállomány 2023-hoz viszonyított csekély eltérése főként annak tudható be, hogy egyes kiadások az előre jelzettnél némileg lassabb ütemben haladtak.

2.8.2. *Egységes finanszírozási megközelítés*

Az egységes finanszírozási stratégia értelmében a felvett hitelek egy része az EKB-nál vezetett bankszámlán marad készpénz formájában. A cél a soron következő folyósítási kötelezettségekhez szükséges likviditás biztosítása és meghatározott likviditási puffer fenntartása anélkül, hogy túlzott egyenlegeket halmoznának fel (lásd még a **6.4.** és **6.6.** megjegyzést). A számla készpénzegyenlege az év folyamán változik. A 2024 végén megnövekedett készpénzállományok a 2025 elejére tervezett kifizetéseknek tudhatók be.

2.8.3. *Pénzügyi instrumentumok*

Az e megnevezés alatt feltüntetett összegek elsősorban olyan pénzeszköz-egyenértékesekhez kapcsolódnak, amelyeket a Bizottság nevében letéteményesek kezelnek az uniós költségvetésből finanszírozott pénzügyieszköz-programok végrehajtása céljából: 2024. december 31-én 1,8 milliárd EUR, amelyből 0,5 milliárd EUR az EIC-alaphoz kapcsolódik – lásd a **2.4.2.1.** megjegyzést. A tétel tartalmaz továbbá az EBB által kezelt innovációs alaphoz tartozó 0,8 milliárd EUR pénzeszköz-egyenértékest (lekötött betétek és rövid lejáratú kereskedelmi értékpapírok) – lásd a **2.4.2.1.** megjegyzést. Ez a megnevezés nem terjed ki a Bizottság központi pénztárában tartott, a közös tartalékalaphoz kapcsolódó likviditási pufferre (2024. december 31-én 0,1 milliárd EUR). A pénzügyi instrumentumokhoz tartozó pénzeszközök csak az érintett programok keretében használhatóak fel.

2.8.4. *Pénzbírságok*

E pénzeszközök a Bizottság által – még le nem zárt ügyekben – vállalkozásokra kirótt büntetésekkel kapcsolatban kapott összegek. Amennyiben a megbírságolt vállalkozás fellebbezést nyújtott be, vagy nem ismert, hogy nyújt-e be fellebbezést, a mögöttes összeget függő kötelezettségként tüntettük fel a **4.2.1.** megjegyzésben. A Bizottság 2010 óta a vállalkozásokra kirótt, valamennyi előzetesen beszedett pénzbírságot a BUFI-alapban kezel, és eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem származtatott pénzügyi eszközként besorolt pénzügyi instrumentumokba fekteti be (lásd a **2.4.2.** megjegyzést); az év végi állapot szerint az alap eszközeinek egy része készpénz.

KÖTELEZETTSÉGEK

2.9. NYUGDÍJ ÉS EGYÉB MUNKAVÁLLALÓI JUTTATÁSOK

2.9.1. *A munkavállalói juttatásokra vonatkozó rendszer nettó kötelezettségei*

(millió EUR)

	Európai tisztviselők nyugdíjrendszere	Egyéb nyugdíjrendszerek	Közös betegségbiztosítási rendszer	Összesen 2024.12.31-én	Összesen 2023.12.31-én
Meghatározott juttatási kötelmek	*84 765*	*1 942*	*6 850*	*93 557*	*91 261*
Programeszközök	*n.a.*	*(23)*	*(438)*	*(461)*	*(453)*
Nettó kötelezettség	**84 765**	**1 919**	**6 413**	**93 096**	**90 808**

A munkavállalói juttatásokkal kapcsolatos összes kötelezettség viszonylag stabil maradt, a kismértékű emelkedés elsősorban az európai tisztviselők nyugdíjrendszere (PSEO) – a legnagyobb ilyen működő rendszer – nettó kötelezettségei emelkedésének köszönhető. Az PSEO reál diszkontrátájának éves növekedéséből származó aktuáriusi nyereséget nagyrészt nettósították a bérváltozásokhoz kapcsolódó biztosításmatematikai feltevésekből eredő veszteségek, ami a pénzügyi feltételezésekből eredő nettó aktuáriusi veszteségeket eredményezett (lásd a **2.9.2.** és a **2.9.4.** megjegyzést). Meg kell jegyezni ugyanakkor, hogy bár a reáldiszkontráta növekedése vagy csökkenése hatással van az év végi kötelezettség nagyságára, nem változtat azon juttatások összegén, amelyeket az elkövetkező években az uniós költségvetésből ténylegesen ki kell majd fizetni a kedvezményezetteknek. Emellett a nettó kötelezettségeknek a tényalapú aktuáriusi nyereség miatt bekövetkező csökkenését nettósította az éves tárgyidőszaki szolgálati költség és kamatköltség miatti emelkedés (a kötelezettség diszkontálásának megszüntetése) (lásd a **2.9.2.** megjegyzést).

Európai tisztviselők nyugdíjrendszere

Ez a meghatározott juttatási kötelem a munkavállalók tárgyidőszaki és megelőző időszaki szolgálatából származó nyugdíjkötelem teljesítéséhez szükséges várható jövőbeli uniós kifizetéseknek a jelenértéke. A rendszer folyamatos, és így a rendszerből éves alapon teljesítendő kifizetéseket minden évben tartalmazza az uniós költségvetés.

A nyugdíjrendszer keretében fizetendő ellátások – a személyzeti szabályzat 83. cikkével összhangban – kiadásnak minősülnek az uniós költségvetésben. A rendszer fiktív finanszírozású, és a tagállamok együttesen garantálják e juttatások kifizetését. Az aktív tagok alapilletményéből kötelező nyugdíjjárulékot vonnak le, amely jelenleg 12,1 %. E járulékok, amelyeket a tárgyév költségvetési bevételeként kezelnek, általánosságban hozzájárulnak az uniós kiadások finanszírozásához – lásd a **3.8.** megjegyzést is.

A nyugdíjrendszer kötelezettségeit az európai tisztviselők nyugdíjrendszerének 2024. december 31-i személyi állománya (aktív személyi állomány, nyugdíjasok, rokkantsági nyugdíjban részesülő korábbi alkalmazottak, elhunyt alkalmazottak eltartottjai), valamint a személyzeti szabályzat ezen időpontban hatályos szabályai alapján értékelték. Az értékelés az IPSAS 39 standardban meghatározott számviteli rendelkezéseknek (és ezért az EAR 12 uniós számviteli szabálynak) megfelelően került végrehajtásra.

Egyéb nyugdíjrendszerek

Ez a Bizottság, az Európai Bíróság, a Számvevőszék, a Tanács, az európai ombudsman és az európai adatvédelmi biztos tagjaival és volt tagjaival szembeni nyugdíjkötelmekkel kapcsolatos kötelezettségre vonatkozik. E megnevezés az Európai Parlament tagjainak nyugdíjához kapcsolódó kötelezettséget is tartalmazza.

Közös betegségbiztosítási rendszer

A fenti nyugdíjrendszerek mellett értékelés készült az Unió azon egészségügyi ellátási költségekkel kapcsolatos becsült kötelezettségeire vonatkozóan is, amelyeket a közös egészségbiztosítási rendszernek (JSIS) a foglalkoztatást követő időszak alatt kell kifizetnie (a hozzájárulások levonását követően). Az **1.5.10.** megjegyzésben foglaltaknak megfelelően e kötelezettség kiszámítása során a teljes aktív szolgálati időt figyelembe veszik, biztosítva, hogy az alkalmazottak munkaviszony megszűnése utáni programjának nyugdíj- és betegségbiztosítási rendszerét is következetesen elszámolják.

Tekintettel arra, hogy az EAR és az IPSAS által előírtak szerint is valósághűen kell bemutatni a mögöttes ügylet gazdasági tartalmát, a juttatások szolgálati időszakokhoz való rendelésekor nem értelmeztük szigorúbban az IPSAS 39 standardot. Ha a közös betegségbiztosítási rendszerre vonatkozó szolgálati költséget az aktív szolgálati idő helyett valamennyi tisztviselő tekintetében 10 év alatt határolnánk el teljes mértékben, az az év végén 1,2 milliárd EUR-val növelné a meghatározott juttatási kötelem összegét. Ugyanakkor, amint azt már jeleztük, ez a szigorúbb megközelítés nem lenne összeegyeztethető a valósághű bemutatás minőségi jellemzőjével, és ezért nem lenne úgy tekinthető, hogy az EAR 1 szabálynak és az IPSAS fogalmi keretrendszernek megfelelően megbízható információkkal szolgál. Ez a becslés nagymértékben függ a jelenlegi alkalmazottak igazgatási státuszának alakulásától (különösen azoknak a határozott idejű munkaszerződéssel rendelkező tagoknak a számától, akik a jövőben feltételezhetően tisztviselőkké válnak).

2.9.2. *A munkavállalói juttatások meghatározott juttatási kötelme jelenértékének változása*

A meghatározott juttatási kötelem jelenértéke a munkavállalók tárgyidőszaki és megelőző időszaki szolgálatából származó kötelem teljesítéséhez szükséges várható jövőbeli kifizetések diszkontált értéke.

Az alábbiakban látható a meghatározott juttatási kötelem tárgyévi változásának elemzése:

(millió EUR)

	Európai tisztviselők nyugdíjrendszere	Egyéb nyugdíjrendszerek	Közös betegségbiztosítási rendszer	Összesen
Jelenérték 2023.12.31-én	**82 718**	**1 808**	**6 735**	**91 261**
Az eredménykimutatásban megjelenítve				
Tárgyidőszaki szolgálat költsége	*2 839*	*76*	*241*	*3 156*
Kamatköltség	*2 480*	*53*	*209*	*2 742*
Múltbeli szolgálat költsége	–	*(3)*	–	*(3)*
A nettó eszközökben megjelenítve				
A munkavállalói juttatásokra vonatkozó kötelezettségek újraértékelése				
aktuáriusi (nyereség)/veszteség Tényalapú	*(1 542)*	*138*	*(119)*	*(1 523)*
aktuáriusi (nyereség)/veszteség Demográfiai feltételezésekből eredő	*308*	*3*	*18*	*329*
aktuáriusi (nyereség)/veszteség Pénzügyi feltételezésekből eredő	*339*	*(52)*	*(102)*	*185*
Egyéb				
Kifizetett juttatások	*(2 378)*	*(82)*	*(131)*	*(2 591)*
Jelenérték 2024.12.31-én	**84 765**	**1 942**	**6 850**	**93 557**

A tárgyidőszaki szolgálat költsége a meghatározott juttatási kötelem jelenértékének a jelenlegi tagok tárgyévi szolgálatából származó emelkedése.

A kamatköltség egy meghatározott juttatási kötelem jelenértékének az időszak során történt növekedése, amely abból adódik, hogy a juttatás egy időszakkal közelebb került a kifizetéshez.

A tényalapú aktuáriusi nyereségek és veszteségek a 2024-re vonatkozó előző évi feltételezések és a 2024-ben ténylegesen bekövetkezett események közötti különbözetnek felelnek meg. Ez a jogcím az új belépők (a jelenlegi művelet során jelen lévő, az előzőben még nem szereplő munkatársak) hatását is tükrözi.

Az aktuáriusi feltételezések értékének változásából (demográfiai változókból, például a munkavállalói fluktuációból és a mortalitásból, valamint pénzügyi változókból, például diszkontrátákból és várható illetményemelkedésekből) eredő aktuáriusi nyereségek és veszteségek akkor merülnek fel, amikor a feltételezések becsült értékét az alapul szolgáló feltételek figyelembevétele érdekében aktualizálják.

A juttatásokat (például a nyugdíjakat vagy az egészségügyi költségek visszatérítését) az év folyamán a rendszer szabályai szerint fizetik ki. E kifizetett juttatások a meghatározott juttatási kötelem csökkenéséhez vezetnek.

2.9.3. *Programeszközök*

(millió EUR)

	Egyéb nyugdíjrendszerek	Közös betegségbiztosítási rendszer	Összesen
Jelenérték 2023.12.31-én	**34**	**419**	**453**
Programeszközök nettó változása	*(11)*	*19*	*8*
Jelenérték 2024.12.31-én	**23**	**438**	**461**

2.9.4. *Aktuáriusi feltételezések – munkavállalói juttatások*

Az alábbiakban láthatók a két főbb munkavállalói juttatási rendszer értékelése során alkalmazott aktuáriusi feltételezések:

	2024	2023
Európai tisztviselők nyugdíjrendszere		
Nominális diszkontráta	*3,3 %*	*3,0 %*
Várható inflációs ráta	*2,0 %*	*2,2 %*
Reáldiszkontráta	*1,3 %*	*0,8 %*
Várható illetményemelkedési ráta	*1,3 %*	*1,1 %*
Nyugdíjkorhatár	*63/64/66*	*63/64/66*
Közös betegségbiztosítási rendszer		
Nominális diszkontráta	*3,3 %*	*3,1 %*
Várható inflációs ráta	*2,0 %*	*2,2 %*
Reáldiszkontráta	*1,3 %*	*0,8 %*
Várható illetményemelkedési ráta	*1,3 %*	*1,1 %*
Egészségügyi költségek trendjeinek rátája	*1,6 %*	*1,7 %*
Nyugdíjkorhatár	*63/64/66*	*63/64/66*

A 2024-re vonatkozó mortalitás az uniós tisztviselők aktualizált élettartamtábláján (EULT 2023) alapul, amely a következő 18 évre vetített dinamikus trendet tartalmaz.

A nominális diszkontrátát a kamatmentes eurókötvények hozamának értékeként határozzák meg (2024 decemberétől kezdve, az európai tisztviselők nyugdíjrendszerére vonatkozóan 18 éves lejárattal, a közös betegségbiztosítási rendszerre vonatkozóan pedig 19 éves lejárattal). Az inflációs ráta a megegyező időszak alatt várható inflációs ráta: a kiegyenlítő infláció a fő európai pénzügyi piacok inflációhoz kötött és rendszeres államkötvényeinek hozamai összehasonlításával adódik. A reáldiszkontrátát a nominális diszkontrátából és a várható hosszú távú inflációs rátából számítják ki.

2.9.5. *Érzékenységi elemzés*

Az érzékenységi elemzés olyan szimulációkon alapul, amelyek változatlan feltételek mellett megváltoztatják az érintett feltevések értékét.

Az európai tisztviselők nyugdíjrendszerének érzékenysége

A feltételezett reáldiszkontráta tíz bázispontos (0,1 %-os) változása a következő hatásokat eredményezné:

(millió EUR)

	2024		2023	
	Növekedés 0,1 %	Csökkenés 0,1 %	Növekedés 0,1 %	Csökkenés 0,1 %
Meghatározott juttatási kötelem	*(1 516)*	*1 558*	*(1 541)*	*1 585*

A várható illetményemelkedések tíz bázispontos (0,1 %-os) változása a következő hatásokat eredményezné:

(millió EUR)

	2024		2023	
	Növekedés 0,1 %	Csökkenés 0,1 %	Növekedés 0,1 %	Csökkenés 0,1 %
Meghatározott juttatási kötelem	*1 514*	*(1 476)*	*1 532*	*(1 493)*

A feltételezett nyugdíjkorhatár egy éves változása a következő hatásokat eredményezné:

(millió EUR)

	2024		2023	
	Egy év növekedés	Egy év csökkenés	Egy év növekedés	Egy év csökkenés
Meghatározott juttatási kötelem	*(799)*	*1 109*	*(795)*	*1 076*

Közös betegségbiztosítási rendszer szenzitivitása

Az egészségügyi költségek feltételezett trendrátájának tíz bázispontos változása a következő hatásokat eredményezné:

(millió EUR)

	2024		2023	
	Növekedés 0,1 %	Csökkenés 0,1 %	Növekedés 0,1 %	Csökkenés 0,1 %
A munkaviszony megszűnése utáni nettó periodikus egészségügyi költségek tárgyidőszaki szolgálatiköltség- és kamatköltség-komponenseinek összevont értéke	*11*	*(11)*	*12*	*(12)*
Meghatározott juttatási kötelem	*166*	*(162)*	*166*	*(162)*

A feltételezett nominális diszkontráta tíz bázispontos (0,1 %-os) változása a következő hatásokat eredményezné:

(millió EUR)

	2024		2023	
	Növekedés 0,1 %	Csökkenés 0,1 %	Növekedés 0,1 %	Csökkenés 0,1 %
Meghatározott juttatási kötelem	*(130)*	*133*	*(132)*	*135*

A várható illetményemelkedések tíz bázispontos (0,1 %-os) változása a következő hatásokat eredményezné:

(millió EUR)

	2024		2023	
	Növekedés 0,1 %	Csökkenés 0,1 %	Növekedés 0,1 %	Csökkenés 0,1 %
Meghatározott juttatási kötelem	*(27)*	*26*	*(25)*	*25*

A feltételezett nyugdíjkorhatár egy éves változása a következő hatásokat eredményezné:

(millió EUR)

	2024		2023	
	Egy év növekedés	Egy év csökkenés	Egy év növekedés	Egy év csökkenés
Meghatározott juttatási kötelem	*(185)*	*197*	*(188)*	*199*

2.10. **CÉLTARTALÉKOK**

(millió EUR)

	2023.12.31-i összeg	Pótlólagos céltartalékok	Fel nem használt, visszaírt összegek	Felhasznált összegek	Kategóriák közötti átcsoportosítás	A becslés változása	2024.12.31-i összeg
Jogi ügyek:							
Mezőgazdaság	*1*	*204*	*–*	*(1)*	*–*	*–*	*204*
Egyéb	*823*	*11*	*(197)*	*(536)*	*–*	*0*	*100*
Nukleáris létesítmények leszerelése	*1 768*	*–*	*–*	*(46)*	*–*	*75*	*1 796*
Pénzügyi	*1*	*7 082*	*(1)*	*–*	*–*	*0*	*7 082*
Egyéb	*742*	*137*	*(228)*	*(16)*	*–*	*(2)*	*633*
Összesen	**3 334**	**7 434**	**(426)**	**(599)**	**–**	**73**	**9 816**
Hosszú lejáratú	**2 102**	**204**	**(12)**	**(23)**	**(63)**	**73**	**2 280**
Rövid lejáratú	**1 233**	**7 230**	**(414)**	**(576)**	**63**	**(0)**	**7 536**

A céltartalékok olyan, múltbeli eseményekből származó, megbízhatóan becsült összegek, amelyeket valószínűleg az uniós költségvetésből kell majd kifizetni a jövőben.

Pénzügyi céltartalékok

A kiegészítések az ULCM szerinti MFA-hitelnyújtási elkötelezettségek várható hitelezési veszteségeire képzett céltartalékok (lásd a **2.4.1.1.**megjegyzést). 2024. december 31-én az EU visszavonhatatlanul kötelezettséget vállalt arra, hogy 18,1 milliárd EUR-t folyósít Ukrajnának. Ezt a hitelt 2025-ben folyósítják. A számviteli standardok szerint az EU-nak a visszavonhatatlan kötelezettségvállalás pillanatában céltartalékként kell elismernie a várható hitelezési veszteséget.

Jogi ügyek

Ez a tétel a folyamatban lévő jogi ügyekkel kapcsolatban valószínűleg az év végét követően fizetendő összegek becslése. A mezőgazdasági összegek a tagállamok által az EMGA-ra és az EMVA-ra vonatkozó szabályszerűségi záróelszámolási határozatok ellen hozott jogi intézkedésekhez kapcsolódnak.

Nukleáris létesítmények leszerelése

A JRC 2017. évi, a leszerelésre és a hulladékgazdálkodásra vonatkozó aktualizált programstratégiája alapján 2017-ben naprakésszé tették a céltartalék alapját. A stratégia, valamint a költségvetési és személyzeti igények felülvizsgálatát a leszereléssel és hulladékgazdálkodással foglalkozó független szakértői csoporttal együtt folytatták le. Ez a JRC Isprában, Geelben, Karlsruhében és Pettenben található helyszíneinek leszereléséhez szükséges költségvetés és személyzet rendelkezésre álló legjobb becslését jelenti.

Az uniós számviteli szabályoknak megfelelően ezt a céltartalékot az inflációval indexálták, majd (az euró-swap görbét használva) nettó jelenértékre diszkontálták. 2024. december 31-én ez 1 796 millió EUR összegű céltartalékot eredményezett, amely megoszlik a 2025-ben, illetve azt követően várhatóan felhasználandó összegek között (38 millió EUR, illetve 1 758 millió EUR).

Megjegyzendő, hogy a nukleáris leszerelés hosszú távú tervezésével járó jelentős bizonytalanságok hatással lehetnek erre a becslésre, amely a jövőben jelentősen növekedhet. A bizonytalanság fő okai a következők: a leszerelt helyszín végállapota, a nukleáris anyagokkal, a hulladékgazdálkodással és -ártalmatlanítással kapcsolatos szempontok, a nemzeti szabályozási keretek nem teljes vagy hiányzó meghatározása, bonyolult és időigényes engedélyezési folyamatok, valamint a leszerelési ágazat jövőbeli fejlődése.

2.11. **PÉNZÜGYI KÖTELEZETTSÉGEK**

(millió EUR)

	Megjegyzés	2024.12.31.	2023.12.31.
Hosszú lejáratú			
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek	*2.11.1.*	*539 522*	*430 633*
Az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek	*2.4.2.2.*	*13*	*8*
Pénzügyigarancia-kötelezettségek	*2.11.2.*	*39*	*131*
		539 575	**430 771**
Rövid lejáratú			
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek	*2.11.1.*	*55 904*	*21 424*
Az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek	*2.4.2.2.*	*84*	*52*
Pénzügyigarancia-kötelezettségek	*2.11.2.*	*6 340*	*6 137*
		62 328	**27 613**
Összesen		**601 903**	**458 385**

2.11.1. *Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek*

(millió EUR)

	Megjegyzés	2024.12.31.	2023.12.31.
Hitelfelvételek	*2.11.1.1.*	*594 028*	*450 561*
Egyéb pénzügyi kötelezettségek	*2.11.1.2.*	*1 398*	*1 496*
Összesen		**595 426**	**452 057**
Hosszú lejáratú		*539 522*	*430 633*
Rövid lejáratú		*55 904*	*21 424*

2.11.1.1. Hitelfelvételek

(millió EUR)

	Egységes finanszírozási megközelítés	SURE	EFSM	BOP	Makro-szintű pénzügyi támogatás (MFA)	Euratom	Összesen
Összesen 2023.12.31-én	*292 728*	*98 984*	*43 095*	*201*	*15 238*	*314*	*450 561*
Nettó hitelfelvételek – névleges	*194 472*	*–*	*1 800*	*–*	*145*	*–*	*196 417*
Visszafizetések	*(50 404)*	*–*	*(2 600)*	*–*	*(600)*	*(13)*	*(53 617)*
Könyv szerinti érték változásai	*832*	*(145)*	*2*	*0*	*(21)*	*(0)*	*667*
Összesen 2024.12.31-én	**437 628**	**98 839**	**42 297**	**201**	**14 762**	**301**	**594 028**
Hosszú lejáratú	*393 285*	*90 539*	*39 517*	*–*	*14 624*	*300*	*538 266*
Rövid lejáratú	*44 342*	*8 300*	*2 780*	*201*	*138*	*0*	*55 762*

A hitelfelvételek névértéke 2024. december 31-én összesen 601,3 milliárd EUR volt (2023: 458,5 milliárd EUR). A hitelfelvételek nagyrészt hosszú lejáratú kötvénykibocsátások, kivéve az egységes finanszírozás 23,1 milliárd EUR összegű, rövid lejáratú unióskincstárjegy-állományát (2023: 15,2 milliárd EUR). A nettó új hitelfelvétel 2024-ben 142,8 milliárd EUR volt (névleges összeg).

A 2023 előtt aláírt, a SURE, az EFSM, a fizetésimérleg-eszköz, az Euratom és az MFA keretében felvett hitelek „back-to-back" ügyletek, ami azt jelenti, hogy az EU egy célzott kötvényt bocsát ki egy konkrét hitelmegállapodás finanszírozására, azonos feltételek mellett – lásd a **2.4.1.1**. megjegyzést.

Az „egységes finanszírozás" az NGEU-hiteleket és a vissza nem térítendő támogatásokat, valamint az Ukrajna-eszközt és a 2023-tól aláírt MFA-kölcsönöket finanszírozza. A Bizottság összevont finanszírozási megközelítést alkalmaz, amelynél a hitelfelvételek nem közvetlenül finanszíroznak konkrét folyósításokat. Ehelyett az adósságot éves hitelfelvételi terv alapján bocsátják ki, hosszú lejáratú kötvények és rövid lejáratú kincstárjegyek formájában. A Bizottság az értékpapírokat aukció és szindikálás útján bocsátja ki. Ezt követően a tagállamokkal egyeztetett költségallokációs módszertannal összhangban áthárítja a költségeket a hitelt felvevő tagállamokra, a vissza nem térítendő támogatás esetében pedig az uniós költségvetésre. A rugalmas finanszírozáshoz a hatékony likviditáskezelés érdekében likviditási pufferre is szükség van (lásd a **2.8.2.** megjegyzést). Az egyesített finanszírozási stratégiájával összefüggésben az Unió rövid futamidejű (3 vagy 12 hónapos) uniós kincstárjegyeket bocsát ki, amelyeket ugyanabban vagy a következő évben lehet visszafizetni. A „Visszafizetések" sor 50,2 milliárd EUR összegű ilyen rövid futamidejű hitelfelvételekre vonatkozik.

A „Visszafizetések" sorban és az „Új hitelfelvételek" sorban további 0,2 milliárd EUR az EU által 2024-től az elsődleges kereskedőknek kínált visszavásárlási megállapodási műveletekre (repo) vonatkozik, amelyek célja, hogy javítsák az uniós kötvények piacának hatékonyságát és gördülékenységét.

A „könyv szerinti érték változásai" sor az elhatárolt kamatok változását és a felárak/kedvezmények változásait (új felárak/kedvezmények és amortizáció) jelenti.

A fenti hitelfelvételek visszafizetését végső soron az uniós költségvetés garantálja (lásd a **2.4.1.1.** megjegyzést).

2.11.1.2. Egyéb pénzügyi kötelezettségek

(millió EUR)

	2024.12.31.	2023.12.31.
Hosszú lejáratú		
Pénzügyilízing-kötelezettségek	*605*	*750*
Részletekben kifizetett épületek	*283*	*288*
Feltételekhez kötött hozzájárulás	*234*	*177*
Egyéb	*134*	*129*
	1 256	**1 343**
Rövid lejáratú		
Pénzügyilízing-kötelezettségek	*79*	*91*
Részletekben kifizetett épületek	*55*	*55*
Feltételekhez kötött hozzájárulás	*8*	*7*
Egyéb	*–*	*–*
	142	**153**
Összesen	**1 398**	**1 496**

Pénzügyilízing-kötelezettségek

(millió EUR)

	Jövőben fizetendő összegek			
	1 éven belül	1–5 év	5 éven túl	Összes kötelezettség
Telek és épületek	*77*	*279*	*321*	*677*
Egyéb tárgyi eszközök	*2*	*5*	*–*	*7*
Összesen 2024.12.31-én	**79**	**283**	**321**	**683**
Kamattartalom	*24*	*77*	*72*	*173*
Jövőbeli minimális lízingfizetések összesen 2024.12.31-én	**102**	**361**	**393**	**856**
Jövőbeli minimális lízingfizetések összesen 2023.12.31-én	*121*	*448*	*453*	*1 022*

A lízinghez és épületekhez kapcsolódó fenti összegeket jövőbeli költségvetésekből kell majd finanszírozni.

A feltételekhez kötött hozzájárulások a tagállamok és más adományozók által az uniós programokhoz, különösen az InvestEU-hoz (lásd a **4.1.1.** megjegyzést) nyújtott hozzájárulásokhoz kapcsolódik, amelyeknél az EU köteles visszafizetni a fel nem használt forrásokat a hozzájárulónak.

2.11.2. *Pénzügyigarancia-kötelezettségek*

(millió EUR)

	2024.12.31.		2023.12.31.	
	Követelt pénzügyi garanciák (2.6.2. megjegyzés)	Pénzügyigarancia-kötelezettség	Követelt pénzügyi garanciák (2.6.2. megjegyzés)	Pénzügyigarancia-kötelezettség
Uniós költségvetésibiztosíték-programok				
Az EBB külső hitelezési megbízatásához kapcsolódó garanciák	*19*	*1 862*	*51*	*2 170*
ESBA-garancia	*1 345*	*1 402*	*1 789*	*1 863*
EFFA-garancia	*7*	*192*	*4*	*196*
InvestEU garancia	*190*	*1 606*	*117*	*920*
NDICI uniós garancia	*30*	*582*	*10*	*367*
Ukrajna-garancia	*10*	*61*	–	–
	1 600	**5 707**	**1 970**	**5 515**
Pénzügyi instrumentumokhoz kapcsolódó uniós programok				
COSME	–	*304*	*0*	*338*
Horizont 2020	*6*	*198*	*9*	*266*
Egyéb	*23*	*171*	*27*	*149*
	29	**673**	**36**	**753**
Összesen	**1 629**	**6 379**	**2 006**	**6 268**
Hosszú lejáratú	*1 324*	*39*	*1 666*	*131*
Rövid lejáratú	*306*	*6 340*	*340*	*6 137*

Az EU a pénzügyigarancia-szerződések bruttó bemutatását alkalmazza, ahol a garancia keretében még befolyó bevételeket a pénzügyigarancia-szerződések követelésoldalaként jelenítik meg (a visszterhes követelések megnevezés alatt – lásd a **2.6.2.** megjegyzést), és egy pénzügyigarancia-kötelezettséget jelenítenek meg az Unió jövőbeli garanciakövetelések fedezésére vonatkozó kötelezettségeként.

Bár a külső hitelezési megbízatás és az ESBA pénzügyigarancia-kötelezettségei továbbra is jelentősek, a jelen többéves pénzügyi keret új, 2024-ben megkezdődött programjai – nevezetesen az InvestEU, az NDICI és az Ukrajna-garancia – keretében a garanciák tovább növekednek, mivel az uniós végrehajtó partnerek új műveleteket írtak alá (lásd még a **4.1.1.** megjegyzést).

Kivételt képez az ESBA-garancia, amely esetében az EU várható ellentételezésre jogosult, amelyet pénzügyigarancia-követelésként jelenítenek meg, és amely nagymértékben fedezi a kötelezettséget, a fennmaradó programok esetében a várható bevétel a garancia csak kis részét fedezi. Ez annak tudható be, hogy e programok – különösen a kkv-k magasabb kockázatú finanszírozásához vagy az innovációs ágazathoz kapcsolódó projektek – nagy arányban részesülnek uniós támogatásban, valamint a fejlődő országokban megvalósuló projektekhez nyújtott garanciáknak.

2.12. SZÁLLÍTÓI KÖTELEZETTSÉGEK

(millió EUR)

	Bruttó összeg	Kiigazítások	Nettó összeg 2024.12.31-én	Bruttó összeg	Kiigazítások	Nettó összeg 2023.12.31-én
Költségtérítési igények és számlák:						
Tagállamok						

(millió EUR)

	Bruttó összeg	Kiigazítások	Nettó összeg 2024.12.31-én	Bruttó összeg	Kiigazítások	Nettó összeg 2023.12.31-én
EMVA és egyéb vidékfejlesztési eszközök	*269*	*(0)*	*269*	*300*	*(0)*	*300*
ERFA és Kohéziós Alap	*6 036*	*(2 258)*	*3 778*	*7 251*	*(1 995)*	*5 256*
ESZA	*2 156*	*(447)*	*1 708*	*2 062*	*(310)*	*1 752*
RRF (NGEU)	*28 016*	*(724)*	*27 292*	*22 427*		*22 427*
Egyéb	*1 824*	*(318)*	*1 506*	*1 124*	*(225)*	*899*
Magánjogi és közjogi intézmények	*1 957*	*(334)*	*1 623*	*1 859*	*(407)*	*1 452*
Költségtérítési igények és beérkezett számlák összesen	**40 258**	**(4 082)**	**36 176**	**35 023**	**(2 937)**	**32 085**
EMGA	**15 086**	**n.a.**	**15 086**	**12 503**	**n.a.**	**12 503**
Saját forrásokkal kapcsolatos szállítói kötelezettségek	–	**n.a.**	–	**3 248**	**n.a.**	**3 248**
Egyéb szállítói kötelezettségek	**3 624**	**n.a.**	**3 624**	**2 277**	**n.a.**	**2 277**
Egyéb	**528**	**n.a.**	**528**	**402**	**n.a.**	**402**
Összesen	**59 496**	**(4 082)**	**55 414**	**53 453**	**(2 937)**	**50 516**

A szállítói kötelezettségek közé tartoznak a beérkezett, de az év végéig még ki nem fizetett számlák és költségtérítési igények. Ezek kezdeti megjelenítése a beérkező számlákon vagy költségtérítési igényekben feltüntetett összegeken történik. A szállítói kötelezettségeket ezt követően kiigazítják, hogy csak a költségek felülvizsgálatát követően elfogadott összegeket, valamint az elszámolhatónak becsült összegeket tükrözzék. A nem elszámolhatónak becsült összegek a „Kiigazítások" oszlopban szerepelnek; a legnagyobb összegek a strukturális intézkedéseket érintik.

Az RRF-ből származó szállítói kötelezettségek 4,9 milliárd EUR-val történő növekedése azt jelzi, hogy több kifizetési kérelem érkezett be azon év vége felé, amelyre vonatkozóan a mérföldkövek és célok értékelése még függőben volt.

Az EMGA szállítói kötelezettségeinek növekedése az összes EMGA-kötelezettségnek a szállítói kötelezettségek és az elhatárolt költségek közötti felosztásához kapcsolódik. Az összes EMGA-kötelezettség viszonylag stabil maradt, és a múlt évi 40 843 millió EUR-val szemben 40 672 millió EUR-t tett ki. 2024-ben az igényelt, szállítói kötelezettségekként elszámolt összegek magasabbak, mint 2023-ban, míg az elhatárolások hasonló mértékben csökkentek.

A strukturális alapokra (ERFA és ESZA), a Kohéziós Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra (ETHA) alkalmazandó közös rendelkezésekről szóló rendelet (a 2013/1303/EU ([27]) és (EU) 2021/1060 európai parlamenti és tanácsi rendelet ([28])) előírja, hogy az uniós költségvetést a teljesített időközi kifizetések szisztematikus visszatartásával kell megvédeni. A CPR számviteli éve (július 1. – június 30.) végét követő februárig az ellenőrzési ciklus lezárult: az irányító hatóságok elvégezték az irányítási ellenőrzéseket, az ellenőrző hatóságok pedig az ellenőrzéseket. A Bizottság megvizsgálja a tagállamokban az illetékes hatóságok által benyújtott megbízhatósági dokumentumokat és a beszámolókat. A végső egyenleg kifizetésére/beszedésére csak ezen értékelés lezárultát és a beszámoló elfogadását követően kerül sor. A 2024 végén e rendelkezés értelmében visszatartott összeg összesen 9,3 milliárd EUR-t tett ki. Ennek az összegnek egy része (1,1 milliárd EUR) a tagállamok által az elszámolásaikban benyújtott információk alapján nem elszámolható és szintén a „Kiigazítások" oszlopban szerepel.

([27]) Az Európai Parlament és a Tanács 1303/2013/EU rendelete (2013. december 17.) az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra, a Kohéziós Alapra, az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó közös rendelkezések megállapításáról, az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra és a Kohéziós Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó általános rendelkezések megállapításáról és az 1083/2006/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 347., 2013.12.20., 320. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1303/oj).

([28]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/1060 rendelete (2021. június 24.) az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alap Pluszra, a Kohéziós Alapra, az Igazságos Átmenet Alapra és az Európai Tengerügyi, Halászati és Akvakultúra-alapra vonatkozó közös rendelkezések, valamint az előbbiekre és a Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alapra, a Belső Biztonsági Alapra és a határigazgatás és a vízumpolitika pénzügyi támogatására szolgáló eszközre vonatkozó pénzügyi szabályok megállapításáról (HL L 231., 2021.6.30., 159. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1060/oj).

Előfinanszírozási kérelmek

A fenti összegeken túl 2024 végéig 2,1 milliárd EUR összegben érkeztek be előfinanszírozási kérelmek, amelyeket év végéig még nem fizettek ki. Az uniós számviteli szabályok szerint ezeket az összegeket nem szállítói kötelezettségként könyvelik le.

Saját forrásokkal kapcsolatos szállítói kötelezettségek

A saját forrásokkal kapcsolatos szállítói kötelezettségek a tagállamok uniós költségvetéshez való hozzájárulását jelentik, amelyeket év végén vissza kell téríteni. A költségvetés-módosításokat a 609/2014/EU, Euratom rendelet 10a. cikkének (3) bekezdése szerint hajtják végre. A 2023. december 31-én fennálló jelentős egyenleg a 4/2023. számú költségvetés-módosítás 2023. november 22-i elfogadásának volt betudható. Az említett jogi rendelkezés szerint az így kapott összegeket 2024. január első munkanapján visszajuttatták a tagállamokhoz. Ebben az évben nem került sor hasonló költségvetés-módosításra, így nincsenek ilyen kötelezettségek.

2.13. **PASSZÍV IDŐBELI ELHATÁROLÁSOK**

(millió EUR)

	2024.12.31.	2023.12.31.
Elhatárolt költségek	*66 792*	*76 237*
Halasztott bevételek	*159*	*182*
Egyéb	*140*	*386*
Összesen	**67 091**	**76 805**

Az elhatárolt költségek megoszlása a következő:

(millió EUR)

	2024.12.31.	2023.12.31.
RRF (NGEU)	*4 371*	*3 709*
EMGA	*25 586*	*28 339*
EMVA és egyéb vidékfejlesztési eszközök	*17 374*	*17 895*
ERFA és Kohéziós Alap	*3 101*	*11 052*
ESZA	*2 318*	*3 882*
Egyéb	*14 042*	*11 360*
Összesen	**66 792**	**76 237**

Az elhatárolt költségek olyan megjelenített kiadásokat jelentenek, amelyekre vonatkozóan az Unióhoz még nem érkezett be költségtérítési igény. A legnagyobb változás a kohéziós politikát érinti, az ERFA és a Kohéziós Alap esetében 8 milliárd EUR, az ESZA esetében pedig 1,6 milliárd EUR összegű csökkenéssel. Ez a korábbi, 2014–2020-as programozási időszak csökkenő elhatárolásainak tudható be, mivel a programok a lezárási szakaszba léptek. Az EMGA elhatárolt költségeinek csökkenésével kapcsolatban lásd a **2.12.** megjegyzést.

NETTÓ ESZKÖZÖK

2.14. **TARTALÉKOK**

(millió EUR)

		2024.12.31.	2023.12.31.
Egyéb tartalékok		*986*	*1 052*
Összesen		**986**	**1 052**

Az összeg elsősorban a felszámolás alatt álló ESZAK tartalékához (593 millió EUR) kapcsolódik a Szén- és Acélipari Kutatási Alap eszközei vonatkozásában, amelyeket a felszámolás alatt álló ESZAK megszüntetésével összefüggésben hozták létre, valamint az Európai Unió Szellemi Tulajdoni Hivatalának tartalékalapjához (293 millió EUR), biztosítva annak folyamatos működését.

2.15. **TAGÁLLAMOKTÓL LEHÍVANDÓ ÖSSZEGEK**

(millió EUR)

Tagállamoktól lehívandó összegek 2023.12.31-én	**213 221**
Tagállami hozzájárulásként elszámolt, 2023. évi költségvetési eredmény	*633*
A munkavállalói juttatásokra vonatkozó kötelezettségek újraértékelése	*(1 159)*
Egyéb	*(94)*
Az év gazdasági eredménye	*97 208*
Tagállamoktól lehívandó összegek összesen 2024.12.31-én	**309 810**

Ez az összeg a kiadások azon részét tartalmazza, amely december 31-ig már felmerült az EU-nál, és amelyet jövőbeli költségvetésekből kell finanszírozni. Az eredményszemléletű elszámolás szabályai értelmében igen sok kiadást az N. évben számolnak el, holott tényleges kifizetésükre esetleg csak az N+1. évben (vagy később) és ezért az N+1. (vagy későbbi) év költségvetéséből kerül sor. E kötelezettségeknek a beszámolóban való megjelenítése és az, hogy a megfelelő összegek a jövőbeli költségvetésekből kerülnek finanszírozásra, együttesen azt eredményezik, hogy év végén a kötelezettségek jelentősen meghaladják az eszközöket. A kiemelendő legjelentősebb összegek az NGEU keretében felvett vissza nem térítendő támogatásokkal, az EMGA tevékenységeivel és a munkavállalói juttatásokra vonatkozó kötelezettségekkel kapcsolatos hitelfelvételekre vonatkoznak.

Azt is meg kell jegyezni, hogy a fentiek nincsenek hatással a költségvetési eredményre – a költségvetés bevételei minden esetben megegyeznek a költségvetési kiadásokkal, vagy meghaladják azokat, és minden többletbevételt vissza kell juttatni a tagállamokhoz.

A munkavállalói juttatásokra vonatkozó kötelezettségek újraértékelései az e kötelezettségek aktuáriusi értékeléséből eredő aktuáriusi nyereségekhez és veszteségekhez kapcsolódnak.

A tagállamoktól lehívandó összegek jelentős növekedése az elmúlt években elsősorban az NGEU keretében az ebben az időszakban felvett vissza nem térítendő támogatással kapcsolatos hitelfelvételeknek tudható be.

3. MEGJEGYZÉSEK AZ EREDMÉNYKIMUTATÁSHOZ

BEVÉTELEK

NEM VISSZTERHES ÜGYLETEKBŐL SZÁRMAZÓ BEVÉTELEK: SAJÁT FORRÁSOK

3.1. GNI-ALAPÚ FORRÁSOK

Az Európai Unió működési bevételeinek fő elemét a saját forrásokból származó bevétel képezi. A GNI (bruttó nemzeti jövedelem) a saját források négy kategóriája közül a legjelentősebb. A GNI-re valamennyi tagállam esetében azonos kulcsot vetnek ki. A GNI-ből származó bevétel kiegyensúlyozza a bevételeket és a kiadásokat, azaz a költségvetés azon részét finanszírozza, amelyet más jövedelemforrások nem fedeznek. A GNI-ből származó bevételek 2023-hoz viszonyított 2024. évi csökkenését nagyrészt a kifizetési előirányzatok iránti igények csökkenése magyarázza.

3.2. TRADICIONÁLIS SAJÁT FORRÁSOK

A tradicionális saját források főként a vámokhoz kapcsolódnak, amelyek esetében a tagállamok beszedési költség címén az összegek 25 %-át tartják meg, így a fenti adatok nem tartalmazzák ezt a levonást. A behozatali vámok szintje lényegében az EU-n kívülről érkező behozatal értékében bekövetkező ingadozások és a közös vámtarifa változásainak együttesét tükrözi, amelyet számos alkalommal csökkentettek a Kereskedelmi Világszervezet (WTO) keretében folytatott tárgyalásokat követően, valamint az egyes kereskedelmi partnereknek vagy bizonyos termékeknek vámkedvezményeket biztosító egyedi megállapodások alapján. A szint tehát az általános gazdasági helyzettől, a világpiaci árak szintjétől és az átváltási árfolyamok hatásától is függ.

3.3. HÉAALAPÚ FORRÁSOK

A hozzáadottérték-adón (héa) alapuló saját forrást az e célból az uniós szabályozásnak megfelelően harmonizált tagállami héaalapokra kell felszámítani. 0,30 %-os egységes lehívási kulcs alkalmazandó az egyes tagállamok által az összes adóköteles szolgáltatásnyújtás után beszedett héabevételek teljes összegére, amelyet elosztanak a héamérték súlyozott átlagával. A héaalap azonban egyik tagállam esetében sem haladhatja meg GNI-jének 50 %-át.

3.4. MŰANYAG CSOMAGOLÁSI HULLADÉKON ALAPULÓ SAJÁT FORRÁS

Az egyes tagállamokban keletkező, nem újrafeldolgozott műanyag csomagolási hulladék tömegére kilogrammonként 0,80 EUR egységes lehívási mérték alkalmazandó. Az egy adott évben nem újrafeldolgozott műanyag csomagolási hulladékot az adott évben valamely tagállamban keletkezett műanyag csomagolási hulladék és újrafeldolgozott műanyag csomagolási hulladék különbségeként számítják ki. Bulgária, Csehország, Észtország, Görögország, Spanyolország, Horvátország, Olaszország, Ciprus, Lettország, Litvánia, Magyarország, Málta, Lengyelország, Portugália, Románia, Szlovénia és Szlovákia jogosult egyedi éves egyösszegű csökkentésre a műanyag csomagolási hulladékon alapuló sajátforrás-hozzájárulásaik tekintetében. E viszonylag új saját forrást 2021-ben, a saját forrásokról szóló új határozat ((EU, Euratom) 2020/2053 tanácsi határozat) ([29]) hatálybalépésével vezették be.

NEM VISSZTERHES ÜGYLETEKBŐL SZÁRMAZÓ BEVÉTELEK: ÁTRUHÁZÁSOK

3.5. PÉNZBÍRSÁGOK

4 039 millió EUR összegű bevétel (2023: 1 748 millió EUR) főként a Bizottság által a vállalkozásokra az uniós versenyszabályok megsértése miatt kiszabott pénzbírságokhoz (3 509 millió EUR), és az uniós jog megsértése miatt a tagállamokra kiszabott pénzbírságokhoz (527 millió EUR) kapcsolódik.

([29]) A Tanács (EU, Euratom) 2020/2053 határozata (2020. december 14.) az Európai Unió saját forrásainak rendszeréről és a 2014/335/EU, Euratom határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 424., 2020.12.15., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2020/2053/oj).

3.6. **KIADÁSOK VISSZAFIZETTETÉSE**

(millió EUR)

	2024	2023
Megosztott irányítás	*755*	*691*
Közvetlen irányítás	*157*	*102*
Közvetett irányítás	*44*	*10*
Összesen	**957**	**803**

Ez a megnevezés elsősorban a Bizottság által kibocsátott és beszedett (vagy a Bizottság számviteli rendszerében könyvelt későbbi kifizetésekkel szemben beszámított – vagyis levont) visszafizetési felszólításokat fedi le. A visszafizetési felszólításokat a korábban az uniós költségvetésből kifizetett kiadások behajtása céljából adják ki. A visszafizettetések kontrollokon, ellenőrzéseken vagy támogathatósági elemzéseken alapulnak, ezért ezek a műveletek védik az uniós költségvetést a jogszabályok megsértésével felmerült kiadásokkal szemben.

E megnevezés emellett tartalmazza a tagállamok által az EMGA-kedvezményezettekkel szemben kibocsátott visszafizetési felszólításokat, valamint az elhatárolt jövedelmek előző és a folyó év végi becslései közötti eltérést.

A fenti táblázatban szereplő összegek a visszafizetési felszólítások kibocsátása révén keletkezett bevételeket mutatják. Ezért az adatok nem tartalmazhatják és nem is tartalmazzák teljeskörűen az uniós költségvetés védelme érdekében hozott intézkedéseket, különösképpen nem a kohéziós politika területén, ahol olyan egyedi mechanizmusok biztosítják a nem elszámolható kiadások visszafizettetését, melyek többsége nem igényli visszafizetési felszólítás kibocsátását. Az uniós költségvetést a kiadások visszavonása és az előfinanszírozás visszafizettetése is védi. A teljes összeg legnagyobb részét a megosztott irányítás alá tartozó visszafizettetések teszik ki:

Mezőgazdaság: EMGA és vidékfejlesztés

Az EMGA és az EMVA keretében e megnevezés alatt éves bevételként rögzített összegek a következőkhöz kapcsolódnak: az év során meghozott pénzügyi korrekciók, a tagállamok által bevallott és az év folyamán visszafizettetett visszafizettetések, valamint a csalásokkal és szabálytalanságokkal kapcsolatos, a tagállamok által bevallott és az év végén kinnlévő visszafizetendő összegek nettó emelkedése.

Kohéziós politika

A kohéziós politikához kapcsolódó fő összegek azok az összegek, amelyeket a Bizottság várhatóan visszafizetett a tagállamokkal. A visszafizettetésre a tagállamok által 2025 elején benyújtott éves elszámolások vizsgálatát és elfogadását követően kerül majd sor. A visszafizettetendő összegek lényegében a számviteli év során eredetileg támogathatóként bejelentett összegek és a tagállamok éves beszámolójában támogathatóként megerősített összegek közötti különbséget jelentik. Az alacsony összeg azt jelenti, hogy a tagállami szintű ellenőrzések lehetővé tették a nem támogatható összegeknek a folyamat korai szakaszában történő feltárását.

3.7. **AZ EGYESÜLT KIRÁLYSÁG KILÉPÉSÉRŐL RENDELKEZŐ MEGÁLLAPODÁS**

Ez a bevétel az Egyesült Királyságnak az Unióból való 2020-as kilépést követően aláírt, a kilépésről rendelkező megállapodás értelmében fennálló nettó kötelezettségeihez kapcsolódik (lásd a **2.6.1.2.** megjegyzést), amelyet évente kiigazítanak a kilépésről rendelkező megállapodás követelményeivel összhangban. 2024-ben nem származott bevétel az Egyesült Királyság kilépéséről rendelkező megállapodásból, ehelyett kiadást jelenítettek meg.

3.8. **NEM VISSZTERHES ÜGYLETEKBŐL SZÁRMAZÓ EGYÉB BEVÉTELEK**

(millió EUR)

	2024	2023
Tagállami hozzájárulások:		
Innovációs Alap	*2 297*	*1 812*
Külső segélyek	*671*	*165*
InvestEU	*207*	*179*
Személyzeti adók és hozzájárulások	*1 754*	*1 565*
Más szervezetek által az Európai Bizottságnak nyújtott hozzájárulások	*6 393*	*3 456*
EFTA-országok, harmadik országok és csatlakozásra váró országok hozzájárulása	*4 527*	*1 770*
Eszközátruházás	*307*	*280*
Költségvetési kiigazítások	*(6 169)*	*(1 058)*
Céltartalékok kiigazítása	*426*	*407*
Egyéb	*261*	*224*
Összesen	**10 673**	**8 800**

A tagállamok által az Innovációs Alapba befizetett hozzájárulások a kibocsátási egységek értékesítéséből származó bevételek, amelyeket az alacsony szén-dioxid-kibocsátású technológiákkal kapcsolatos innováció támogatására kell felhasználni. A 2023-hoz viszonyított növekedés az Innovációs Alap számára kiosztott, nagyobb mennyiségben értékesített kibocsátási egységekhez. A külső támogatáshoz nyújtott tagállami hozzájárulások elsősorban az Ukrajnának nyújtott MFA+-hitelek kamat-hozzájárulásait (0,6 milliárd EUR) foglalják magukban.

A személyzeti adókból és hozzájárulásokból származó bevételek elsősorban a személyzeti illetményekből való levonásokhoz kapcsolódnak. E kategórián belül a nyugdíjjárulékok és a jövedelemadó jelenti a legnagyobb összegeket.

A más szervezetek által az Európai Bizottságnak nyújtott hozzájárulások elsősorban az EBB korábbi kihelyezéseiből befolyó, az afrikai, karibi és csendes-óceáni, valamint a tengerentúli országok és területek beruházási eszközei keretében átcsoportosított bevételeket (0,3 milliárd EUR), valamint az ETS kibocsátási egységek árverés útján történő értékesítéséből származó bevételeket (5,9 milliárd EUR) foglalják magukban, ez utóbbi finanszírozási forrás a REPowerEU-fejezetek révén a tagállamoknak nyújtott további támogatást is szolgálja.

Az EFTA-országok hozzájárulásai 1,1 milliárd EUR-t tesznek ki, a harmadik országok és a csatlakozásra váró országok hozzájárulásai pedig főként a Horizont Európa keretprogramhoz nyújtott pénzügyi hozzájárulásokból (2,8 milliárd EUR) állnak.

A költségvetési kiigazítás főként az előző pénzügyi évek héa- és GNI-alapú saját forrásainak kiigazításához kapcsolódik. Ezzel a művelettel a Bizottság GNI-kulcsuknak megfelelően újra elosztja a tagállamok között a héa- és GNI-egyenlegeket, amelyek vagy pozitívak, vagy negatívak. A csökkenés az előző évhez képest alacsonyabb költségvetési többlettel, valamint a GNI-alapú, a héa-alapú és a műanyag csomagolási hulladékon alapuló saját forrásokra átcsoportosítandó magasabb összegekkel függ össze.

A nem visszterhes ügyletekből származó egyéb bevételek közé tartozik az ITER fogadó állami és tagállami hozzájárulás a Fusion for Energy, a Fúziósenergia-fejlesztési és ITER Európai Közös Vállalkozás részére (68,2 millió EUR).

VISSZTERHES ÜGYLETEKBŐL SZÁRMAZÓ BEVÉTELEK

3.9. **PÉNZÜGYI BEVÉTELEK**

(millió EUR)

	2024	2023
Kamat:		
Késedelmes fizetésekből	*224*	*(121)*
Hitelek	*4 129*	*2 305*
Pénzeszközök és pénzeszköz-egyenértékesek	*1 726*	*1 778*
Hitelfelvételek	*228*	*229*
Egyéb	*38*	*9*
A pénzügyigarancia-szerződésekből származó bevételek	*971*	*887*
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközökből vagy kötelezettségekből származó nyereség:		
Nem származtatott eszközök	*1 490*	*1 695*
Származtatott pénzügyi eszközök	*165*	*149*
Osztalék	*31*	*46*
Egyéb	*4*	*6*
Összesen	**9 005**	**6 983**

A késedelmes fizetésekből származó kamatbevétel forrásai elsősorban a pénzbírságok, valamint az esedékes, de nem időben fizetett sajátforrás-hozzájárulások.

A hitelek kamatai főként az RRF/REPowerEU, az MFA és az Ukrajna-eszköz miatt emelkedtek. Az RRF/REPowerEU esetében a kamatok 2024-ben 2 milliárd EUR-t tettek ki, szemben az előző évi 0,7 milliárd EUR-val. 2024-ben új folyósításokra került sor, és 2023 második felének kifizetései 2024-ben teljes éves kamatot eredményeztek. Az MFA esetében a kamatok 0,8 milliárd EUR-t tettek ki, szemben a 2023. évi 0,5 milliárd EUR-val. A növekedés főként az MFA+ 2023. évi kifizetéseiből ered, amelyek 2024-ben teljes éves kamatot eredményeztek. Az Ukrajna-eszköz esetében a kamatok 0,2 milliárd EUR-t tettek ki; ez egy új eszköz, amely 2024 második félévében folyósítja a kifizetéseket.

A pénzeszközökből és pénzeszköz-egyenértékesekből származó kamatbevételek főként az EKB-nál az egységes finanszírozási megközelítéshez kapcsolódó összevont likviditásállomány kezelése céljából vezetett bankszámla 1,2 milliárd EUR összegű kamatából állnak (lásd a **2.8.2.** megjegyzést).

A hitelfelvételekből származó kamatbevételek főként a SURE-ra vonatkoznak, és bizonyos korábbi kibocsátások negatív effektív kamatlábaiból erednek.

A pénzügyigarancia-szerződésekből származó bevételek elsősorban a pénzügyigarancia-kötelezettségek amortizációjához kapcsolódnak. Értelmezhetők úgy, hogy az EU mentesült a garanciakötelezettségek alól arra az időszakra, amikor az EU készen állt arra, hogy megtérítse a garanciák jogosultjainak hitelveszteségeiket. Így a pénzügyi garanciák bevételének megjelenítése az idő múlását és a garanciával fedezett mennyiséget tükrözi. Az amortizáció mindkét típusú garanciára vonatkozik, azaz azokra, amelyekért ellentételezés jár, valamint azokra, amelyekért az EU nem számít fel ellentételezést vagy névleges ellentételezést számít fel (lásd a **2.11.2.** megjegyzést). Az ellentételezés fejében nyújtott garanciák közül a legjelentősebb az EBB-nek az infrastrukturális és innovációs keret (IIW) adósságportfóliójára nyújtott és az InvestEU adósságportfóliójával kombinált ESBA-garancia (lásd a **4.1.1.** megjegyzést). 2024-ben az ESBA-garancia által e kombinált adósságportfólióval kapcsolatban realizált bevétel 242 millió EUR-t tett ki.

A pénzügyigarancia-szerződésekhez kapcsolódó 971 millió EUR összegű bevételt ellensúlyozzák a pénzügyigarancia-kötelezettségekhez kapcsolódó 474 millió EUR összegű értékvesztés miatti veszteségek, amelyek a visszafizetésekkel csökkentett garancialehívásokhoz (462 millió EUR) és a 12 millió EUR összegű nem realizált értékvesztés miatti veszteségekhez köthetők (lásd a **3.15.** és a **6.6.** megjegyzést). Ezen túlmenően az EU pénzügyigarancia-programokat támogatott (1 156 millió EUR), azzal hogy nem számított fel garanciadíjat, illetve hogy a piaci garanciadíjnál alacsonyabb díjat számított fel (lásd a **3.15.** megjegyzést). A pénzügyigarancia-programok nettó eredménye 658 millió EUR hiány.

A valós értéken értékelt, nem származékos pénzügyi instrumentumok utáni nyereség főként a közös tartalékalapra (0,9 milliárd EUR) és az Innovációs Alapra (0,3 milliárd EUR) vonatkozik. A kamatlábak csökkentése kedvezően befolyásolta az értékpapírok valós értékét.

3.10. **VISSZTERHES ÜGYLETEKBŐL SZÁRMAZÓ EGYÉB BEVÉTELEK**

(millió EUR)

	2024	2023
Szolgáltatási díjak (ügynökségek)	*855*	*739*
Devizaárfolyam-nyereség	*325*	*393*
Áruk értékesítése	*58*	*75*
Részesedés az EBA nettó eredményéből	*83*	*67*
Tárgyi eszközökhöz kapcsolódó bevételek	*907*	*9*
Egyéb	*364*	*679*
Összesen	**2 592**	**1 963**

A szolgáltatási díjak főként az Európai Gyógyszerügynökség által felszámított forgalombahozatali engedélyezési díjakat és az Európai Unió Szellemi Tulajdoni Hivatala által beszedett védjegydíjakat foglalják magukban. Az állóeszközökkel kapcsolatos bevételek növekedése főként 23 brüsszeli bizottsági épület értékesítésének tudható be – lásd a **2.2.** megjegyzést.

KIADÁSOK

3.11. **MEGOSZTOTT IRÁNYÍTÁS**

(millió EUR)

Tagállamok által végrehajtott	2024	2023
Európai Mezőgazdasági Garanciaalap	*40 267*	*40 716*
Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap és egyéb vidékfejlesztési eszközök	*14 779*	*14 605*
Európai Regionális Fejlesztési Alap és Kohéziós Alap	*28 833*	*52 429*
Európai Szociális Alap	*18 037*	*17 665*
Egyéb	*3 854*	*4 251*
Összesen	**105 770**	**129 667**

Az ERFA és a Kohéziós Alap esetében a kiadások 23,6 milliárd EUR összegű csökkenését a 2014–2020-as programozási időszakról a jelenlegi 2021–2027-as időszakra való átmenet magyarázza: a 2014–2020-as időszakra vonatkozóan bejelentett költségek jelentősen csökkentek (30,4 milliárd EUR), mivel a végrehajtás befejeződött, és a programok a lezárási szakaszba léptek. Ugyanakkor a 2021–2027-es időszakra vonatkozóan bejelentett költségek növekedtek, de a programok előrehaladtával csak 6,9 milliárd EUR-val.

Az egyéb kiadások elsősorban az Európai Tengerügyi és Halászati Alapot (0,8 milliárd EUR), a Menekültügyi és Migrációs Alapot (1,2 milliárd EUR), a leginkább rászoruló személyeket támogató európai segítségnyújtási alapot (0,4 milliárd EUR) és az Európai Unió Szolidaritási Alapját (0,4 milliárd EUR) foglalják magukban.

3.12. **KÖZVETLEN IRÁNYÍTÁS**

(millió EUR)

	2024	2023
Bizottság által végrehajtott	*79 652*	*45 664*
ebből RRF (NGEU)	*65 787*	*36 045*
Uniós végrehajtó ügynökségek által végrehajtott	*19 126*	*15 897*
Vagyonkezelői alapok által végrehajtott	*194*	*326*
Összesen	**98 971**	**61 888**

A Bizottság által végrehajtott közvetlen irányítási kiadások növekedése főként az RRF, a kutatáspolitika és a külső tevékenységek végrehajtásához kapcsolódik. A fő kiadások az RRF-et érintik (65,8 milliárd EUR), amely az előző évhez képest nőtt, mivel a tagállamok felhasználják a rendelkezésre bocsátott forrásokat, és teljesülnek a mérföldkövek és a célok. A közvetlen irányítás alá tartozó többi összeg elsősorban a kutatáspolitika (10,6 milliárd EUR) és a külső tevékenység végrehajtását érinti, amelyek magukban foglalják a Szomszédsági, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszközt és annak előzményeit (3,7 milliárd EUR), valamint az Ukrajna-eszköz vissza nem térítendő támogatásához (3,4 milliárd EUR). További 4,8 milliárd EUR kapcsolódik az Európai Hálózatfinanszírozási Eszközhöz, a közlekedés, az energia és a távközlés területén az intelligens hálózatok kiépítését célzó közös infrastrukturális alaphoz.

3.13. **KÖZVETETT IRÁNYÍTÁS**

(millió EUR)

	2024	2023
Egyéb uniós ügynökségek és szervek által végrehajtott	*4 388*	*4 226*
Harmadik országok által végrehajtott	*549*	*479*
Nemzetközi szervezetek által végrehajtott	*6 090*	*5 610*
Egyéb jogalanyok által végrehajtott	*5 599*	*4 902*
Összesen	**16 626**	**15 218**

A közvetett irányítású kiadásokból 8,3 milliárd EUR külső tevékenységekhez kapcsolódik (elsősorban az előcsatlakozás, a humanitárius segítségnyújtás, a nemzetközi együttműködés és a szomszédság terén). További 4 milliárd EUR kapcsolódik Európa versenyképességének növeléséhez (olyan területeken, mint a kutatás, az űrprogramok és az oktatás).

3.14. **SZEMÉLYZETI ÉS NYUGDÍJKÖLTSÉGEK**

(millió EUR)

	2024	2023
Személyzeti költségek	*9 070*	*8 481*
Nyugdíjköltségek	*5 896*	*5 543*
Összesen	**14 966**	**14 023**

A nyugdíjköltségek azokat a változásokat tartalmazzák, amelyek a munkavállalói juttatásokra vonatkozó, a nettó eszközökben nem megjelenített kötelezettségek aktuáriusi értékelése nyomán merültek fel. Ezért nem azonosak a tényleges éves nyugdíjkifizetésekkel, amelyek lényegesen alacsonyabbak (2,6 milliárd EUR).

3.15. **FINANSZÍROZÁSI KÖLTSÉGEK**

(millió EUR)

	2024	2023
Kamatráfordítások:		
Hitelfelvételek	*9 780*	*5 762*
Hitelek	*159*	*160*
Pénzügyi lízingek	*31*	*45*
Egyéb	*32*	*21*
FGC-k – támogatott ellentételezés	*1 156*	*762*
A következőkkel kapcsolatos nettó értékvesztés miatti veszteségek:		
FGC-k	*474*	*263*
Hitelek, hitelnyújtási elkötelezettségek és követelések	*14 134*	*6 812*
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközökből vagy kötelezettségekből származó veszteség:		
Nem származtatott eszközök	*153*	*137*
Származtatott pénzügyi eszközök	*252*	*104*
Módosítási veszteség	*763*	*100*
Garantált finanszírozási költségek	*151*	*94*
Egyéb	*140*	*95*
Összesen	**27 226**	**14 355**

A hitelfelvételi költségek 4 milliárd EUR összegű növekedése az egységes finanszírozási tevékenységekből ered, amelyek kamatai 8,4 milliárd EUR-ra nőttek az előző évi 4,4 milliárd EUR-hoz képest. Ez a 2024. évi új hitelfelvételeknek, valamint annak tudható be, hogy a 2023. második félévi kibocsátások után 2024-ben már a teljes éves kamatot meg kellett fizetni.

A hitelek kamatráfordítása bizonyos SURE-ügyletek eredménye, amelyek során a negatív kamatlábak mellett felvett összegeket azonos feltételek mellett „back-to-back” hitelezték a tagállamoknak.

A pénzügyi garanciákhoz kapcsolódó ráfordításokkal (FGC) kapcsolatos további részletek tekintetében lásd a **3.9.** megjegyzést.

A hitelek, hitelnyújtási elkötelezettségek és követelések nettó értékvesztés miatti vesztesége főként az új Ukrajna-eszköz keretében nyújtott hitelek várható hitelezési veszteségéhez, valamint az ULCM keretében 2024-ben aláírt MFA-hitelhez kapcsolódó hitelnyújtási elkötelezettségekhez kapcsolódik. Lásd a **2.4.1.1.**, **2.11.** és **6.6.** megjegyzést.

A módosítási veszteség az Ukrajnának az MFA+-hitelekhez (0,6 milliárd EUR) és a 2022. évi rendkívüli MFA-hitelekhez (0,2 milliárd EUR) nyújtott kamattámogatáshoz kapcsolódik, lásd a **2.4.1.1.** megjegyzést.

A garantált finanszírozási költségek a pénzügyi partnereknél felmerülő, az EU által garantált tőkebefektetések finanszírozása céljából viselt költségek. A garanciamegállapodások alapján az EU garantálja ezeket a költségeket a kapcsolódó tőkebefektetésekkel együtt.

Az eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem származékos pénzügyi instrumentumok veszteségeinek jelentős csökkenésével kapcsolatban lásd a **3.9.** megjegyzést.

3.16. **EGYÉB KIADÁSOK**

(millió EUR)

	2024	2023
Igazgatási és informatikai kiadások	*2 865*	*2 687*
Céltartalékok kiigazítása	*415*	*1 065*
Tárgyi eszközökhöz kapcsolódó kiadások	*1 929*	*1 443*

(millió EUR)

	2024	2023
Ingatlankezelési kiadások	*733*	*729*
Devizaárfolyam-veszteség	*282*	*314*
Operatívlízing-kiadások	*560*	*448*
Pénzbírságok bírósági határozat általi csökkentése	*1 123*	*597*
Egyéb	*1 093*	*857*
Összesen	**8 999**	**8 142**

A „Pénzbírságok bírósági határozat általi csökkentése” sor növekedése főként két pénzbírságot érint. 2024-ben a Bizottság visszavonta az Illumina/Grail-ra egy összefonódási eljárásban hozott, pénzbírságot kiszabó határozatot, amely a 432 millió EUR összegű pénzbírság leírását eredményezte. Az összeg magában foglalja az Intelre 2009-ben kiszabott bírsághoz kapcsolódó 684 millió EUR-t is, amelyet a Bíróság 2024 októberében hozott határozatának eredményeként részben leírtak a 2024. évi éves beszámolóban.

A 2024 folyamán ráfordításként elszámolt kutatási és fejlesztési kiadások összesített összege a következőképpen alakul:

(millió EUR)

	2024	2023
Kutatási költségek	*479*	*452*
Nem aktivált fejlesztési költségek	*119*	*149*
Összesen	**598**	**600**

3.17. **SZEGMENSEK SZERINTI JELENTÉS A TÖBBÉVES PÉNZÜGYI KERET FEJEZETEI SZERINTI BONTÁSBAN**

(millió EUR)

	Egységes piac, innováció és digitális gazdaság	Kohézió és értékek	Természeti erőforrások és környezet	Migráció és határigazgatás	Reziliencia, biztonság és védelem	Szomszédság és a világ	Európai közigazgatás	A többéves pénzügyi keret fejezeteihez nem hozzárendelt [1]	Összesen
GNI-alapú források	–	–	–	–	–	–	–	*95 037*	*95 037*
Tradicionális saját források	–	–	–	–	–	–	–	*20 587*	*20 587*
Héa	–	–	–	–	–	–	–	*24 547*	*24 547*
Új saját források	–	–	–	–	–	–	–	*8 227*	*8 227*
Pénzbírságok	–	–	–	–	–	–	–	*4 039*	*4 039*
Kiadások visszafizettetése	*82*	*(19)*	*831*	*2*	*1*	*56*	*0*	*3*	*957*
Egyéb	*4 090*	*6 163*	*15*	*177*	–	*846*	*2 454*	*(3 070)*	*10 673*
Nem visszterhes ügyletekből származó bevétel	**4 172**	**6 144**	**846**	**179**	**1**	**902**	**2 454**	**149 371**	**164 068**
Pénzügyi bevétel	*1 176*	*26*	*3*	–	*6*	*228*	*272*	*7 295*	*9 005*
Egyéb	*197*	*(24)*	*(19)*	*(0)*	*(5)*	*18*	*1 445*	*979*	*2 592*
Visszterhes ügyletekből származó bevétel	**1 373**	**2**	**(16)**	**(0)**	**1**	**246**	**1 717**	**8 274**	**11 597**
Összes bevétel	**5 545**	**6 146**	**830**	**179**	**2**	**1 148**	**4 171**	**157 644**	**175 665**
Tagállamok által végrehajtott kiadások:									
EMGA	–	–	*(40 267)*	–	–	–	–	–	*(40 267)*
EMVA és egyéb vidékfejlesztési eszközök	–	–	*(14 779)*	–	–	–	–	–	*(14 779)*
ERFA és Kohéziós Alap	–	*(28 763)*	–	–	–	*(88)*	–	*18*	*(28 833)*
ESZA	–	*(18 037)*	–	–	–	–	–	–	*(18 037)*
Egyéb	–	*(562)*	*(938)*	*(1 844)*	*(173)*	*(106)*	–	*(231)*	*(3 854)*
A Bizottság, végrehajtó ügynökségek és vagyonkezelői alapok által végrehajtott	*(15 193)*	*(71 672)*	*(969)*	*(263)*	*(1 208)*	*(8 828)*	*(3)*	*(836)*	*(98 971)*
Egyéb uniós ügynökségek és szervek által végrehajtott	*(3 530)*	*(595)*	*(105)*	*(1 266)*	*(254)*	*(44)*	*(111)*	*1 517*	*(4 388)*

(millió EUR)

	Egységes piac, innováció és digitális gazdaság	Kohézió és értékek	Természeti erőforrások és környezet	Migráció és határigazgatás	Reziliencia, biztonság és védelem	Szomszédság és a világ	Európai közigazgatás	A többéves pénzügyi keret fejezeteihez nem hozzárendelt [1]	Összesen
Harmadik országok és nemzetközi szervezetek által végrehajtott	*(466)*	*(183)*	*(13)*	*(90)*	*(145)*	*(5 535)*	*(1)*	*(205)*	*(6 639)*
Egyéb jogalanyok által végrehajtott	*(22)*	*(2 769)*	*(5)*	*(5)*	*(82)*	*(2 692)*	–	*(23)*	*(5 599)*
Személyzeti és nyugdíjköltségek	*(543)*	*(24)*	*(2)*	*(1)*	*(1)*	*(181)*	*(12 350)*	*(1 865)*	*(14 966)*
Finanszírozási költségek	*(1 858)*	*(11)*	*(72)*	*(0)*	*(0)*	*(196)*	*(78)*	*(25 010)*	*(27 226)*
Az Egyesült Királyság kilépéséről rendelkező megállapodás	–	–	–	–	–	–	–	*(315)*	*(315)*
Egyéb kiadások	*(2 221)*	*(239)*	*(272)*	*(6)*	*(86)*	*(287)*	*(4 271)*	*(1 616)*	*(8 999)*
Összes kiadás	**(23 834)**	**(122 856)**	**(57 422)**	**(3 475)**	**(1 949)**	**(17 957)**	**(16 815)**	**(28 566)**	**(272 873)**
Az év gazdasági eredménye	**(18 290)**	**(116 710)**	**(56 592)**	**(3 296)**	**(1 947)**	**(16 809)**	**(12 643)**	**129 079**	**(97 208)**

([1]) „A többéves pénzügyi keret fejezeteihez nem hozzárendelt” oszlop a konszolidálásba bevont gazdálkodó egységek költségvetés-végrehajtását és konszolidációs kiszűrését, a költségvetésen kívüli műveleteket és a nem allokált programok egyedileg csekély jelentőségű összegeit foglalja magában.

A bevételeknek és kiadásoknak a többéves pénzügyi keret fejezetei szerinti bontása becslésen alapul, mivel nem minden kötelezettségvállalás kapcsolódik a többéves pénzügyi keret valamelyik fejezetéhez.

4. **FÜGGŐ KÖTELEZETTSÉGEK ÉS ESZKÖZÖK**

A függő kötelezettségek az EU olyan lehetséges jövőbeli kifizetési kötelezettségei, amelyek múltbeli események vagy jogilag kötelező érvényű kötelezettségvállalások miatt merülhetnek fel, és amelyek nem teljes mértékben az EU ellenőrzése alatt álló jövőbeli eseményektől függenek. Ezek főként a nyújtott garanciákhoz és a jogi kockázatokhoz kapcsolódnak. **A pénzbírságokhoz, a garanciákhoz és – a fedezet mértékéig – az alapokkal fedezett pénzügyi eszközökhöz (lásd a 2.4.2.1. megjegyzést) kapcsolódók kivételével valamennyi függő kötelezettséget – esedékessé válásakor – az uniós költségvetésből (és így az uniós tagállamok által) finanszíroznak az elkövetkező években.**

4.1. AZ UNIÓS KÖLTSÉGVETÉS ÁLTAL NYÚJTOTT GARANCIÁK

4.1.1. *Az uniós költségvetésibiztosíték-programok keretében nyújtott garanciák (névleges)*

(millió EUR)

	2024.12.31.			
	Nyújtott garanciák			Tartalékba helyezett eszközök[1]
	Felső határ	Aláírt	Folyósított	
Az EBB külső hitelezési megbízatásához kapcsolódó garanciák	*25 772*	*25 772*	*19 184*	*3 400*
ESBA-garancia	*25 373*	*22 998*	*21 033*	*8 941*
EFFA-garancia	*759*	*667*	*521*	*785*
InvestEU garancia	*27 042*	*11 769*	*3 468*	*6 802*
NDICI külső tevékenységi garancia	*30 173*	*11 228*	*1 341*	*2 943*
Ukrajna-garancia	*790*	*172*	*132*	*202*
Összesen	**109 909**	**72 606**	**45 678**	**23 073**

([1]) Az EBB külső hitelezési megbízatási garanciájára tartalékolt eszközök 3,4 milliárd EUR-val fedezik a korábbi makroszintű pénzügyi támogatás és az Euratom tekintetében nyújtott kölcsönöket és a kapcsolódó hitelfelvételeket is (lásd a 2.4.1.1. megjegyzést).

(millió EUR)

	2023. december 31.			
	Nyújtott garanciák			Tartalékba helyezett eszközök[1]
	Felső határ	Aláírt	Folyósított	
Az EBB külső hitelezési megbízatásához kapcsolódó garanciák	*27 729*	*27 729*	*19 856*	*2 962*
ESBA-garancia	*25 591*	*23 635*	*21 551*	*9 175*
EFFA-garancia	*1 077*	*548*	*478*	*765*
InvestEU garancia	*25 767*	*6 592*	*1 433*	*3 736*
NDICI külső tevékenységi garancia	*28 115*	*7 660*	*634*	*2 222*
Összesen	**108 279**	**66 163**	**43 953**	**18 860**

([1]) Az EBB külső hitelezési megbízatási garanciájára tartalékolt eszközök 3,0 milliárd EUR-val fedezik a korábbi makroszintű pénzügyi támogatás és az Euratom tekintetében nyújtott kölcsönöket és a kapcsolódó hitelfelvételeket is (lásd a 2.4.1.1. megjegyzést).

A fenti táblázat azt mutatja, hogy az uniós költségvetés milyen mértékben van kitéve az EBB csoport vagy más pénzügyi intézmények részére nyújtott garanciákhoz kapcsolódó lehetséges jövőbeli kifizetéseknek. A folyósított összegek a végső kedvezményezettek részére már nyújtott összegeket jelentik, míg az aláírt összegek a folyósított összegeken felül magukban foglalják a kedvezményezettekkel vagy pénzügyi közvetítőkkel már aláírt megállapodások szerinti, év végén még nem folyósított összegeket is (26,9 milliárd EUR). A felső határ azt a teljes garanciát jelenti, amelynek fedezését az uniós költségvetés és így a tagállamok vállalták, mivel az EU 2024. december 31-i maximális kitettségének kimutatása érdekében az aláírásra engedélyezett, de még alá nem írt műveleteket is figyelembe kell venni (37,3 milliárd EUR).

A költségvetésibiztosíték-programokat a költségvetésből fokozatosan képzett céltartalékok támogatják, amelyeket a közös tartalékalapban tartanak a jövőbeli garancialehívások fedezésére szolgáló likviditási tartalékként (lásd a **2.4.2.1**. megjegyzést). Lásd a **6.2.** megjegyzést azokról az intézkedésekről, amelyeket annak biztosítására hoztak, hogy a tartalékfeltöltés középtávon elegendő legyen a garancialehívások fedezésére. A költségvetésibiztosíték-programok keretében felmerülő, a tartalékfeltöltést meghaladó veszteségeket mindenképpen a jövőbeli költségvetésekből kell fedezni. Az InvestEU tagállami komponense esetében az EU a tagállamoktól és az EGT-országoktól is kap viszontgaranciákat (lásd alább).

Az EBB külső hitelezési megbízatásához kapcsolódó garanciák

Az uniós költségvetés garanciát vállal az EBB által saját forrásaiból harmadik országoknak nyújtott és aláírt hitelekre. 2024. december 31-én a kinnlévő és uniós garancia által fedezett hitelek összege 19 184 millió EUR-t tett ki. Az uniós költségvetés garantál:

— 18 960 millió EUR-t a közös tartalékalap komponensén, a külső fellépésekre vonatkozó garanciaalapon keresztül, és

— 224 millió EUR-t közvetlenül, a tagállamok részére a csatlakozás előtt nyújtott hitelek tekintetében.

A 2024. december 31-i állapot szerint a nyújtott garanciák 2,1 milliárd EUR összegű aláírt, de nem folyósított hitelt tartalmaznak, amelyek jövőbeli folyósítása az EU jóváhagyásától függ.

Az EBB által nyújtott hitelekhez kapcsolódó uniós külső hitelezési megbízatási garanciák a 2007 után aláírt megállapodások (2007 és 2013 és 2014 és 2021 közötti megbízatások) fennálló egyenlegeinek 65 %-ára korlátozódnak. A 2007 előtti megállapodások vonatkozásában az uniós garancia a hitel engedélyezett összege felső határának bizonyos százalékára (a legtöbb esetben 65 %-ára, de 70, 75 vagy 100 %-ára is) korlátozódik. Ha a hitelösszeg a felső határt nem éri el, az uniós garancia a teljes összeget fedezi.

Az (EU) 2018/412 európai parlamenti és tanácsi határozattal ([30]) magánszektorbeli hitelezési megbízatás jött létre a menekültek, migránsok, fogadó- és tranzitközösségek hosszú távú gazdasági rezilienciájára irányuló projektek számára az EBB-rezilienciajavítási kezdeményezés (ERI) keretében. Az uniós költségvetés ellentételezést kap az EBB-rezilienciajavítási kezdeményezés magánszektor-megbízatása keretében az EBB finanszírozási műveleteihez nyújtott garanciákkal kapcsolatban vállalt kockázatért, ami megmagyarázza a külső hitelezési megbízatás keretében nyújtott – egyébként ellentételezés-mentes – garanciáért járó díjat (lásd a **2.11.2.** megjegyzést).

A külső fellépésekre vonatkozó garanciaalap utolsó megbízatása a 2014–2020-as időszakra szóló külső hitelezési megbízatás, amely 2021-ben járt le. Az EBB új megbízatását az NDICI-rendelet által létrehozott külső tevékenységi garancia fedezi.

Az uniós garancia kifizetéseit a közös tartalékalap komponenséből, a külső fellépésekre vonatkozó garanciaalapból teljesítik. 2024-ben 11 millió EUR összegben fizettek ki garancialehívásokat, a visszafizettetéseket figyelmen kívül hagyva (2023: 67 millió EUR).

Európai Stratégiai Beruházási Alap (ESBA) garancia

Az ESBA az EBB csoport kockázatviselési kapacitásának növelésére irányuló kezdeményezés, amelynek révén az EBB növelheti befektetéseit az EU-ban. Az ESBA célja az EU-n belüli további beruházások, valamint a kisvállalkozások finanszírozási eszközökhöz való hozzáférésének támogatása. Az uniós költségvetés az EU és az EBB közötti megállapodás (a továbbiakban: az ESBA-megállapodás) alapján legfeljebb 26 milliárd EUR összegű garanciát (a továbbiakban: az ESBA uniós garancia) nyújt annak érdekében, hogy megvédje az EBB-t a finanszírozási és beruházási műveleteiből eredő esetleges veszteségekkel szemben.

([30]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/412 határozata (2018. március 14.) az Unión kívüli beruházási projekteket támogató finanszírozási műveletek veszteségeinek fedezésére az Európai Beruházási Banknak nyújtott európai uniós garanciáról szóló 466/2014/EU határozat módosításáról (HL L 76., 2018.3.19., 30. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2018/412/oj).

Az ESBA műveleteit két keretben hajtják végre: az egyik az EBB által végrehajtott infrastrukturális és innovációs keret (19 250 millió EUR összegű ESBA uniós garancia), a másik pedig az EBA által végrehajtott kkv-keret (6 750 millió EUR összegű ESBA uniós garancia); mindkettő rendelkezik adósságportfólióval és tőkeportfólióval. Az EBA az EBB-vel kötött megállapodás értelmében egy EBB-garancia alapján jár el, amelyre az ESBA-megállapodás értelmében az ESBA uniós garanciája vállal viszontgaranciát. Az uniós garancia hatékonyságának javítása és kockázatviselési képességének növelése érdekében 2022-ben hatályba lépett két ESBA-adósságportfólió és az InvestEU kombinációja. A garancialehívások, -visszafizetettések és -bevételek tényleges garantált allokációk alapján kerülnek elosztásra az ESBA- és az InvestEU-garancia között.

Az EU és az EBB eltérő szerepet tölt be az ESBA-n belül. Az ESBA-t az EBB-n belül hozták létre, amely a műveleteket (adósság- és tőkebefektetések) finanszírozza, ehhez pedig a tőkepiacokon hitelt vesz fel. Az EBB függetlenül hozza meg a beruházási döntéseket, a műveleteket pedig saját szabályainak és eljárásainak megfelelően irányítja. E műveletekhez az EU biztosítja a garanciát, és a garancia felső határáig fedezi az EBB veszteségeit.

Mivel az uniós (és az IPSAS) számviteli szabályok konszolidációra vonatkozó ellenőrzési kritériumai és számviteli követelményei nem teljesülnek, az érintett garantált eszközök nem tartoznak bele az EU összevont éves beszámolójába.

Az ESBA keretében az EBB csoport számára nyújtott uniós garancia az infrastrukturális és innovációs keret adósságportfóliója és a kkv-keret adósságportfóliója tekintetében pénzügyigarancia-kötelezettségként (lásd a **2.11.2.** megjegyzést), mindkét tőkeportfólió esetében származtatott pénzügyi eszközként (az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközként vagy kötelezettségként) kerül elszámolásra (lásd a **2.4.2.2.** megjegyzést). Az ESBA-garancia magában foglalja a COSME, a Horizont 2020, a kulturális és kreatív ágazatok hitelgarancia-eszköze és az EaSI program azon műveleteinek részét, amelyet az ESBA uniós garanciája fedez a kkv-keret adósságportfóliója keretében.

2024-ben 151 millió EUR összegben fizettek ki nettó garancialehívásokat a közös tartalékalap komponenséből, az ESBA-garanciaalapból, beleértve a megelőző években felmerült, de az EBB-nél vezetett ESBA-elszámolási számlán tartott uniós bevételekből ideiglenesen fedezett garancialehívásokat (2023: 193 millió EUR).

Európai Fenntartható Fejlődési Alap (EFFA)

Az EFFA-rendelet által létrehozott Európai Fenntartható Fejlődési Alap egy olyan kezdeményezés, amelynek célja, hogy a fenntartható fejlődés megvalósításához való hozzájárulásnak és a migráció konkrét társadalmi-gazdasági kiváltó okai kezelésének az eszközeként támogassa a beruházásokat Afrikában és az európai szomszédságban. Az EFFA-rendelet értelmében az EU felhatalmazást kapott arra, hogy 1,5 milliárd EUR összegű (a külső hozzájárulásokkal tovább növelt) garanciát bocsásson a végrehajtó partnerek rendelkezésére beruházási és finanszírozási műveleteikhez annak érdekében, hogy csökkentse beruházási kockázataikat. Az EFFA-garanciát a közös tartalékalap támogatja (lásd a **2.4.2.1.** megjegyzést).

Az egyik EFFA-garanciamegállapodás tekintetében (amelynek esetében az EU garantálja egy 145 millió EUR összegű devizafedezeti alap tőkemegfelelését), garancialehívás esetén az EU visszafizettetési joggal rendelkezik arra, hogy az alapból a kifizetett összegnek megfelelő részesedést kapjon.

NDICI külső tevékenységi garancia

Az (EU) 2021/947 európai parlamenti és tanácsi rendelet ([31]) létrehozta a Szomszédsági, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszköz – Globális Európa eszközt (a továbbiakban: az eszköz), beleértve az Európai Fenntartható Fejlődési Alap Plusz eszközt (a továbbiakban: EFFA+) és a külső tevékenységi garanciát a 2021–2027-es többéves pénzügyi keret időszakára. Az EFFA+ célja, hogy előmozdítsa a fenntartható beruházásokat az EU partnerországaiban.

A külső tevékenységi garancia a költségvetési biztosítékokkal, fedezett EFFA+ műveleteket, a makroszintű pénzügyi támogatást és harmadik országoknak nyújtott kölcsönöket támogatja. A garanciát a közös tartalékalap támogatja – lásd a **2.4.2.1.** megjegyzést.

2024. december 31-én költségvetési garanciamegállapodások volt hatályban, összesen legfeljebb 30,2 milliárd EUR fennálló értékben, amelyből 26,0 milliárd EUR a külső hitelezési megbízatás programjának utódjaként az EBB-vel aláírt garanciamegállapodáshoz kapcsolódott.

([31]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/947 rendelete (2021. június 9.) a Szomszédsági, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszköz (Globális Európa) létrehozásáról, a 466/2014/EU európai parlamenti és tanácsi határozat módosításáról és hatályon kívül helyezéséről, valamint az (EU) 2017/1601 európai parlamenti és tanácsi rendelet és a 480/2009/EK, Euratom tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 209., 2021.6.14., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/947/oj).

InvestEU garancia

Az InvestEU-program révén lehetővé a Bizottság az uniós költségvetés fedezete mellett legfeljebb 26,2 milliárd EUR összegű garanciát nyújthat beruházások támogatására. Ez az uniós garancia négy szakpolitikai területen támogatja a magán- és közberuházásokat: fenntartható infrastruktúra; kutatás, innováció és digitalizálás; kis- és középvállalkozások (kkv-k); valamint szociális beruházás és készségek. Számos pénzügyi partner, például nemzeti fejlesztési bankok részesülnek az uniós garanciában. Hitelek, garanciák vagy saját tőke biztosításával támogatják a beruházásokat. A pénzügyi partnerek például hitelt nyújthatnak a kkv-knak, tőkealapokban vehetnek részt, vagy garanciát nyújthatnak a kereskedelmi bankoknak az általuk folyósított hitelekre. A Bizottság más uniós programokból is uniós költségvetést rendelhet az InvestEU Alaphoz, például a HERA Invest (egészségügy), az európai űrprogram vagy a Catalyst (innováció) keretében.

A garantált befektetésekből származó veszteségekre képzett tőkepuffer létrehozása érdekében a Bizottság fokozatosan különít el pénzt az uniós költségvetésből a közös tartalékalapba („céltartalékképzés"). Az InvestEU-rendelet az InvestEU uniós garancia feltöltési rátáját 40 %-ban állapította meg.

A fent említett 26,2 milliárd EUR-n felül az uniós garancia a tagállamoktól és az EGT-országoktól származó támogatással növelhető. Az országok a kohéziós politikájuk, az RRF-források, vagy a nemzeti költségvetésük terhére teljesíthetnek hozzájárulást. A tagállamok esetében a feltöltést eseti alapon határozzák meg, míg az EGT-országok által fedezett kiegészítő uniós garancia 40 %-át pénzbeli hozzájárulással töltik fel. A tagállamokból és az EGT-országokból származó készpénzt a közös tartalékalapban tartják. A tartalékkal nem fedezett összeget a tagállamok és az EGT-országok viszontgaranciái fedezik. 2024. december 31-én hét tagállammal és két EGT-országgal jöttek létre megállapodások, amelyek alapján a Bizottság további 2,8 milliárd EUR összegű uniós garanciát nyújthat a pénzügyi partnereknek, amelyből 2,2 milliárd EUR-t pénzügyi pénzbeli hozzájárulással, 0,6 milliárd EUR-t viszontgaranciával kell fedezni. Valójában 2024. december 31-ig 2,8 milliárd EUR összegű garanciamegállapodást írtak alá több végrehajtó partnerrel.

Ukrajna-garancia

Az Ukrajna-eszközről szóló rendelet elfogadását követően az EU létrehozta a 7,8 milliárd EUR maximális garanciakapacitást biztosító Ukrajna-garanciát az Ukrajna helyreállítására és újjáépítésére irányuló beruházások fellendítése érdekében.

2024. december 31-ig négy költségvetésigarancia-megállapodást írtak alá, amelyek a 0,8 milliárd EUR összegű teljes fedezeti korlátra vonatkoznak.

Az Egyesült Királyság EU-ból való kilépéséből eredő kötelezettségei

A kilépésről rendelkező megállapodás 143. cikkével összhangban az Egyesült Királyság felelősséggel tartozik az Unióval szemben az ESBA-hoz, az EFFA-hoz és az EBB külső hitelezési megbízatásához kapcsolódó, a kilépés időpontjáig, 2020. január 31-ig jóváhagyott műveletekhez kapcsolódó függő pénzügyi kötelezettségek rá eső részéért. A 143. cikk értelmében a kilépés időpontja előtt jóváhagyott pénzügyi műveletre vonatkozó garancialehívás esetén az Egyesült Királyság felelősséggel tartozik az Unióval szemben az Unió által az említett műveletek keretében teljesített kifizetések rá eső részéért, kivéve, ha ez adott esetben fedezhető a garanciaalapba feltöltött források Egyesült Királyságra eső hányadából.

A külső hitelezési megbízatás esetében az uniós költségvetési garancia értéke a kilépés időpontjában 33,7 milliárd EUR volt a kilépés időpontjáig jóváhagyott műveletek esetében. 2024. december 31-én ez az összeg 20,6 milliárd EUR-ra változott (2023: 22,2 milliárd EUR). Az Egyesült Királyságra eső hányad e függő kötelezettségből 2024. december 31-én így 2,6 milliárd EUR (2023. december 31.: 2,8 milliárd EUR). A fentieknek megfelelően azonban e hitelek nemteljesítését először a közös tartalékalap komponense, a külső fellépésekre vonatkozó garanciaalap fedezi, és az Egyesült Királyságtól csak akkor kerülne sor lehívásra, ha az Egyesült Királyság ebbe az alapba teljesített, 2024. december 31-én 260 millió EUR összegű feltöltése nem lenne elegendő.

Az ESBA-műveleteknél az uniós költségvetési garancia értéke a kilépés időpontjában 23,5 milliárd EUR volt a kilépés időpontjáig jóváhagyott műveletek esetében. 2024. december 31-én ez az összeg 17 milliárd EUR-ra változott (2023: 18,6 milliárd EUR). Az Egyesült Királyságra eső hányad e függő kötelezettségből 2024. december 31-én így 2,1 milliárd EUR. Az ESBA garancialehívásokat elsődlegesen a közös tartalékalap komponense, az ESBA-garanciaalap fedezi, és az Egyesült Királyságtól csak akkor kerülne sor lehívásra, ha az Egyesült Királyság ebbe az alapba teljesített, 2024. december 31-én 584 millió EUR összegű feltöltése nem lenne elegendő.

Mivel a végrehajtó partnerek a kilépés időpontja előtt nem hagytak jóvá az EFFA-garanciával kapcsolatos műveleteket, az Egyesült Királyságnak e tekintetben nincsenek kötelezettségei.

A kilépés időpontjában vagy azt követően és 2020. december 31-ig jóváhagyott műveletek kapcsán 2024-ben teljesített kifizetések Egyesült Királyságra eső hányada 74 millió EUR-t tett ki (69 millió EUR az ESBA-ra és 5 millió EUR a külső hitelezési megbízatásra), ami ennek megfelelően csökkentette az Egyesült Királyság tartalékfeltöltését. Az Egyesült Királyságnak 2025-ben fizetendő összeg 190,6 millió EUR (lásd a **2.6.1.2.** megjegyzést).

4.1.2. *Az uniós pénzügyi instrumentumok programjai keretében nyújtott garanciák (névleges)*

(millió EUR)

	2024.12.31.	2023.12.31.
Horizont 2020	*2 145*	*2 352*
Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz	*649*	*649*
COSME	*378*	*526*
Egyéb	*471*	*511*
Összesen	**3 642**	**4 037**

A fenti táblázatban szereplő összegek az uniós pénzügyieszköz-programok keretében nyújtott garanciák kinnlévő névleges összegeit mutatják.

A költségvetési rendelet 210. cikkének (1) bekezdésében foglaltak szerint a pénzügyi eszközhöz kapcsolódó költségvetési kiadás és az EU pénzügyi felelősségvállalása **semmiképpen sem haladhatja meg az adott eszközzel kapcsolatban tett költségvetési kötelezettségvállalást**, ami által elkerülhetők a költségvetést terhelő függő kötelezettségek. A gyakorlatban ez azt jelenti, hogy e kötelezettségeknek vagy ellenpárja van a mérleg eszközoldalán, vagy a még nem érvényesített, fennálló költségvetési kötelezettségvállalások fedezik azokat.

A COSME hitelgarancia-eszköz (LGF) elsősorban a pénzügyi közvetítők által a kkv-knak kínált, magasabb kockázatú hitelfinanszírozási portfóliókra (főként hitelekre) vonatkozó maximált garanciákból áll. A COSME hitelgarancia-eszközt az EBA hajtja végre az EU nevében.

A Horizont 2020 keretprogrammal és az Európai Hálózatfinanszírozási Eszközzel kapcsolatos további részletek tekintetében lásd még a **2.4.2.1**. megjegyzést.

Az Egyesült Királyság EU-ból való kilépéséből eredő kötelezettségei

Az EU-nak az uniós pénzügyi eszközökkel kapcsolatos, a kilépés időpontjáig jóváhagyott összegekre vonatkozó függő kötelezettségei – a fent említetteket is ideértve – beállta esetén azt a vagyonkezelői számlákon tartott pénzösszegek felhasználásával az uniós költségvetés fedezi. Így az Egyesült Királyságtól elvileg nem hívnak le összegeket a fennálló költségvetési kötelezettségvállalások rá eső, a kilépésről rendelkező megállapodás 140. cikkében meghatározott hányadon kívül – lásd a **2.6.1.2.** megjegyzést.

4.2. JOGI ÜGYEKHEZ KAPCSOLÓDÓ FÜGGŐ KÖTELEZETTSÉGEK

4.2.1. *Jogi ügyek a pénzbírságok területén*

2024. december 31-én a pénzbírságokkal kapcsolatos függő kötelezettségek 2 178 millió EUR-t tettek ki (2023: 2 231 millió EUR). Ez az összeg a vállalkozásokra kiszabott azon pénzbírságokat (1 451 millió EUR, lásd a **2.6.1.3.** megjegyzést) és a tagállamokkal szemben kiszabott azon pénzbírságokat (727 millió EUR) foglalja magában, amelyeket ideiglenesen megfizettek, és amelyek ellen vagy fellebbezést nyújtottak be, vagy amelyek tekintetében nem ismert, hogy nyújtanak-e be fellebbezést. A függő kötelezettséget az Európai Unió Bírósága ítéletének meghozataláig vagy a fellebbezési időszak lejártáig tartják fenn. Az előzetesen beszedett pénzbírságokon realizált kamatok az adott év gazdasági eredményében jelennek meg, továbbá kimutatásra kerülnek a függő kötelezettségek között, hogy érzékeltessék a Bizottság ezen összegekre való jogosultságának bizonytalanságát. Amennyiben az EU elveszítené a kiszabott bírságokkal kapcsolatos ügyek bármelyikét, az előzetesen beszedett összegeket visszafizetik a vállalkozásoknak vagy tagállamoknak, és ennek nem lesz költségvetési hatása. A pénzbírságok összegét csak azok jogerőre emelkedésekor jelenítik meg költségvetési bevételként (a költségvetési rendelet 107. cikke).

4.2.2. *Egyéb jogi ügyek*

(millió EUR)

	2024.12.31.	2023.12.31.
Mezőgazdaság	*77*	*84*
Egyéb	*67*	*73*
Összesen	**144**	**157**

Mezőgazdaság

Ide a tagállamokkal szembeni, az EMGA és a vidékfejlesztés szabályszerűségi határozataihoz kapcsolódó olyan függő kötelezettségek tartoznak, amelyekre vonatkozóan a Bíróság még nem hozott ítéletet. A kötelezettség végső összegének, valamint annak meghatározása, hogy sikeres fellebbezés esetén melyik év költségvetését terheli majd, az Európai Bíróság előtt még függőben lévő eljárás hosszától függ.

Egyéb jogi ügyek

E megnevezés az Unióval szembeni jelenlegi kártérítési követelésekhez, egyéb jogvitákhoz és a becsült jogi költségekhez kapcsolódik. Meg kell említeni, hogy az EUMSZ 340. cikkének megfelelő kártérítési követelés esetében a panaszosnak kell bizonyítania a következőket: a szóban forgó intézmény kellően súlyosan megsértett valamely, az egyéneknek bizonyos jogokat biztosító jogszabályt, a panaszos által elszenvedett tényleges kárt, valamint a jogszerűtlen cselekvés és a kár közötti közvetlen ok-okozati kapcsolatot.

Az Egyesült Királyság EU-ból való kilépéséből eredő kötelezettségei

A kilépésről rendelkező megállapodás 147. cikke értelmében az Egyesült Királyság felelősséggel tartozik az Unió azon függő kötelezettségeinek teljesítéséhez szükséges kifizetések rá eső hányadáért, amelyek az Unió pénzügyi érdekeit érintő jogi ügyekből fakadóan válnak esedékessé (feltéve, hogy az említett ügyek tárgyát képező tények legkésőbb 2020. december 31-én merültek fel). Az Egyesült Királyság becsült kitettsége itt 15 millió EUR (2023: 18 millió EUR). Azon jogi ügyekben, ahol valószínűnek tűnik, hogy az összegeket az uniós költségvetésből fizetik ki (lásd a **2.10.** megjegyzést), az Egyesült Királyság részesedése az Egyesült Királyság által fizetendő teljes összeg részeként szerepel – a részleteket lásd a **2.6.1.2.** megjegyzésben.

4.3. **FÜGGŐ KÖVETELÉSEK**

(millió EUR)

	2024.12.31.	2023.12.31.
Kapott garanciák:		
Teljesítési biztosítékok	*275*	*249*
Egyéb garanciák	*5*	*6*
Egyéb függő követelések	*15*	*15*
Összesen	**295**	**270**

Teljesítési biztosítékok előírására annak biztosítása érdekében van szükség, hogy az uniós források kedvezményezettjei teljesítsék az Unióval kötött szerződésükben foglalt kötelezettségeket.

5. **KÖLTSÉGVETÉSI ÉS JOGI KÖTELEZETTSÉGVÁLLALÁSOK**

Ez a megjegyzés a költségvetési eljárásról és a jövőbeli finanszírozási igényekről, nem pedig a 2024. december 31-én meglévő kötelezettségekről nyújt tájékoztatást.

A tagállamok által elfogadott többéves pénzügyi keret (MFF) meghatározza a programokat, valamint megállapítja a fejezetek kötelezettségvállalási előirányzataira vonatkozó felső határokat és a kifizetési előirányzatok összegét, amelyeken belül a tagállamok költségvetési és jogi kötelezettségvállalásokat tehetnek, és végső soron kifizetéseket hajthatnak végre egy hétéves időszak alatt – lásd a **3.2.** táblázatot a költségvetés végrehajtásáról szóló jelentések megjegyzéseiben.

A jogi kötelezettségvállalások aláírt programoknak, projekteknek, megállapodásoknak vagy szerződéseknek felelnek meg, így az EU-ra nézve jogilag kötelező érvényűek. A jogi kötelezettségvállalás az az aktus, amellyel az engedélyezésre jogosult tisztviselő olyan (EU-s) kötelezettségeket vállal vagy állapít meg, amelyek költséget eredményeznek (a költségvetési rendelet 2. cikkének 37. pontja).

A költségvetési kötelezettségvállalás elvben megelőzi a jogi kötelezettségvállalást, néhány többéves programnál/projektnél azonban fordítva történik: a vonatkozó költségvetési kötelezettségvállalást több éves részletben teszik meg több év alatt, amennyiben az alap-jogiaktus így rendelkezik. A kohézió területén például a közös rendelkezésekről szóló rendelet (CPR, (EU) 2021/1060 rendelet) 86. cikke úgy rendelkezik, hogy a programot jóváhagyó bizottsági határozat a költségvetési rendelet szerinti jogi kötelezettségvállalásnak minősül, de a költségvetési kötelezettségvállalásokat az Unió az egyes programok vonatkozásában a 2021. január 1. és 2027. december 31. közötti időszakban minden alap tekintetében éves részletekben határozza meg. Más jogalapok hasonló rendelkezéseket tartalmazhatnak. Ezért vannak olyan összegek, amelyek kifizetésére az EU jogi kötelezettséget vállalt, ám a költségvetési kötelezettségvállalást még nem tette meg – lásd az **5.2.** megjegyzést alább.

Amennyiben a költségvetési kötelezettségvállalást megtették, de a későbbi kifizetéseket még nem teljesítették, a fennálló kötelezettségvállalások összegét „Reste à Liquider"-nek (RAL) hívják. Ez olyan – gyakran többéves – programok vagy projektek esetében fordulhat elő, amelyeket aláírtak, de a kifizetéseket majd csak későbbi években teljesítik. Ezek jövőbeli évekre vonatkozó kifizetési kötelezettséget jelentenek. Mivel a pénzügyi kimutatások eredményszemléletűek, a költségvetés végrehajtásáról szóló jelentések pedig pénzforgalmi szemléletűek, a kifizetetlen teljes összeg (RAL) egy részét már érvényesítették, és az a mérlegben kötelezettségként van megjelenítve (lásd a **2.12.** és **2.13.** megjegyzést). E kiadásokat vagy a kapott költségtérítési igények/számlák, vagy – amennyiben az EU-t a beszámoló fordulónapjáig még nem értesítették az igényekről – a programok vagy projektek becsült végrehajtása alapján számítják ki. Amint a RAL-hoz kapcsolódó kifizetéseket teljesítik, a kötelezettséget többé nem jelenítik meg a mérlegben. A RAL még nem érvényesített részét nem a kötelezettségek között, hanem helyette az alábbiakban tüntetjük fel, lásd az **5.1.** megjegyzést.

Az alábbi közzétételek ezért olyan 2024. december 31-i összegeket jelentenek, amelyek kifizetésére az EU szerződéses megállapodások teljesítése alapján kötelezettséget vállalt, és amelyeket következésképpen jövőbeli uniós költségvetésekből szándékozik finanszírozni.

(millió EUR)

	Megjegyzés	2024.12.31.	2023.12.31.
Még nem érvényesített, fennálló költségvetési kötelezettségvállalások	*5,1.*	*428 588*	*466 467*
Jelentős jogi kötelezettségvállalások	*5,2.*	*257 256*	*329 939*
Összesen		**685 844**	**796 407**

5.1. MÉG NEM ÉRVÉNYESÍTETT, FENNÁLLÓ KÖLTSÉGVETÉSI KÖTELEZETTSÉGVÁLLALÁSOK

(millió EUR)

	2024.12.31.	2023.12.31.
Még nem érvényesített, fennálló költségvetési kötelezettségvállalások	*428 588*	*466 467*

A fent kimutatott összeg a fennálló költségvetési kötelezettségvállalások (RAL, „Reste à Liquider") 507 378 millió EUR összegének (lásd a költségvetés végrehajtásáról szóló jelentésben található **6.4.** táblázatot) és azoknak a kapcsolódó összegeknek a különbsége, amelyeket a mérlegben kötelezettségként, az eredménykimutatásban pedig kiadásként tüntettek fel. A költségvetés fennálló kötelezettségvállalásai azok az összegek, amelyeket még nem fizettek ki és/vagy amelyek esetében a kötelezettségvállalást nem vonták vissza. A fennálló kötelezettségvállalások a többéves programok létezésének rendes következményei.

Megjegyzendő, hogy a 2024. december 31-én kinnlévő előfinanszírozási előlegek 78,9 milliárd EUR-t tettek ki – lásd a **2.5.** megjegyzést. Ez olyan költségvetési kötelezettségvállalásokat jelent, amelyeket – a RAL-t csökkentve – már kifizettek, de amelyeknél az összegeket mindaddig az EU tulajdonának és nem a kedvezményezetthez tartozónak tekintik, amíg a vonatkozó szerződéses kötelezettségek nem teljesülnek. Ezért ezek a fent közzétett RAL-hoz hasonlóan még nincsenek érvényesítve.

5.2. JELENTŐS JOGI KÖTELEZETTSÉGVÁLLALÁSOK

(millió EUR)

	2024.12.31.	2023.12.31.
Gazdasági, társadalmi és területi kohézió	*177 459*	*239 903*
Természeti erőforrások és környezet	*46 659*	*62 365*
Migráció és határigazgatás	*4 153*	*5 932*
Biztonság és védelem [1]	*520*	*743*
ITER	*9 898*	*6 926*
Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz	*7 313*	*5 570*
Űrkutatási és biztonságos konnektivitási programok	*3 303*	*2 886*
Ukrajna-eszköz	*2 270*	–
RRF – vissza nem térítendő támogatási kötelezettségvállalások	*558*	*357*

(millió EUR)

	2024.12.31.	2023.12.31.
Innovációs Alap	*521*	–
Horizont Európa	*519*	*589*
Halászati megállapodások	*234*	*166*
EURATOM	*166*	*252*
rescEU	*106*	*253*
Operatívlízing-kötelezettségvállalások	*2 721*	*2 528*
Egyéb szerződéses kötelezettségvállalások	*856*	*968*
Az Európai Unió Szolidaritási Alapja	–	*502*
Összesen	**257 256**	**329 939**

([1]) [1]2023-tól a biztonságra és védelemre vonatkozó összegeket (beleértve az összehasonlító adatokat is) a migrációkezeléstől és a határigazgatástól elkülönítve mutatják be.

Ezek az összegek azokat a hosszú távú jogi kötelezettségvállalásokat tükrözik, amelyeket az év végén nem fedeztek kötelezettségvállalási előirányzatok a költségvetésben. Ezeket a kötelező erejű kötelmeket a jövőben állítják be a költségvetésbe és fizetik ki.

A költségvetési rendelet 112. cikkének (2) bekezdése szerint egyes fontos programok (lásd alább) végrehajthatók éves részletekben. Ez lehetővé teszi az EU számára, hogy az egy adott évben rendelkezésre álló kötelezettségvállalási előirányzatokat meghaladóan tegyen jogi kötelezettségvállalásokat (támogatási megállapodásokat, hatáskör-átruházási megállapodásokat és közbeszerzési szerződéseket írjon alá). A hatályos többéves pénzügyi keret teljes allokációjának jelentős összegét ezért már leköthették. Ez különösen az alábbiakban ismertetett programokra vonatkozik:

Megosztott irányítás alá tartozó alapok

Ezek olyan jogi kötelmek, amelyek kifizetésére az EU a megosztott irányításhoz kapcsolódó operatív programok elfogadásakor kötelezettséget vállalt. A Bizottság operatív programot jóváhagyó határozata a költségvetési rendelet 110. cikke szerinti finanszírozási határozatnak minősül, és – az érintett tagállam értesítése után – az említett rendelet szerinti jogi kötelezettségvállalást jelent.

A megosztott irányítású alapokra vonatkozó közös rendelkezésekről szóló rendelet (CPR) 86. cikkének (2) bekezdése kimondja:

„Az Unió költségvetési kötelezettségvállalásait a Bizottság az egyes programok vonatkozásában a 2021. január 1. és 2027. december 31. közötti időszakban minden alap tekintetében éves részletekben határozza meg.”

A fenti táblázat első négy sorában feltüntetett összegek a 2021–2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keret 2A. fejezetéhez (Gazdasági, társadalmi és területi kohézió), 3. fejezetéhez (Természeti erőforrások és környezet), 4. fejezetéhez (Migráció és határigazgatás) és 5. fejezetéhez (Biztonság és védelem) kapcsolódnak. Azokat a fennálló összegeket jelenítik meg, amelyekre az EU 2024. december 31. után fog költségvetési kötelezettséget vállalni, és amelyeket ezt követően fog kifizetni.

ITER – Nemzetközi termonukleáris kísérleti reaktor

E kötelezettségvállalások az ITER-létesítmények jövőbeli finanszírozási igényeinek fedezésére szolgálnak. Az EU (Euratom) ITER International javára nyújtott hozzájárulását – a tagállamoktól és Svájctól érkező hozzájárulásokat is beleértve – a „Fusion for Energy" ügynökségen keresztül biztosítja. Az ITER-t a következők érdekében hozták létre: az ITER létesítményeinek igazgatása és azok kiaknázásának ösztönzése; annak elősegítése, hogy a közvélemény megértse és elfogadja a fúziós energiát; valamint egyéb, célja eléréséhez szükséges tevékenységek végzése. Az ITER-ben az EU és más országok is részt vesznek.

Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz (CEF2)

A CEF2 pénzügyi támogatást nyújt a transzeurópai hálózatokhoz annak érdekében, hogy támogassa a közös érdekű projekteket a közlekedési, a távközlési és az energetikai infrastruktúra ágazatában. A CEF programra vonatkozó jogi kötelezettségvállalások a CEF-Energiaügy tekintetében a 2021 és 2027 közötti végrehajtási időszakot fedik le (a meghosszabbítás lehetősége mellett). E kötelezettségvállalások jogalapja az (EU) 2021/1153 európai parlamenti és tanácsi rendelet ([32]) 4. cikkének (5) bekezdése, amely kimondja, hogy „az egy pénzügyi évet meghaladó intézkedésekre vonatkozó költségvetési kötelezettségvállalásokat két vagy több éven keresztül éves részletekre lehet bontani".

Űrkutatási és biztonságos konnektivitási programok

Az űrprogram (2 672 millió EUR) a következő elemeket tartalmazza: Galileo, EGNOS, Kopernikusz, Govsatcom és SSA. A legfontosabb a Galileo, amely az európai globális navigációs műholdrendszert fejleszti, valamint az európai Föld-megfigyeléshez kapcsolódó Kopernikusz. E kötelezettségvállalásokat a 2027-ig tartó időszakra tették. A Bizottság az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/696 rendelete ([33]) alapján hozzájárulási megállapodást írt alá az Európai Űrügynökséggel (ESA), az EUMETSAT-tal, a Mercatorral és a Középtávú Időjárás-előrejelzések Európai Központjával. Az (EU) 2021/696 rendelet 11. cikkének (6) bekezdése engedélyezi az éves részletek alkalmazását.

A biztonságos konnektivitási program (631 millió EUR) célja az uniós kommunikációs szolgáltatások javítása egy közpartnerségi modellen alapuló több keringési pályás konnektivitási infrastruktúra fejlesztése és működtetése révén. Biztosítani fogja, hogy az Unió és a tagállamok kormányzati szervei világszerte biztonságos, rugalmas és reziliens műholdas kommunikációs szolgáltatásokat vehessenek igénybe. E tekintetben az (EU) 2023/588 európai parlamenti és tanácsi rendelet ([34]) alapján koncessziós szerződést ítéltek oda vállalkozások egy csoportjának.

Ukrajna-eszköz – vissza nem térítendő támogatási kötelezettségvállalások

Az Ukrajna-eszköz célja, hogy támogassa Ukrajnát finanszírozási hiányának, valamint helyreállítási, újjáépítési és korszerűsítési szükségleteinek kezelésében. Az eszközt az (EU) 2024/792 európai parlamenti és tanácsi rendelet hozta létre a 2024–2027-es időszakra. Az (EU) 2024/792 rendelet 6. cikkének (1) bekezdése értelmében az eszköz végrehajtásához szükséges forrásoknak az (EU, Euratom) 2020/2093 rendelet 10b. cikkével összhangban, az éves költségvetési eljárás keretében igénybe veendő Ukrajna-tartalékon keresztül kell rendelkezésre állniuk. Ez az előirányzat három pillér (Ukrajna-terv, Ukrajna számára fenntartott beruházási keret, uniós csatlakozási támogatás és kapcsolódó támogatási intézkedések) keretében finanszíroz támogatást a rendeletben meghatározott indikatív elosztással összhangban.

([32]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/1153 rendelete (2021. július 7.) az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz létrehozásáról, valamint az 1316/2013/EU és a 283/2014/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 249., 2021.7.14., 38. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1153/oj).

([33]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/696 rendelete (2021. április 28.) az uniós űrprogram és az Európai Unió Űrprogramügynökségének a létrehozásáról, valamint a 912/2010/EU, az 1285/2013/EU és a 377/2014/EU rendelet és az 541/2014/EU határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 170., 2021.5.12., 69. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/696/oj).

([34]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2023/588 rendelete (2023. március 15.) a 2023–2027-es időszakra vonatkozó uniós biztonságos konnektivitási program létrehozásáról (HL L 179., 2023.3.17., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/588/oj).

RRF – vissza nem térítendő támogatási kötelezettségvállalások

Az RRF az NGEU-nak, az Európai Uniós Helyreállítási Eszköznek a kulcsfontosságú programja. Az eszközt az (EU) 2021/241 európai parlamenti és tanácsi rendelet ([35]) hozta létre, amely a koronavírus-járvány 2020. februári kezdetétől 2026-ig finanszírozza a tagállami reformokat és beruházásokat. Az (EU) 2021/241 rendelet 23. cikke engedélyezi az éves részletek alkalmazását. 2023-ban az (EU) 2023/435 rendelet módosította az RRFt annak érdekében, hogy REPowerEU-fejezeteken keresztül további támogatást nyújtson a tagállamoknak az Unió energiaellátásának függetlenségét, biztonságát és fenntarthatóságát előmozdító reformokhoz és beruházásokhoz.

Innovációs Alap

Az üvegházhatást okozó gázok kibocsátási egységei Unión belüli kereskedelmi rendszerének létrehozásáról szóló 2003/87/EK irányelv, valamint az üvegházhatású gázok uniós kibocsátáskereskedelmi rendszeréhez piaci stabilizációs tartalék létrehozásáról és működtetéséről szóló (EU) 2015/1814 határozat módosításáról szóló (EU) 2023/959 európai parlamenti és tanácsi irányelv ([36]) 10. cikkének (8) bekezdése úgy rendelkezik, hogy „az egy pénzügyi évnél hosszabb időn átívelő intézkedések költségvetési kötelezettségvállalásai több évre, éves részletekre bonthatók fel". Ez a rendelkezés a 2024-től aláírt új intézkedésekre alkalmazandó, beleértve a pályázati felhívások útján vagy versenyeztetéses ajánlattételi mechanizmus keretében finanszírozott intézkedéseket is.

Horizont Európa

Ezek a biztonságos konnektivitást célzó Horizont Európa program számára az űrprogram különböző komponensei upstream és downstream tevékenységeire elkülönített összegek. E kötelezettségvállalásokat a 2027-ig tartó időszakra tették. Az (EU) 2021/695 európai parlamenti és tanácsi rendelet ([37]) alapján a Bizottság hozzájárulási megállapodást írt alá az ESA-val. A rendelet 12. cikkének (8) bekezdése engedélyezi az éves részletek alkalmazását.

Halászati megállapodások

E kötelezettségvállalások a harmadik országokkal a nemzetközi halászati megállapodások keretében végrehajtott műveletekre szólnak 2030-ig. E kötelezettségvállalások alapját az egyes harmadik országokra vonatkozó tanácsi határozatok (így például az Európai Unió és Grönland kormánya, valamint Dánia kormánya ([38]) között létrejött megállapodás és az ahhoz csatolt végrehajtási jegyzőkönyv ([39]) képezik, amelyek olyan egyedi nemzetközi szerződéseknek tekintendők, amelyek többéves jogokat és kötelezettségeket tartalmaznak.

EURATOM

Az Euratom az (Euratom) 2021/765 tanácsi rendeleten ([40]) alapuló program. A rendelet 4. cikke engedélyezi az éves részletek alkalmazását.

Az Euratom-program általános célkitűzése, hogy előmozdítsa a nukleáris kutatási és képzési tevékenységeket, hangsúlyt fektetve a nukleáris biztonság, a nukleáris védelem és a sugárvédelem folyamatos javítására, valamint hogy kiegészítse a Horizont Európa célkitűzéseinek megvalósítását, többek között az energetikai átállás terén. Az Euratom-program versenypályázati felhívások útján és megnevezett kedvezményezetteknek nyújt kutatási támogatásokat.

([35]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/241 rendelete (2021. február 12.) a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz létrehozásáról (HL L 57., 2021.2.18., 17. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj).

([36]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2023/959 irányelve (2023. május 10.) az üvegházhatást okozó gázok kibocsátási egységei Unión belüli kereskedelmi rendszerének létrehozásáról szóló 2003/87/EK irányelv, valamint az üvegházhatású gázok uniós kibocsátás-kereskedelmi rendszeréhez piaci stabilizációs tartalék létrehozásáról és működtetéséről szóló (EU) 2015/1814 határozat módosításáról (HL L 130., 2023.5.16., 134. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2023/959/oj).

([37]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/695 rendelete (2021. április 28.) a Horizont Európa kutatási és innovációs keretprogram létrehozásáról, valamint részvételi és terjesztési szabályainak megállapításáról, továbbá az 1290/2013/EU és az 1291/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 170., 2021.5.12., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/695/oj).

([38]) A Tanács (EU) 2024/3202 határozata (2024. december 5.) az egyrészről az Európai Unió, másrészről Grönland kormánya és Dánia kormánya közötti fenntartható halászati partnerségi megállapodás végrehajtásáról (2025–2030) szóló jegyzőkönyvnek az Unió nevében történő aláírásáról és az ideiglenes alkalmazásáról (HL L, 2024/3202, 2024.12.30., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2024/3202/oj).

([39]) Jegyzőkönyv az egyrészről az Európai Unió, másrészről Grönland kormánya és Dánia kormánya közötti fenntartható halászati partnerségi megállapodás végrehajtásáról (2025–2030)(HL L, 2024/3202, 2024.12.30., ELI: http://data.europa.eu/eli/prot/2024/3203/oj)

([40]) A Tanács (Euratom) 2021/765 rendelete (2021. május 10.) az Európai Atomenergia-közösségnek a Horizont Európa kutatási és innovációs keretprogramot kiegészítő, a 2021–2025 közötti időszakra vonatkozó kutatási és képzési programjának létrehozásáról, valamint az (Euratom) 2018/1563 rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 167I., 2021.5.12., 81. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/765/oj).

rescEU

A rescEU az 1313/2013/EU európai parlamenti és tanácsi határozat ([41]) 2019. évi jogalkotási felülvizsgálatának részeként az uniós polgári védelmi mechanizmus keretében létrehozott reagálási eszközök és képességek európai tartaléka. A rescEU-tartalékot végső eszközként hozták létre arra az esetre, ha a különböző típusú katasztrófákra való hatékony reagálás a nemzeti képességek és az európai polgári védelmi eszköztárban vállalt képességek útján nem lenne biztosítható. Az Európai Unió készenléti intézkedésként finanszírozza ezeket a reagálási képességeket annak érdekében, hogy az uniós polgári védelmi mechanizmus keretében történő reagálási műveletek szükségessége esetén rendelkezésre álljanak. A rescEU keretében a kapacitások fejlesztésének kiemelt területei a légi erdőtűzoltás, a vegyi, biológiai, radiológiai és nukleáris események, a sürgősségi orvosi reagálás, valamint a szállítás és a logisztika területei.

Operatívlízing-kötelezettségvállalások

Az e lízingszerződések hátralévő futamideje alatt az alapul szolgáló szerződések alapján kifizetendő kötelezettségvállalások minimális összegei a következők:

(millió EUR)

	Minimális lízingfizetések			
	1 éven belül	1–5 év között	5 éven túl	Összesen
Épületek	*519*	*1 062*	*1 087*	*2 668*
IT-anyagok és egyéb felszerelések	*14*	*36*	*3*	*53*
Összesen	**532**	**1 099**	**1 090**	**2 721**

2019 márciusában az Egyesült Királyság bejelentette az EU-ból való kilépésre vonatkozó szándékát, és ennek következtében az (EU) 2018/1718 európai parlamenti és tanácsi rendelet ([42]) alapján az Európai Gyógyszerügynökség (EMA) székhelyét áthelyezték Londonból Amszterdamba. 2019. július 2-án az ügynökség megállapodást kötött a főbérlőjével, és azóta viszontbérletbe adja helyiségeit egy albérlőnek a főszerződés feltételeinek megfelelő feltételek mellett, beleértve a viszontbérlet időtartamát is, amely az EMA főszerződésének 2039. júniusi lejártáig tart.

A fenti táblázatban feltüntetett összegek tartalmazzák a főszerződés alapján még esedékes 369 millió EUR-t.

Egyéb szerződéses kötelezettségvállalások

Az e megnevezésben feltüntetett összegek a szerződések időszaka alatt kifizetendő kötelezettségvállalások összegének felelnek meg. Az itt feltüntetett legjelentősebb összeg a Bizottság luxembourgi építési szerződéséhez (JMO2) kapcsolódik (422 millió EUR).

6. **PÉNZÜGYI KOCKÁZATKEZELÉS**

A pénzügyi kockázatkezeléssel kapcsolatos uniós közzétételek több kulcsfontosságú területet fednek le:

— a Bizottság hitelfelvételi és hitelnyújtási tevékenységei az olyan programokon keresztül nyújtott pénzügyi támogatáshoz kapcsolódóan, mint az NGEU, az EFSM, a fizetésimérleg-támogatás, az MFA, a SURE, az Ukrajna-eszköz és az Euratom,

— a Bizottság pénztárkezelési műveletei az uniós költségvetés végrehajtása érdekében,

— az olyan alapokban tartott eszközök, mint a közös tartalékalap, a felszámolás alatt álló ESZAK, és a BUFI portfólió,

— a költségvetésből támogatott pénzügyi eszközök,

— uniós költségvetésibiztosíték-programok.

([41]) Az Európai Parlament és a Tanács 1313/2013/EU határozata (2013. december 17.) az uniós polgári védelmi mechanizmusról (HL L 347., 2013.12.20., 924. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2013/1313/oj).

([42]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1718 rendelete (2018. november 14.) a 726/2004/EK rendeletnek az Európai Bankhatóság székhelye tekintetében történő módosításáról (HL L 291., 2018.11.16., 3. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1718/oj).

6.1. A PÉNZÜGYI KOCKÁZATOK TÍPUSAI

Az EU pénzügyi eszközeiből eredő pénzügyi kockázatokkal szembesül:

Piaci kockázat: Ez a befektetési értéknek a piaci árak változásai miatti bizonytalanságát jelenti. Ide tartoznak például az alábbi kockázatok:

— *Devizakockázat:* Az átváltási árfolyamok változásai hatással lehetnek az EU műveleteire és beruházásaira.

— *Kamatlábkockázat:* A magasabb kamatlábak csökkenthetik bizonyos befektetések, például a kötvények értékét.

— *Egyéb árkockázat:* Ez különböző (a kamatlábaktól és a devizaárfolyamoktól eltérő) tényezőket foglal magában, amelyek hatással lehetnek a befektetési értékekre, mint például a piaci árak változásai vagy az egyes befektetésekre jellemző tényezők.

Hitelkockázat: Ez annak a kockázatát jelenti, hogy a hitelfelvevő nem fizeti vissza a hitelt vagy nem teljesíti szerződéses kötelezettségeit, ami olyan nemteljesítési eseményekhez vezet, mint a késedelmes fizetések vagy a csőd.

Likviditási kockázat: Ez annak a kockázata, hogy egy uniós szervezet nem fog elegendő pénzzel vagy eszközzel rendelkezni pénzügyi kötelezettségeinek teljesítéséhez.

6.2. KOCKÁZATKEZELÉSI POLITIKÁK

Pénzügyi eszközök értékelése

A pénzügyi eszközök és kötelezettségek alábbi csoportjait nem valós értéken értékelik: pénzeszközök és pénzeszköz-egyenértékesek, amortizált bekerülési értéken értékelt hitelek, a pénzügyigarancia-szerződéssel kapcsolatos követelésektől eltérő visszterhes követelések, amennyiben azokat az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök közé sorolják, hitelfelvételek, pénzügyigarancia-szerződések és egyéb, amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek. Az említett pénzügyi eszközök és kötelezettségek könyv szerinti értékét valós értékük észszerű közelítésének tekintik.

A hitelfelvételi, adósságkezelési és kapcsolódó hitelnyújtási műveletek kockázatkezelése

Az EU kockázatkezelési keretének célja az Unió pénzügyi érdekeinek és hírnevének védelme, miközben biztosítja az Unió hitelfelvételi és hitelnyújtási műveleteinek hatékony és eredményes irányítását. Bár az Európai Bizottság nem pénzügyi intézmény, az EU egyedi struktúrájához és programkövetelményeihez igazított, fejlett kockázatkezelési gyakorlatokat alkalmaz. A keret elsődleges célja az Unió pénzügyi érdekeinek védelme, valamint műveletei integritásának, átláthatóságának és megbízhatóságának fenntartása, különös tekintettel az NGEU programhoz kapcsolódó műveletekre.

A kockázatkezelési igazgató által kidolgozott keret olyan kulcsfontosságú politikákat foglal magában, mint a magas szintű kockázati és megfelelési politika, a piaci és likviditási kockázati politika, valamint a működési kockázatkezelési politika. A kockázatkezelési igazgató kemény és puha kockázati határértékeket, valamint fő kockázati mutatókat határoz meg a kockázatok nyomon követése és értékelése céljából.

A rendszeres kockázati jelentések biztosítják a kockázati határértékeknek való megfelelést, kiemelik a kockázati kitettségeket, valamint kockázatcsökkentési stratégiákat javasolnak. A „három védelmi vonal" modellje megerősíti az irányítást azáltal, hogy elkülöníti és meghatározza a hatásköröket, valamint tisztázza a kockázatkezelésben és -ellenőrzésben betöltött szerepeket.

A kockázatkezelési igazgató a Kockázati és Megfelelési Bizottság támogatásával belső kockázati szabályzatok és eljárások révén hajtja végre a kockázatkezelési keretet. Ez a bizottság a kockázatokkal kapcsolatos kérdésekben, különösen az NGEU-műveletek tekintetében ad tanácsot a kockázatkezelési igazgatónak.

Az (EU, Euratom) 2022/2544 ([43]) és 2023/2825 ([44]) bizottsági végrehajtási határozatok kiterjesztették a kockázatkezelési igazgató felelősségi körét a következők felügyeletére:

— hitelfelvételi műveletek (az egységes finanszírozási megközelítéssel és a back-to-back finanszírozási módszerrel végrehajtott pénzügyi támogatási programok tekintetében egyaránt),

— hitelkockázat-értékelés (az NGEU, az MFA, az Ukrajnának nyújtott MFA+ és hasonló programok keretében a tagállamoknak és harmadik országoknak nyújtott hitelekre vonatkozóan),

— adósságkezelési műveletek,

— likviditáskezelési műveletek.

A kockázatkezelési igazgató autonómiát élvez feladatai és felelősségi körei teljesítése során, és az (EU, Euratom) 2023/2825 bizottsági végrehajtási határozatnak megfelelően jelentést tesz a biztosi testület költségvetésért felelős tagjának. Ez biztosítja a rá bízott feladatok és felelősségi körök független végrehajtását.

Pénzügyi támogatásra és az NGEU-ra vonatkozó forrásbevonási és hitelezési tevékenységek

Az EU nem vesz fel hitelt operatív kiadásainak finanszírozására, kivéve az NGEU-hoz kapcsolódó hitelfelvételt.

Az EU forrásbevonási és hitelezési műveleteit a vonatkozó rendeletekkel, határozatokkal és belső iránymutatásokkal összhangban hajtják végre. Részletes kézikönyvek szabályozzák az olyan tevékenységeket, mint a forrásbevonás és a hitelezés, és az érintett egységek folyamatosan értékelik a pénzügyi és működési kockázatokat, miközben biztosítják a megfelelést.

Korábban az EU hitelnyújtási műveleteit „back-to-back" hitelfelvételekből finanszírozták, amelyek minimálisra csökkentették a nyílt kamatláb- vagy devizakockázatokat. 2021-től azonban az EU egységes finanszírozási megközelítés keretében is vesz fel hitelt.

Az eredetileg az NGEU számára kidolgozott egységes finanszírozási megközelítés különböző finanszírozási eszközöket és technikákat alkalmaz mind a hosszú, mind a rövid távú finanszírozási igények kielégítésére. Ez magában foglalja az egységes elnevezésű uniós kötvények kibocsátását, felváltva az egyes programok esetében a külön-külön történő kibocsátás korábbi gyakorlatát. 2022 decembere óta ezt a stratégiát kiterjesztették az Ukrajnának nyújtott MFA+-hitelekre, 2023-ban az Ukrajna-eszköz programjára, 2024 óta pedig más MFA-hitelekre. Az egységes finanszírozási megközelítés alkalmazása növeli a rugalmasságot és a költséghatékonyságot.

Pénztárkezelés

A bizottsági pénztárkezelési műveletek irányításának szabályait és alapelveit az (EU, Euratom) 2016/804 ([45]) és az (EU, Euratom) 2022/615 ([46]) tanácsi rendelettel módosított 609/2014/EU, Euratom tanácsi rendelet (a továbbiakban: 609/2014/EU, Euratom rendelet), valamint a költségvetési rendelet rögzíti.

A következő alapelveket alkalmazzák:

— A saját forrásokat a tagállamok a Bizottság nevében a kincstárnál vagy a nemzeti központi banknál e célra nyitott számlára fizetik be.

— A tagállamok a saját forrásokat saját nemzeti valutájukban fizetik be, míg a Bizottság általában euróban teljesíti kifizetéseit.

([43]) A Bizottság (EU, Euratom) 2022/2544 végrehajtási határozata (2022. december 19.) a diverzifikált finanszírozási stratégia keretében végrehajtott uniós hitelfelvételi és adósságkezelési műveletek és a kapcsolódó hitelnyújtási műveletek kezelésére és végrehajtására vonatkozó szabályok létrehozásáról (HL L 328., 2022.12.22., 109. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2022/2544/oj).

([44]) A Bizottság (EU, Euratom) 2023/2825 végrehajtási határozata (2023. december 12.) a diverzifikált finanszírozási stratégia keretében végrehajtott uniós hitelfelvételi és adósságkezelési műveletek és a kapcsolódó hitelnyújtási műveletek kezelésére és végrehajtására vonatkozó szabályok létrehozásáról (HL L, 2023/2825, 2023.12.18., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2023/2825/oj).

([45]) A Tanács (EU, Euratom) 2016/804 rendelete (2016. május 17.) a tradicionális, a héa- és a GNI-alapú saját források rendelkezésre bocsátásának módszereiről és eljárásáról, valamint a készpénzigények teljesítését célzó intézkedésekről szóló 609/2014/EU, Euratom rendelet módosításáról (HL L 132., 2016.5.21., 85. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2016/804/oj).

([46]) A Tanács (EU, Euratom) 2022/615 rendelete (2022. április 5.) a 609/2014/EU, Euratom rendeletnek a tagállamok számára a kiszámíthatóság fokozása, valamint a tradicionális, a héa- és a GNI-alapú saját források rendelkezésre bocsátásakor alkalmazandó vitarendezési eljárások tisztázása érdekében történő módosításáról (HL L 115., 2022.4.13., 51. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/615/oj).

— A Bizottság nevében nyitott bankszámlák esetében nem engedélyezett a fedezet túllépése, kivéve olyan különleges eseteket, mint a hitelekkel kapcsolatos nemteljesítés vagy a túlzott készpénzigények.

— Az eurótól eltérő pénznemben vezetett bankszámlákon tartott pénzeszközöket vagy az ugyanabban a pénznemben teljesítendő kifizetésekre használják, vagy időközönként átváltják euróra.

A saját források számlái mellett a Bizottság a kifizetések végrehajtása és a tagállami költségvetési hozzájárulástól különböző összegek fogadása céljából egyéb bankszámlákat is nyit központi és kereskedelmi bankoknál.

A pénztári és kifizetési műveletek nagymértékben automatizáltak és modern informatikai rendszereken alapulnak. Eljárásokat alkalmaznak a rendszerbiztonság garantálására, a feladatok elkülönítésére, valamint a költségvetési rendeletnek, a belsőkontroll-normáknak és az ellenőrzési elveknek való megfelelés biztosítására.

A Bizottság pénztárkezelési és kifizetési műveleteinek irányítását iránymutatások és eljárások szabályozzák azzal a céllal, hogy korlátozzák a működési és pénzügyi kockázatokat, valamint megfelelő ellenőrzést biztosítsanak. Ezek az iránymutatások olyan területekre terjednek ki, mint a kifizetések végrehajtása, a készpénzkezelés, a pénzforgalmi előrejelzés és az üzletmenet-folytonosság. Az iránymutatások betartását rendszeresen ellenőrzik.

Eszközkezelés

Az eszközkezelési tevékenységekhez kapcsolódó különböző kockázatok ellenőrzése célzott irányításon és munkafolyamatokon alapul, amelyeket a hasonló nemzetközi intézmények által elfogadott legmagasabb szintű normákkal való összehasonlítást követően fogadtak el. Ezek a folyamatok, amelyek különböző belső és külső ellenőrzések tárgyát képezték, biztosítják a hatékony és eredményes eszközkezelést.

A Bizottság megfelelő irányítást vezetett be az eszközkezelési műveletekkel kapcsolatos technikai és stratégiai döntések felülvizsgálatához és jóváhagyásához. Az eszközkezelési műveleteket két bizottság felügyeli: a Költségvetési Főigazgatóság képviselőiből álló kockázatkezelési bizottság, valamint a Költségvetési Főigazgatóság, a Gazdasági és Pénzügyi Főigazgatóság és a Pénzügyi Stabilitás, a Pénzügyi Szolgáltatások és a Tőkepiaci Unió Főigazgatósága képviselőiből álló eszközkezeléssel foglalkozó tanács. A technikai döntéseket a kockázatkezelési bizottság tárgyalja és hagyja jóvá, míg a stratégiai döntéseket a Költségvetési Főigazgatóság főigazgatójának végleges jóváhagyása előtt a kockázatkezelési bizottság és az eszközkezeléssel foglalkozó tanács hagyja jóvá, a számvitelért felelős tisztviselővel egyetértésben.

Az eszközkezelés irányítása garantálja a döntéshozatal egyértelmű átruházását és az elszámoltathatóság egyértelmű rendjét, valamint a feladatok megfelelő elkülönítését a front office, a kockázatkezelés és a back office között. A megfelelési eljárások keretet biztosítanak az esetleges személyi összeférhetetlenségek kezelésére szolgáló magatartási kódexekre vonatkozó megfelelő szabályokhoz, valamint a bennfentes kereskedelem kockázatainak kezelésére szolgáló szabályokhoz.

Az eszközkezelési iránymutatások és a belső befektetési korlátozások szilárd belső ellenőrzési keretrendszert biztosítanak az eszközök védelmének garantálásához. Az értékpapírokat a bevált piaci gyakorlatoknak megfelelően őrzik letétkezelőinknél, míg a készpénzt és a betéteket magas minősítésű pénzügyi intézményeknél helyezik el. A pénzügyi eszközök védelmét az értékpapírügyletek kezdeményezéséért felelős csoport és az elszámolásukért és a bankszámlák egyeztetéséért felelős back office csoport feladatainak elkülönítése is biztosítja. A számviteli csoport további ellenőrzési szintet biztosít a havi zárási egyeztetési folyamat során, amikor az értékpapír-portfóliót egyeztetik az értékpapír-letétkezelő kimutatásával. Az elszámolási eltéréseket és a szerződő felek által okozott késedelmes fizetéseket a bankszámlák egyeztetéséért felelős és back office csoportok követik nyomon.

Az ellenőrzési keret tiszteletben tartásának nyomon követése érdekében a kezelt eszközökre vonatkozó teljesítmény- és kockázati mérőszámok teljes körét rendszeresen jelentik az érintett érdekelt feleknek.

Az eszközkezelési iránymutatások, kockázati és befektetési stratégiák bizonyos korlátokat és korlátozásokat határoznak meg a portfólió hitelkockázatnak való kitettsége korlátozása érdekében, amely általában a befektetésre ajánlott kategóriára korlátozódik, kivéve az uniós tagállamokkal szembeni kitettsége tekintetében.

Közös tartalékalap

A közös tartalékalap kezelése a Bizottság által a 2020. március 25-i C(2020)1896 ([47]) határozatban meghatározott eszközkezelési iránymutatásoknak megfelelően történik. A Költségvetési Főigazgatóság főigazgatója felelős a közös tartalékalap pénzügyi eszközeinek kezeléséért.

A közös tartalékalap célja az összes szükséges kiáramlás – például garancialehívások – teljes körű és azonnali teljesítéséhez szükséges likviditás, valamint az alap teljes befektetési időtávjában magas konfidenciaszint mellett a tőkemegőrzés biztosítása.

A közös tartalékalap portfólióját úgy alakították ki, hogy az eszközkezelési iránymutatásokkal összhangban nagy fokú diverzifikációt biztosítson a különböző eszközosztályok, földrajzi területek, kibocsátók és lejáratok tekintetében. 2024. december 31-én a portfólió pénzpiaci eszközökbe, kötvényekbe, valamint vállalati és tulajdonviszonyt megtestesítő tőzsdén kereskedett alapokba történő befektetéseket foglalt magában.

Mivel 2024. december 31-én valamennyi fennálló határidős devizaügyletben az egyetlen partner a Banque de France volt, az említett időpontban semmilyen hitelképesség-javítást, mint például fedezetet, nettósítási megállapodást vagy garanciát nem léptettek életbe. A beszámolási időszak végén pozitív valós értékkel rendelkező származtatott devizaügyletekre vonatkozó hitelkockázatnak való maximális kitettség a mérlegben szereplő könyv szerinti értékkel egyenlő.

Pénzbírságok

Előzetesen kifizetett pénzbírságok: BUFI portfólió

A kiszabott és előzetesen kifizetett pénzbírságokat a BUFI-portfólióba fektetik be.

A Bizottság a BUFI-portfóliót a belső eszközkezelési iránymutatásokkal és eljárásokkal összhangban kezeli. Az eszközkezelési tevékenységek célkitűzései a következők:

— szükség esetén biztosítsák a pénzeszközökhöz való könnyű hozzáférést,

— a pénzügyi piacokkal kapcsolatos kockázatok csökkentése, a BUFI-referenciaértékkel összhangban lévő hozam elérésére törekszik, megőrizve ugyanakkor a bírságok névleges összegét.

A BUFI portfólióba történő befektetések a következőkre korlátozódnak:

— a tagállamok központi bankjainál, államadósság-ügynökségeknél, teljes mértékben állami tulajdonú vagy államilag garantált bankoknál vagy szupranacionális intézményeknél lekötött betétek,

— szuverén vagy szupranacionális intézmények által kibocsátott kötvények, kincstárjegyek és letéti jegyek.

Kapott pénzügyi garanciák

A Bizottság jelentős összegű, az uniós szabályokat megsértő vállalatokra kiszabott bírságokkal kapcsolatban pénzügyi intézmények által kibocsátott garanciákkal rendelkezik (lásd a **2.6.1.3.** megjegyzést). A garanciákat a megbírságolt vállalkozások nyújtják a pénzbírságok előzetes megfizetésének alternatívájaként.

A Bizottság ezeket a garanciákat a belső kockázatkezelési politikájának megfelelően kezeli. Ez a politika biztosítja, hogy a pénzügyi és működési kockázatokat rendszeresen azonosítják és értékelik, továbbá rendszeresen ellenőrzik a belső iránymutatásoknak és eljárásoknak való megfelelést.

Uniós költségvetésibiztosíték-programok

A költségvetési rendelet számos biztosítékot vezetett be annak érdekében, hogy megvédje az uniós költségvetést a költségvetési biztosítékokból eredő pénzügyi kockázatokkal szemben. Ezek a biztosítékok négy fő kategóriába sorolhatók:

a) *A függő kötelezettségek korlátozására irányuló intézkedések*

Az uniós garancia felső határa egyértelmű módon meghatározott, és a pénzügyi kötelezettség nem haladhatja meg az alap-jogiaktusban engedélyezett költségvetési biztosíték összegét. A költségvetési biztosíték által generált függő kötelezettség az EU pénzügyi kötelezettségének fedezetére biztosított pénzügyi eszközök értékét csak akkor haladhatja meg, ha erről az alap-jogiaktus rendelkezik, és fennállnak bizonyos feltételek.

Az EU által garantált műveletek/pénzügyi termékek kívánt kockázati profilját előzetesen, azaz a garanciamegállapodások aláírása előtt kell meghatározni.

([47]) A Bizottság határozata (2020. március 25.) a közös tartalékalapra vonatkozó eszközkezelési iránymutatásról, 2020/C 131/03 (HL C 131., 2020.4.22., 3. o.).

b) *A végrehajtó partnerek kiválasztására vonatkozó intézkedések*

A költségvetésibiztosíték-programokat megbízható, pillérek szerint értékelt partnerekkel hajtják végre. Ezek a partnerek kötelezettséget vállalnak arra, hogy saját forrásaikat használják fel, biztosítva az érdekeknek az EU-val való összehangolását.

c) *A garancialehívások teljesítéséhez szükséges megfelelő előzetes költségvetési kapacitást biztosító intézkedések*

A költségvetésibiztosíték-programokat olyan tartalékba helyezett eszközök fedezik, amelyeket a közös tartalékalapban tartanak. A tartalékfeltöltési rátát az egyes programok alap-jogiaktusa határozza meg, amely lehetővé teszi, hogy a költségvetési előirányzatok programozása olyan céltartalékot képezzen, amely költségvetési zavarok nélkül lehetővé teszi a veszteségek fedezését. A Bizottság minden évben biztosítja, hogy a tartalékfeltöltési ráta megfelelő legyen, és összhangban legyen a költségvetési rendelet elveivel és a pénzügyi programozással.

d) *Az előzetes becslés szintjét meghaladó realizált veszteségek kezelésére irányuló intézkedések*

A költségvetési rendelet két korai előrejelzési küszöbértéket ír elő (a feltöltési ráta még rendelkezésre álló hányada: 50 % és 30 %). E küszöbértékek elérése jelzés a Bizottság számára, hogy a tartalék potenciális kimerülése miatt fontolja meg a további feltöltésre irányuló javaslat előterjesztését. Az átmeneti likviditási többletigények kielégítésére olyan eljárások szolgálnak, mint a közös tartalékalap komponensei közötti átcsoportosítások és a központi pénztári likviditás felhasználása, valamint a rendelkezésre álló költségvetési mozgástér felhasználása.

Emellett 2020-ban létrehozták a függő kötelezettségekkel foglalkozó irányítóbizottságot, amely a költségvetési biztosítékokat és pénzügyi támogatásokat felügyeli, mivel azok függő kötelezettségeket keletkeztetnek a költségvetés számára. A bizottság a függő kötelezettségek fenntartható kezelésére vonatkozó szervezeti követelmények megállapítása érdekében lép fel a kockázatkezeléssel, a mintamegállapodásokkal és az integrált jelentéstétellel kapcsolatos ügyekben.

Pénzügyi eszközökhöz kapcsolódó programok

Az uniós költségvetés évek óta támaszkodik a pénzügyi eszközökhöz kapcsolódó programokra. Ezeket a programokat olyan kockázatosabb kedvezményezettek finanszírozására használják, akik nehezen jutnak forrásokhoz kereskedelmi hitelezőktől. A Bizottság e programok végrehajtását a Bizottsággal kötött megállapodások alapján az EBB csoporthoz vagy más pénzügyi intézményekhez delegálják. Az ilyen programok példáit lásd a **2.4.2.1.** megjegyzésben.

Azt követően, hogy az eszközök egyikére pénzügyi hozzájárulást vállalnak, a pénzeszközöket átutalják a pénzügyi intézmény által saját nevében, de a Bizottság megbízásából nyitott vagyonkezelői számlára. A pénzügyi intézmény ezeket a pénzeszközöket felhasználhatja hitelek nyújtására, adósságinstrumentumok kibocsátására, tőkeinstrumentumokba való befektetésre vagy a garancia-lehívások fedezésére.

Az e pénzügyi eszközökkel kapcsolatos kockázat az alapul szolgáló megállapodásokban meghatározott felső határra korlátozódik, amely az eszközre vonatkozóan a költségvetésbe bevitt összeg. Mivel a Bizottság gyakran viseli az első veszteséget, valószínű, hogy valamilyen veszteség elő fog fordulni az uniós költségvetésre nézve.

A Bizottság pénzügyi intézményekkel kötött megállapodásai szigorú feltételeket és kötelezettségeket tartalmaznak annak biztosítása érdekében, hogy az uniós pénzösszegeket megfelelően kezelik és szabályszerűen tesznek róluk jelentést. A pénzügyi eszközökből származó bevételeket általában visszafizetik az uniós költségvetésbe.

6.3. DEVIZAKOCKÁZAT

Az EU pénzügyi instrumentumokból eredő devizakockázati kitettsége év végén – nettó helyzet

(millió EUR)

	2024.12.31.						
	USD	RON	PLN	SEK	Egyéb	EUR	Összesen
Pénzügyi eszközök							
*Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök**	*40*	*5*	*–*	*–*	*7*	*414*	*466*
Az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök							
Nem származtatott eszközök	*2 148*	*–*	*–*	*45*	*120*	*41 336*	*43 648*
Származtatott pénzügyi eszközök	*–*	*–*	*–*	*–*	*–*	*1 110*	*1 110*
*Követelések***	*72*	*1*	*17*	*1*	*111*	*3 039*	*3 240*
Pénzeszközök és pénzeszköz-egyenértékesek	*111*	*258*	*573*	*314*	*966*	*60 941*	*63 163*
	2 371	**264**	**590**	**360**	**1 204**	**106 839**	**111 628**

(millió EUR)

	2024.12.31.						
	USD	RON	PLN	SEK	Egyéb	EUR	Összesen
Pénzügyi kötelezettségek							
Pénzügyigarancia-kötelezettség	*(518)*	*(36)*	*(59)*	*(12)*	*(112)*	*(5 643)*	*(6 379)*
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek	*(1 712)*	*285*	*76*	*75*	*138*	*1 040*	*(98)*
	(2 230)	**248**	**17**	**63**	**26**	**(4 603)**	**(6 477)**
Összesen	**141**	**512**	**607**	**423**	**1 230**	**102 237**	**105 151**

(millió EUR)

	2023. december 31.						
	USD	RON	PLN	SEK	Egyéb	EUR	Összesen
Pénzügyi eszközök							
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök ([1])	*39*	*5*	*–*	*–*	*11*	*200*	*255*
Az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök							
Nem származtatott eszközök	*1 568*	*–*	*–*	*20*	*129*	*35 686*	*37 402*
Származtatott pénzügyi eszközök	*(1 142)*	*17*	*21*	*74*	*65*	*2 055*	*1 091*
Követelések ([2])	*123*	*2*	*28*	*1*	*120*	*3 757*	*4 032*
Pénzeszközök és pénzeszköz-egyenértékesek	*145*	*474*	*1 076*	*654*	*1 657*	*35 608*	*39 616*
	734	**499**	**1 126**	**749**	**1 982**	**77 306**	**82 396**
Pénzügyi kötelezettségek							
Pénzügyigarancia-kötelezettség	*(591)*	*(32)*	*(38)*	*(15)*	*(105)*	*(5 488)*	*(6 268)*
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek	*(1)*	*152*	*–*	*(3)*	*(6)*	*(201)*	*(60)*
	(593)	**120**	**(38)**	**(18)**	**(111)**	**(5 689)**	**(6 328)**
Összesen	**142**	**619**	**1 088**	**731**	**1 871**	**71 618**	**76 068**

([1]) *Az RRF (NGEU) és a pénzügyi támogatás céljára nyújtott hitelek kivételével.*
([2]) *Az aktív időbeli elhatárolások kivételével.*

Az EU 2024. évi éves beszámolójában a RON-t hozzáadták az árfolyamkockázati kitettséghez és az érzékenységi elemzéshez, míg a GBP-t az EU 2023. évi éves beszámolójához képest törölték. Ennek oka a GBP-ben kifejezett kitettségek csökkenése azóta, hogy az Egyesült Királyság 2020-ban kilépett az EU-ból, valamint a RON-ban kifejezett kitettségek folyamatos növekedése.

Amennyiben az EUR 10 %-kal erősödött vagy gyengült volna a többi devizával szemben, az a következő hatást gyakorolta volna a gazdasági eredményre:

(millió EUR)

Devizaárfolyam-növekedés (+)/ csökkenés (–)	2024			
	USD	RON	PLN	SEK
+10 %	*(13)*	*(47)*	*(55)*	*(38)*
-10 %	*16*	*57*	*67*	*47*

millió EUR

Devizaárfolyam-növekedés (+)/ csökkenés (–)	2023			
	USD	RON	PLN	SEK
+10 %	*(13)*	*(56)*	*(99)*	*(66)*
–10 %	*16*	*69*	*121*	*81*

Az NGEU-ra és a pénzügyi támogatásra vonatkozó forrásbevonási és hitelezési tevékenységek

Mivel az EU összes pénzügyi eszköze és kötelezettsége jelenleg euróban van megadva, az EU nincs kitéve devizakockázatnak.

Pénztárkezelés

A tagállamok által az eurótól különböző pénznemben befizetett saját forrásokat a saját források számláin tartják nyilván. Ezeket a forrásokat átváltják euróra, amennyiben kifizetések teljesítésének fedezése érdekében szükségesek. Egyes esetekben ezeket a forrásokat közvetlenül az ugyanabban a devizában teljesítendő kifizetésekre használják fel.

A Bizottság kereskedelmi bankoknál vezet néhány, eurótól különböző uniós pénznemben, többek között USD-ben, GBP-ben vagy CHF-ben tartott számlát az ugyanezen pénznemekben történő kifizetések végrehajtásának céljából. Ezeket a számlákat szükség szerint töltik fel, ami csökkenti a devizakockázatot.

Amennyiben a különböző bevételek eurótól eltérő pénznemben érkeznek, azokat az ugyanabban a pénznemben vezetett bizottsági számlákra továbbítják, vagy átváltják euróra és euróban vezetett számlákra továbbítják.

Az eurótól eltérő pénznemben vezetett előlegszámlákat a pénznemben teljesítendő rövid távú helyi kifizetési igények becslésétől függően töltik fel, és a rájuk vonatkozó felső korlátoknak megfelelő szinten tartják.

Pénzbírságok

Minden pénzbírságot euróban szabnak ki, fizetnek ki vagy fedeznek ideiglenesen, ezáltal kiküszöbölve minden devizakockázatot, ha a BUFI-alapban tartják őket.

Költségvetési biztosítékok

A költségvetési biztosítékok felső határát jellemzően euróban kifejezett maximális összegben határozzák meg. Egyes alapul szolgáló műveletek azonban más pénznemben, például USD-ben vagy más helyi valutában is denominálhatók.

A Bizottság a költségvetési biztosítékok feltöltési szükségletének meghatározásakor figyelembe veszi az árfolyamkockázatot.

Közös tartalékalap

A közös tartalékalap EUR-ban és USD-ben működik. A devizakockázatot a közös tartalékalap az USD-befektetései portfóliójának piaci értékét fedező tőzsdén kívüli határidős devizaügyletek kötése révén kezeli, a maximális nem fedezett devizakitettség korlátját a referenciaértéken és az éves stratégiai allokáción belüli teljes portfólióérték 1 %-ában rögzítették, az érintett pénzügyi instrumentumokban meghatározottak szerint. További információkért lásd a **2.4.1.2.** megjegyzést.

A közös tartalékalap ezt a fedezeti stratégiát arra használja, hogy szükség szerint kiigazítsa vagy visszafordítsa a fedezett pozíciót. A közös tartalékalap azonban nem fedezi az eredeti pénznemben teljesített engedményezett hitelek devizakockázatát (lásd a **2.4.1.2.**megjegyzést), ami az EU-t árfolyamkockázatnak teszi ki. E hitelek esetében a hitelvisszafizetés ütemezéséhez kapcsolódó bizonytalanság miatt nem folyik devizaárfolyam-változás kompenzálására irányuló tevékenység.

6.4. **KAMATLÁBKOCKÁZAT**

Az alábbi táblázat azt mutatja be, hogy a kamatlábak 1 %-os változása (+/- 100 bázispont) hogyan befolyásolná az EU gazdasági eredményét a hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok és tőzsdén kereskedett alapok tekintetében.

(millió EUR)

	Növekedés (+) / csökkenés (–) bázispontokban	Gazdasági eredmény
2024: Az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	*+ 100*	*(1 172)*
	– 100	*1 246*
2023: Az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	*+ 100*	*(960)*
	– 100	*1 021*

A kötvényportfólió kamatlábváltozásokkal szembeni érzékenysége a lejáratával nő. A Bizottság által kezelt fő eszközportfóliók futamidejét az alábbiakban ismertetjük.

Az NGEU-ra és a pénzügyi támogatásra vonatkozó forrásbevonási és hitelezési tevékenységek

A forrásbevonási és hitelezési tevékenységeiből adódóan az Unió számottevő kamatozó eszközzel és kötelezettséggel rendelkezik. Kamatlábkockázat azonban nem merül fel az egységes finanszírozási megközelítés keretében történt hitelfelvételeken kívüli pénzügyi támogatási eszközök tekintetében, mert a hitelfelvételeket ellentételezik az azonos feltételekkel nyújtott hitelek (back-to-back műveletek).

Az egységes finanszírozási megközelítés esetében a kamatlábkockázatot a kockázatot csökkentő végrehajtási eljárások és mechanizmusok fedezik. Az egységes finanszírozási megközelítés mögött meghúzódó alapelv az, hogy a finanszírozási költségeket és a kapcsolódó költségeket átlátható, a legköltséghatékonyabb és legméltányosabb módon kell a hitelek kedvezményezettjeihez és az uniós költségvetéshez rendelni a napi kamatszámítások alapján. Az egységes finanszírozás a költségek teljes elosztásának elvén alapul, így a forrásbevonási eszközökből, készpénzállományból vagy más befektetési eszközökből származó kamatköltségeket teljes mértékben újra elosztják és kiszámlázzák a hitel kedvezményezettjei számára finanszírozási költségként vagy likviditáskezelési költségként.

A finanszírozási költségeket a hitelek kintlévő összege alapján osztják el a hitel kedvezményezettjei között. A hitelekhez vagy vissza nem térítendő támogatásokhoz nem rendelt kamatokat kiszámlázzák a hitel kedvezményezettjeinek és az uniós költségvetésnek, olyan likviditáskezelési költségek formájában, amelyek a készpénzegyenlegekre alkalmazott kamatlábak alakulásától függően pozitívak vagy negatívak lehetnek.

Az egységes finanszírozási megközelítés szerint a készpénzt egy uniós prudenciális és finanszírozási állományban tartják egyrészt egy meghatározott biztonsági puffer fenntartása, másrészt az egyenleg többletének elkerülése érdekében. A készpénzt az EKB-nál tartják, és 2022. április 4. óta az euro pénzpiac rövid lejáratú kamatlábának 20 bázisponttal csökkentett mértéke alkalmazandó minden fennálló készpénzegyenlegre. A készpénzállományból és más befektetési eszközökből, például pénzpiaci lekötött betétekből származó bevételek a likviditáskezelési költségek számlázásának részét képezik.

Pénztárkezelés

A Bizottság intézkedéseket vezetett be annak biztosítására, hogy a bankszámláin realizált kamat kövesse a piaci kamatlábakat, valamint ezek lehetséges ingadozását.

A sajátforrás-számlák a 609/2014/EU, Euratom tanácsi rendelet 9. cikkének (1) bekezdésével összhangban díj- és kamatmentességüknél fogva költségvédettek.

A tagállamok államkincstáránál nyitott sajátforrás-számlák nem kamatozók, kezelésük pedig díjmentes. A nemzeti központi bankoknál vezetett (sajátforrás- és egyéb) számlák esetében a díjazás az egyes intézmények által alkalmazott hivatalos kamatlábakon történhet.

A Bizottság készpénzkezelési eljárásait az aktuális piaci kamatfeltételekhez igazítja. 2023-ban a pozitív kamatlábak megkönnyítették a központiszámla-modell végrehajtását. A központi letéti számlákon biztonsági készpénzpuffer áll rendelkezésre, amely a sajátforrás-számlákból származó heti finanszírozáson alapul, és célja a költségvetés végrehajtásához kapcsolódó kifizetési igények fedezése, az egyenleg többletének elkerülése mellett.

A kereskedelmi és központi banki számlákon vezetett napi egyenlegeken naponta realizálnak kamatot változó piaci kamatlábak alapján, amelyekre szerződésben lefektetett (pozitív vagy negatív) kamatláb-különbözetet alkalmaznak.

Pénzbírságok

Az előzetesen beszedett pénzbírságokat hosszú lejáratú kötvények portfóliójába fektetik be, amelynek teljes átlagos futamideje 1,55 év.

Közös tartalékalap

A közös tartalékalap portfóliójának teljes átlagos futamideje 3,42 év.

Felszámolás alatt álló ESZAK

A felszámolás alatt álló ESZAK összegeit hosszú lejáratú kötvények portfóliójába fektetik be, amelynek teljes átlagos futamideje 3,31 év.

6.5. EGYÉB ÁRKOCKÁZAT

2024. december 31-én az EU különböző, többek között az alábbi befektetésekből eredő részvénypiaci kockázatnak van kitéve:

— nem jegyzett, tulajdonviszonyt megtestesítő befektetésekből (például kockázatitőke- és egyéb befektetési alapok),

— pénzpiaci alapok (például az EBB egységesített alapja),

— tőzsdén kereskedett alapok,

— összevont portfóliókba történő befektetések (lásd a **2.4.2.1.** megjegyzést).

Az EU ki van téve továbbá a nem jegyzett sajáttőke- és kvázisajáttőke-befektetéseket fedező, az eredménnyel szemben valós értéken értékelt származtatott eszközként kezelt garanciákból eredő egyéb részvénypiaci kockázatnak (lásd a **2.4.2.2.** megjegyzést).

A részvényárfolyam-kockázat annak a kockázata, hogy a részvényárfolyam szintjében és/vagy a garantált, tulajdonviszonyt megtestesítő befektetések értékében bekövetkezett változások hatására változik a tulajdonviszonyt megtestesítő befektetések valós értéke.

A fent említett eszközök 10 %-os értéknövekedésének vagy -csökkenésének hatása az eredményre a következő lenne:

(millió EUR)

	10 %	(10) %
Tulajdonviszonyt megtestesítő befektetések	*320*	*(320)*
PPA-k, ETF-ek és összevont portfóliókba történő befektetések	*598*	*(598)*
Sajáttőkére vonatkozó garanciák ([1])	*606*	*(606)*
Összesen 2024.12.31-én	**1 523**	**(1 523)**
Tulajdonviszonyt megtestesítő befektetések	*289*	*(289)*
PPA-k, ETF-ek és összevont portfóliókba történő befektetések	*481*	*(481)*
Sajáttőkére vonatkozó garanciák ([1])	*506*	*(506)*
Összesen 2023.12.31-én	**1 276**	**(1 276)**

([1]) *A saját tőkére vonatkozó garanciák kockázata a garancia által fedezett névleges összegen alapul.*

Az EU olyan nem jegyzett eszközökbe fektet be, illetve olyan nem jegyzett eszközökre nyújt garanciákat, amelyek értéke nyilvánosan nem érhető el. Ezeket az eszközöket jellemzően megbízott szervezetek hajtják végre, akik az ágazat szakértői, és rendszeresen értékelik és nyomon követik azok értékét.

6.6. HITELKOCKÁZAT

Maximális hitelkockázati kitettség

(millió EUR)

	2024.12.31.	2023.12.31.
Pénzügyi eszközök		
Hitelek	*283 580*	*246 877*
Pénzeszközök és pénzeszköz-egyenértékesek	*63 163*	*39 616*

(millió EUR)

	2024.12.31.	2023.12.31.
Visszterhes követelések ([1])	*3 240*	*4 032*
Az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök – hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	*34 465*	*29 703*
Az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök – származtatott eszközök	*1 110*	*1 091*
Nyújtott garanciák és hitelnyújtási elkötelezettségek		
FGC-k	*60 857*	*57 066*
Hitelnyújtási elkötelezettségek	*18 193*	*40*
Összesen	**464 607**	**378 426**

([1]) *Az aktív időbeli elhatárolások kivételével.*

Emellett az EU a PPA-kba, a vállalati kötvényeket tartalmazó, tőzsdén kereskedett alapokba és a hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok összevont portfólióiba történő befektetései révén közvetetten ki van téve a hitelkockázatnak (lásd a **2.4.2.1.** megjegyzést), amely hatással lehet azok áraira (lásd a **6.5.** megjegyzést).

Hitelek: hitelminőség

(millió EUR)

2024.12.31.					
	1. szakasz	2. szakasz	3. szakasz	POCI	Összesen
Hitelminősítés					
Kiváló és magas fokozatú	*35 593*	–	–	–	*35 593*
Felső középfokozatú	*87 005*	–	–	–	*87 005*
Alsó középfokozatú	*129 200*	–	–	–	*129 200*
Befektetésre nem ajánlott kategória (beleértve a nemteljesítést is)	*3 593*	*44 139*	*14*	*27*	*47 773*
Bruttó könyv szerinti érték	**255 391**	**44 139**	**14**	**27**	**299 571**
Mínusz elszámolt veszteség	*(31)*	*(15 969)*	*(14)*	*24*	*(15 991)*
Nettó könyv szerinti érték	**255 360**	**28 170**	**(1)**	**51**	**283 580**

(millió EUR)

2023.12.31.					
	1. szakasz	2. szakasz	3. szakasz	POCI	Összesen
Hitelminősítés					
Kiváló és magas fokozatú	*36 302*	–	–	–	*36 302*
Felső középfokozatú	*72 051*	–	–	–	*72 051*
Alsó középfokozatú	*113 652*	–	–	–	*113 652*
Befektetésre nem ajánlott kategória (beleértve a nemteljesítést is)	*2 130*	*31 762*	*25*	*38*	*33 955*
Bruttó könyv szerinti érték	**224 134**	**31 762**	**25**	**38**	**255 960**
Mínusz elszámolt veszteség	*(54)*	*(9 024)*	*(23)*	*18*	*(9 083)*
Nettó könyv szerinti érték	**224 081**	**22 738**	**2**	**56**	**246 877**

A fent említett kockázati kategóriák elvben a külső hitelminősítők minősítési kategóriáin alapul. Ezek a kategóriák a következőknek felelnek meg:

— Kiváló és magas fokozatú: Moody's P-1, Aaa – Aa3; S&P A-1+, A-1, AAA – AA -; Fitch F1+, F1, AAA – AA- és azzal egyenértékű

— Felső középfokozatú: Moody's P-2, A1 – A3; S&P A-2, A+ - A-; Fitch F2, A+ - A- és azzal egyenértékű

— Alsó középfokozatú: Moody's P-3, Baa1 – Baa3, S&P A-3, BBB+ - BBB-; Fitch F3, BBB+ - BBB- és azzal egyenértékű

— Befektetésre nem ajánlott: Moody's nem elsőrendű, Ba1 – C; S&P B, C, D, BB+ – D; Fitch B, C, D, BB+ – D és azzal egyenértékű

Az EU ezeket a minősítési kategóriákat a pénzügyi instrumentumok és a kereskedelmi bankok vonatkozásában referenciapontként alkalmazza. Az EU azonban egyedi esetekben saját elemzését követően esetlegesen akkor is tarthat összegeket egy adott kockázati kategóriában, ha egy hitelminősítő leminősíti az adott partnert.

A befektetésre nem ajánlott hitelek főként a pénzügyi nehézségekkel küzdő partnerországoknak nyújtott pénzügyi segítségnyújtási hitelek. A tagállamoknak nyújtott valamennyi hitel befektetési kategóriájú, és az 1. szakaszban van. A 2. szakasz hitelei főként Ukrajnának nyújtott MFA-, MFA+- és Euratom-hiteleket tartalmaznak. A POCI hitelek a külső hitelezési megbízatás programjaiból engedményezett hitelek.

Az NGEU-ra és a pénzügyi támogatásra vonatkozó forrásbevonási és hitelezési tevékenységek

Az adósok nemteljesítése esetén és a kapcsolódó esedékes adósságok törlesztése érdekében a Bizottság igénybe veheti a közös tartalékalapban tartott eszközöket az MFA (az MFA+ kivételével) és harmadik országoknak nyújtott Euratom-kölcsönök céljára.

A rendkívüli MFA-program keretében Ukrajnának nyújtott hiteleket (a 2022-ben folyósított összeg 6 milliárd EUR) először a közös tartalékalap komponenséből, majd további 3,7 milliárd EUR összegű tagállami garanciákból fedezik, amelyek az említett hitelek szempontjából hitelminőség-javításnak minősülnek, ezáltal 2024. december 31-én 337 millió EUR-ra csökkentik az említett hitelekkel kapcsolatban megjelenített értékvesztési tartalékot (az Ukrajnának nyújtott összes MFA- és MFA+-hitelt fedező 10,1 milliárd EUR összegű értékvesztési tartalékon belül).

A hitelkockázatnak való kitettséget a Bizottság az Euratom esetében állami garanciák megszerzésével kezelni, amelyek 2024. december 31-i állománya összesen 300 millió EUR (2023: 314 millió EUR).

A SURE keretében a tagállamoknak nyújtott hitelekhez a tagállamok által nyújtott önkéntes garanciák rendszere kapcsolódik, amely a kapcsolódó pénzügyi támogatás maximális összegének 25 %-át teszi ki.

A tagállamoknak nyújtott hitelek, az MFA+ és az Ukrajna-eszköz hitelezési veszteségei tekintetében a Bizottság a saját források felső határainak tiszteletben tartása mellett felhívhatja a tagállamokat („költségvetési mozgástér", lásd a **6.7.** megjegyzést).

Hitelek: Változás az értékvesztés miatti veszteségre képzett tartalékban

(millió EUR)

	1. szakasz	2. szakasz	3. szakasz	POCI	Összesen
Elszámolt veszteség 2024.1.1-jén	*54*	*9 024*	*23*	*(18)*	*9 083*
Átcsoportosítás az 1. szakaszba	*23*	*(23)*	–	–	–
Átcsoportosítás a 2. szakaszba	*(0)*	*0*	–	–	–
Átcsoportosítás a 3. szakaszba	–	–	–	–	–
Új hitelek	*14*	*5 694*	–	–	*5 708*
Kivezetések – visszafizetések	*(1)*	*(25)*	*(8)*	–	*(34)*
Kivezetések – leírások	–	–	–	*(12)*	*(12)*
Az elszámolt veszteség újraértékelése	*(59)*	*1 299*	*(1)*	*6*	*1 245*
Egyéb	*0*	*0*	*0*	–	*0*
Elszámolt veszteség 2024.12.31-én	**31**	**15 969**	**14**	**(24)**	**15 991**

A 2. szakasz szerinti hitelekre elszámolt további értékvesztés miatti veszteség főként az Ukrajnának az Ukrajna-eszköz keretében nyújtott új-hitelekből adódik (lásd a **2.4.1.1**. megjegyzést).

2024-ben az EU 763 millió EUR összegű kamattámogatást nyújtott Ukrajnának egyes rendkívüli MFA-hitelek és MFA +-hitelek kamatainak fedezésére. A módosítás előtti amortizált költség 17,3 milliárd EUR-t tett ki. A szerződéses feltételek e módosítása az eredménykimutatásban módosítási veszteségként került elszámolásra (lásd a **3.15.** megjegyzést). A kamattámogatás nem gyakorolt jelentős hatást a hitelkockázat-értékelésre, és a hitelek 2024. december 31-én továbbra is a 2. szakaszba sorolhatók.

A hitelekre vonatkozó uniós szakaszolási politikákról lásd az **1.5.5.** megjegyzést.

Hitelek: A várható hitelezési veszteség értékelése

Az EU valószínűség szerint súlyozott becslést alkalmaz a várható hitelezési veszteségek mérésére. Ez magában foglalja a szerződésből eredő cash flow-k és a várható cash flow-k közötti különbség becslését.

Az EU három hitelkockázati paramétert alkalmaz ehhez a becsléshez:

— nemteljesítési valószínűség (PD): Annak a valószínűségét jelző százalékos arány, hogy a partner a következő 12 hónapban vagy a kötelezettség hátralévő élettartamában nem teljesíti pénzügyi kötelezettségét.

— nemteljesítéskori veszteségráta (LGD): Ez egy olyan százalékos arány, amely mutatja a várható készpénzhiányt, figyelembe véve a megtérülő összegeket és a biztosítékokat.

— nemteljesítéskori kitettség (EAD): A nemteljesítés időpontjában fennálló kitettség (összeg).

Az állampapír-kitettségek LGD-jének becsléséhez az EU figyelembe veszi de facto elsőbbségi hitelezői státuszát.

A pénzügyi eszköz várható élettartamára vonatkozó becsült cash flow-kat az effektív kamatlábbal diszkontálják.

Az EU olyan észszerű és indokolt, előretekintő információkat vesz figyelembe, amelyek aránytalanul magas költségek és erőfeszítések nélkül állnak rendelkezésre, és szükség esetén kiigazítja a modellparamétereket.

Pénzeszközök és pénzeszköz-egyenértékesek: hitelminőség

(millió EUR)

	2024.12.31.	2023.12.31.
Hitelminősítés		
Kiváló és magas fokozatú	*57 251*	*35 687*
Felső középfokozatú	*4 161*	*3 114*
Alsó középfokozatú	*1 722*	*786*
Befektetésre nem ajánlott	*28*	*28*
Bruttó könyv szerinti érték	**63 163**	**39 616**
Mínusz elszámolt veszteség	–	–
Nettó könyv szerinti érték	**63 163**	**39 616**

Pénztárkezelés

A Bizottság pénztári forrásainak többségét a tagállamok által saját hozzájárulásuk (főként GNI, héa és tradicionális saját források) befizetésére nyitott számlákon vezetik. Ezeket a számlákat a tagállamok államkincstárai vagy nemzeti központi bankjai vezetik, amelyek a Bizottság számára a legalacsonyabb hitel- (vagy partner-) kockázatot jelentik.

A Bizottság pénztári forrásainak azon része tekintetében, amelyeket kereskedelmi bankoknál tartanak, e számlák feltöltése „just-in-time" rendszerben történik, és a pénztári készpénzkezelési rendszer automatikusan kezeli azt. A kereskedelmi számlákon a számlákon tartott napi teljes összeg folyamatosan alacsony szinten tartása érdekében minimális készpénzt tartanak (átlagosan kevesebb mint 100 millió EUR).

A kereskedelmi bankokat egyedi iránymutatások alkalmazásával választják ki, hogy tovább minimalizálják azokat a partnerkockázatokat, amelyeknek a Bizottság ki van téve. Ezek az iránymutatások a következőket foglalják magukban:

— kereskedelmi bankok kiválasztása ajánlati felhívások útján, legalább S &P A- vagy azzal egyenértékű hosszú távú hitelminősítéssel,

— a minősítések nyomon követése és az egyes pénzügyi intézményekkel szembeni maximális kitettség meghatározása, figyelembe véve a pénzügyi ágazatbeli szervezet hitelképességét és tőkeellátottságát,

— az EU-n kívüli küldöttségeken előlegszámlák vezetése az egyszerűsített közbeszerzési eljárás során kiválasztott helyi bankoknál, a helyi körülményektől függő minősítési követelmények mellett. A kockázatnak való kitettség korlátozása érdekében az előlegszámlák egyenlegeit a lehető legalacsonyabb szinten tartják, a számlákat rendszeresen feltöltik, az alkalmazott felső határokat pedig évente felülvizsgálják.

Készpénzállomány az egységes finanszírozási megközelítés keretében

Az egységes finanszírozási megközelítés szerint elegendő készpénzállomány áll rendelkezésre az összes soron következő folyósítási igény kielégítésére és egy meghatározott biztonsági puffer fenntartására, elkerülve ugyanakkor az egyenleg többletét. A készpénzt az EKB bankszámláján helyezik el, így a hitelkockázat nagyon alacsony.

Követelések: hitelminőség

(millió EUR)

	Nem esedékes	Lejárt 0–30 nap	Lejárt 31–90 nap	Lejárt 91 nap – 1 év	Lejárt > 1 év	Összesen
Bruttó könyv szerinti érték	1 508	15	33	27	207	*1 789*
Mínusz elszámolt veszteség	(5)	(2)	(3)	(13)	(115)	*(138)*
Könyv szerinti érték 2024.12.31-én	**1 502**	**13**	**30**	**14**	**92**	***1 652***
Bruttó könyv szerinti érték	1 819	23	10	40	304	*2 195*
Mínusz elszámolt veszteség	(2)	(2)	(4)	(12)	(140)	*(159)*
Könyv szerinti érték 2023.12.31-én	**1 817**	**21**	**6**	**28**	**164**	**2 036**

Az ebben a táblázatban szereplő összegek nem tartalmazzák az aktív időbeli elhatárolásokat és a pénzügyigarancia-szerződések eredménnyel szemben valós értéken értékelt követelésoldalát (lásd a 2.6.2. megjegyzést), mivel ezek nem tartoznak az értékvesztési követelmények hatálya alá.

Az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök – hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok: Hitelminőség

Közös tartalékalap

A közös tartalékalap portfóliójának súlyozott átlagos hitelminősítése A- (S&P vagy azzal egyenértékű).

Előzetesen beszedett pénzbírságok: BUFI portfólió

A portfólió súlyozott átlagos hitelminősítése A (S&P vagy azzal egyenértékű).

Kapott pénzügyi garanciák

A pénzügyi garanciák elfogadására alkalmazott kockázatkezelési politika magas hitelminőséget biztosít a Bizottság számára. Ez a politika a következőket foglalja magában:

— egy adott pénzügyi ágazatbeli szervezettel szembeni maximális hitelezési kitettség meghatározása, amely a szervezet hitelminősítésén, valamint a szervezetnek az IFRS-ek szerinti pénzügyi kimutatásaiban elszámolt tőkeszintjén alapul,

— annak rendszeres felülvizsgálata, hogy a fennálló garanciák megfelelnek-e a szakpolitikai követelményeknek.

Felszámolás alatt álló ESZAK

A portfólió súlyozott átlagos hitelminősítése A– (S&P vagy azzal egyenértékű).

Az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök – származtatott eszközök: Hitelminőség

Az EU származtatott eszközei főként a tőkeportfóliókra vonatkozó biztosítékokhoz kapcsolódnak. A hitelkockázat a partnerkockázatra korlátozódik. A tőkére vonatkozó garanciát az AAA minősítésű EBB csoporttal teljesítik, csökkentve a hitelkockázatot.

A 2024. december 31-én valamennyi fennálló határidős devizaügyletben az egyetlen partner a Banque de France. Ennek következtében nincs szükség hitelminőség-javításra, például fedezetekre vagy garanciákra.

Pénzügyigarancia-szerződések: hitelminőség

(millió EUR)

	2024.12.31.			2023.12.31.		
	1. szakasz	2. szakasz	Összesen	1. szakasz	2. szakasz	Összesen
Hosszú távú hitelminősítés						
Kiváló és magas fokozatú	*1*	–	***1***	*2*	–	***2***
Felső középfokozatú	*5*	–	***5***	*5*	*0*	***5.***
Alsó középfokozatú	*137*	–	***137***	*29*	–	***29***
Befektetésre nem ajánlott	*34 912*	*25 746*	***60 658***	*30 310*	*26 697*	***57 007***
Kollektív alapon kezelt/nem minősített	*10*	*47*	***56***	*13*	*10*	***23***
Összesen	**35 064**	**25 793**	**60 857**	**30 360**	**26 707**	**57 066**

Pénzügyigarancia-szerződések: Változás az elszámolt veszteségben

(millió EUR)

	1. szakasz	2. szakasz	Összesen
Elszámolt veszteség 2024.1.1-jén	*1 430*	*2 397*	*3 826*
Átcsoportosítás az 2. szakaszba ([1])	*(54)*	*54*	–
Átcsoportosítás az 1. szakaszba ([1])	*8*	*(8)*	–
Növekedés	*292*	*34*	*326*
A garanciák felszabadítása	*(26)*	*(4)*	*(30)*
Újraértékelés	*280*	*(398)*	*(117)*
Elszámolt veszteség 2024.12.31-én	***1 930***	***2 075***	***4 005***
Pénzügyigarancia-kötelezettség könyv szerinti értéke 2024.12.31-én	**4 109**	**2 271**	**6 379**

([1]) *Az 1./2. szakaszból az 1./2. szakaszba történő átcsoportosításokat a nyitóegyenleg értékvesztési tartalékánál kell értékelni, míg a szakasz változásából eredő összegváltozások (azaz a 12 havi vagy a teljes élettartam alatt várható hitelezési veszteség) az újraértékelés részét képezik.*

Az 1. szakaszban nyújtott garanciák elszámolt veszteségének 2024-es növekedése főként az InvestEU és az NDICI garanciái keretében aláírt új műveleteknek tudható be (lásd a **4.1.1.** megjegyzést).

A 2. szakaszban lévő garanciákra vonatkozóan 2024. december 31-én kinnlévő 2,1 milliárd EUR várható hitelezési veszteségből 1,7 milliárd EUR a külső hitelezési megbízatáshoz kapcsolódó garanciákhoz kötődik (lásd a **4.1.1.** megjegyzést). Ez magában foglalja az EBB ukrajnai kitettségével (3,7 milliárd EUR összegű fennálló EBB-hitelállomány az ukrajnai partnerekkel szemben) összefüggő, az EU által garantált, 0,9 milliárd EUR összegű, élettartam alatt várható hitelezési veszteséget. A 2. szakaszban lévő garanciákra vonatkozó hitelezési veszteség csökkenése főként a külső hitelezési megbízatással garantált portfólióra vonatkozó várható hitelezési veszteségnek az amortizáció miatti újraértékeléséhez, valamint a becslések változásához kapcsolódik.

A pénzügyigarancia-szerződésekre vonatkozó uniós szakaszolási politikákról lásd az **1.5.12.** megjegyzést.

Költségvetési biztosítékok

Az EU főként az általa garantált műveletek révén van hitelkockázatnak kitéve. Ha az alapul szolgáló műveletek hitelminősége romlik, a nemteljesítési események valószínűbbé válnak, és az uniós garanciák lehívása is növekedhet.

E kockázat nyomon követése és kezelése érdekében a Bizottság a potenciális veszteségeket értékelő hitelkockázati modellre támaszkodik. A modell a végrehajtó partnerek által szolgáltatott adatokat használja fel és azokat szakértői véleménnyel kombinálja, hogy olyan kockázatértékelést lehessen levezetni, amely összhangban van az ügylettel és a vonatkozó gazdasági körülményekkel.

6.7. LIKVIDITÁSI KOCKÁZAT

A nem származtatott pénzügyi kötelezettségek lejáratának elemzése a szerződés szerint hátralévő lejárati idő alapján

(millió EUR)

	Nem diszkontált szerződéses cash flow-k				Könyv szerinti érték
	1 éven belül	1–5 év	5 éven túl	Összesen	
Hitelfelvételek	*(61 589)*	*(201 152)*	*(468 669)*	*(731 410)*	*(594 028)*
Szállítói kötelezettségek	*(55 414)*	–	–	*(55 414)*	*(55 414)*
Egyéb	*(168)*	*(560)*	*(850)*	*(1 578)*	*(1 398)*
Összesen 2024.12.31-én	**(117 171)**	**(201 711)**	**(469 519)**	**(788 401)**	**(650 839)**
Hitelfelvételek	*(24 526)*	*(147 211)*	*(367 296)*	*(539 033)*	*(450 561)*
Szállítói kötelezettségek	*(50 516)*	–	–	*(50 516)*	*(50 516)*
Egyéb	*(195)*	*(661)*	*(867)*	*(1 723)*	*(1 496)*
Összesen 2023.12.31-én	**(75 237)**	**(147 872)**	**(368 164)**	**(591 272)**	**(502 572)**

A származtatott pénzügyi kötelezettségek lejáratának elemzése a szerződés szerint hátralévő lejárati idő alapján

(millió EUR)

	Nem diszkontált szerződéses cash flow-k				Könyv szerinti érték
	1 éven belül	1–5 év	5 éven túl	Összesen	
Származtatott pénzügyi eszköz fizetési oldal	*(1 779)*	*(7)*	*(4)*	*(1 790)*	
Származtatott pénzügyi eszköz bevételi oldal	*1 691*	–	–	*1 691*	
Nettó cash flow-k 2024.12.31-én	**(88)**	**(7)**	**(4)**	**(99)**	**(98)**
Származtatott pénzügyi eszköz fizetési oldal	*(1 203)*	*(6)*	–	*(1 209)*	
Származtatott pénzügyi eszköz bevételi oldal	*1 186*	–	–	*1 186*	
Nettó cash flow-k 2023.12.31-én	**(17)**	**(6)**	–	**(23)**	**(21)**

A kibocsátott pénzügyigarancia-szerződések lejáratának elemzése a garancia lehívásának lehetséges legkorábbi időszaka alapján

(millió EUR)

	A garancia maximális összege				Könyv szerinti érték
	1 éven belül	1–5 év	5 éven túl	Összesen	
FGC-k 2024.12.31-én	*(64 115)*	*(2 211)*	*(10 271)*	*(76 597)*	*(6 379)*
FGC-k 2023.12.31-én	*(65 661)*	*(2 995)*	*(7 043)*	*(75 699)*	*(6 268)*

A le nem hívott hitelnyújtási elkötelezettség lejáratának elemzése

(millió EUR)

	A le nem hívott hitelnyújtási elkötelezettség maximális összege				Könyv szerinti érték
	1 éven belül	1–5 év	5 éven túl	Összesen	
Le nem hívott hitelnyújtási elkötelezettségek 2024.12.31-én	*18 152*	*41*	*–*	*18 193*	*7 082*
Le nem hívott hitelnyújtási elkötelezettségek 2023.12.31-én	*20*	*20*	*–*	*40*	*1*

Az NGEU-ra és a pénzügyi támogatásra vonatkozó forrásbevonási tevékenységek

A pénzügyi támogatás és az NGEU céljából felvett hitelek visszafizetésének első eszköze az EU számára a kapcsolódó pénzügyi támogatás és az NGEU-hitel visszafizetésének időben történő beszedése. Vannak azonban további biztosítékok, amelyek a hitelfelvevők nemteljesítése vagy késedelmes fizetése esetére.

A Bizottság költségvetési fedezet néven rövid távú ideiglenes intézkedést hozott létre, amely likviditást biztosít a back-to-back pénzügyi támogatási programokból eredő kötelezettségek kifizetésének fedezésére.

A harmadik országoknak nyújtott MFA- és Euratom-hitelek esetében a közös tartalékalap komponense, a külső fellépésekre vonatkozó garanciaalap biztosít likviditási tartalékot. Ezt a tartalékot a kapcsolódó hitelfelvételek visszafizetésére használják, de csak azt követően, hogy harmadik személy kezeseket vettek igénybe az Euratom tekintetében (lásd a **6.6.** megjegyzést).

Ha a tartalékban rendelkezésre álló eszközök elégtelennek bizonyulnak a tényleges veszteségek fedezésére, a Bizottság kiegészítő források biztosítására irányuló intézkedéseket vezet be, például a Bizottság pénztári likviditásának ideiglenes felhasználását, ideiglenes átcsoportosításokat vagy további kiadásokat az uniós költségvetésből.

A rendkívüli MFA-program keretében Ukrajnának nyújtott hiteleket a közös tartalékalap komponenséből, valamint további tagállami garanciákból fedezik (lásd a **2.4.1.1.** megjegyzést).

Az egységes finanszírozási megközelítés keretében folyósított kölcsönök és kibocsátott hitelfelvételek esetében a Bizottság aktív készpénzkezelést és rövid távú hitelfelvételt is alkalmazhat az uniós adósságok törlesztése érdekében. A likviditási kockázatnak e megközelítés szerinti kezeléséhez likviditáskezelési eljárások és célzott eszközök bevezetésére van szükség a likviditás napi szintű nyomon követéséhez és kezeléséhez.

A Bizottság a saját források felső határának erejéig lehívhat forrásokat a tagállamoktól az uniós adósságok törlesztése érdekében. A saját forrásokról szóló határozat az éves kifizetési előirányzatok fedezetére szolgáló saját források felső határát a tagállamok bruttó nemzeti jövedelmének (GNI) 1,40 %-ában, valamint kizárólag az NGEU esetében további 0,6 százalékpontos ideiglenes emelésben állapítja meg. A 2024. évi költségvetés összesen az uniós GNI 0,79 %-át kitevő saját forrást tartalmazott a kiadások finanszírozására. Ez azt jelenti, hogy 2024. december 31-én 1,21 %-os volt a kötelezettségei fedezésére rendelkezésre álló mozgástér.

Végül, a SURE keretében a tagállamoknak nyújtott hitelekhez a tagállamok által nyújtott önkéntes garanciák rendszere kapcsolódik, amely a kapcsolódó pénzügyi támogatás maximális összegének 25 %-át teszi ki. E garanciák lehívása előtt a Bizottságnak meg kell vizsgálnia a saját források felső határán belül a kifizetési előirányzatokra rendelkezésre álló mozgástér igénybevételének lehetőségét.

A 2024. december 31-én le nem hívott hitelnyújtási elkötelezettségek főként az ULCM keretében nyújtott 18,1 milliárd EUR összegű MFA-hitelhez kapcsolódnak (lásd a **2.4.1.1.** megjegyzést). Ezt a hitelt 2025-ben folyósítják és forrásbevonásból finanszírozzák.

Pénztárkezelés

Az EU költségvetési alapelvei biztosítják, hogy egy adott év folyamán elegendő általános készpénzforrás áll rendelkezésre valamennyi kifizetés teljesítésére.

A teljes tagállami hozzájárulások az egyéb bevételekkel együtt megegyeznek a pénzügyi év kifizetési előirányzatainak összegével. A tagállami hozzájárulásokat azonban tizenkét részletben szedik be havonta az év folyamán és azok az elfogadott költségvetésen alapulnak, míg a kifizetések a működési igényektől függnek.

Az adott (N) hónapban jóváhagyott költségvetés-módosításokhoz kapcsolódó tagállami hozzájárulások csak az N+ 1. vagy az N+ 2. hónap első munkanapján válnak elérhetővé, míg a kapcsolódó kifizetési előirányzatok azonnal rendelkezésre állnak.

Annak biztosítása érdekében, hogy a rendelkezésre álló pénztári források mindig elegendők legyenek az adott hónapban teljesítendő kifizetések fedezésére, rendszeres készpénz-előrejelzési eljárások vannak érvényben. Szükség esetén – a 609/2014/EU, Euratom tanácsi rendeletben előírt bizonyos határokon belül és feltételek mellett – saját források vagy kiegészítő finanszírozás hívhatók le előre a tagállamoktól.

Ezen eljárások mellett az automatizált készpénzkezelési eszközök biztosítják, hogy a Bizottság minden egyes bankszámláján elegendő likviditás álljon rendelkezésre a Bizottság napi pénztárkezelési műveleteinek részeként.

Pénzbírságok

A BUFI-alap kezelésének célja a rövid távú kötelezettségvállalások teljesítéséhez szükséges megfelelő szintű likviditás és mobilizálás biztosítása. A portfólió nagy részét olyan magas likviditású értékpapírok teszik ki, amelyeket pénzeszköz-kiáramlások teljesítése érdekében könnyen értékesíteni lehet. A pénzeszközök, a pénzeszköz-egyenértékesek és az 1 éven belül lejáró értékpapírok aránya körülbelül 61 %.

Költségvetési biztosítékok

A pénzügyi garanciák lejáratának EU általi elemzéséhez prudens megközelítése alkalmaznak, amely szerint a garancia maximális összegét arra a legkorábbi időszakra kell allokálni, amikor a garancia lehívható. Ugyanakkor csekély annak valószínűsége, hogy az EU-tól az első időszakban minden garancia teljes összegét lehívják, és a várható veszteség gyakran alacsonyabb a garancia felső határánál. Ezért a likviditási kockázatot a garanciakötelezettségek könyv szerinti értékével összefüggésben kell figyelembe venni.

A kockázatkezelési keret egyik fő célkitűzése annak biztosítása, hogy az uniós költségvetés a költségvetés rendes végrehajtásának megzavarása nélkül teljesíteni tudja kötelezettségeit. Ez magában foglalja a költségvetési biztosítékokhoz kapcsolódó likviditási kockázat csökkentését, amely annak a kockázata, hogy nem áll rendelkezésre elegendő forrás a fizetési kötelezettségek időben történő teljesítéséhez.

E kockázat kezelése érdekében minden költségvetési biztosítékot a közös tartalékalapba befizetett elegendő feltöltéssel fedeznek a garancialehívások időben történő kifizetésének biztosítása érdekében. Az EU rendszeresen nyomon követi az egyes költségvetésibiztosíték-programok feltöltési rátájának megfelelőségét, és minden évben jelentést készít arról, hogy ezek az összegek meghatározott bizonyossággal elegendőek-e a kockázat fedezésére a következő öt évben.

Emellett az EU további védintézkedési eljárásokat vezetett be, beleértve a közös tartalékalap komponensei közötti ideiglenes átcsoportosításokat és a központi pénztári likviditás felhasználását, annak biztosítása érdekében, hogy szükség esetén elegendő likviditás álljon rendelkezésre.

Közös tartalékalap

A közös tartalékalap kezelésének célja, hogy az eszközei kellően likvidek és mobilizálhatók legyenek a rövid távú kötelezettségvállalások teljesítéséhez. A portfóliót olyan likvid eszközök teszik ki, amelyeket szükség esetén a pénzeszköz-kiáramlások teljesítése érdekében könnyen értékesíteni lehet. A portfólió mintegy 12 %-a pénzeszközökből, pénzeszköz-egyenértékesekből és egy éven belül lejáró értékpapírokból áll.

A származtatott ügyletek elszámolása bruttó, és az elszámolás alapja a szerződéses lejáratuk. Szükség esetén a kötelezettségeket USD-ben denominált eszközök értékesítésén vagy csereügyleten keresztül teljesítik, amely az árfolyam-különbözetek miatt pénzeszköz-kiáramlást eredményezhet.

7. KAPCSOLT FELEKRE VONATKOZÓ KÖZZÉTÉTELEK

7.1. KAPCSOLT FELEK

Az EU kapcsolt felei a konszolidálásba bevont uniós gazdálkodó egységek, társult vállalkozások és ezen egységek felsővezetése. Az ezen egységek közötti ügyletekre az Unió szokásos működésének részeként került sor, és így az uniós számviteli szabályoknak megfelelően ezen ügyletek vonatkozásában nincs szükség egyedi közzétételi követelményekre.

7.2. A FELSŐVEZETÉS FŐ JOGOSULTSÁGAI

Az EU kulcspozíciókban lévő vezetőit érintő, kapcsolt felekre vonatkozó műveletekkel kapcsolatos adatok bemutatása céljából e személyeket öt csoportba sorolták:

1. kategória: az Európai Tanács elnöke, a Bizottság elnöke és az Európai Unió Bíróságának elnöke

2. kategória: a Bizottság alelnöke és az EU külügyi és biztonságpolitikai főképviselője, valamint a Bizottság többi alelnöke

3. kategória: a Tanács főtitkára, a Bizottság tagjai, az Európai Unió Bíróságának bírái és főtanácsnokai, a Törvényszék elnöke és tagjai, az ombudsman és az európai adatvédelmi biztos

4. kategória: a Számvevőszék elnöke és tagjai

5. kategória: az intézmények és ügynökségek legmagasabb rangú köztisztviselői

Jogosultságaik összefoglalására az alábbiakban kerül sor. További információk találhatók az Europa honlapon közzétett személyzeti szabályzatban, amely az Unió valamennyi tisztviselőjének jogait és kötelezettségeit tartalmazó hivatalos dokumentum. A felsővezetés semmilyen kedvezményes hitelben nem részesült az Uniótól.

A FELSŐVEZETÉS FŐ PÉNZÜGYI JOGOSULTSÁGAI

(EUR)

Jogosultság (alkalmazottanként)	1. kategória	2. kategória	3. kategória	4. kategória	5. kategória
Alapilletmény (havi)	*34 419,66*	*31 177,23–>32 424,31*	*24 941,78–28 059,50*	*26 937,12–28 683,05*	*15 859,33–24 941,78*
Lakhatási támogatás/Külföldi munkavégzési támogatás	*15 %*	*15 %*	*15 %*	*15 %*	*0–4 %–16 %*
Családi támogatások:					
Háztartási támogatás (a fizetés %-ában)	*2 % + 231,51*	*2 % + 231,51*	*2 % + 231,51*	*2 % + 231,51*	*2 % + 231,51*
Eltartott gyermek	*505,87*	*505,87*	*505,87*	*505,87*	*505,87*
Iskola előtti	*123,59*	*123,59*	*123,59*	*123,59*	*123,59*
Iskoláztatási, vagy	*343,24*	*343,24*	*343,24*	*343,24*	*343,24*
A munkavégzés helyén kívüli képzés	*686,48*	*686,48*	*686,48*	*686,48*	*686,48*
Az elnöklő bírák támogatása	*tárgytalan*	*tárgytalan*	*799,35*	*tárgytalan*	*tárgytalan*
Reprezentációs költségtérítés	*1 865,24*	*1 198,77*	*799,35*	*tárgytalan*	*tárgytalan*

(EUR)

Jogosultság (alkalmazottanként)	1. kategória	2. kategória	3. kategória	4. kategória	5. kategória
Éves utazási költségek	*tárgytalan*	*tárgytalan*	*tárgytalan*	*tárgytalan*	*visszatérített*
Tagállamba átutalható:					
Iskoláztatási támogatás ([1])	*Igen*	*Igen*	*Igen*	*Igen*	*Igen*
A fizetés %-ában ([1])	*5 %*	*5 %*	*5 %*	*5 %*	*5 %*
A kk nélküli fizetés %-ában	*legfeljebb 25 %*	*legfeljebb 25 %*	*legfeljebb 25 %*	*legfeljebb 25 %*	*legfeljebb 25 %*
Reprezentációs költségek	*visszatérített*	*visszatérített*	*visszatérített*	*tárgytalan*	*tárgytalan*
Szolgálati jogviszony megkezdése:					
Beilleszkedési kiadások	*68 839,32*	*62 354,46–64 848,62*	*49 883,56–56 119,00*	*53 874,24–57 366,10*	*visszatérített*
Családtagok utazási költségei	*visszatérített*	*visszatérített*	*visszatérített*	*visszatérített*	*visszatérített*
Költözésből adódó kiadások	*visszatérített*	*visszatérített*	*visszatérített*	*visszatérített*	*visszatérített*
Szolgálati jogviszony megszűnése:					
Újraletelepedési kiadások	*34 419,66*	*31 177,23–32 424,31*	*24 941,78–28 059,50*	*26 937,12–28 683,05*	*visszatérített*
Családtagok utazási költségei	*visszatérített*	*visszatérített*	*visszatérített*	*visszatérített*	*visszatérített*
Költözésből adódó kiadások	*visszatérített*	*visszatérített*	*visszatérített*	*visszatérített*	*visszatérített*
Átmenet (a fizetés %-ában) ([2])	*40 %– 65 %*	*40 %– 65 %*	*40 %– 65 %*	*40 %– 65 %*	*tárgytalan*
Betegségbiztosítás	*fedezett*	*fedezett*	*fedezett*	*fedezett*	*fedezett*
Nyugdíj (a fizetés %-ában, adózás előtt)	*Legfeljebb 70 %*	*Legfeljebb 70 %*	*Legfeljebb 70 %*	*Legfeljebb 70 %*	*Legfeljebb 70 %*
Levonások:					
Közösségi adó	*8 %– 45 %*	*8 %– 45 %*	*8 %– 45 %*	*8 %– 45 %*	*8 %– 45 %*
Betegségbiztosítás (a fizetés %-ában)	*1,7 %*	*1,7 %*	*1,7 %*	*1,7 %*	*1,7 %*
Speciális levonás a fizetés után	*7 %*	*7 %*	*7 %*	*7 %*	*6–7 %*
Nyugdíjjárulék	*tárgytalan*	*tárgytalan*	*tárgytalan*	*tárgytalan*	*12,10 %*
Személyek száma év végén	***3***	***8***	***93***	***27***	***112***

([1]) *Korrekciós koefficiens (kk) alkalmazásával.*
([2]) *A távozást követő első három évre fizetik.*

8. **A MÉRLEGFORDULÓNAP UTÁNI ESEMÉNYEK**

A beszámoló aláírásának dátumáig nem jutott a Bizottság számvitelért felelős tisztviselőjének tudomására olyan lényeges esemény, amelyet e szakaszban kellene bemutatni, és jelentés sem érkezett ilyenről. A beszámoló és az ahhoz kapcsolódó megjegyzések a rendelkezésre álló legfrissebb adatok alapján készültek, és a bemutatott információk ezt tükrözik.

9. **A KONSZOLIDÁLÁS ALKALMAZÁSI KÖRE**

A. **ELLENŐRZÖTT INTÉZMÉNYEK (54)**

1. **Intézmények és tanácsadó szervek (11)**

Az Európai Unió Tanácsa	*Európai adatvédelmi biztos*
Az Európai Unió Bírósága	*Európai Gazdasági és Szociális Bizottság*
Európai Bizottság	*Európai Külügyi Szolgálat*
Régiók Európai Bizottsága	*Európai ombudsman*
Európai Tanács	*Európai Parlament*
Európai Számvevőszék	

2. **Uniós ügynökségek ÉS más szervek (41)**

2.1. ***Végrehajtó ügynökségek (6)***

Európai Éghajlat-politikai, Környezetvédelmi és Infrastrukturális Végrehajtó Ügynökség (CINEA)	*Európai Innovációs Tanács és Kkv-ügyi Végrehajtó Ügynökség (EISMEA)*
Európai Oktatási és Kulturális Végrehajtó Ügynökség (EACEA)	*Az Európai Kutatási Tanács Végrehajtó Ügynöksége (ERCEA)*
Európai Egészségügyi és Digitális Végrehajtó Ügynökség (HADEA)	*Európai Kutatási Végrehajtó Ügynökség (REA)*

2.2. ***Decentralizált ügynökségek és egyéb szervek (35)***

Az Európai Elektronikus Hírközlési Szabályozók Testületének Működését Segítő Ügynökség (BEREC Hivatal)	*Európai Ügyészség (EPPO)*
Közösségi Növényfajta-hivatal (CPVO)	*Európai Értékpapírpiaci Hatóság (ESMA)*
Európai Munkahelyi Biztonsági és Egészségvédelmi Ügynökség (EU-OSHA)	*Európai Képzési Alapítvány (ETF)*
Európai Bankhatóság (EBH)	*Az Európai Unió Menekültügyi Ügynöksége (EUAA)*
Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség (Frontex)	*Az Európai Unió Büntető Igazságügyi Együttműködési Ügynöksége (Eurojust)*
Európai Betegségmegelőzési és Járványvédelmi Központ (ECDC)	*Európai Uniós Kiberbiztonsági Ügynökség (ENISA)*
Európai Szakképzésfejlesztési Központ (Cedefop)	*Az Európai Unió Alapjogi Ügynöksége (FRA)*
Európai Vegyianyag-ügynökség (ECHA)	*A Bűnüldözési Együttműködés Európai Uniós Ügynöksége (Europol)*
Európai Környezetvédelmi Ügynökség (EEA)	*Az Európai Unió Bűnüldözési Képzési Ügynöksége (CEPOL)*
Európai Halászati Ellenőrző Hivatal (EFCA)	*Az Európai Unió Vasúti Ügynöksége (ERA)*
Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság (EFSA)	*Energiaszabályozók Európai Uniós Együttműködési Ügynöksége (ACER)*

Európai Alapítvány az Élet- és Munkakörülmények Javításáért (Eurofound)	*A szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség nagyméretű IT-rendszereinek üzemeltetési igazgatását végző európai uniós ügynökség (eu-LISA)*
Nemek Közötti Egyenlőség Európai Intézete (EIGE)	*Az Európai Unió Űrprogramügynöksége (EUSPA)*
Európai Biztosítás- és Foglalkoztatóinyugdíj-hatóság (EIOPA)	*Az Európai Unió Repülésbiztonsági Ügynöksége (EASA)*
Fúziósenergia-fejlesztési és ITER Európai Közös Vállalkozás (Fusion for Energy)	*Az Európai Unió Kábítószer-ügynöksége (EUDA)*
Európai Munkaügyi Hatóság (ELA)	*Az Európai Unió Szellemi Tulajdoni Hivatala (EUIPO)*
Európai Tengerészeti Biztonsági Ügynökség (EMSA)	*Az Európai Unió Szerveinek Fordítóközpontja (CdT)*
Európai Gyógyszerügynökség (EMA)	

3. **Egyéb ellenőrzött gazdálkodó egységek (2)**

A felszámolás alatt álló Európai Szén- és Acélközösség	*Európai Innovációs és Technológiai Intézet (EIT)*

B. **TÁRSULT VÁLLALKOZÁSOK (1)**

Európai Beruházási Alap (EBA)	

KISEBB GAZDÁLKODÓ EGYSÉGEK

Az alábbiakban felsorolt gazdálkodó egységeket csekély jelentőségük miatt nem vonták be az EU 2024. évi összevont pénzügyi beszámolójába a tőkemódszer alkalmazásával:

KISEBB GAZDÁKODÓ EGYSÉGEK (11)

Csipekkel Foglalkozó Közös Vállalkozás (Chip JU)

Körforgásos és Bioalapú Európai Gazdaság Közös Vállalkozás (CBE JU)

Tiszta Légi Közlekedés Közös Vállalkozás (CAJU)

Tiszta Hidrogén Közös Vállalkozás (Clean H2 JU)

Európai Vasút Közös Vállalkozás (EU-RAIL JU)

Európai Kiberbiztonsági Ipari, Technológiai és Kutatási Kompetenciaközpont (ECCC)

Európai Nagy Teljesítményű Számítástechnika Közös Vállalkozás (EuroHPC közös vállalkozás)

Globális Egészségügyi EDCTP3 Közös Vállalkozás (GHED közös vállalkozás)

Innovatív Egészségügy Közös Vállalkozás (IHI JU)

3. „Egységes Európai Égbolt" Légiforgalmi Szolgáltatási Kutatás Közös Vállalkozás (SESAR 3 JU)

Intelligens Hálózatok és Szolgáltatások Közös Vállalkozás (SNS közös vállalkozás)

E gazdálkodó egységek éves beszámolója nyilvánosan hozzáférhető az egyes gazdálkodó egységek honlapján.

A KÖLTSÉGVETÉS VÉGREHAJTÁSÁRÓL SZÓLÓ JELENTÉSEK ÉS MAGYARÁZÓ MEGJEGYZÉSEK [48]

TARTALOMJEGYZÉK

Oldal

1. AZ UNIÓ KÖLTSÉGVETÉSI EREDMÉNYE 137
2. A KÖLTSÉGVETÉSI TERVSZÁMOK ÉS A TÉNYLEGES ÖSSZEGEK ÖSSZEHASONLÍTÓ KIMUTATÁSAI 138
3. MEGJEGYZÉSEK A KÖLTSÉGVETÉS VÉGREHAJTÁSÁRÓL SZÓLÓ JELENTÉSEKHEZ 140
   - 3.1. AZ UNIÓS KÖLTSÉGVETÉSI KERET 140
   - 3.2. A 2021–2027-ES IDŐSZAKRA VONATKOZÓ TÖBBÉVES PÉNZÜGYI KERET 141
   - 3.3. A TÖBBÉVES PÉNZÜGYI KERET FEJEZETEINEK RÉSZLETEI (PROGRAMOK) 143
   - 3.4. NextGenerationEU 144
   - 3.5. ÉVES KÖLTSÉGVETÉS 144
   - 3.6. BEVÉTELEK 145
   - 3.7. A KÖLTSÉGVETÉSI EREDMÉNY KISZÁMÍTÁSA 147
   - 3.8. A KÖLTSÉGVETÉSI EREDMÉNY ÖSSZEEGYEZTETÉSE A GAZDASÁGI EREDMÉNNYEL 148
4. A 2024. ÉVI UNIÓS KÖLTSÉGVETÉS VÉGREHAJTÁSA 149
5. AZ UNIÓS KÖLTSÉGVETÉSI BEVÉTELEK VÉGREHAJTÁSA 150
   - 5.1. ÁTTEKINTÉS AZ UNIÓS KÖLTSÉGVETÉSI BEVÉTELEK VÉGREHAJTÁSÁRÓL 150
6. AZ UNIÓS KÖLTSÉGVETÉSI KIADÁSOK VÉGREHAJTÁSA 151
   - 6.1. TÖBBÉVES PÉNZÜGYI KERET: A KÖTELEZETTSÉGVÁLLALÁSI ÉS A KIFIZETÉSI ELŐIRÁNYZATOK ÖSSZETÉTELE ÉS VÁLTOZÁSA 151
   - 6.2. TÖBBÉVES PÉNZÜGYI KERET: A KÖTELEZETTSÉGVÁLLALÁSI ELŐIRÁNYZATOK VÉGREHAJTÁSA 152
   - 6.3. TÖBBÉVES PÉNZÜGYI KERET: A KIFIZETÉSI ELŐIRÁNYZATOK VÉGREHAJTÁSA 154
   - 6.4. TÖBBÉVES PÉNZÜGYI KERET: A FENNÁLLÓ KÖTELEZETTSÉGVÁLLALÁSOK VÁLTOZÁSAI 155
   - 6.5. TÖBBÉVES PÉNZÜGYI KERET: A FENNÁLLÓ KÖTELEZETTSÉGVÁLLALÁSOK KELETKEZÉSI ÉV SZERINTI BONTÁSBAN 156
   - 6.6. TÖBBÉVES PÉNZÜGYI KERET: FENNÁLLÓ KÖTELEZETTSÉGVÁLLALÁSOK AZ ELŐIRÁNYZATOK TÍPUSA SZERINT 157
   - 6.7. RÉSZLETES TÖBBÉVES PÉNZÜGYI KERET: A KÖTELEZETTSÉGVÁLLALÁSI ÉS A KIFIZETÉSI ELŐIRÁNYZATOK ÖSSZETÉTELE ÉS VÁLTOZÁSA 158
   - 6.8. RÉSZLETES TÖBBÉVES PÉNZÜGYI KERET: A KÖTELEZETTSÉGVÁLLALÁSI ELŐIRÁNYZATOK VÉGREHAJTÁSA 168
   - 6.9. RÉSZLETES TÖBBÉVES PÉNZÜGYI KERET: A KIFIZETÉSI ELŐIRÁNYZATOK VÉGREHAJTÁSA 177
   - 6.10. RÉSZLETES TÖBBÉVES PÉNZÜGYI KERET: A FENNÁLLÓ KÖTELEZETTSÉGVÁLLALÁSOK VÁLTOZÁSAI 188
   - 6.11. RÉSZLETES TÖBBÉVES PÉNZÜGYI KERET: A FENNÁLLÓ KÖTELEZETTSÉGVÁLLALÁSOK KELETKEZÉSI ÉV SZERINTI BONTÁSBAN 197
   - 6.12. RÉSZLETES TÖBBÉVES PÉNZÜGYI KERET: FENNÁLLÓ KÖTELEZETTSÉGVÁLLALÁSOK AZ ELŐIRÁNYZATOK TÍPUSA SZERINT 203
7. A KÖLTSÉGVETÉS VÉGREHAJTÁSA INTÉZMÉNYI BONTÁSBAN 212
   - 7.1. A KÖLTSÉGVETÉSI BEVÉTELEK VÉGREHAJTÁSA 212
   - 7.2. A KÖTELEZETTSÉGVÁLLALÁSI ELŐIRÁNYZATOK VÉGREHAJTÁSA 213
   - 7.3. A KIFIZETÉSI ELŐIRÁNYZATOK VÉGREHAJTÁSA 214
8. AZ ÜGYNÖKSÉGEK KÖLTSÉGVETÉSÉNEK VÉGREHAJTÁSA 215
   - 8.1. KÖLTSÉGVETÉSI BEVÉTEL 215
   - 8.2. KÖTELEZETTSÉGVÁLLALÁSI ÉS KIFIZETÉSI ELŐIRÁNYZATOK ÜGYNÖKSÉGEK SZERINTI BONTÁSBAN 216

[48] Meg kell jegyezni, hogy a számadatok millió euróra való kerekítése miatt a következő táblázatok néhány pénzügyi adata pontatlannak tűnhet.

1. **AZ UNIÓ KÖLTSÉGVETÉSI EREDMÉNYE**

(millió EUR)

Meg-jegyzés		2024	2023
a	A pénzügyi év bevétele	250 609	248 361
b	A folyó év költségvetési előirányzataiból teljesített kifizetések	(244 309)	(236 739)
c	Az N+1. évre átvitt kifizetési előirányzatok	(3 848)	(3 014)
d	Az N–1. évről áthozott, fel nem használt előirányzatok megszüntetése	334	4
e	Címzett bevételek alakulása (B)–(A)	(1 486)	(8 055)
	Fel nem használt előirányzatok a tárgyév végén (A)	*24 692*	*23 207*
	Fel nem használt előirányzatok az előző év végén (B)	*23 206*	*15 152*
f	Az évre elszámolt árfolyamkülönbségek	44	78
g	**Költségvetési eredmény**	**1 345**	**635**

Az EU költségvetési eredményét a következő évben az abban az évben esedékes hozzájárulások csökkentése révén juttatják vissza a tagállamokhoz. Ezt az Európai Unió saját forrásainak rendszerére vonatkozó végrehajtási intézkedésekről szóló 608/2014/EU, Euratom rendelet 1. cikke (1) bekezdésének megfelelően számítják ki. További információk a költségvetési eredmény kiszámítása alatt (3.7. pont) találhatók.

a) A pénzügyi év bevétele: az „Áttekintés az uniós költségvetési bevételek végrehajtásáról” című 5.1. táblázat „Összesen” elnevezésű 8. oszlopa.

b) A folyó év költségvetési előirányzataiból teljesített kifizetések: a „Többéves pénzügyi keret: a kifizetési előirányzatok végrehajtása” című 6.3. táblázat „Megtett kifizetések a végleges elfogadott költségvetésből” elnevezésű 2. oszlopa és „Megtett kifizetések címzett bevételekből” elnevezésű 4. oszlopa.

c) Az N+1. évre átvitt kifizetési előirányzatok: a „Többéves pénzügyi keret: a kifizetési előirányzatok végrehajtása” című 6.3. táblázat automatikusan átvitt összegeket tartalmazó 7. oszlopa plusz a határozattal átvitt összegeket tartalmazó 8. oszlopa.

d) Az N–1. évről áthozott, fel nem használt kifizetési előirányzatok megszüntetése: figyelembe veszi a kifizetési előirányzatok előző év végi (automatikusan és határozattal) áthozott összegét, valamint a folyó év áthozott összegekből megtett kifizetéseit a „Többéves pénzügyi keret: a kifizetési előirányzatok végrehajtása” című 6.3. táblázat 3. oszlopa szerint.

e) A címzett bevételekből származó összes előirányzat alakulása az év végén: kiszámítja a címzett bevételekből származó előirányzatok előző év végi összegének (plusz), valamint (a „Többéves pénzügyi keret: a kifizetési előirányzatok végrehajtása” című 6.3. táblázat 8. oszlopa szerinti) folyó év végi összegének (mínusz) különbségét, hogy megkapja a folyó évben a címzett bevételek nettó változását.

f) Az árfolyamkülönbségek magukban foglalják a realizált és nem realizált árfolyamkülönbségeket is.

2. A KÖLTSÉGVETÉSI TERVSZÁMOK ÉS A TÉNYLEGES ÖSSZEGEK ÖSSZEHASONLÍTÓ KIMUTATÁSAI

Költségvetési bevételek

(millió EUR)

		Eredeti elfogadott költségvetés	Végleges elfogadott költségvetés	Megállapított jogosultságok	Bevételek
1.	Saját források	136 499	141 170	141 082	141 047
	11 – *Cukorilleték*	*0*	*0*	*(0)*	–
	12 – *Vámok*	*24 620*	*20 119*	*20 102*	*20 066*
	13 – *Héa*	*23 616*	*23 463*	*23 438*	*23 438*
	14 – *GNI*	*81 169*	*90 449*	*90 334*	*90 334*
	16 – *Az éves GNI-alapú hozzájárulás bruttó csökkentése egyes tagállamok esetében*	–	–	*23*	*23*
	17 – *Műanyag csomagolási hulladékok*	*7 094*	*7 140*	*7 185*	*7 185*
2.	Többletek, egyenlegek és kiigazítások	0	633	669	669
3.	Igazgatási bevételek	2 124	2 124	3 942	3 897
4.	Pénzügyi bevételek, késedelmi kamatok és pénzbírságok	149	3 478	17 926	4 774
5.	Költségvetési biztosítékok, forrásbevonási és hitelezési műveletek	0	0	73 376	73 332
6.	Az uniós szakpolitikákhoz kapcsolódó bevételek, hozzájárulások és visszatérítések	3 858	2 340	29 884	26 890
	Összesen	**142 630**	**149 744**	**266 879**	**250 609**
	ebből: NextGenerationEU (NGEU)	–	–	*73 536*	*73 535*

Költségvetési kiadások: kötelezettségvállalások a többéves pénzügyi keret fejezetei szerinti bontásban

(millió EUR)

	Többéves pénzügyi terv fejezete	Eredeti elfogadott költségvetés	Végleges elfogadott költségvetés	Összes rendelkezésre álló előirányzat	Megtett kötelezettségvállalások
1.	Egységes piac, innováció és digitális gazdaság	21 493	21 492	29 209	25 962
2.	Kohézió, reziliencia és értékek	74 561	74 583	86 683	84 193
	2a. *Gazdasági, társadalmi és területi kohézió*	*64 665*	*64 665*	*72 701*	*71 416*
	2b. *Reziliencia és értékek*	*9 895*	*9 917*	*13 982*	*12 778*
3.	Természeti erőforrások és környezet	57 339	57 307	59 874	57 964
	ebből: Piachoz kapcsolódó kiadások és közvetlen kifizetések	*40 517*	*40 517*	*41 745*	*40 810*

(millió EUR)

Többéves pénzügyi terv fejezete		Eredeti elfogadott költségvetés	Végleges elfogadott költségvetés	Összes rendelkezésre álló előirányzat	Megtett kötelezettségvállalások
4.	Migráció és határigazgatás	3 893	3 893	4 232	4 039
5.	Biztonság és védelem	2 321	2 699	2 778	2 770
6.	Szomszédság és a világ	16 230	17 303	19 569	18 283
7.	Európai közigazgatás	11 988	12 057	14 502	13 351
	ebből: Az intézmények igazgatási kiadásai	*4 955*	*4 956*	*5 470*	*5 291*
O.	A többéves pénzügyi kereten kívül	–	4 768	8 941	5 552
S.	Szolidaritási mechanizmusok az Unión belül és kívül (speciális eszközök)	1 561	1 178	1 899	1 546
	Összesen	**189 385**	**195 279**	**227 687**	**213 661**
	ebből: NextGenerationEU (NGEU)	–	–	*721*	*490*

Költségvetési kiadások: kifizetések a többéves pénzügyi keret fejezetei szerinti bontásban

(millió EUR)

Többéves pénzügyi terv fejezete		Eredeti elfogadott költségvetés	Végleges elfogadott költségvetés	Összes rendelkezésre álló előirányzat	Megtett kifizetések
1.	*Egységes piac, innováció és digitális gazdaság*	*20 828*	*20 900*	*32 504*	*25 864*
2.	Kohézió, reziliencia és értékek	33 716	35 980	121 796	116 525
	2a. *Gazdasági, társadalmi és területi kohézió*	*24 156*	*26 493*	*54 441*	*51 949*
	2b. *Reziliencia és értékek*	*9 560*	*9 487*	*67 355*	*64 576*
3.	Természeti erőforrások és környezet	54 151	56 110	67 233	64 448
	ebből: Piachoz kapcsolódó kiadások és közvetlen kifizetések	*40 505*	*40 474*	*41 702*	*40 762*
4.	Migráció és határigazgatás	3 249	3 261	3 727	3 405
5.	Biztonság és védelem	2 035	2 084	2 142	2 123
6.	Szomszédság és a világ	15 291	14 454	16 241	15 395
7.	Európai közigazgatás	11 988	12 057	15 516	13 266
	ebből: Az intézmények igazgatási kiadásai	*4 955*	*4 956*	*6 091*	*5 224*
O.	A többéves pénzügyi kereten kívül	–	3 755	14 261	3 987
S.	Szolidaritási mechanizmusok az Unión belül és kívül (speciális eszközök)	1 371	1 144	2 347	1 975
	Összesen	**142 630**	**149 744**	**275 769**	**246 988**
	ebből: NextGenerationEU (NGEU)	–	–	*76 628*	*73 080*

Költségvetési kiadások: fennálló kötelezettségvállalások a többéves pénzügyi keret fejezetei szerinti bontásban

(millió EUR)

	Többéves pénzügyi terv fejezete	2023-ról áthozott fennálló kötelezettség-vállalások	A 2023-ról áthozott fennálló kötelezettség-vállalások teljesítése	Új fennálló kötelezettség-vállalások 2024-től	Fennálló kötelezettség-vállalások összesen
		1	2	3	4=1+2+3
1.	Egységes piac, innováció és digitális gazdaság	51 926	(18 682)	17 920	51 164
2.	Kohézió, reziliencia és értékek	376 757	(103 313)	70 644	344 088
	2a. *Gazdasági, társadalmi és területi kohézió*	*154 864*	*(48 569)*	*67 875*	*174 170*
	2b. *Reziliencia és értékek*	*221 893*	*(54 744)*	*2 769*	*169 918*
3.	Természeti erőforrások és környezet	57 477	(23 526)	16 916	50 867
	ebből: Piachoz kapcsolódó kiadások és közvetlen kifizetések	*358*	*(137)*	*150*	*371*
4.	Migráció és határigazgatás	5 121	(2 130)	2 763	5 754
5.	Biztonság és védelem	3 803	(1 383)	2 025	4 445
6.	Szomszédság és a világ	39 987	(11 212)	13 321	42 097
7.	Európai közigazgatás	1 004	(1 004)	1 011	1 011
	ebből: Az intézmények igazgatási kiadásai	*608*	*(608)*	*623*	*623*
O.	A többéves pénzügyi kereten kívül	6 447	(375)	1 827	7 899
S.	Szolidaritási mechanizmusok az Unión belül és kívül (speciális eszközök)	482	(429)	0	53
	Összesen	**543 003**	**(162 054)**	**126 428**	**507 378**
	ebből: NextGenerationEU (NGEU)	*238 611*	*(68 834)*	*(3 481)*	*166 296*
	ebből: a NextGenerationEU (NGEU) kivételével	*304 393*	*(93 220)*	*129 909*	*341 081*

3. MEGJEGYZÉSEK A KÖLTSÉGVETÉS VÉGREHAJTÁSÁRÓL SZÓLÓ JELENTÉSEKHEZ

3.1. AZ UNIÓS KÖLTSÉGVETÉSI KERET

A költségvetési beszámoló elkészítése a költségvetési rendelettel összhangban történik. Az általános költségvetés az az eszköz, amely minden évben előírja és engedélyezi az Unió bevételeit és kiadásait, az MFF-ben meghatározott felső határokon és egyéb rendelkezéseken belül, az említett keret szerint elfogadott többéves programokat érintő jogalkotási aktusokkal összhangban.

3.2. **A 2021–2027-ES IDŐSZAKRA VONATKOZÓ TÖBBÉVES PÉNZÜGYI KERET**

(millió EUR folyó árakon)

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Összesen
1. Egységes piac, innováció és digitális gazdaság	20 919	21 878	21 727	21 598	21 596	21 230	20 991	149 939
2. Kohézió, reziliencia és értékek	6 364	67 806	70 137	73 289	75 697	66 404	70 128	429 825
2a. Gazdasági, társadalmi és területi kohézió	1 769	61 345	62 939	64 683	66 361	56 593	58 484	372 174
2b. Reziliencia és értékek	4 595	6 461	7 198	8 606	9 336	9 811	11 644	57 651
3. Természeti erőforrások és környezet	56 841	56 965	57 295	57 449	57 336	57 100	57 316	400 302
ebből: Piachoz kapcsolódó kiadások és közvetlen kifizetések	40 368	40 639	40 693	40 603	40 529	40 542	40 496	283 870
4. Migráció és határigazgatás	1 791	3 360	3 814	4 020	4 871	4 858	5 619	28 333
5. Biztonság és védelem	1 696	1 896	1 946	2 380	2 617	2 810	3 080	16 425
6. Szomszédság és a világ	16 247	16 802	16 329	16 331	16 303	15 614	16 071	113 697
7. Európai közigazgatás	10 635	11 058	11 419	11 773	12 124	12 506	12 959	82 474
ebből: Az intézmények igazgatási kiadásai	8 216	8 528	8 772	9 006	9 219	9 464	9 786	62 991
KÖTELEZETTSÉG-VÁLLALÁSI ELŐIRÁNYZATOK ÖSSZESEN	**114 493**	**179 765**	**182 667**	**186 840**	**190 544**	**180 522**	**186 164**	**1 220 995**
KIFIZETÉSI ELŐIRÁNYZATOK ÖSSZESEN	**163 496**	**166 534**	**162 053**	**170 543**	**175 378**	**180 586**	**184 198**	**1 202 788**
a GNI százalékában	1,18 %	1,12 %	0,99 %	0,96 %	0,95 %	0,95 %	0,93 %	1,01 %

A 2021–2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretről szóló (EU, Euratom) 2020/2093 tanácsi rendeletet 2020. december 17-én fogadták el ([49]). A fenti táblázat az MFF felső határait tartalmazza folyó árakon, 2021–2027-es többéves pénzügyi keret 2025-re vonatkozó technikai kiigazításában elfogadottak szerint ([50]), összhangban a többéves pénzügyi keretről szóló rendelet 4. cikkének (2) bekezdésében meghatározott rögzített, évi 2 %-os deflátorral. A 2021–2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretről szóló (EU, Euratom) 2020/2093 tanácsi rendeletben foglaltaknak megfelelően a kötelezettségvállalási előirányzatok esetében az összegek fejezetenkénti bontásban szerepelnek; a kifizetési előirányzatok esetében a felső határok csak a teljes összegekre alkalmazandók. 2024 volt a 2021–2027-as időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keret negyedik pénzügyi éve.

A 2021–2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keret félidős felülvizsgálatáról szóló, az Európai Tanács február 1-jei ülésén és az Európai Parlamenttel 2024. február 6-án elért politikai megállapodást követően február 29-én ([51]) elfogadták a többéves pénzügyi keretről szóló felülvizsgált rendeletet. A félidős felülvizsgálat 64,6 milliárd EUR-val erősítette meg a 2024–2027-es időszakra szóló uniós költségvetést, amelyből 33 milliárd EUR hitel számos kiemelt terület, többek között az Ukrajnának nyújtott támogatás, a Stratégiai Technológiák Európai Platformjának (STEP) létrehozása, a NextGenerationEU helyreállítási eszköz finanszírozásához szükséges, a magasabb kamatlábakból eredő többletköltségek fedezésére szolgáló mechanizmus létrehozása, valamint a migrációkezelés és a nemzetközi partnerségek további finanszírozása, valamint egyes speciális eszközök megerősítése tekintetében. A szolidaritási és sürgősségisegély-tartalék (SEAR) 2024. január 1-jétől két külön eszközre (az európai szolidaritási tartalékra és a sürgősségisegély-tartalékra) válik szét. A félidős felülvizsgálat 2024. évi éves költségvetésre gyakorolt hatásának integrálása érdekében elfogadták az 1/2024. számú költségvetés-módosítást ([52]).

A kötelezettségvállalási előirányzatok 2024-re vonatkozó átfogó felső határa 186 840 millió EUR, míg a kifizetési előirányzatok megfelelő felső határa 170 543 millió EUR volt.

Az EUMSZ 312. cikkének (3) bekezdése értelmében a többéves pénzügyi keret kiadási kategóriánként (fejezetenként) meghatározza a kötelezettségvállalási és a kifizetési előirányzatok éves felső határait. A többéves pénzügyi keret fejezetei az Unió fő tevékenységi területeinek felelnek meg. A 2021–2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keret egyes fejezeteinek magyarázata az alábbiakban látható.

A 2021–2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keret 1 221 milliárd EUR-t (2018-as árakon 1 081 milliárd EUR-t) tesz ki, beleértve az Európai Fejlesztési Alapot (EFA) is. Emellett a NextGenerationEU további 806,9 milliárd EUR-t (2018-as árakon 750 milliárd EUR-t) biztosít 2023-ig kötelezettségvállalások és 2026-ig kifizetések formájában. Az eredeti összeg kiigazítását követően a tétel 712 milliárd EUR-ra módosult, mivel a tagállamok nem igényelték teljes mértékben a rendelkezésre álló hiteltámogatást.

Az éves költségvetési eljárás tekintetében a költségvetési nómenklatúrát szakpolitikai „klaszterenként” strukturálják tovább, ami még egyértelműbbé teszi, hogy az egyes kiadási programok hogyan járulnak hozzá az Unió szakpolitikai céljaihoz.

1. fejezet – Egységes piac, innováció és digitális gazdaság

Ez a fejezet a kutatás és innováció, a digitális transzformáció, a stratégiai infrastruktúra, az egységes piac megerősítése és a stratégiai űrprojektek területét támogató kulcsfontosságú uniós programokat foglalja magában. Az e fejezet alá tartozó programok közé tartozik a Horizont Európa, az InvestEU Alap, az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz, az Egységes piac program és az európai űrprogram.

Az NGEU-ból hozzájárulásban részesülő programok (külső címzett bevételek) e fejezet alatt: Horizont Európa és InvestEU Alap.

2. fejezet – Fenntartható növekedés: természeti erőforrások

Ez a fejezet két alfejezetet foglal magában: Gazdasági, társadalmi és területi kohézió (2a), valamint reziliencia és értékek (2b).

Az e fejezet alá tartozó kiadások célja az uniós tagállamok rezilienciájának és a köztük lévő kohéziónak az erősítése. A finanszírozás hozzájárul az uniós régiókon belüli és azok közötti, valamint a tagállamokon belüli és a tagállamok közötti különbségek csökkentéséhez, és előmozdítja a fenntartható területfejlesztést (Európai Regionális Fejlesztési Alap, Kohéziós

([49]) A Tanács (EU, Euratom) 2020/2093 rendelete (2020. december 17.) a 2021–2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretről (HL L 433I., 2020.12.22., 11. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2093/oj).
([50]) A többéves pénzügyi keret 2025-re vonatkozó technikai kiigazítása a 2021–2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretről szóló (EU, Euratom) 2021/365 tanácsi rendelet 4. cikkének megfelelően (COM(2024) 320 final, 2024.6.18.).
([51]) Legutóbb a 2021–2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretről szóló (EU, Euratom) 2020/2093 rendelet módosításáról szóló, 2024. február 29-i (EU, Euratom) 2024/765 tanácsi rendelettel (HL L, 2024/765, 2024.2.29., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/765/oj) módosítva.
([52]) Az Európai Unió 2024. évi pénzügyi évre vonatkozó 1. számú költségvetés-módosításának végleges elfogadása (EU, Euratom) 2024/1430 (HL L, 2024/1430, 2024.6.5., ELI: http://data.europa.eu/eli/budget_suppl_amend/2024/1430/oj).

Alap, Európai Szociális Alap Plusz). Támogatja továbbá az Unió szolidaritását és együttműködését a katasztrófákra való felkészültség és reagálás terén (uniós polgári védelmi mechanizmus és rescEU). Emellett az e fejezet alá tartozó programok célja, hogy reziliensebbé tegyék az EU-t a jelenlegi és jövőbeli kihívásokkal szemben azáltal, hogy beruháznak a zöld és digitális átállásba, a fiatalokba (Erasmus), az egészségügybe („az EU az egészségért” program), valamint az uniós értékek védelmére irányuló fellépésbe (Jogérvényesülés, Jogok és Értékek) és a kulturális sokszínűség előmozdításába (Kreatív Európa).

Ez a fejezet tartalmazza az RRF-et, amelyet az NGEU által a 2021–2023-as időszakban nyújtott finanszírozás túlnyomó többsége lát el forrással. Egyéb, az NGEU-ból hozzájárulásban részesülő programok (külső címzett bevételek) e fejezet alatt: REACT-EU, uniós polgári védelmi mechanizmus (rescEU). Az RRF tevékenységeinek részletesebb áttekintéséhez lásd az Év pénzügyi sarokszámainak az NGEU-ra vonatkozó **2.** és **3.** pontját.

3. fejezet – Természeti erőforrások és környezet

Az e fejezet alá tartozó kiadások a fenntartható mezőgazdaságba (közös agrárpolitika), a halászati és tengerpolitikába (Európai Tengerügyi, Halászati és Akvakultúra-alap), valamint a környezetvédelmi és éghajlat-politikai programokba (LIFE program, Igazságos Átmenet Alap) fektetnek be.

Az NGEU-ból hozzájárulásban részesülő programok (külső címzett bevételek) e fejezet alatt: vidékfejlesztés, Igazságos Átmenet Alap.

4. fejezet – Migráció és határigazgatás

Az e fejezetből finanszírozott programok (Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alap, Integrált Határigazgatási Alap) és decentralizált ügynökségek (például az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség – a Frontex – és az Európai Unió Menekültügyi Ügynöksége) célja a migrációval és az EU külső határainak igazgatásával, valamint a menekültügyi rendszer Unión belüli védelmével kapcsolatos kihívások kezelése.

5. fejezet – Biztonság és védelem

Ez a fejezet azt tükrözi, hogy egyre nagyobb szükség van az uniós szintű együttműködésre a biztonsági fenyegetések kezelése és az Unió stratégiai autonómiájának növelése érdekében. A fejezet olyan programokat foglal magában, amelyek feladata az európai polgárok biztonságának és védelmének javítása (Belső Biztonsági Alap), Európa védelmi kapacitásainak megerősítése (Európai Védelmi Alap), valamint a belső és külső biztonsági kihívásokra való reagáláshoz szükséges eszközök biztosítása.

6. fejezet – Szomszédság és a világ

Az e fejezet alá tartozó programok megerősítik az EU társadalmi-gazdasági hatását szomszédságában, a fejlődő országokban és a világ többi részén. Az új NDICI-Globális Európa eszköz több korábbi uniós külső finanszírozási eszközt egyesít, beleértve az afrikai, karibi és csendes-óceáni (AKCS) államokkal folytatott, korábban az Európai Fejlesztési Alapból finanszírozott együttműködést. A fejezet tartalmazza továbbá az uniós csatlakozásra készülő országoknak nyújtott támogatást (előcsatlakozási támogatás) és az Unió humanitárius segítségnyújtási programját.

7. fejezet – Európai közigazgatás

E fejezetbe tartoznak az összes intézményt, a nyugdíjakat és az Európai Iskolákat érintő igazgatási kiadások.

S – Speciális eszközök

Az uniós költségvetés rugalmassági mechanizmusai lehetővé teszik az EU számára, hogy előre nem látható eseményekre – például válságokra, természeti katasztrófákra és szükséghelyzetekre – való reagálás érdekében igénybe vegye a szükséges forrásokat. Ezek alkalmazási köréről, pénzügyi allokációiról és működési szabályairól a többéves pénzügyi keretről szóló rendelet és az intézményközi megállapodás rendelkezik. Azt biztosítják, hogy a költségvetési források követni tudják a prioritások alakulását, hogy minden eurót ott használjanak fel, ahol arra a legnagyobb szükség van.

Az éves költségvetési nómenklatúrában és végrehajtásban ezek speciális eszközökként (S) szerepelnek, minthogy a többéves pénzügyi keret kiadásainak felső határait meghaladóan mozgósíthatók, mind a kötelezettségvállalási, mind a kifizetési előirányzatok tekintetében.

3.3. A TÖBBÉVES PÉNZÜGYI KERET FEJEZETEINEK RÉSZLETEI (PROGRAMOK)

A többéves pénzügyi keret fejezetei tovább részletezhetők a főbb kiadási programoknak megfelelően (például Horizont 2020, Erasmus+ stb.). A költségvetés végrehajtására vonatkozóan alapul szolgáló jogalapokat e programszinten fogadják el. A végrehajtással és az eredményekkel kapcsolatos jelentéstétel általánosan a programokra épül. A programok szerinti

táblázatok a költségvetés végrehajtásáról szóló jelentésekben találhatók (lásd a **6.7–6.12.** táblázatot).

3.4. NextgenerationEU

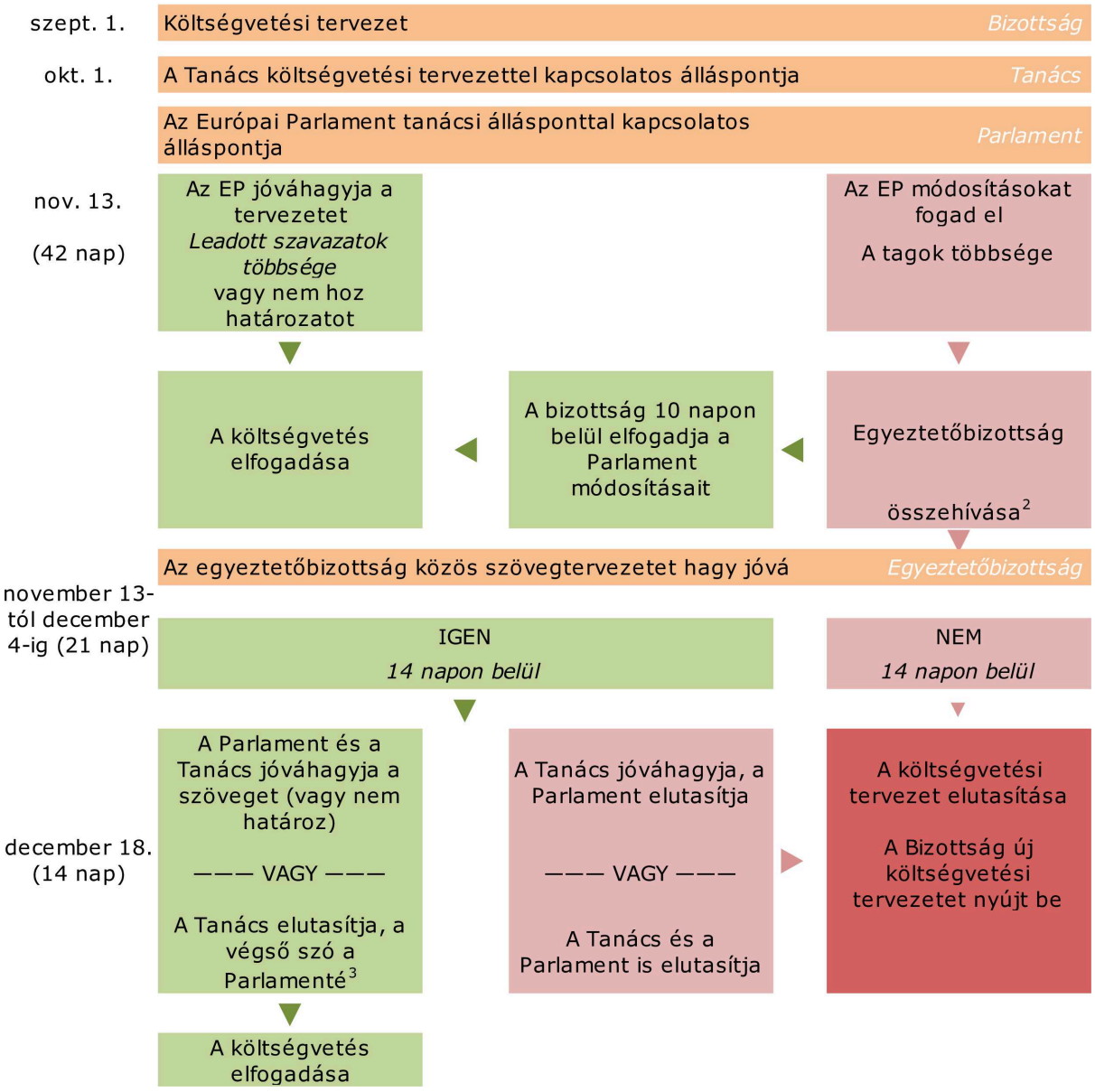
A nem visszafizetendő támogatási formára szánt 420,8 milliárd EUR összegű költségvetéssel az NGEU jelentős hatást gyakorol az EU 2021-től 2026-ig tartó időszakra szóló teljes éves költségvetéseire és azok végrehajtására. 2021-ben ezt az összeget teljes mértékben címzett bevételi előirányzatként könyvelték el. A vissza nem térítendő támogatásra vonatkozó valamennyi kötelezettségvállalást 2023. december 31-ig kell megtenni, és 2026. december 31-ig kell őket teljesíteni kifizetésekkel, az EURI-rendelet 3. cikkének (4) és (9) bekezdésével összhangban ([53]).

Az NGEU tevékenységeinek átfogó áttekintéséhez lásd az Év pénzügyi sarokszámainak **2.** és **3.** pontját.

3.5. ÉVES KÖLTSÉGVETÉS

A költségvetés elfogadására vonatkozó eljárást az Európai Unió működéséről szóló szerződés 314. cikke határozza meg. A határidőket és a költségvetés elfogadásának lépéseit az alábbi ábra szemlélteti.

A Szerződés szerinti ütemezés[1]

([53]) A Tanács (EU) 2020/2094 rendelete (2020. december 14.) a Covid19-válság utáni helyreállítás támogatására szolgáló Európai Uniós Helyreállítási Eszköz létrehozásáról (HL L 433 I, 2020.12.22., 23. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2094/oj).

1) A gyakorlatban a három intézmény arra törekszik, hogy dokumentumait az év korábbi szakaszában terjessze elő a folyamat gördülékenyebbé tétele érdekében.

2) Az egyeztetőbizottság a Tanács tagjaiból vagy azok képviselőiből, valamint az Európai Parlamentet képviselő azonos számú tagból áll. A Bizottság részt vesz az egyeztetőbizottság munkájában, és minden tőle telhetőt megtesz annak érdekében, hogy közelítse az Európai Parlament és a Tanács álláspontját.

3) Az Európai Parlament jóváhagyja a közös szövegtervezetet, majd a Tanács általi elutasítástól számított 14 napon belül (tagjainak többségével és a leadott szavazatok 3/5-ével) határoz az összes vagy néhány módosítás megerősítéséről.

A Bizottság költségvetése igazgatási előirányzatokat és operatív előirányzatokat tartalmaz. A többi intézménynek csak igazgatási előirányzatai vannak. A költségvetés ezenfelül az előirányzatok két fajtáját különbözteti meg: a nem differenciált és a differenciált előirányzatokat. A nem differenciált előirányzatokat az éves jellegű (az évenkéntiség elvének megfelelő) műveletek finanszírozására használják. A differenciált előirányzatokat annak érdekében használják, hogy az évenkéntiség elve összeegyeztethető legyen a többéves műveletek finanszírozása iránti szükséglettel. A differenciált előirányzatok kötelezettségvállalási és kifizetési előirányzatokra oszlanak:

— kötelezettségvállalási előirányzatok: az adott pénzügyi évben azon tevékenységekkel kapcsolatban vállalt jogi kötelezettségekből eredő valamennyi költséget fedezik, amelyek végrehajtása több év alatt történik. Az egy pénzügyi évnél hosszabb időn átívelő intézkedések költségvetési kötelezettségvállalásai azonban felbonthatók több évre esedékes éves részletekre, amennyiben az alap-jogiaktus úgy rendelkezik,

— kifizetési előirányzatok: az adott és/vagy korábbi pénzügyi években vállalt kötelezettségvállalásokból eredő kiadásokat fedezik.

A beszámolóban a finanszírozás típusait két fő csoportba sorolják:

— végleges elfogadott költségvetési előirányzatok, és

— további előirányzatok, amelyek a következőkből állnak:

— az előző évről áthozott összegek (a költségvetési rendelet korlátozott számú esetben lehetővé teszi, hogy a fel nem használt összegeket átvigyék az előző évről a folyó évre), és

— visszatérítésekből, harmadik felek/országok által az uniós programokhoz nyújtott hozzájárulásokból és harmadik felek számára végzett munkából származó címzett bevételek; ezek közvetlenül a megfelelő kiadási költségvetési sorokhoz rendelve a finanszírozás harmadik pillérét alkotják.

Valamennyi finanszírozási típus együttesen képezi a rendelkezésre álló előirányzatokat.

3.6. **BEVÉTELEK**

3.6.1. *Bevétel saját forrásokból*

A bevételek túlnyomó többsége a saját forrásokból származik, amelyek az alábbi kategóriákból állnak:

(1) Tradicionális saját források (TOR): 2024-ben a saját forrásokból származó összbevétel hozzávetőleg 14 %-át tették ki.

(2) Hozzáadottértékadó-alapú (héaalapú) bevételek: 2024-ben a saját forrásokból származó összbevétel hozzávetőleg 17 %-át tették ki.

(3) A nem újrafeldolgozott műanyag csomagolási hulladékon alapuló bevételek: 2024-ben a saját forrásokból származó összbevétel hozzávetőleg 5 %-át tették ki.

(4) Bruttó nemzeti jövedelmen alapuló (GNI-alapú) bevételek: 2024-ben a saját forrásokból származó összbevétel hozzávetőleg 64 %-át tették ki.

Az Európai Unió saját forrásainak rendszeréről szóló, 2020. december 14-i (EU, Euratom) 2020/2053 tanácsi határozat (a továbbiakban: a 2020. évi sajátforrás-határozat) meghatározza a saját források kategóriáit, és megállapítja a kiszámításuk módszereit. Ez a határozat 2021. június 1-jén lépett hatályba, és 2021. január 1-jétől visszamenőleges hatállyal volt alkalmazandó.

A 2020. évi sajátforrás-határozat kimondja, hogy az éves kifizetési előirányzatok fedezetéül az Unió számára allokált saját források teljes összege nem haladhatja meg a tagállamok összesített GNI-jének 1,40 %-át. Emellett a határozat kivételes jelleggel felhatalmazza a Bizottságot arra, hogy a tőkepiacokon ideiglenesen 2018-as árakon legfeljebb 750 milliárd EUR összegű hitelt vegyen fel az Unió nevében, a Covid19-világjárvány következményeinek a NextGenerationEU helyreállítási eszközön keresztül történő kezelése érdekében. A saját források kifizetési előirányzatokra vonatkozó felső határát ideiglenesen 0,6 százalékponttal emelik meg az e hitelfelvételből eredő valamennyi kötelezettség fedezése érdekében.

2021-től kezdődően az uniós költségvetés „egyéb bevételei" magukban foglalják az Egyesült Királyságnak az Egyesült Királyság kilépéséről rendelkező megállapodás szerinti pénzügyi elszámolásból eredő pénzügyi hozzájárulásait.

3.6.2. *Tradicionális saját források (TOR)*

A tradicionális saját források a harmadik országokból származó behozatalra kivetett, és az EU nevében a tagállamok által beszedett vámokból állnak. A tagállamok azonban ennek 25 %-át visszatartják beszedési költségeik kompenzálására. A tradicionális saját források valamennyi megállapított összegét az illetékes hatóságok alábbi számláinak egyikén kell lekönyvelni:

A 609/2014/EU, Euratom Tanács rendelet 6. cikke (3) bekezdésében előírt rendes számlákon: valamennyi beszedett vagy biztosítékkal fedezett összeget.

Ugyancsak a fenti cikkben megadott külön számlákon: valamennyi még be nem szedett és/vagy biztosítékkal nem fedezett összeget. Ugyancsak e számlára könyvelhetik azokat a biztosítékkal fedezett összegeket, amelyekkel kapcsolatban kifogással éltek.

A tradicionális saját forrásokat legkésőbb a jogosultság megállapításának hónapját követő második hónap 19. napját követő első munkanapon jóvá kell írni (vagy be kell szedni a külön számla esetében) a Bizottságnak az érintett tagállam államkincstáránál vagy nemzeti központi bankjánál vezetett számláján.

3.6.3. *Hozzáadottérték-adó (héa)*

A hozzáadottérték-adón (héa) alapuló saját forrást az e célból az uniós szabályozásnak megfelelően harmonizált tagállami héaalapokra kell felszámítani. 0,30 %-os egységes lehívási kulcs alkalmazandó az egyes tagállamok által az összes adóköteles szolgáltatásnyújtás után beszedett héabevételek teljes összegére, amelyet elosztanak a héamérték súlyozott átlagával. A héaalap azonban egyik tagállam esetében sem haladhatja meg GNI-jének 50 %-át.

3.6.4. *Nem újrafeldolgozott műanyag csomagolási hulladék*

Az egyes tagállamokban keletkező, nem újrafeldolgozott műanyag csomagolási hulladék tömegére kilogrammonként 0,80 EUR egységes lehívási mérték alkalmazandó. Az egy adott évben nem újrafeldolgozott műanyag csomagolási hulladékot az adott évben valamely tagállamban keletkezett műanyag csomagolási hulladék és újrafeldolgozott műanyag csomagolási hulladék különbségeként számítják ki. Bulgária, Csehország, Észtország, Görögország, Spanyolország, Horvátország, Olaszország, Ciprus, Lettország, Litvánia, Magyarország, Málta, Lengyelország, Portugália, Románia, Szlovénia és Szlovákia jogosult egyedi éves egyösszegű csökkentésre a műanyag csomagolási hulladékon alapuló sajátforrás-hozzájárulásaik tekintetében.

3.6.5. *Bruttó nemzeti jövedelem (GNI)*

A bruttó nemzeti jövedelmen (GNI) alapuló forrást a költségvetés azon részének finanszírozására használják, amelyet semmilyen más bevételi forrás nem fedez. Valamennyi tagállam bruttó nemzeti jövedelmére az uniós szabályozásnak megfelelően megállapított, egységes lehívási kulcs kerül kivetésre.

3.6.6. *Bruttó csökkentés*

A 2021 és 2027 közötti időszakban a következő tagállamok részesülnek az éves GNI-alapú hozzájárulásuk bruttó csökkentésében: Ausztria 565 millió EUR, Dánia 377 millió EUR, Németország 3 671 millió EUR, Hollandia 1 921 millió EUR, Svédország pedig 1 069 millió EUR. Ezeket a bruttó csökkentéseket 2020-as árakon értékelik, és valamennyi tagállam finanszírozza őket.

3.6.7. *A korábbi pénzügyi évek saját forrásainak kiigazítása*

A héa- és GNI-alapú saját források meghatározásának alapjául a költségvetési tervezet készítése során összeállított, a megfelelő alapokra vonatkozó előrejelzések szolgálnak. Ezeket az előrejelzéseket később az adott költségvetési év során költségvetés-módosítások révén módosítják és aktualizálják. A tagállamok által a tényleges adóalapok figyelembevételével fizetendő összegek és a (módosított) előrejelzések alapján ténylegesen befizetett összegek közötti különbségeket – akár pozitívak, akár negatívak – a Bizottság az adott költségvetési évet követő harmadik év márciusának első munkanapjáig hívja le a tagállamoktól. A következő négy évben a tényleges héa- és GNI-alapok még korrigálhatók, amennyiben nem jegyeztek be ezekre fenntartást. E fenntartásokat a tagállamokkal szembeni, bizonytalan összegekre vonatkozó lehetséges követelésnek kell tekinteni, mivel pénzügyi hatásuk nem becsülhető meg pontosan. Amennyiben meghatározható a pontos összeg, a megfelelő héa- és GNI-alapú forrásokat vagy a héa- és GNI-egyenlegekhez kapcsolódóan, vagy egyedi forráslehívásként hívják le.A műanyag csomagolási hulladékon alapuló saját forrásra vonatkozó előrejelzést hasonlóan igazítják ki. Ugyanakkor, a tagállamok által a költségvetési eredményadatokat tartalmazó éves kimutatásaik szerint fizetendő összegek és a (módosított) előrejelzések alapján ténylegesen befizetett összegek közötti különbségeket – akár pozitívak, akár negatívak – a Bizottság az adott költségvetési évet követő harmadik év júniusának első munkanapjáig hívja le a tagállamoktól. A következő öt évben a tényleges alapok még korrigálhatók, amennyiben nem jegyeztek be ezekre fenntartást.

3.7. **A KÖLTSÉGVETÉSI EREDMÉNY KISZÁMÍTÁSA**

Az EU költségvetési eredményét a következő évben az abban az évben esedékes hozzájárulások csökkentése révén juttatják vissza a tagállamokhoz.

Saját forrásként azok az összegek kerülnek könyvelésre, amelyeket az év során a tagállamok kormányai a Bizottság nevében nyitott számlákon jóváírtak. Többlet esetén a bevétel az előző pénzügyi év költségvetési eredményét is tartalmazza. Egyéb bevételek címén az év során ténylegesen beérkezett összegek kerülnek könyvelésre.

Az adott év költségvetési eredményének kiszámítása során kiadásnak minősülnek az év előirányzatainak terhére végrehajtott kifizetések, valamint az adott év minden, következő évre átvitt kifizetési előirányzata. Az adott év előirányzatainak terhére végrehajtott kifizetések azon kifizetéseket jelentik, amelyeket a számvitelért felelős tisztviselő a pénzügyi év december 31-ig teljesített. Az EMGA esetében azon kifizetéseket veszik figyelembe, amelyeket a tagállamok az N–1. év október 16. és az N. év október 15. között teljesítettek, feltéve, hogy a számvitelért felelős tisztviselőt legkésőbb az N+1. év január 31-ig értesítették a kötelezettségvállalásról és a kifizetés engedélyezéséről. Az EMGA-kiadások a tagállamokban végrehajtott kontrollokat követően szabályszerűségi határozat tárgyát képezhetik.

Az Európai Unió saját forrásainak rendszerére vonatkozó végrehajtási intézkedésekről szóló 608/2014/EU, Euratom rendelet 1. cikke (1) bekezdésének megfelelően a költségvetési eredmény a következők közötti különbözetet tükrözi:

— az adott pénzügyi évben befolyt összes bevétel, és

— az adott év kifizetési előirányzatainak terhére végrehajtott kifizetések, valamint az adott év következő évre átvitt kifizetési előirányzatainak összege.

Az így kapott adathoz az alábbiak adódnak hozzá, illetve kerülnek levonásra belőle:

— egyrészről az előző évekről áthozott és megszüntetett kifizetési előirányzatok, másrészről pedig az előző évről áthozott nem differenciált előirányzatokat az euróárfolyam ingadozása miatt meghaladó kifizetések nettó egyenlege,

— a címzett bevételek alakulása, és

— az év során rögzített nettó árfolyamnyereségek és -veszteségek.

A harmadik fél hozzájárulásához, illetve harmadik félnek végzett munkához kapcsolódó, az előző pénzügyi évről áthozott előirányzatok – amelyek jellegüknél fogva sosem kerülnek megszüntetésre – a pénzügyi év további előirányzatai között szerepelnek. Ezzel magyarázható az N. évi költségvetés végrehajtásáról szóló jelentésekben szereplő, előző évről áthozott összegek és az N–1. évi költségvetés végrehajtásáról szóló jelentésekben szereplő, következő évre átvitt összegek közötti különbség. Az előlegek visszafizetését követően újból rendelkezésre bocsátott kötelezettségvállalási előirányzatokat nem veszik figyelembe a költségvetési eredmény kiszámításakor.

Az átvitt kifizetési előirányzatok tartalmazzák az automatikus átvitelt és a határozat alapján történő átvitelt. Az előző évről átvitt, fel nem használt kifizetési előirányzatok megszüntetése az automatikusan és a határozat alapján átvitt előirányzatok megszüntetését foglalja magában.

3.8. A KÖLTSÉGVETÉSI EREDMÉNY ÖSSZEEGYEZTETÉSE A GAZDASÁGI EREDMÉNNYEL

(millió EUR)

	2024	2023
AZ ÉV GAZDASÁGI EREDMÉNYE	**(97 208)**	**(71 437)**
Bevételek		
A tárgyévben megállapított, de még be nem szedett jogosultságok	*(6 773)*	*(5 714)*
A korábbi években megállapított és a tárgyévben beszedett jogosultságok	*9 925*	*10 046*
A gazdasági eredményben nem bevételként kezelendő, beszedett jogosultságok	*83 953*	*73 209*
Elhatárolt bevételek (nettó)	*(723)*	*(923)*
	86 382	**76 618**
Kiadások		
Elhatárolt kiadások (nettó)	*10 599*	*14 090*
Korábbi évek tárgyévben kifizetett kiadásai	*(2 220)*	*(1 638)*
Előfinanszírozás nettó hatása	*(11 678)*	*(12 575)*
A következő évre átvitt kifizetési előirányzatok	*(4 031)*	*(3 208)*
Áthozatalból teljesített kifizetések és a felhasználatlan kifizetési előirányzatok megszüntetése	*1 711*	*(5 409)*
Céltartalékok változása	*9 948*	*3 752*
Egyéb	*7 757*	*240*
	12 086	**(4 748)**
Az ügynökségek és a felszámolás alatt álló ESZAK gazdasági eredménye	**85**	**202**
AZ ÉV KÖLTSÉGVETÉSI EREDMÉNYE	**1 344**	**635**

A költségvetési rendelettel összhangban az éves gazdasági eredményt az eredményszemléletű elszámolás alapelveinek és az uniós számviteli szabályoknak megfelelően számították ki, míg a költségvetési eredmény a módosított pénzforgalmi elszámolás szabályain alapul. Mivel a gazdasági eredmény és a költségvetési eredmény ugyanazokat az alapul szolgáló ügyleteket fedi le – ez alól kivételt képeznek az ügynökségek és a felszámolás alatt álló ESZAK egyéb (nem költségvetési) bevételi és kiadási forrásai, amelyek csak a gazdasági eredmény részét képezik –, az év gazdasági eredményének és az év költségvetési eredményének egyeztetése hasznos konzisztencia-ellenőrzésként szolgál.

Összeegyeztetett tételek – Bevételek

A pénzügyi év tényleges költségvetési bevétele megfelel az év során megállapított jogosultságokból befolyt bevételek és a korábbi években megállapított jogosultságokból befolyt bevételek összegének. Ezért a tárgyévben megállapított, de még be nem szedett jogosultságokat az összeegyeztetés céljából le kell vonni a gazdasági eredményből, mivel nem képezik a költségvetési bevétel részét. Ezzel ellentétben a korábbi években megállapított és a tárgyévben beszedett jogosultságokat az összeegyeztetés céljából hozzá kell adni a gazdasági eredményhez. Egyes beszedett jogosultságok nem kezelendők bevételként a gazdasági eredményben, szerepeltetésük egyeztetés céljából szükséges. Ezek többnyire a NextGenerationEU finanszírozásához kapcsolódnak.

Az elhatárolt bevétel főként a pénzügyi korrekciókhoz, a saját forrásokhoz, valamint a kamatokhoz és osztalékokhoz kapcsolódó összegekből áll. Csak a nettó hatást – vagyis a korábbi évekből származó elhatárolt bevétel visszaírásával csökkentett tárgyévi elhatárolt bevételt – kell figyelembe venni.

Összeegyeztetett tételek – Kiadások

Az elhatárolt kiadások főként az év végi elhatárolási célokra képzett elhatárolásokból állnak, vagyis olyan elszámolható kiadásokból, amelyek az uniós források kedvezményezettjeinél merültek fel, de amelyeket még nem jelentettek a Bizottságnak. Csak a nettó hatást – vagyis a korábbi évekből származó elhatárolt kiadások visszaírásával csökkentett tárgyévi elhatárolt kiadásokat – kell figyelembe venni. A korábbi években rögzített számlákhoz kapcsolódó, tárgyévben teljesített kifizetések a tárgyév költségvetési kiadásának részét képezik, és ezért összeegyeztetési célból hozzá kell őket adni a gazdasági eredményhez.

Az előfinanszírozás nettó hatása a következők kombinációja: 1. a tárgyévben kifizetett és éves költségvetési kiadásként rögzített új előfinanszírozási összegek, valamint 2. a tárgyévben elfogadott elszámolható költségeken keresztül elszámolt előfinanszírozás. Ez utóbbi elhatárolási szempontból kiadásnak minősül, de a költségvetési számlákon nem akként jelenik meg, mivel a kezdeti előfinanszírozás kifizetését már figyelembe vették költségvetési kiadásként annak kifizetése idején.

Az éves előirányzatok alapján teljesített kifizetések mellett az éves költségvetési eredmény kiszámításakor a következő évre átvitt éves előirányzatokat is figyelembe kell venni (a 608/2014/EU, Euratom rendelet 1. cikke (1) bekezdésének megfelelően). Ugyanez vonatkozik a tárgyévben az előző évi áthozatalokból teljesített költségvetési kifizetésekre és a felhasználatlan kifizetési előirányzatok megszüntetésére.

A céltartalékok változása a pénzügyi kimutatásban szereplő év végi becslésekhez kapcsolódik (főleg munkavállalói juttatások), és nincs hatással a költségvetési beszámolóra. Az egyéb összeegyeztetett összegek olyan különböző elemekből állnak, mint az eszközök amortizációja/értékcsökkenése, eszközbeszerzés, tőkelízing-kifizetések és pénzügyi hozzájárulások, amelyekre eltérő költségvetési és eredményszemléletű elszámolási módszerek alkalmazandók.

Összeegyeztetett tétel – Az ügynökségek és a felszámolás alatt álló ESZAK gazdasági eredménye

Az év költségvetési eredménye nem konszolidált adat, és nem tartalmazza a konszolidáció körébe tartozó ügynökségek és a felszámolás alatt álló ESZAK egyéb (nem költségvetési) bevételi és kiadási forrásait (lásd a **6.** megjegyzést). Az éves gazdasági eredmény – amely az említett összegeket is magában foglaló konszolidált számadat – és az éves költségvetési eredmény összeegyeztetése érdekében az ügynökségek és a felszámolás alatt álló ESZAK teljes éves konszolidált gazdasági eredménye összeegyeztetett tételként kerül bemutatásra.

4. A 2024. ÉVI UNIÓS KÖLTSÉGVETÉS VÉGREHAJTÁSA

A bevételekre és kiadásokra, a fennálló kötelezettségvállalásokra és a költségvetési eredményre vonatkozóan a 2024. évi költségvetés végrehajtásáról szóló magyarázó megjegyzéseket lásd „A költségvetés végrehajtásának összefoglalása” című 6. pontban az Év pénzügyi sarokszámainál.

5.1. ÁTTEKINTÉS AZ UNIÓS KÖLTSÉGVETÉSI BEVÉTELEK VÉGREHAJTÁSÁRÓL

(millió EUR)

Megnevezés	Bevételi előirányzatok		Megállapított jogosultságok			Bevételek			Befolyt összegek a költségvetés %-ában	Kinn- lévő
	Eredeti elfogadott költségvetés	Végleges elfogadott költségvetés	Tárgyévi	Áthozott	Összesen	Tárgyévi jogosultságokból	Áthozott jogosultságokból	Összesen		
	1	2	3	4	5=3+4	6	7	8=6+7	9=8/2	10=5-8
1. Saját források	136 499	141 170	141 280	(197)	141 082	141 202	(155)	141 047	100 %	36
11 – Cukorilleték	*0*	*0*	–	*(0)*	*(0)*	–	–	–	–	*(0)*
12 – Vámok	*24 620*	*20 119*	*20 299*	*(197)*	*20 102*	*20 222*	*(155)*	*20 066*	*100 %*	*36*
13 – Héa	*23 616*	*23 463*	*23 438*	–	*23 438*	*23 438*	–	*23 438*	*100 %*	–
14 – GNI	*81 169*	*90 449*	*90 334*	–	*90 334*	*90 334*	–	*90 334*	*100 %*	–
16 – Az éves GNI-alapú hozzájárulás bruttó csökkentése egyes tagállamok esetében	–	–	*23*	–	*23*	*23*	–	*23*	–	–
17 –Műanyag csomagolási hulladékok	*7 094*	*7 140*	*7 185*	–	*7 185*	*7 185*	–	*7 185*	*101 %*	–
2. Többletek, egyenlegek és kiigazítások	0	633	662	7	669	662	7	669	106 %	–
3. Igazgatási bevételek	2 124	2 124	3 906	36	3 942	3 877	20	3 897	183 %	45
4. Pénzügyi bevételek, késedelmi kamatok és pénzbírságok	149	3 478	3 245	14 681	17 926	(739)	5 513	4 774	137 %	13 152
5. Költségvetési biztosítékok, forrásbevonási és hitelezési műveletek	0	0	73 376	–	73 376	73 332	–	73 332	–	44
6. Az uniós szakpolitikákhoz kapcsolódó bevételek, hozzájárulások és visszatérítések	3 858	2 340	25 115	4 769	29 884	22 345	4 545	26 890	1 149 %	2 994
Összesen	**142 630**	**149 744**	**247 584**	**19 295**	**266 879**	**240 680**	**9 929**	**250 609**	**167 %**	**16 270**

6.1. TÖBBÉVES PÉNZÜGYI KERET: A KÖTELEZETTSÉGVÁLLALÁSI ÉS A KIFIZETÉSI ELŐIRÁNYZATOK ÖSSZETÉTELE ÉS VÁLTOZÁSA

(millió EUR)

Többéves pénzügyi terv fejezete		Kötelezettségvállalási előirányzatok						Kifizetési előirányzatok					
		Költségvetési előirányzatok			További előirányzatok		Összes rendelkezésre álló előirányzat	Költségvetési előirányzatok			További előirányzatok		Összes rendelkezésre álló előirányzat
		Eredeti elfogadott költségvetés	Költségvetés-módosítások és átcsoportosítások	Végleges elfogadott költségvetés	Áthozott összegek	Címzett bevétel		Eredeti elfogadott költségvetés	Költségvetés-módosítások és átcsoportosítások	Végleges elfogadott költségvetés	Áthozott összegek	Címzett bevétel	
		1	2	3=1+2	4	5	6=3+4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+10+11
1.	Egységes piac, innováció és digitális gazdaság	21 493	(1)	21 492	95	7 621	29 209	20 828	72	20 900	109	11 495	32 504
2.	Kohézió, reziliencia és értékek	74 561	22	74 583	12	12 088	86 683	33 716	2 264	35 980	813	85 003	121 796
	2a. Gazdasági, társadalmi és területi kohézió	*64 665*	–	*64 665*	*12*	*8 023*	*72 701*	*24 156*	*2 337*	*26 493*	*1*	*27 947*	*54 441*
	2b. Reziliencia és értékek	*9 895*	*22*	*9 917*	*0*	*4 065*	*13 982*	*9 560*	*(73)*	*9 487*	*812*	*57 056*	*67 355*
3.	Természeti erőforrások és környezet	57 339	(32)	57 307	316	2 252	59 874	54 151	1 959	56 110	324	10 799	67 233
	ebből: Piachoz kapcsolódó kiadások és közvetlen kifizetések	*40 517*	*(0)*	*40 517*	*316*	*912*	*41 745*	*40 505*	*(32)*	*40 474*	*316*	*912*	*41 702*
4.	Migráció és határigazgatás	3 893	1	3 893	–	338	4 232	3 249	12	3 261	3	463	3 727
5.	Biztonság és védelem	2 321	378	2 699	–	79	2 778	2 035	48	2 084	8	51	2 142
6.	Szomszédság és a világ	16 230	1 073	17 303	483	1 783	19 569	15 291	(838)	14 454	161	1 626	16 241
7.	Európai közigazgatás	11 988	69	12 057	1	2 445	14 502	11 988	69	12 057	1 004	2 456	15 516
	ebből: Az intézmények igazgatási kiadásai	*4 955*	*1*	*4 956*	*1*	*513*	*5 470*	*4 955*	*1*	*4 956*	*613*	*522*	*6 091*
O.	A többéves pénzügyi kereten kívül	–	4 768	4 768	–	4 174	8 941	–	3 755	3 755	–	10 506	14 261

(millió EUR)

Többéves pénzügyi terv fejezete	Kötelezettségvállalási előirányzatok						Kifizetési előirányzatok					
	Költségvetési előirányzatok			További előirányzatok		Összes rendelkezésre álló előirányzat	Költségvetési előirányzatok			További előirányzatok		Összes rendelkezésre álló előirányzat
	Eredeti elfogadott költségvetés	Költségvetés-módosítások és átcsoportosítások	Végleges elfogadott költségvetés	Áthozott összegek	Címzett bevétel		Eredeti elfogadott költségvetés	Költségvetés-módosítások és átcsoportosítások	Végleges elfogadott költségvetés	Áthozott összegek	Címzett bevétel	
	1	2	3=1+2	4	5	6=3+4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+10+11
S. Szolidaritási mechanizmusok az Unión belül és kívül (speciális eszközök)	1 561	(383)	1 178	407	314	1 899	1 371	(227)	1 144	728	475	2 347
Összesen	**189 385**	**5 894**	**195 279**	**1 314**	**31 094**	**227 687**	**142 630**	**7 114**	**149 744**	**3 150**	**122 875**	**275 769**

6.2. TÖBBÉVES PÉNZÜGYI KERET: A KÖTELEZETTSÉGVÁLLALÁSI ELŐIRÁNYZATOK VÉGREHAJTÁSA

(millió EUR)

Többéves pénzügyi terv fejezete	Összes rendelkezésre álló előirányzat	Megtett kötelezettségvállalások					2025-re átvitt előirányzatok			Megszűnő előirányzatok			
		a végleges elfogadott költségvetésből	áthozott összegekből	címzett bevételekből	Összesen	%	a végleges elfogadott költségvetésből	címzett bevételekből	Összesen	a végleges elfogadott költségvetésből	áthozott összegekből	címzett bevételekből	Összesen
	1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+11+12
1. Egységes piac, innováció és digitális gazdaság	29 209	21 489	95	4 378	25 962	89 %	0	3 243	3 244	3	–	0	3
2. Kohézió, reziliencia és értékek	86 683	73 513	12	10 668	84 193	97 %	0	1 335	1 335	1 070	–	85	1 155
2a. Gazdasági, társadalmi és területi kohézió	*72 701*	*63 596*	*12*	*7 808*	*71 416*	*98 %*	–	*131*	*131*	*1 070*	–	*85*	*1 154*

(millió EUR)

	Többéves pénzügyi terv fejezete	Összes rendelkezésre álló előirányzat	Megtett kötelezettségvállalások					2025-re átvitt előirányzatok			Megszűnő előirányzatok			
			a végleges elfogadott költségvetésből	áthozott összegekből	címzett bevételekből	Összesen	%	a végleges elfogadott költségvetésből	címzett bevételekből	Összesen	a végleges elfogadott költségvetésből	áthozott összegekből	címzett bevételekből	Összesen
		1	2	3	4	5=2+3 +4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+ 11+12
	2b. Reziliencia és értékek	*13 982*	*9 917*	*0*	*2 860*	*12 778*	*91 %*	*0*	*1 204*	*1 204*	*0*	–	*0*	*1*
3.	Természeti erőforrások és környezet	59 874	57 243	–	721	57 964	97 %	366	1 296	1 663	13	–	234	247
	ebből: Piachoz kapcsolódó kiadások és közvetlen kifizetések	*41 745*	*40 465*	–	*345*	*40 810*	*98 %*	*366*	*567*	*933*	*2*	–	–	*2*
4.	Migráció és határigazgatás	4 232	3 892	–	147	4 039	95 %	–	191	191	1	–	0	1
5.	Biztonság és védelem	2 778	2 699	–	71	2 770	100 %	–	8	8	0	–	0	0
6.	Szomszédság és a világ	19 569	16 646	421	1 217	18 283	93 %	657	566	1 224	0	62	0	62
7.	Európai közigazgatás	14 502	12 003	1	1 348	13 351	92 %	–	1 097	1 097	54	–	0	54
	ebből: Az intézmények igazgatási kiadásai	*5 470*	*4 911*	*1*	*379*	*5 291*	*97 %*		*134*	*134*	*45*	–	*0*	*45*
O.	A többéves pénzügyi kereten kívül	8 941	4 737	–	815	5 552	62 %	30	3 359	3 389	0	–	–	0
S.	Szolidaritási mechanizmusok az Unión belül és kívül (speciális eszközök)	1 899	842	407	297	1 546	81 %	310	7	318	25	–	10	35
	Összesen	**227 687**	**193 064**	**937**	**19 661**	**213 661**	**94 %**	**1 365**	**11 103**	**12 468**	**1 166**	**62**	**330**	**1 558**

6.3. TÖBBÉVES PÉNZÜGYI KERET: A KIFIZETÉSI ELŐIRÁNYZATOK VÉGREHAJTÁSA

(millió EUR)

	Többéves pénzügyi terv fejezete	Összes rendelkezésre álló előirányzat	Megtett kifizetések					2025-re átvitt előirányzatok			Megszűnő előirányzatok			
			a végleges elfogadott költségvetésből	áthozott összegekből	címzett bevételekből	Összesen	%	a végleges elfogadott költségvetésből	címzett bevételekből	Összesen	a végleges elfogadott költségvetésből	áthozott összegekből	címzett bevételekből	Összesen
		1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+11+12
1.	Egységes piac, innováció és digitális gazdaság	32 504	20 778	98	4 988	25 864	80 %	113	6 504	6 617	9	11	3	23
2.	Kohézió, reziliencia és értékek	121 796	34 082	811	81 633	116 525	96 %	1 898	3 368	5 266	0	2	2	5
	2a. Gazdasági, társadalmi és területi kohézió	*54 441*	*26 490*	*1*	*25 458*	*51 949*	*95 %*	*2*	*2 489*	*2 491*	*0*	*1*	*0*	*1*
	2b. Reziliencia és értékek	*67 355*	*7 591*	*810*	*56 175*	*64 576*	*96 %*	*1 896*	*879*	*2 775*	*0*	*2*	*2*	*4*
3.	Természeti erőforrások és környezet	67 233	56 043	8	8 398	64 448	96 %	376	2 401	2 777	7	0	0	8
	ebből: Piachoz kapcsolódó kiadások és közvetlen kifizetések	*41 702*	*40 416*	*0*	*345*	*40 762*	*98 %*	*367*	*567*	*934*	*6*	*0*	–	*6*
4.	Migráció és határigazgatás	3 727	3 231	2	171	3 405	91 %	28	292	320	2	0	0	2
5.	Biztonság és védelem	2 142	2 073	7	42	2 123	99 %	6	8	14	5	1	0	5.
6.	Szomszédság és a világ	16 241	14 346	153	897	15 395	95 %	107	729	836	1	9	0	10
7.	Európai közigazgatás	15 516	11 114	926	1 226	13 266	85 %	889	1 229	2 118	54	78	1	133
	ebből: Az intézmények igazgatási kiadásai	*6 091*	*4 329*	*557*	*338*	*5 224*	*86 %*	*582*	*183*	*766*	*45*	*55*	*1*	*100*

(millió EUR)

Többéves pénzügyi terv fejezete		Összes rendelkezésre álló előirányzat	Megtett kifizetések					2025-re átvitt előirányzatok			Megszűnő előirányzatok			
			a végleges elfogadott költségvetésből	áthozott összegekből	címzett bevételekből	Összesen	%	a végleges elfogadott költségvetésből	címzett bevételekből	Összesen	a végleges elfogadott költségvetésből	áthozott összegekből	címzett bevételekből	Összesen
		1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+11+12
O.	A többéves pénzügyi kereten kívül	14 261	3 634	–	353	3 987	28 %	121	10 154	10 274	(0)	–	–	(0)
S.	Szolidaritási mechanizmusok az Unión belül és kívül (speciális eszközök)	2 347	834	675	466	1 975	84 %	310	7	318	0	53	2	55
	Összesen	**275 769**	**146 134**	**2 680**	**98 175**	**246 988**	**90 %**	**3 848**	**24 692**	**28 540**	**78**	**154**	**8**	**240**

6.4. TÖBBÉVES PÉNZÜGYI KERET: A FENNÁLLÓ KÖTELEZETTSÉGVÁLLALÁSOK VÁLTOZÁSAI

(millió EUR)

Többéves pénzügyi terv fejezete		Fennálló kötelezettségvállalások az előző év végén				Az adott év kötelezettségvállalásai				Összes fennálló kötelezettségvállalás az év végén
		Előző évről áthozott kötelezettségvállalások	Kötelezettségvállalás visszavonása/ Újraértékelések/ Megszüntetések	Kifizetések	Év végén fennálló kötelezettségvállalások	Évközi kötelezettségvállalások	Kifizetések	Át nem vihető kötelezettségvállalások megszüntetése	Év végén fennálló kötelezettségvállalások	
		1	2	3	4=1+2+3	5	6	7	8=5+6+7	9=4+8
1.	Egységes piac, innováció és digitális gazdaság	51 926	(853)	(17 829)	33 244	25 962	(8 035)	(7)	17 920	51 164
2.	Kohézió, reziliencia és értékek	376 757	(336)	(102 977)	273 444	84 193	(13 548)	(1)	70 644	344 088
	2a. Gazdasági, társadalmi és területi kohézió	*154 864*	*(161)*	*(48 409)*	*106 295*	*71 416*	*(3 540)*	*(1)*	*67 875*	*174 170*
	2b. Reziliencia és értékek	*221 893*	*(176)*	*(54 568)*	*167 149*	*12 778*	*(10 008)*	*(0)*	*2 769*	*169 918*
3.	Természeti erőforrások és környezet	57 477	(125)	(23 401)	33 950	57 964	(41 048)	(0)	16 916	50 867

(millió EUR)

	Többéves pénzügyi terv fejezete	Fennálló kötelezettségvállalások az előző év végén				Az adott év kötelezettségvállalásai				Összes fennálló kötelezettségvállalás az év végén
		Előző évről áthozott kötelezettségvállalások	Kötelezettségvállalás visszavonása/ Újraértékelések/ Megszüntetések	Kifizetések	Év végén fennálló kötelezettségvállalások	Évközi kötelezettségvállalások	Kifizetések	Át nem vihető kötelezettségvállalások megszüntetése	Év végén fennálló kötelezettségvállalások	
		1	2	3	4=1+2+3	5	6	7	8=5+6+7	9=4+8
	ebből: Piachoz kapcsolódó kiadások és közvetlen kifizetések	*358*	*(35)*	*(102)*	*221*	*40 810*	*(40 660)*	–	*150*	*371*
4.	Migráció és határigazgatás	5 121	(1)	(2 129)	2 991	4 039	(1 276)	(0)	2 763	5 754
5.	Biztonság és védelem	3 803	(4)	(1 378)	2 420	2 770	(744)	(0)	2 025	4 445
6.	Szomszédság és a világ	39 987	(779)	(10 433)	28 776	18 283	(4 962)	(0)	13 321	42 097
7.	Európai közigazgatás	1 004	(76)	(927)	0	13 351	(12 339)	(2)	1 011	1 011
	ebből: Az intézmények igazgatási kiadásai	*608*	*(51)*	*(557)*	–	*5 291*	*(4 668)*	*(1)*	*623*	*623*
O.	A többéves pénzügyi kereten kívül	6 447	(114)	(261)	6 072	5 552	(3 726)	(0)	1 827	7 899
S.	Szolidaritási mechanizmusok az Unión belül és kívül (speciális eszközök)	482	(0)	(429)	53	1 546	(1 546)	–	0	53
	Összesen	**543 003**	**(2 288)**	**(159 765)**	**380 950**	**213 661**	**(87 223)**	**(10)**	**126 428**	**507 378**

6.5. TÖBBÉVES PÉNZÜGYI KERET: A FENNÁLLÓ KÖTELEZETTSÉGVÁLLALÁSOK KELETKEZÉSI ÉV SZERINTI BONTÁSBAN

(millió EUR)

		<2018	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Összesen
1.	Egységes piac, innováció és digitális gazdaság	957	639	2 663	4 496	4 309	7 314	11 086	19 700	51 164
2.	Kohézió, reziliencia és értékek	1 587	273	588	1 478	3 357	42 094	54 161	240 550	344 088
3.	Természeti erőforrások és környezet	136	201	178	222	372	3 544	663	45 551	50 867
4.	Migráció és határigazgatás	40	3	18	421	139	313	1 580	3 241	5 754
5.	Biztonság és védelem	18	46	74	188	506	612	909	2 094	4 445

(millió EUR)

		<2018	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Összesen
6.	Szomszédság és a világ	1 336	1 149	1 651	1 948	4 056	8 352	9 878	13 726	42 097
7.	Európai közigazgatás	–	–	–	–	–	0	0	1 011	1 011
O.	A többéves pénzügyi kereten kívül	–	–	–	–	65	2 586	3 421	1 827	7 899
S.	Szolidaritási mechanizmusok az Unión belül és kívül (speciális eszközök)	–	–	–	–	–	–	53	0	53
	Összesen	**4 074**	**2 312**	**5 172**	**8 752**	**12 804**	**64 814**	**81 750**	**327 700**	**507 378**

A kötelezettségvállalások új számviteli rendszerre (SUMMA) történő átállás keretében történő átcsoportosításának eredményeként a fennálló egyenleg összege (201 274 millió EUR) eltolódott az évek között. A fennálló kötelezettségvállalások teljes összege változatlan marad.

6.6. TÖBBÉVES PÉNZÜGYI KERET: FENNÁLLÓ KÖTELEZETTSÉGVÁLLALÁSOK AZ ELŐIRÁNYZATOK TÍPUSA SZERINT

(millió EUR)

		Költségvetési előirányzatokból					Címzett bevételi előirányzatokból					Összes fennálló kötelezettségvállalás 2024 végén
		2023-ról áthozott kötelezettség-vállalások	Kiigazítá-sok	Megtett kötelezettség-vállalások	Megtett kifizetések	Rendezendő összeg	2023-ról áthozott kötelezettség-vállalások	Kiigazítá-sok	Megtett kötelezettség-vállalások	Megtett kifizetések	Rendezendő összeg	
		1	2	3	4	5=1+2+3-4	6	7	8	9	10=6+7+8-9	11=5+10
1.	Egységes piac, innováció és digitális gazdaság	43 318	(629)	21 584	20 969	43 304	8 608	(230)	4 378	4 895	7 860	51 164
2.	Kohézió, reziliencia és értékek	129 392	825	73 525	31 113	172 629	247 365	(1 163)	10 668	85 412	171 459	344 088
	2a. Gazdasági, társadalmi és területi kohézió	*123 345*	*982*	*63 608*	*22 751*	*165 184*	*31 520*	*(1 144)*	*7 808*	*29 198*	*8 986*	*174 170*
	2b. Reziliencia és értékek	*6 048*	*(157)*	*9 917*	*8 363*	*7 445*	*215 846*	*(19)*	*2 860*	*56 214*	*162 473*	*169 918*
3.	Természeti erőforrások és környezet	41 606	109	57 243	56 066	42 891	15 871	(234)	721	8 382	7 976	50 867
	ebből: Piachoz kapcsolódó kiadások és közvetlen kifizetések	*358*	*(35)*	*40 465*	*40 420*	*368*	*0*	–	*345*	*342*	*3*	*371*
4.	Migráció és határigazgatás	4 949	24	3 892	3 239	5 627	172	(25)	147	166	127	5 754

(millió EUR)

		Költségvetési előirányzatokból					Címzett bevételi előirányzatokból					Összes fennálló kötelezettségvállalás 2024 végén
		2023-ról áthozott kötelezettség-vállalások	Kiigazítá-sok	Megtett kötelezettség-vállalások	Megtett kifizetések	Rendezendő összeg	2023-ról áthozott kötelezettség-vállalások	Kiigazítá-sok	Megtett kötelezettség-vállalások	Megtett kifizetések	Rendezendő összeg	
		1	2	3	4	5=1+2+3-4	6	7	8	9	10=6+7+8-9	11=5+10
5.	Biztonság és védelem	3 748	(2)	2 699	2 066	4 379	55	(2)	71	57	66	4 445
6.	Szomszédság és a világ	39 345	(701)	17 067	14 618	41 093	642	(78)	1 217	777	1 004	42 097
7.	Európai közigazgatás	886	(32)	12 004	11 969	888	118	(46)	1 348	1 297	123	1 011
	ebből: Az intézmények igazgatási kiadásai	*567*	*(10)*	*4 912*	*4 886*	*582*	*42*	*(42)*	*379*	*338*	*40*	*623*
O.	A többéves pénzügyi kereten kívül	–	(0)	4 737	3 634	1 103	6 447	(114)	815	353	6 795	7 899
S.	Szolidaritási mechanizmusok az Unión belül és kívül (speciális eszközök)	321	(0)	1 249	1 517	53	161	–	297	458	–	53
	Összesen	**263 564**	**(405)**	**194 000**	**145 192**	**311 967**	**279 440**	**(1 893)**	**19 661**	**101 797**	**195 410**	**507 378**

6.7. RÉSZLETES TÖBBÉVES PÉNZÜGYI KERET: A KÖTELEZETTSÉGVÁLLALÁSI ÉS A KIFIZETÉSI ELŐIRÁNYZATOK ÖSSZETÉTELE ÉS VÁLTOZÁSA

(millió EUR)

Program	Kötelezettségvállalási előirányzatok						Kifizetési előirányzatok					
	Költségvetési előirányzatok			További előirányzatok		Összes rendelkezésre álló előirányzat	Költségvetési előirányzatok			További előirányzatok		Összes rendelkezésre álló előirányzat
	Eredeti elfogadott költségvetés	Költségvetés-módosítások és átcsoportosítások	Végleges elfogadott költségvetés	Áthozott összegek	Címzett bevétel		Eredeti elfogadott költségvetés	Költségvetés-módosítások és átcsoportosítások	Végleges elfogadott költségvetés	Áthozott összegek	Címzett bevétel	
	1	2	3=1+2	4	5	6=3+4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+10+11
1. Horizont Európa	12 897	1	12 898	95	4 458	17 451	11 833	196	12 028	67	7 104	19 199
Euratom	281	(1)	280	–	58	337	333	40	372	15	107	494
Termonukleáris kísérleti reaktor (ITER)	436	–	436	–	3	440	509	54	563	1	3	568

(millió EUR)

Program	Kötelezettségvállalási előirányzatok						Kifizetési előirányzatok					
	Költségvetési előirányzatok			További előirányzatok		Összes rendelkezésre álló előirányzat	Költségvetési előirányzatok			További előirányzatok		Összes rendelkezésre álló előirányzat
	Eredeti elfogadott költségvetés	Költségvetés-módosítások és átcsoportosítások	Végleges elfogadott költségvetés	Áthozott összegek	Címzett bevétel		Eredeti elfogadott költségvetés	Költségvetés-módosítások és átcsoportosítások	Végleges elfogadott költségvetés	Áthozott összegek	Címzett bevétel	
	1	2	3=1+2	4	5	6=3+4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+10+11
Egyéb fellépések	–	–	–	–	712	712	–	–	–	–	446	446
Kísérleti projektek és előkészítő intézkedések	24	–	24	–	0	25	27	(5)	22	–	0	22
InvestEU Alap	348	–	348	–	1 672	2 019	347	(89)	258	1	2 945	3 203
CEF – Közlekedés	1 757	0	1 758	–	48	1 806	2 119	(49)	2 070	1	40	2 112
CEF – Energiaügy	885	(1)	885	–	3	888	741	39	781	2	2	784
CEF – Digitális ág	87	–	87	–	4	91	151	(11)	140	1	4	145
Digitális Európa	1 266	(1)	1 265	–	75	1 340	1 150	(115)	1 034	7	71	1 112
Decentralizált ügynökségek	213	4	217	–	11	228	213	7	220	–	11	231
Egyéb fellépések	–	1	1	–	170	171	–	1	1	–	170	171
Kísérleti projektek és előkészítő intézkedések	14	–	14	–	–	14	14	6	20	–	–	20
A Bizottság előjogai szerinti intézkedések	24	–	24	–	4	29	21	2	22	–	5	28
Egységes piac	602	1	604	–	48	651	601	(21)	580	8	68	657
Csalás elleni uniós fellépés	26	–	26	–	1	27	23	(1)	22	–	1	22
Adózás	38	–	38	–	1	39	30	4	35	0	1	36
Vám	136	–	136	–	9	144	105	27	132	0	9	141

(millió EUR)

Program	Kötelezettségvállalási előirányzatok						Kifizetési előirányzatok					
	Költségvetési előirányzatok			További előirányzatok		Összes rendelkezésre álló előirányzat	Költségvetési előirányzatok			További előirányzatok		Összes rendelkezésre álló előirányzat
	Eredeti elfogadott költségvetés	Költségvetés-módosítások és átcsoportosítások	Végleges elfogadott költségvetés	Áthozott összegek	Címzett bevétel		Eredeti elfogadott költségvetés	Költségvetés-módosítások és átcsoportosítások	Végleges elfogadott költségvetés	Áthozott összegek	Címzett bevétel	
	1	2	3=1+2	4	5	6=3+4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+10+11
Decentralizált ügynökségek	136	(4)	132	–	15	147	136	(4)	132	–	15	147
Egyéb fellépések	9	(3)	6	–	1	7	9	(1)	8	–	1	8
Kísérleti projektek és előkészítő intézkedések	12	–	12	–	–	12	11	(4)	7	–	–	7
Az Európai Unió űrprogramja	2 088	(0)	2 088	–	327	2 415	2 183	(4)	2 179	5	489	2 673
Decentralizált ügynökségek	78	1	79	–	4	83	78	4	82	–	4	86
Kísérleti projektek és előkészítő intézkedések	17	–	17	–	–	17	4	(4)	–	–	–	–
Uniós biztonságos konnektivitás	117	–	117	–	–	117	190	–	190	0	–	190
1. fejezet összesen: Egységes piac, innováció és digitális gazdaság	21 493	(1)	21 492	95	7 621	29 209	20 828	72	20 900	109	11 495	32 504
2. Regionális fejlesztés (ERFA)	39 434	(4)	39 431	12	4 932	44 375	13 079	2 825	15 904	0	14 623	30 528
Kohéziós Alap	6 842	–	6 842	–	1 127	7 969	2 264	8	2 273	0	1 815	4 088
A Kohéziós Alap hozzájárulása a CEF – Közlekedéshez	1 606	–	1 606	–	12	1 618	1 952	286	2 238	–	11	2 248
Kísérleti projektek és előkészítő intézkedések	–	4	4	–	0	4	5	(2)	3	–	0	3
Európai Szociális Alap Plusz (ESZA+)	16 783	–	16 783	–	1 953	18 736	6 856	(781)	6 075	1	11 498	17 574
Támogatás a ciprusi török közösségnek	34	–	34	–	8	42	32	5	37	0	7	44
Európai helyreállítás és reziliencia	123	–	123	–	2 784	2 907	105	(5)	100	2	55 240	55 342
Periklész IV	1	–	1	–	0	1	1	(0)	1	0	0	1
EU helyreállítás	3 340	–	3 340	–	51	3 391	3 340	–	3 340	651	51	4 042
rescEU	240	–	240	0	27	268	260	0	260	125	476	862

(millió EUR)

Program	Kötelezettségvállalási előirányzatok						Kifizetési előirányzatok					
	Költségvetési előirányzatok			További előirányzatok		Összes rendelkezésre álló előirányzat	Költségvetési előirányzatok			További előirányzatok		Összes rendelkezésre álló előirányzat
	Eredeti elfogadott költségvetés	Költségvetés-módosítások és átcsoportosítások	Végleges elfogadott költségvetés	Áthozott összegek	Címzett bevétel		Eredeti elfogadott költségvetés	Költségvetés-módosítások és átcsoportosítások	Végleges elfogadott költségvetés	Áthozott összegek	Címzett bevétel	
	1	2	3=1+2	4	5	6=3+4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+10+11
„Az EU az egészségért” program	754	(0)	753	–	43	796	689	(146)	544	5	31	580
Az Unión belüli szükséghelyzeti támogatásnyújtás eszköze	–	–	–	–	8	8	2	(2)	–	–	36	36
Decentralizált ügynökségek	249	13	263	–	50	312	245	10	256	–	49	305
Kísérleti projektek és előkészítő intézkedések	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
A Bizottság előjogai szerinti intézkedések	12	0	12	–	0	13	12	0	12	–	0	12
Foglalkoztatás és szociális innováció	94	–	94	–	11	104	85	(3)	82	1	12	95
Erasmus+	3 796	–	3 796	–	993	4 789	3 522	43	3 565	16	1 051	4 631
Európai Szolidaritási Testület	144	–	144	–	49	193	139	(7)	131	5	56	192
Kreatív Európa	335	–	335	–	21	356	366	33	398	4	25	428
Jogérvényesülés	42	–	42	–	1	43	39	9	48	1	1	50
Jogok és értékek	219	(0)	219	–	3	222	226	(28)	197	1	2	201
Decentralizált ügynökségek	295	9	303	–	9	313	286	12	299	–	10	308
Egyéb fellépések	8	–	8	–	0	8	7	2	9	–	0	9
Kísérleti projektek és előkészítő intézkedések	26	–	26	–	0	26	39	(8)	30	–	0	31
A Bizottság előjogai szerinti intézkedések	183	–	183	–	7	190	167	11	178	–	7	185
2. fejezet összesen: Kohézió, reziliencia és értékek	74 561	22	74 583	12	12 088	86 683	33 716	2 264	35 980	813	85 003	121 796

(millió EUR)

	Program	Kötelezettségvállalási előirányzatok						Kifizetési előirányzatok					
		Költségvetési előirányzatok			További előirányzatok		Összes rendelkezésre álló előirányzat	Költségvetési előirányzatok			További előirányzatok		Összes rendelkezésre álló előirányzat
		Eredeti elfogadott költségvetés	Költségvetés-módosítások és átcsoportosítások	Végleges elfogadott költségvetés	Áthozott összegek	Címzett bevétel		Eredeti elfogadott költségvetés	Költségvetés-módosítások és átcsoportosítások	Végleges elfogadott költségvetés	Áthozott összegek	Címzett bevétel	
		1	2	3=1+2	4	5	6=3+4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+10+11
3.	Mezőgazdasági garanciák	40 517	(0)	40 517	316	912	41 745	40 505	(32)	40 474	316	912	41 702
	A „Természeti erőforrások és környezet” fejezet egyéb programjai	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap	13 156	–	13 156	–	420	13 576	11 992	1 774	13 765	0	2 712	16 478
	Tengerügy és halászat	1 070	–	1 070	–	154	1 224	781	199	979	1	175	1 155
	Halászat (fenntartható halászati partnerségi megállapodás és regionális halászati gazdálkodási szervezet)	163	(33)	130	–	–	130	143	(29)	114	–	–	114
	Decentralizált ügynökségek	30	0	30	–	2	32	30	0	30	–	2	32
	Egyéb fellépések	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Kísérleti projektek és előkészítő intézkedések	9	–	9	–	–	9	5	(2)	3	–	–	3
	Környezetvédelem és éghajlat-politika (LIFE)	765	3	768	–	5	773	571	29	600	7	4	612
	Igazságos Átmenet Alap	1 490	–	1 490	–	246	1 736	3	2	5	–	6 465	6 470
	Az igazságos átmenet mechanizmus keretében biztosított hitelkeret	50	–	50	–	504	554	35	25	60	–	521	582
	Decentralizált ügynökségek	68	(2)	66	–	8	74	68	(2)	66	–	8	74
	Kísérleti projektek és előkészítő intézkedések	6	–	6	–	–	6	12	(3)	9	–	–	9
	Egyedi intézkedések	16	–	16	–	–	16	7	(3)	4	–	–	4
	3. fejezet összesen: Természeti erőforrások és környezet	57 339	(32)	57 307	316	2 252	59 874	54 151	1 959	56 110	324	10 799	67 233
4.	Menekültügy, Migráció és Integráció	1 508	(5)	1 503	–	10	1 513	1 359	1	1 360	2	10	1 372
	Decentralizált ügynökségek	169	(17)	152	–	18	170	169	(17)	152	–	18	170
	Kísérleti projektek és előkészítő intézkedések	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

(millió EUR)

Program	Kötelezettségvállalási előirányzatok						Kifizetési előirányzatok					
	Költségvetési előirányzatok			További előirányzatok		Összes rendelkezésre álló előirányzat	Költségvetési előirányzatok			További előirányzatok		Összes rendelkezésre álló előirányzat
	Eredeti elfogadott költségvetés	Költségvetés-módosítások és átcsoportosítások	Végleges elfogadott költségvetés	Áthozott összegek	Címzett bevétel		Eredeti elfogadott költségvetés	Költségvetés-módosítások és átcsoportosítások	Végleges elfogadott költségvetés	Áthozott összegek	Címzett bevétel	
	1	2	3=1+2	4	5	6=3+4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+10+11
Határigazgatás (IHA) – Határigazgatás és vízum	1 023	(19)	1 004	–	182	1 186	524	42	565	1	307	873
Határigazgatás (IHA) – Vámellenőrzési berendezések	144	–	144	–	0	144	157	(16)	141	0	0	141
Decentralizált ügynökségek	1 048	42	1 090	–	128	1 218	1 040	3	1 043	–	128	1 171
4. fejezet összesen: Migráció és határigazgatás	3 893	1	3 893	–	338	4 232	3 249	12	3 261	3	463	3 727
5. Belső Biztonsági Alap (BBA)	322	1	323	–	2	325	238	(27)	211	2	2	215
Nukleáris létesítmények leszerelése	75	(7)	67	–	–	67	152	(10)	142	–	–	142
Nukleáris biztonság és leszerelés	62	(2)	61	–	0	61	72	6	78	1	0	79
Decentralizált ügynökségek	251	1	252	–	17	269	251	(3)	249	–	17	266
Kísérleti projektek és előkészítő intézkedések	–	–	–	–	–	–	1	(0)	1	–	–	1
A Bizottság előjogai szerinti intézkedések	23	9	32	–	0	32	21	15	36	–	0	36
Európai Védelmi Alap (kutatás)	218	125	344	–	12	355	211	(5)	206	1	7	215
Európai Védelmi Alap (nem kutatás)	420	260	680	–	23	703	540	8	547	2	21	570
Katonai mobilitás	251	–	251	–	–	251	262	73	335	1	–	335
Együttműködésen alapuló védelmi beszerzéseket finanszírozó eszköz	260	(10)	250	–	9	259	100	(100)	–	–	–	–
A védelmi ipar megerősítését szolgáló eszköz	343	–	343	–	16	359	79	91	170	1	3	173

(millió EUR)

Program	Kötelezettségvállalási előirányzatok						Kifizetési előirányzatok					
	Költségvetési előirányzatok			További előirányzatok		Összes rendelkezésre álló előirányzat	Költségvetési előirányzatok			További előirányzatok		Összes rendelkezésre álló előirányzat
	Eredeti elfogadott költségvetés	Költségvetés-módosítások és átcsoportosítások	Végleges elfogadott költségvetés	Áthozott összegek	Címzett bevétel		Eredeti elfogadott költségvetés	Költségvetés-módosítások és átcsoportosítások	Végleges elfogadott költségvetés	Áthozott összegek	Címzett bevétel	
	1	2	3=1+2	4	5	6=3+4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+10+11
Európai védelmi ipari program	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kísérleti projektek és előkészítő intézkedések	–	–	–	–	–	–	0	(0)	–	–	0	0
Uniós biztonságos konnektivitás	96	–	96	–	–	96	110	–	110	–	–	110
5. fejezet összesen: Biztonság és védelem	2 321	378	2 699	–	79	2 778	2 035	48	2 084	8	51	2 142
6. Szomszédságpolitika, fejlesztés és nemzetközi együttműködés	11 524	(10)	11 514	461	966	12 940	10 764	(1 510)	9 254	71	828	10 153
Nukleáris Biztonsági Eszköz (EINS)	42	–	42	0	21	63	27	6	33	1	21	55
Humanitárius segítségnyújtás	1 911	584	2 495	–	26	2 521	1 897	528	2 426	6	26	2 458
Közös kül- és biztonságpolitika (KKBP)	385	–	385	–	22	406	385	(0)	385	0	12	397
Tengerentúli országok és területek (TOT-ok)	71	–	71	1	35	107	72	(21)	51	8	21	79
MFA+	5	–	5	–	569	574	5	–	5	–	525	530
Egyéb fellépések	81	(2)	79	–	1	80	81	(31)	50	–	1	51
Kísérleti projektek és előkészítő intézkedések	–	–	–	–	0	0	–	0	0	–	0	0
A Bizottság előjogai szerinti intézkedések	95	(0)	95	–	0	95	86	2	88	–	0	88
Előcsatlakozási támogatás (IPA III)	2 116	–	2 116	21	143	2 281	1 975	163	2 138	75	192	2 405
Nyugat-balkáni Eszköz	–	501	501	–	–	501	–	24	24	–	–	24
Kísérleti projektek és előkészítő intézkedések	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

(millió EUR)

Program	Kötelezettségvállalási előirányzatok						Kifizetési előirányzatok					
	Költségvetési előirányzatok			További előirányzatok		Összes rendelkezésre álló előirányzat	Költségvetési előirányzatok			További előirányzatok		Összes rendelkezésre álló előirányzat
	Eredeti elfogadott költségvetés	Költségvetés-módosítások és átcsoportosítások	Végleges elfogadott költségvetés	Áthozott összegek	Címzett bevétel		Eredeti elfogadott költségvetés	Költségvetés-módosítások és átcsoportosítások	Végleges elfogadott költségvetés	Áthozott összegek	Címzett bevétel	
	1	2	3=1+2	4	5	6=3+4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+10+11
6. fejezet összesen: Szomszédság és a világ	16 230	1 073	17 303	483	1 783	19 569	15 291	(838)	14 454	161	1 626	16 241
7. Személyzeti nyugdíjak	2 515	74	2 589	–	280	2 870	2 515	74	2 589	–	280	2 870
(Volt tagok nyugdíja) Európai Parlament	15	0	15	–	–	15	15	0	15	–	–	15
(Volt tagok nyugdíja) Európai Tanács és Tanács	1	(0)	1	–	–	1	1	(0)	1	–	–	1
(Volt tagok nyugdíja) Bizottság	10	(1)	9	–	–	9	10	(1)	9	–	–	9
(Volt tagok nyugdíja) az Európai Unió Bírósága	17	(2)	15	–	–	15	17	(2)	15	–	–	15
(Volt tagok nyugdíja) Számvevőszék	7	(0)	7	–	–	7	7	(0)	7	–	–	7
(Volt tagok nyugdíja) Ombudsman	0	(0)	0	–	–	0	0	(0)	0	–	–	0
(Volt tagok nyugdíja) európai adatvédelmi biztos	0	0	0	–	–	0	0	0	0	–	–	0
Európai Iskolák	246	–	246	–	29	275	246	–	246	1	29	276
A személyzeti szabályzat hatálya alá tartozó állomány javadalmazása	2 898	6	2 903	–	124	3 027	2 898	6	2 903	0	124	3 027
Külső alkalmazottak javadalmazása	288	(23)	265	–	120	386	288	(23)	265	32	121	419
Tagok – Illetmények és juttatások	18	0	18	–	0	18	18	0	18	0	0	18
Tagok – Ideiglenes juttatások	1	–	1	–	–	1	1	–	1	–	–	1
Munkaerő-felvételi költségek	32	(1)	31	–	0	31	32	(1)	31	2	0	33

(millió EUR)

Program	Kötelezettségvállalási előirányzatok						Kifizetési előirányzatok					
	Költségvetési előirányzatok			További előirányzatok		Összes rendelkezésre álló előirányzat	Költségvetési előirányzatok			További előirányzatok		Összes rendelkezésre álló előirányzat
	Eredeti elfogadott költségvetés	Költségvetés-módosítások és átcsoportosítások	Végleges elfogadott költségvetés	Áthozott összegek	Címzett bevétel		Eredeti elfogadott költségvetés	Költségvetés-módosítások és átcsoportosítások	Végleges elfogadott költségvetés	Áthozott összegek	Címzett bevétel	
	1	2	3=1+2	4	5	6=3+4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+10+11
A szolgálati jogviszony megszűnése	8	(0)	7	–	–	7	8	(0)	7	–	–	7
Képzési költségek	16	1	17	–	7	25	16	1	17	11	7	35
Szociális kiadások és mobilitás	21	2	24	–	30	53	21	2	24	11	30	65
Információs és kommunikációs technológia	281	6	287	–	227	514	281	6	287	171	228	685
Bérleti díjak és beszerzések	312	14	326	–	962	1 287	312	14	326	7	962	1 294
Épületekhez kapcsolódó	133	(26)	107	–	43	150	133	(26)	107	63	43	214
Biztonság	64	10	74	–	13	87	64	10	74	38	13	125
Kiküldetés és reprezentáció	43	11	54	–	3	57	43	11	54	11	3	69
Ülések, bizottságok, konferenciák	19	(4)	15	–	3	17	19	(4)	15	6	3	24
Hivatalos Lap	7	(4)	3	–	0	3	7	(4)	3	1	0	4
Kiadványok	10	1	12	–	4	16	10	1	12	6	4	22
Információszerzés	7	(0)	7	–	1	7	7	(0)	7	2	1	9
Tanulmányok és vizsgálatok	5	1	6	–	0	6	5	1	6	5	0	10
Általános felszerelés, járművek, bútorok	15	1	16	–	8	24	15	1	16	12	8	36
Külső nyelvi szolgáltatások	29	(1)	27	–	51	79	29	(1)	27	2	51	81
Egyéb igazgatási kiadások	18	1	19	–	26	45	18	1	19	10	26	55
Kísérleti projektek és előkészítő intézkedések	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
A többi intézmény igazgatási kiadásai	4 955	1	4 956	1	513	5 470	4 955	1	4 956	613	522	6 091

(millió EUR)

Program	Kötelezettségvállalási előirányzatok						Kifizetési előirányzatok					
	Költségvetési előirányzatok			További előirányzatok		Összes rendelkezésre álló előirányzat	Költségvetési előirányzatok			További előirányzatok		Összes rendelkezésre álló előirányzat
	Eredeti elfogadott költségvetés	Költségvetés-módosítások és átcsoportosítások	Végleges elfogadott költségvetés	Áthozott összegek	Címzett bevétel		Eredeti elfogadott költségvetés	Költségvetés-módosítások és átcsoportosítások	Végleges elfogadott költségvetés	Áthozott összegek	Címzett bevétel	
	1	2	3=1+2	4	5	6=3+4+5	7	8	9=7+8	10	11	12=9+10+11
7. fejezet összesen: Európai közigazgatás	11 988	69	12 057	1	2 445	14 502	11 988	69	12 057	1 004	2 456	15 516
O. Innovációs Alap	–	–	–	–	3 886	3 886	–	–	–	–	10 218	10 218
Ukrajna-eszköz	–	4 768	4 768	–	157	4 924	–	3 755	3 755	–	157	3 912
Egyéb fellépések	–	–	–	–	131	131	–	–	–	–	132	132
O. fejezet összesen: A többéves pénzügyi kereten kívül	–	4 768	4 768	–	4 174	8 941	–	3 755	3 755	–	10 506	14 261
S. Szolidaritási és sürgősségisegély-tartalék (SEAR)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Európai szolidaritási tartalék	1 351	(207)	1 144	400	–	1 544	1 351	(207)	1 144	400	–	1 544
Sürgősségisegély-tartalék	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Európai Globalizációs Alkalmazkodási Alap (EGAA)	209	(176)	34	–	17	51	20	(20)	0	0	17	18
A brexit miatti kiigazításokra képzett tartalék	–	–	–	7	297	304	–	–	–	328	458	786
S. fejezet összesen: Szolidaritási mechanizmusok az Unión belül és kívül (speciális eszközök)	1 561	(383)	1 178	407	314	1 899	1 371	(227)	1 144	728	475	2 347
Összesen	**189 385**	**5 894**	**195 279**	**1 314**	**31 094**	**227 687**	**142 630**	**7 114**	**149 744**	**3 150**	**122 875**	**275 769**

6.8. RÉSZLETES TÖBBÉVES PÉNZÜGYI KERET: A KÖTELEZETTSÉGVÁLLALÁSI ELŐIRÁNYZATOK VÉGREHAJTÁSA

(millió EUR)

Program	Összes rendelkezésre álló előirányzat	Megtett kötelezettségvállalások					Átvitt előirányzatok 2025-re			Megszűnő előirányzatok			
		a végleges elfogadott költségvetésből	áthozott összegekből	címzett bevételekből	Összesen	%	a végleges elfogadott költségvetésből	címzett bevételekből	Összesen	a végleges elfogadott költségvetésből	áthozott összegekből	címzett bevételekből	Összesen
	1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+11+12
1. Horizont Európa	17 451	12 898	95	2 087	15 081	86 %	–	2 370	2 370	0	–	(0)	0
Euratom	337	280	–	7	287	85 %	–	51	51	0	–	0	0
Termonukleáris kísérleti reaktor (ITER)	440	436	–	1	438	100 %	–	2	2	–	–	–	–
Egyéb fellépések	712	–	–	222	222	31 %	–	490	490	–	–	–	–
Kísérleti projektek és előkészítő intézkedések	25	24	–	–	24	97 %	–	0	0	1	–	–	1
InvestEU Alap	2 019	348	–	1 603	1 950	97 %	–	69	69	–	–	0	0
CEF – Közlekedés	1 806	1 758	–	23	1 780	99 %	–	26	26	–	–	–	–
CEF – Energiaügy	888	885	–	–	885	100 %	–	3	3	–	–	–	–
CEF – Digitális ág	91	87	–	1	88	97 %	–	3	3	0	–	–	0
Digitális Európa	1 340	1 264	–	49	1 313	98 %	–	26	26	1	–	0	1
Decentralizált ügynökségek	228	217	–	9	227	99 %	–	1	1	–	–	–	–
Egyéb fellépések	171	1	–	69	70	41 %	–	101	101	–	–	0	0
Kísérleti projektek és előkészítő intézkedések	14	14	–	–	14	100 %	–	–	–	0	–	–	0
A Bizottság előjogai szerinti intézkedések	29	24	–	4	28	99 %	–	0	0	–	–	(0)	(0)
Egységes piac	651	604	–	22	626	96 %	–	25	25	0	–	0	0
Csalás elleni uniós fellépés	27	24	–	1	25	93 %	0	0	0	1	–	0	1
Adózás	39	38	–	0	39	98 %	–	1	1	0	–	–	0
Vám	144	136	–	1	137	95 %	–	7	7	–	–	–	–

(millió EUR)

	Program	Összes rendelkezésre álló előirányzat	Megtett kötelezettségvállalások					Átvitt előirányzatok 2025-re			Megszűnő előirányzatok			
			a végleges elfogadott költségvetésből	áthozott összegekből	címzett bevételekből	Összesen	%	a végleges elfogadott költségvetésből	címzett bevételekből	Összesen	a végleges elfogadott költségvetésből	áthozott összegekből	címzett bevételekből	Összesen
		1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+11+12
	Decentralizált ügynökségek	147	132	–	10	142	97 %	–	5	5	–	–	–	–
	Egyéb fellépések	7	6	–	0	6	92 %	–	1	1	–	–	–	–
	Kísérleti projektek és előkészítő intézkedések	12	12	–	–	12	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	Az Európai Unió űrprogramja	2 415	2 088	–	265	2 353	97 %	–	62	62	–	–	(0)	(0)
	Decentralizált ügynökségek	83	79	–	3	82	99 %	–	1	1	–	–	–	–
	Kísérleti projektek és előkészítő intézkedések	17	17	–	–	17	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	Uniós biztonságos konnektivitás	117	117	–	–	117	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	1. fejezet összesen: Egységes piac, innováció és digitális gazdaság	29 209	21 489	95	4 378	25 962	89 %	0	3 243	3 244	3	–	0	3
2.	Regionális fejlesztés (ERFA)	44 375	38 656	12	4 798	43 466	98 %	–	106	106	775	–	27	803
	Kohéziós Alap	7 969	6 600	–	1 095	7 695	97 %	–	0	0	242	–	32	274
	A Kohéziós Alap hozzájárulása a CEF – Közlekedéshez	1 618	1 606	–	2	1 608	99 %	–	9	9	–	–	–	–
	Kísérleti projektek és előkészítő intézkedések	4	4	–	–	4	97 %	–	0	0	–	–	–	–
	Európai Szociális Alap Plusz (ESZA+)	18 736	16 731	–	1 913	18 643	100 %	–	15	15	52	–	25	77
	Támogatás a ciprusi török közösségnek	42	34	–	7	41	99 %	–	0	0	–	–	(0)	(0)
	Európai helyreállítás és reziliencia	2 907	123	–	2 230	2 353	81 %	–	554	554	0	–	0	0

(millió EUR)

Program	Összes rendelkezésre álló előirányzat	Megtett kötelezettségvállalások					Átvitt előirányzatok 2025-re			Megszűnő előirányzatok			
		a végleges elfogadott költségvetésből	áthozott összegekből	címzett bevételekből	Összesen	%	a végleges elfogadott költségvetésből	címzett bevételekből	Összesen	a végleges elfogadott költségvetésből	áthozott összegekből	címzett bevételekből	Összesen
	1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+11+12
Periklész IV	1	1	–	0	1	98 %	–	0	0	–	–	–	–
EU helyreállítás	3 391	3 340	–	2	3 342	99 %	–	49	49	–	–	–	–
rescEU	268	240	0	14	254	95 %	0	13	14	(0)	–	–	(0)
„Az EU az egészségért” program	796	753	–	41	795	100 %	–	1	1	0	–	0	0
Az Unión belüli szükséghelyzeti támogatásnyújtás eszköze	8	–	–	–	–	–	–	8	8	–	–	–	–
Decentralizált ügynökségek	312	263	–	38	301	96 %	–	12	12	0	–	–	0
Kísérleti projektek és előkészítő intézkedések	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
A Bizottság előjogai szerinti intézkedések	13	12	–	0	13	100 %	–	–	–	–	–	–	–
Foglalkoztatás és szociális innováció	104	93	–	7	101	96 %	–	4	4	0	–	0	0
Erasmus+	4 789	3 796	–	477	4 273	89 %	–	516	516	0	–	–	0
Európai Szolidaritási Testület	193	144	–	16	160	83 %	–	34	34	–	–	–	–
Kreatív Európa	356	335	–	15	350	98 %	–	6	6	–	–	0	0
Jogérvényesülés	43	42	–	1	42	99 %	–	0	0	–	–	–	–
Jogok és értékek	222	219	–	1	220	99 %	–	1	1	0	–	–	0
Decentralizált ügynökségek	313	303	–	5	308	99 %	–	5	5	0	–	–	0
Egyéb fellépések	8	8	–	0	8	100 %	–	–	–	–	–	–	–
Kísérleti projektek és előkészítő intézkedések	26	26	–	0	26	99 %	–	0	0	–	–	0	0
A Bizottság előjogai szerinti intézkedések	190	183	–	6	189	100 %	–	0	0	0	–	0	0

ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/4944/oj

(millió EUR)

	Program	Összes rendelkezésre álló előirányzat	Megtett kötelezettségvállalások					Átvitt előirányzatok 2025-re			Megszűnő előirányzatok			
			a végleges elfogadott költségvetésből	áthozott összegekből	címzett bevételekből	Összesen	%	a végleges elfogadott költségvetésből	címzett bevételekből	Összesen	a végleges elfogadott költségvetésből	áthozott összegekből	címzett bevételekből	Összesen
		1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+11+12
	2. fejezet összesen: Kohézió, reziliencia és értékek	86 683	73 513	12	10 668	84 193	97 %	0	1 335	1 335	1 070	–	85	1 155
3.	Mezőgazdasági garanciák	41 745	40 465	–	345	40 810	98 %	366	567	933	2	–	–	2
	A „Természeti erőforrások és környezet” fejezet egyéb programjai	0	0	0	0	0	–	0	0	0	0	0	0	0
	Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap	13 576	13 155	–	1	13 156	97 %	–	189	189	0	–	230	231
	Tengerügy és halászat	1 224	1 070	–	127	1 196	98 %	–	23	23	0	–	4	4
	Halászat (fenntartható halászati partnerségi megállapodás és regionális halászati gazdálkodási szervezet)	130	130	–	–	130	100 %	–	–	–	0	–	–	0
	Decentralizált ügynökségek	32	30	–	1	31	96 %	–	1	1	–	–	–	–
	Egyéb fellépések	0	0	0	0	0	–	0	0	0	0	0	0	0
	Kísérleti projektek és előkészítő intézkedések	9	8	–	–	8	99 %	–	–	–	0	–	–	0
	Környezetvédelem és éghajlat-politika (LIFE)	773	768	–	4	771	100 %	–	2	2	0	–	0	0
	Igazságos Átmenet Alap	1 736	1 479	–	160	1 640	94 %	–	86	86	11	–	0	11
	Az igazságos átmenet mechanizmus keretében biztosított hitelkeret	554	50	–	76	126	23 %	–	428	428	–	–	–	–
	Decentralizált ügynökségek	74	66	–	8	73	99 %	–	0	0	–	–	0	0
	Kísérleti projektek és előkészítő intézkedések	6	6	–	–	6	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	Egyedi intézkedések	16	16	–	–	16	100 %	–	–	–	0	–	–	0
	3. fejezet összesen: Természeti erőforrások és környezet	59 874	57 243	–	721	57 964	97 %	366	1 296	1 663	13	–	234	247

(millió EUR)

	Program	Összes rendelkezésre álló előirányzat	Megtett kötelezettségvállalások					Átvitt előirányzatok 2025-re			Megszűnő előirányzatok			
			a végleges elfogadott költségvetésből	áthozott összegekből	címzett bevételekből	Összesen	%	a végleges elfogadott költségvetésből	címzett bevételekből	Összesen	a végleges elfogadott költségvetésből	áthozott összegekből	címzett bevételekből	Összesen
		1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+11+12
4.	Menekültügy, Migráció és Integráció	1 513	1 502	–	6	1 508	100 %	–	5	5	1	–	0	1
	Decentralizált ügynökségek	170	152	–	13	165	97 %	–	6	6	–	–	0	0
	Kísérleti projektek és előkészítő intézkedések	0	0	0	0	0	–	0	0	0	0	0	0	0
	Határigazgatás (IHA) – Határigazgatás és vízum	1 186	1 004	–	53	1 057	89 %	–	129	129	1	–	–	1
	Határigazgatás (IHA) – Vámellenőrzési berendezések	144	144	–	–	144	100 %	–	0	0	–	–	–	–
	Decentralizált ügynökségek	1 218	1 090	–	76	1 166	96 %	–	52	52	–	–	–	–
	4. fejezet összesen: Migráció és határigazgatás	4 232	3 892	–	147	4 039	95 %	–	191	191	1	–	0	1
5	Belső Biztonsági Alap (BBA)	325	323	–	1	324	99 %	–	2	2	0	–	–	0
	Nukleáris létesítmények leszerelése	67	67	–	–	67	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	Nukleáris biztonság és leszerelés	61	60	–	0	61	100 %	–	0	0	0	–	0	0
	Decentralizált ügynökségek	269	252	–	11	263	98 %	–	6	6	0	–	0	0
	Kísérleti projektek és előkészítő intézkedések	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
	A Bizottság előjogai szerinti intézkedések	32	32	–	–	32	100 %	–	0	0	0	–	–	0
	Európai Védelmi Alap (kutatás)	355	344	–	12	355	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	Európai Védelmi Alap (nem kutatás)	703	680	–	23	703	100 %	–	–	–	–	–	–	–

(millió EUR)

	Program	Összes rendelkezésre álló előirányzat	Megtett kötelezettségvállalások					Átvitt előirányzatok 2025-re			Megszűnő előirányzatok			
			a végleges elfogadott költségvetésből	áthozott összegekből	címzett bevételekből	Összesen	%	a végleges elfogadott költségvetésből	címzett bevételekből	Összesen	a végleges elfogadott költségvetésből	áthozott összegekből	címzett bevételekből	Összesen
		1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+11+12
	Katonai mobilitás	251	251	–	–	251	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	Együttműködésen alapuló védelmi beszerzéseket finanszírozó eszköz	259	250	–	9	259	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	A védelmi ipar megerősítését szolgáló eszköz	359	343	–	16	359	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	Európai védelmi ipari program	0	0	0	0	0	–	0	0	0	0	0	0	0
	Kísérleti projektek és előkészítő intézkedések	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
	Uniós biztonságos konnektivitás	96	96	–	–	96	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	5. fejezet összesen: Biztonság és védelem	2 778	2 699	–	71	2 770	100 %	–	8	8	0	–	0	0
6.	Szomszédságpolitika, fejlesztés és nemzetközi együttműködés	12 940	11 032	400	525	11 956	92 %	482	441	923	(0)	61	0	61
	Nukleáris Biztonsági Eszköz (EINS)	63	42	0	1	43	68 %	0	20	20	0	0	–	0
	Humanitárius segítségnyújtás	2 521	2 495	–	17	2 512	100 %	–	9	9	0	–	0	0
	Közös kül- és biztonságpolitika (KKBP)	406	385	–	21	406	100 %	–	0	0	0	–	(0)	0
	Tengerentúli országok és területek (TOT-ok)	107	71	1	–	72	67 %	1	35	36	(0)	0	–	0
	MFA+	574	5	–	569	574	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	Egyéb fellépések	80	79	–	0	80	99 %	–	0	0	0	–	–	0
	Kísérleti projektek és előkészítő intézkedések	0	–	–	–	–	–	–	0	0	–	–	0	0

ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/4944/oj

(millió EUR)

	Program	Összes rendelkezésre álló előirányzat	Megtett kötelezettségvállalások					Átvitt előirányzatok 2025-re			Megszűnő előirányzatok			
			a végleges elfogadott költségvetésből	áthozott összegekből	címzett bevételekből	Összesen	%	a végleges elfogadott költségvetésből	címzett bevételekből	Összesen	a végleges elfogadott költségvetésből	áthozott összegekből	címzett bevételekből	Összesen
		1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+11+12
	A Bizottság előjogai szerinti intézkedések	95	95	–	0	95	100 %	–	0	0	0	–	–	0
	Előcsatlakozási támogatás (IPA III)	2 281	2 043	20	83	2 146	94 %	73	60	133	–	1	(0)	1
	Nyugat-balkáni Eszköz	501	400	–	–	400	80 %	101	–	101	–	–	–	–
	Kísérleti projektek és előkészítő intézkedések	0	0	0	0	0	–	0	0	0	0	0	0	0
	6. fejezet összesen: Szomszédság és a világ	19 569	16 646	421	1 217	18 283	93 %	657	566	1 224	0	62	0	62
7.	Személyzeti nyugdíjak	2 870	2 589	–	273	2 862	100 %	–	7	7	–	–	0	0
	(Volt tagok nyugdíja) Európai Parlament	15	15	–	–	15	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	(Volt tagok nyugdíja) Európai Tanács és Tanács	1	1	–	–	1	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	(Volt tagok nyugdíja) Bizottság	9	9	–	–	9	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	(Volt tagok nyugdíja) az Európai Unió Bírósága	15	15	–	–	15	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	(Volt tagok nyugdíja) Számvevőszék	7	7	–	–	7	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	(Volt tagok nyugdíja) Ombudsman	0	0	–	–	0	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	(Volt tagok nyugdíja) európai adatvédelmi biztos	0	0	–	–	0	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	Európai Iskolák	275	246	–	23	269	98 %	–	6	6	0	–	–	0

(millió EUR)

Program	Összes rendelkezésre álló előirányzat	Megtett kötelezettségvállalások					Átvitt előirányzatok 2025-re			Megszűnő előirányzatok			
		a végleges elfogadott költségvetésből	áthozott összegekből	címzett bevételekből	Összesen	%	a végleges elfogadott költségvetésből	címzett bevételekből	Összesen	a végleges elfogadott költségvetésből	áthozott összegekből	címzett bevételekből	Összesen
	1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+11+12
A személyzeti szabályzat hatálya alá tartozó állomány javadalmazása	3 027	2 897	–	60	2 957	98 %	–	64	64	6	–	–	6
Külső alkalmazottak javadalmazása	386	265	–	45	310	80 %	–	75	75	0	–	0	0
Tagok – Illetmények és juttatások	18	17	–	0	17	95 %	–	0	0	1	–	–	1
Tagok – Ideiglenes juttatások	1	1	–	–	1	100 %	–	–	–	–	–	–	–
Munkaerő-felvételi költségek	31	30	–	0	31	98 %	–	0	0	0	–	–	0
A szolgálati jogviszony megszűnése	7	7	–	–	7	100 %	–	–	–	–	–	–	–
Képzési költségek	25	17	–	4	22	88 %	–	3	3	0	–	0	0
Szociális kiadások és mobilitás	53	23	–	15	38	72 %	–	15	15	0	–	0	0
Információs és kommunikációs technológia	514	287	–	134	420	82 %	–	93	93	0	–	0	0
Bérleti díjak és beszerzések	1 287	326	–	314	639	50 %	–	648	648	0	–	–	0
Épületekhez kapcsolódó	150	107	–	22	129	86 %	–	21	21	0	–	–	0
Biztonság	87	74	–	9	83	96 %	–	3	3	0	–	0	0
Kiküldetés és reprezentáció	57	54	–	2	55	97 %	–	2	2	0	–	0	0
Ülések, bizottságok, konferenciák	17	15	–	1	16	92 %	–	1	1	0	–	0	0
Hivatalos Lap	3	3	–	0	3	100 %	–	0	0	–	–	–	–
Kiadványok	16	12	–	3	14	90 %	–	2	2	0	–	–	0
Információszerzés	7	7	–	0	7	94 %	–	0	0	0	–	–	0

(millió EUR)

	Program	Összes rendelkezésre álló előirányzat	Megtett kötelezettségvállalások					Átvitt előirányzatok 2025-re			Megszűnő előirányzatok			
			a végleges elfogadott költségvetésből	áthozott összegekből	címzett bevételekből	Összesen	%	a végleges elfogadott költségvetésből	címzett bevételekből	Összesen	a végleges elfogadott költségvetésből	áthozott összegekből	címzett bevételekből	Összesen
		1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+11+12
	Tanulmányok és vizsgálatok	6	6	–	0	6	99 %	–	0	0	0	–	–	0
	Általános felszerelés, járművek, bútorok	24	16	–	6	23	94 %	–	1	1	0	–	0	0
	Külső nyelvi szolgáltatások	79	27	–	36	63	80 %	–	16	16	–	–	0	0
	Egyéb igazgatási kiadások	45	19	–	21	41	89 %	–	5	5	0	–	0	0
	Kísérleti projektek és előkészítő intézkedések	0	0	0	0	0	–	0	0	0	0	0	0	0
	A többi intézmény igazgatási kiadásai	5 470	4 911	1	379	5 291	97 %	0	134	134	45	–	0	45
	7. fejezet összesen: Európai közigazgatás	14 502	12 003	1	1 348	13 351	92 %	–	1 097	1 097	54	–	0	54
O.	Innovációs Alap	3 886	–	–	603	603	16 %	–	3 283	3 283	–	–	–	–
	Ukrajna-eszköz	4 924	4 737	–	150	4 887	99 %	30	7	37	0	–	0	0
	Egyéb fellépések	131	–	–	62	62	48 %	–	68	68	–	–	–	–
	O. fejezet összesen: A többéves pénzügyi kereten kívül	8 941	4 737	–	815	5 552	62 %	30	3 359	3 389	0	–	0	0
S.	Szolidaritási és sürgősségisegély-tartalék (SEAR)	0	0	0	0	0	–	0	0	0	0	0	0	0
	Európai szolidaritási tartalék	1 544	834	400	–	1 234	80 %	310	–	310	–	–	–	–
	Sürgősségisegély-tartalék	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
	Európai Globalizációs Alkalmazkodási Alap (EGAA)	51	8	–	–	8	16 %	–	7	7	25	–	10	35

(millió EUR)

Program	Összes rendelkezésre álló előirányzat	Megtett kötelezettségvállalások					Átvitt előirányzatok 2025-re			Megszűnő előirányzatok			
		a végleges elfogadott költségvetésből	áthozott összegekből	címzett bevételekből	Összesen	%	a végleges elfogadott költségvetésből	címzett bevételekből	Összesen	a végleges elfogadott költségvetésből	áthozott összegekből	címzett bevételekből	Összesen
	1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+11+12
A brexit miatti kiigazításokra képzett tartalék	304	–	7	297	304	100 %	–	–	–	–	–	–	–
S. fejezet összesen: Szolidaritási mechanizmusok az Unión belül és kívül (speciális eszközök)	1 899	842	407	297	1 546	81 %	310	7	318	25	–	10	35
Összesen	**227 687**	**193 064**	**937**	**19 661**	**213 661**	**94 %**	**1 365**	**11 103**	**12 468**	**1 166**	**62**	**330**	**1 558**

6.9. RÉSZLETES TÖBBÉVES PÉNZÜGYI KERET: A KIFIZETÉSI ELŐIRÁNYZATOK VÉGREHAJTÁSA

(millió EUR)

Program	Összes rendelkezésre álló előirányzat	Megtett kifizetések					Átvitt előirányzatok 2025-re			Megszűnő előirányzatok			
		a végleges elfogadott költségvetésből	áthozott összegekből	címzett bevételekből	Összesen	%	a végleges elfogadott költségvetésből	címzett bevételekből	Összesen	a végleges elfogadott költségvetésből	áthozott összegekből	címzett bevételekből	Összesen
	1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+11+12
1. Horizont Európa	19 199	11 956	59	1 789	13 803	72 %	72	5 314	5 386	0	8	2	10
Euratom	494	354	14	36	405	82 %	18	71	89	0	1	–	1
Termonukleáris kísérleti reaktor (ITER)	568	561	1	1	563	99 %	2	2	4	(0)	0	–	0
Egyéb fellépések	446	–	–	86	86	19 %	–	361	361	–	–	–	–
Kísérleti projektek és előkészítő intézkedések	22	21	–	–	21	94 %	–	0	0	1	–	–	1

(millió EUR)

Program	Összes rendelkezésre álló előirányzat	Megtett kifizetések					Átvitt előirányzatok 2025-re			Megszűnő előirányzatok			
		a végleges elfogadott költségvetésből	áthozott összegekből	címzett bevételekből	Összesen	%	a végleges elfogadott költségvetésből	címzett bevételekből	Összesen	a végleges elfogadott költségvetésből	áthozott összegekből	címzett bevételekből	Összesen
	1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+11+12
InvestEU Alap	3 203	253	1	2 836	3 090	96 %	1	109	109	4	0	0	4
CEF – Közlekedés	2 112	2 069	1	37	2 107	100 %	1	4	5	0	0	–	0
CEF – Energiaügy	784	780	2	–	782	100 %	1	2	3	0	0	–	0
CEF – Digitális ág	145	140	1	2	143	98 %	0	2	3	0	0	–	0
Digitális Európa	1 112	1 027	7	41	1 075	97 %	6	29	35	1	0	0	2
Decentralizált ügynökségek	231	220	–	9	230	99 %	–	1	1	0	–	–	0
Egyéb fellépések	171	1	–	10	11	6 %	–	161	161	0	–	–	0
Kísérleti projektek és előkészítő intézkedések	20	20	–	–	20	100 %	–	–	–	0	–	–	0
A Bizottság előjogai szerinti intézkedések	28	22	–	4	27	97 %	–	1	1	0	–	0	0
Egységes piac	657	573	8	22	603	92 %	7	46	53	0	1	0	1
Csalás elleni uniós fellépés	22	20	–	0	20	90 %	–	0	0	2	–	0	2
Adózás	36	35	0	0	35	97 %	0	1	1	0	0	–	0
Vám	141	132	0	1	133	95 %	0	7	7	0	0	–	0
Decentralizált ügynökségek	147	132	–	10	141	96 %	–	5	5	0	–	–	0
Egyéb fellépések	8	8	–	0	8	96 %	–	0	0	–	–	–	–
Kísérleti projektek és előkészítő intézkedések	7	7	–	–	7	96 %	–	–	–	0	–	–	0
Az Európai Unió űrprogramja	2 673	2 175	5	101	2 280	85 %	4	388	392	0	0	0	0

ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/4944/oj

(millió EUR)

	Program	Összes rendelkezésre álló előirányzat	Megtett kifizetések					Átvitt előirányzatok 2025-re			Megszűnő előirányzatok			
			a végleges elfogadott költségvetésből	áthozott összegekből	címzett bevételekből	Összesen	%	a végleges elfogadott költségvetésből	címzett bevételekből	Összesen	a végleges elfogadott költségvetésből	áthozott összegekből	címzett bevételekből	Összesen
		1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+11+12
	Decentralizált ügynökségek	86	82	–	3	85	99 %	–	1	1	–	–	–	–
	Kísérleti projektek és előkészítő intézkedések	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
	Uniós biztonságos konnektivitás	190	190	–	–	190	100 %	0	–	0	–	0	–	0
	1. fejezet összesen: Egységes piac, innováció és digitális gazdaság	32 504	20 778	98	4 988	25 864	80 %	113	6 504	6 617	9	11	3	23
2.	Regionális fejlesztés (ERFA)	30 528	15 903	0	13 357	29 261	96 %	1	1 266	1 267	0	0	–	0
	Kohéziós Alap	4 088	2 272	0	1 815	4 087	100 %	0	0	1	(0)	0	0	0
	A Kohéziós Alap hozzájárulása a CEF – Közlekedéshez	2 248	2 238	–	8	2 246	100 %	–	3	3	0	–	(0)	0
	Kísérleti projektek és előkészítő intézkedések	3	3	–	–	3	97 %	–	0	0	–	–	–	–
	Európai Szociális Alap Plusz (ESZA+)	17 574	6 074	0	10 278	16 352	93 %	1	1 221	1 221	0	0	0	1
	Támogatás a ciprusi török közösségnek	44	37	0	7	44	99 %	0	–	0	0	0	–	0
	Európai helyreállítás és reziliencia	55 342	98	2	55 189	55 288	100 %	2	52	54	0	0	0	0
	Periklész IV	1	1	0	0	1	95 %	–	0	0	0	–	–	0
	EU helyreállítás	4 042	1 477	651	1	2 128	53 %	1 863	51	1 914	–	0	–	0
	rescEU	862	260	125	372	757	88 %	–	105	105	–	–	0	0

(millió EUR)

Program	Összes rendelkezésre álló előirányzat	Megtett kifizetések					Átvitt előirányzatok 2025-re			Megszűnő előirányzatok			
		a végleges elfogadott költségvetésből	áthozott összegekből	címzett bevételekből	Összesen	%	a végleges elfogadott költségvetésből	címzett bevételekből	Összesen	a végleges elfogadott költségvetésből	áthozott összegekből	címzett bevételekből	Összesen
	1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+11+12
„Az EU az egészségért” program	580	540	4	29	573	99 %	4	2	5	0	1	0	1
Az Unión belüli szükséghelyzeti támogatásnyújtás eszköze	36	–	–	9	9	24 %	–	27	27	–	–	1	1
Decentralizált ügynökségek	305	256	–	38	294	96 %	–	12	12	0	–	–	0
Kísérleti projektek és előkészítő intézkedések	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
A Bizottság előjogai szerinti intézkedések	12	12	–	0	12	100 %	–	–	–	0	–	–	0
Foglalkoztatás és szociális innováció	95	81	1	5	87	92 %	1	6	8	0	0	0	0
Erasmus+	4 631	3 547	16	478	4 041	87 %	18	572	590	(0)	0	0	1
Európai Szolidaritási Testület	192	128	5	18	151	78 %	3	38	42	(0)	0	0	0
Kreatív Európa	428	396	4	17	417	97 %	2	9	11	0	0	0	0
Jogérvényesülés	50	47	1	1	49	98 %	1	0	1	0	0	–	0
Jogok és értékek	201	196	1	1	199	99 %	1	1	2	0	0	–	0
Decentralizált ügynökségek	308	299	–	5	304	98 %	–	5	5	0	–	0	0
Egyéb fellépések	9	9	–	0	9	100 %	–	–	–	0	–	–	0
Kísérleti projektek és előkészítő intézkedések	31	30	–	0	31	99 %	–	0	0	0	–	–	0
A Bizottság előjogai szerinti intézkedések	185	178	–	6	184	99 %	–	1	1	0	–	–	0

(millió EUR)

Program	Összes rendelkezésre álló előirányzat	Megtett kifizetések					Átvitt előirányzatok 2025-re			Megszűnő előirányzatok			
		a végleges elfogadott költségvetésből	áthozott összegekből	címzett bevételekből	Összesen	%	a végleges elfogadott költségvetésből	címzett bevételekből	Összesen	a végleges elfogadott költségvetésből	áthozott összegekből	címzett bevételekből	Összesen
	1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+11+12
2. fejezet összesen: Kohézió, reziliencia és értékek	121 796	34 082	811	81 633	116 525	96 %	1 898	3 368	5 266	0	2	2	5
3. Mezőgazdasági garanciák	41 702	40 416	0	345	40 762	98 %	367	567	934	6	0	–	6
A „Természeti erőforrások és környezet” fejezet egyéb programjai	0	0	0	0	0	–	0	0	0	0	0	0	0
Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap	16 478	13 765	0	1 704	15 469	94 %	0	1 008	1 008	0	0	–	1
Tengerügy és halászat	1 155	978	1	173	1 152	100 %	1	2	3	0	0	0	0
Halászat (fenntartható halászati partnerségi megállapodás és regionális halászati gazdálkodási szervezet)	114	114	–	–	114	100 %	–	–	–	–	–	–	–
Decentralizált ügynökségek	32	30	–	1	31	96 %	–	1	1	–	–	–	–
Egyéb fellépések	0	0	0	0	0	–	0	0	0	0	0	0	0
Kísérleti projektek és előkészítő intézkedések	3	3	–	–	3	100 %	–	–	–	0	–	–	0
Környezetvédelem és éghajlat-politika (LIFE)	612	592	7	3.	603	99 %	8	1	8	0	0	0	1
Igazságos Átmenet Alap	6 470	5	–	6 145	6 150	95 %	–	320	320	–	–	0	0
Az igazságos átmenet mechanizmus keretében biztosított hitelkeret	582	60	–	19	79	14 %	–	503	503	–	–	–	–

(millió EUR)

	Program	Összes rendelkezésre álló előirányzat	Megtett kifizetések					Átvitt előirányzatok 2025-re			Megszűnő előirányzatok			
			a végleges elfogadott költségvetésből	áthozott összegekből	címzett bevételekből	Összesen	%	a végleges elfogadott költségvetésből	címzett bevételekből	Összesen	a végleges elfogadott költségvetésből	áthozott összegekből	címzett bevételekből	Összesen
		1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+11+12
	Decentralizált ügynökségek	74	66	–	8	73	99 %	–	0	0	–	–	0	0
	Kísérleti projektek és előkészítő intézkedések	9	9	–	–	9	99 %	–	–	–	0	–	–	0
	Egyedi intézkedések	4	4	–	–	4	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	3. fejezet összesen: Természeti erőforrások és környezet	67 233	56 043	8	8 398	64 448	96 %	376	2 401	2 777	7	0	0	8
4.	Menekültügy, Migráció és Integráció	1 372	1 357	1	8	1 366	100 %	2	3	5	1	0	–	1
	Decentralizált ügynökségek	170	152	–	13	165	97 %	–	6	6	–	–	0	0
	Kísérleti projektek és előkészítő intézkedések	0	0	0	0	0	–	0	0	0	0	0	0	0
	Határigazgatás (IHA) – Határigazgatás és vízum	873	563	1	75	639	73 %	1	231	233	1	0	–	1
	Határigazgatás (IHA) – Vámellenőrzési berendezések	141	117	0	0	117	83 %	24	–	24	–	0	–	0
	Decentralizált ügynökségek	1 171	1 043	–	76	1 119	96 %	–	52	52	–	–	–	–
	4. fejezet összesen: Migráció és határigazgatás	3 727	3 231	2	171	3 405	91 %	28	292	320	2	0	0	2

(millió EUR)

Program	Összes rendelkezésre álló előirányzat	Megtett kifizetések					Átvitt előirányzatok 2025-re			Megszűnő előirányzatok			
		a végleges elfogadott költségvetésből	áthozott összegekből	címzett bevételekből	Összesen	%	a végleges elfogadott költségvetésből	címzett bevételekből	Összesen	a végleges elfogadott költségvetésből	áthozott összegekből	címzett bevételekből	Összesen
	1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+11+12
5. Belső Biztonsági Alap (BBA)	215	209	1	1	211	99 %	1	2	3	0	0	–	0
Nukleáris létesítmények leszerelése	142	142	–	–	142	100 %	–	–	–	0	–	–	0
Nukleáris biztonság és leszerelés	79	75	1	0	76	97 %	2	–	2	1	0	0	1
Decentralizált ügynökségek	266	247	–	11	257	97 %	–	6	6	2	–	0	2
Kísérleti projektek és előkészítő intézkedések	1	–	–	–	–	–	–	–	–	1	–	–	1
A Bizottság előjogai szerinti intézkedések	36	35	–	–	35	98 %	–	0	0	1	–	–	1
Európai Védelmi Alap (kutatás)	215	205	1	7	214	99 %	1	–	1	0	0	–	0
Európai Védelmi Alap (nem kutatás)	570	545	2	21	568	100 %	2	–	2	(0)	0	0	0
Katonai mobilitás	335	335	1	–	335	100 %	0	–	0	0	0	–	0
Együttműködésen alapuló védelmi beszerzéseket finanszírozó eszköz	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
A védelmi ipar megerősítését szolgáló eszköz	173	170	1	3	173	100 %	–	–	–	–	0	0	0
Európai védelmi ipari program	0	0	0	0	0	–	0	0	0	0	0	0	0
Kísérleti projektek és előkészítő intézkedések	0	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	0	0

(millió EUR)

	Program	Összes rendelkezésre álló előirányzat	Megtett kifizetések					Átvitt előirányzatok 2025-re			Megszűnő előirányzatok			
			a végleges elfogadott költségvetésből	áthozott összegekből	címzett bevételekből	Összesen	%	a végleges elfogadott költségvetésből	címzett bevételekből	Összesen	a végleges elfogadott költségvetésből	áthozott összegekből	címzett bevételekből	Összesen
		1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+11+12
	Uniós biztonságos konnektivitás	110	110	–	–	110	100 %	–	–	–	–	–	–	–
	5. fejezet összesen: Biztonság és védelem	2 142	2 073	7	42	2 123	99 %	6	8	14	5	1	0	5
6.	Szomszédságpolitika, fejlesztés és nemzetközi együttműködés	10 153	9 192	64	346	9 603	95 %	62	482	544	0	7	0	7
	Nukleáris Biztonsági Eszköz (EINS)	55	33	1	8	41	75 %	1	13	13	0	0	–	0
	Humanitárius segítségnyújtás	2 458	2 419	6	17	2 442	99 %	6	9	16	0	0	–	1
	Közös kül- és biztonságpolitika (KKBP)	397	383	0	9	393	99 %	1	3.	4	0	0	–	0
	Tengerentúli országok és területek (TOT-ok)	79	47	8	–	55	69 %	4	21	25	(0)	0	–	0
	MFA+	530	5	–	416	421	79 %	–	109	109	–	–	–	–
	Egyéb fellépések	51	50	–	0	51	99 %	–	0	0	0	–	–	0
	Kísérleti projektek és előkészítő intézkedések	0	0	–	–	0	37 %	–	0	0	–	–	0	0
	A Bizottság előjogai szerinti intézkedések	88	88	–	0	88	100 %	–	0	0	0	–	–	0
	Előcsatlakozási támogatás (IPA III)	2 405	2 128	74	100	2 301	96 %	10	92	102	0	2	–	2
	Nyugat-balkáni Eszköz	24	1	–	–	1	3 %	23	–	23	–	–	–	–

(millió EUR)

Program	Összes rendelkezésre álló előirányzat	Megtett kifizetések					Átvitt előirányzatok 2025-re			Megszűnő előirányzatok			
		a végleges elfogadott költségvetésből	áthozott összegekből	címzett bevételekből	Összesen	%	a végleges elfogadott költségvetésből	címzett bevételekből	Összesen	a végleges elfogadott költségvetésből	áthozott összegekből	címzett bevételekből	Összesen
	1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+11+12
Kísérleti projektek és előkészítő intézkedések	0	0	0	0	0	–	0	0	0	0	0	0	0
6. fejezet összesen: Szomszédság és a világ	16 241	14 346	153	897	15 395	95 %	107	729	836	1	9	0	10
7. Személyzeti nyugdíjak	2 870	2 589	–	273	2 862	100 %	–	7	7	–	–	0	0
(Volt tagok nyugdíja) Európai Parlament	15	15	–	–	15	100 %	–	–	–	–	–	–	–
(Volt tagok nyugdíja) Európai Tanács és Tanács	1	1	–	–	1	100 %	–	–	–	–	–	–	–
(Volt tagok nyugdíja) Bizottság	9	9	–	–	9	100 %	–	–	–	–	–	–	–
(Volt tagok nyugdíja) az Európai Unió Bírósága	15	15	–	–	15	100 %	–	–	–	–	–	–	–
(Volt tagok nyugdíja) Számvevőszék	7	7	–	–	7	100 %	–	–	–	–	–	–	–
(Volt tagok nyugdíja) Ombudsman	0	0	–	–	0	100 %	–	–	–	–	–	–	–
(Volt tagok nyugdíja) európai adatvédelmi biztos	0	0	–	–	0	100 %	–	–	–	–	–	–	–
Európai Iskolák	276	246	1	20	266	96 %	0	10	10	0	–	–	0
A személyzeti szabályzat hatálya alá tartozó állomány javadalmazása	3 027	2 897	0	60	2 957	98 %	0	64	64	6	0	–	6
Külső alkalmazottak javadalmazása	419	243	29	44	316	75 %	22	77	98	0	4	0	4

(millió EUR)

Program	Összes rendelkezésre álló előirányzat	Megtett kifizetések					Átvitt előirányzatok 2025-re			Megszűnő előirányzatok			
		a végleges elfogadott költségvetésből	áthozott összegekből	címzett bevételekből	Összesen	%	a végleges elfogadott költségvetésből	címzett bevételekből	Összesen	a végleges elfogadott költségvetésből	áthozott összegekből	címzett bevételekből	Összesen
	1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+11+12
Tagok – Illetmények és juttatások	18	16	0	0	16	89 %	1	0	1	1	0	–	1
Tagok – Ideiglenes juttatások	1	0	–	–	0	30 %	0	–	0	–	–	–	–
Munkaerő-felvételi költségek	33	27	1	0	29	87 %	3	0	4	0	0	–	1
A szolgálati jogviszony megszűnése	7	7	–	–	7	99 %	0	–	0	–	–	–	–
Képzési költségek	35	8	10	2	20	56 %	10	5	15	0	1	0	1
Szociális kiadások és mobilitás	65	16	9	11	36	56 %	7	20	27	0	1	0	1
Információs és kommunikációs technológia	685	167	170	89	425	62 %	120	139	259	0	1	0	1
Bérleti díjak és beszerzések	1 294	295	7	313	615	48 %	30	649	679	0	0	–	0
Épületekhez kapcsolódó	214	63	58	17	138	65 %	44	26	70	0	5.	–	5
Biztonság	125	49	36	2	87	70 %	25	10	35	0	3	0	3
Kiküldetés és reprezentáció	69	44	8	2	54	78 %	10	2	12	0	3	0	3
Ülések, bizottságok, konferenciák	24	10	3	1	14	58 %	5	2	7	0	3	0	3
Hivatalos Lap	4	2	1	–	2	66 %	1	0	1	–	0	–	0
Kiadványok	22	6	6	1	14	63 %	5	3	8	0	0	–	0
Információszerzés	9	5	2	0	7	74 %	2	0	2	0	0	–	0
Tanulmányok és vizsgálatok	10	1	5	–	5	52 %	5	0	5	0	0	0	0

ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/4944/oj

(millió EUR)

	Program	Összes rendelkezésre álló előirányzat	Megtett kifizetések					Átvitt előirányzatok 2025-re			Megszűnő előirányzatok			
			a végleges elfogadott költségvetésből	áthozott összegekből	címzett bevételekből	Összesen	%	a végleges elfogadott költségvetésből	címzett bevételekből	Összesen	a végleges elfogadott költségvetésből	áthozott összegekből	címzett bevételekből	Összesen
		1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+11+12
	Általános felszerelés, járművek, bútorok	36	7	12	5	24	66 %	9	3	12	0	0	0	0
	Külső nyelvi szolgáltatások	81	26	2	35	63	78 %	2	16	18	–	0	0	0
	Egyéb igazgatási kiadások	55	14	9	14	38	69 %	5	12	17	0	1	0	1
	Kísérleti projektek és előkészítő intézkedések	0	0	0	0	0	–	0	0	0	0	0	0	0
	A többi intézmény igazgatási kiadásai	6 091	4 329	557	338	5 224	86 %	582	183	766	45	55	1	100
	7. fejezet összesen: Európai közigazgatás	15 516	11 114	926	1 226	13 266	85 %	889	1 229	2 118	54	78	1	133
O.	Innovációs Alap	10 218	–	–	292	292	3 %	–	9 926	9 926	–	–	–	–
	Ukrajna-eszköz	3 912	3 634	–	3	3 637	93 %	121	153	274	(0)	–	–	(0)
	Egyéb fellépések	132	–	–	57	57	44 %	–	74	74	–	–	–	–
	O. fejezet összesen: A többéves pénzügyi kereten kívül	14 261	3 634	–	353	3 987	28 %	121	10 154	10 274	(0)	–	–	(0)
S.	Szolidaritási és sürgősségisegély-tartalék (SEAR)	0	0	0	0	0	–	0	0	0	0	0	0	0
	Európai szolidaritási tartalék	1 544	834	400	–	1 234	80 %	310	–	310	–	–	–	–
	Sürgősségisegély-tartalék	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–

(millió EUR)

Program	Összes rendelkezésre álló előirányzat	Megtett kifizetések					Átvitt előirányzatok 2025-re			Megszűnő előirányzatok			
		a végleges elfogadott költségvetésből	áthozott összegekből	címzett bevételekből	Összesen	%	a végleges elfogadott költségvetésből	címzett bevételekből	Összesen	a végleges elfogadott költségvetésből	áthozott összegekből	címzett bevételekből	Összesen
	1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+11+12
Európai Globalizációs Alkalmazkodási Alap (EGAA)	18	0	0	8	8	47 %	0	7	7	0	0	2	2
A brexit miatti kiigazításokra képzett tartalék	786	–	275	458	733	93 %	–	–	–	–	53	–	53
S. fejezet összesen: Szolidaritási mechanizmusok az Unión belül és kívül (speciális eszközök)	2 347	834	675	466	1 975	84 %	310	7	318	0	53	2	55
Összesen	**275 769**	**146 134**	**2 680**	**98 175**	**246 988**	**90 %**	**3 848**	**24 692**	**28 540**	**78**	**154**	**8**	**240**

6.10. **RÉSZLETES TÖBBÉVES PÉNZÜGYI KERET: A FENNÁLLÓ KÖTELEZETTSÉGVÁLLALÁSOK VÁLTOZÁSAI**

(millió EUR)

Program	Fennálló kötelezettségvállalások az előző év végén				Az adott év kötelezettségvállalásai				Összes fennálló kötelezettségvállalás az év végén
	Előző évről áthozott kötelezettségvállalások	Kötelezettségvállalás visszavonása/ Újraértékelések/ Megszüntetések	Kifizetések	Év végén fennálló kötelezettségvállalások	Évközi kötelezettségvállalások	Kifizetések	Át nem vihető kötelezettségvállalások megszüntetése	Év végén fennálló kötelezettségvállalások	
	1	2	3	4=1+2+3	5	6	7	8=5+6+7	9=4+8
1. Horizont Európa	27 939	(566)	(9 905)	17 468	15 081	(3 898)	(5)	11 178	28 646
Euratom	357	(5)	(249)	103	287	(156)	–	131	234
Termonukleáris kísérleti reaktor (ITER)	1 576	(0)	(484)	1 093	438	(80)	(1)	356	1 449
Egyéb fellépések	135	(8)	(55)	72	222	(30)	–	191	263
Kísérleti projektek és előkészítő intézkedések	48	(1)	(16)	31	24	(4)	–	20	50

(millió EUR)

Program	Fennálló kötelezettségvállalások az előző év végén				Az adott év kötelezettségvállalásai				Összes fennálló kötelezettségvállalás az év végén
	Előző évről áthozott kötelezettségvállalások	Kötelezettségvállalás visszavonása/ Újraértékelések/ Megszüntetések	Kifizetések	Év végén fennálló kötelezettségvállalások	Évközi kötelezettségvállalások	Kifizetések	Át nem vihető kötelezettségvállalások megszüntetése	Év végén fennálló kötelezettségvállalások	
	1	2	3	4=1+2+3	5	6	7	8=5+6+7	9=4+8
InvestEU Alap	5 834	(31)	(1 474)	4 329	1 950	(1 616)	–	334	4 663
CEF – Közlekedés	6 503	(88)	(2 093)	4 322	1 780	(13)	–	1 767	6 089
CEF – Energiaügy	3 873	(42)	(778)	3 053	885	(4)	–	881	3 934
CEF – Digitális ág	650	(39)	(137)	474	88	(6)	–	83	556
Digitális Európa	2 116	(3)	(830)	1 283	1 313	(245)	(0)	1 068	2 351
Decentralizált ügynökségek	39	–	(39)	–	227	(191)	–	36	36
Egyéb fellépések	2	(0)	(1)	1	70	(10)	–	60	61
Kísérleti projektek és előkészítő intézkedések	34	(2)	(10)	22	14	(10)	–	4	26
A Bizottság előjogai szerinti intézkedések	36	(1)	(21)	13	28	(6)	–	23	36
Egységes piac	949	(58)	(461)	430	626	(141)	(0)	484	914
Csalás elleni uniós fellépés	29	(0)	(11)	18	25	(9)	–	16	34
Adózás	42	(1)	(26)	14	39	(9)	–	30	44
Vám	146	(2)	(97)	47	137	(36)	–	101	148
Decentralizált ügynökségek	0	(0)	–	–	142	(141)	–	0	0
Egyéb fellépések	7	(0)	(7)	0	6	(1)	–	5	5
Kísérleti projektek és előkészítő intézkedések	21	(1)	(6)	14	12	(1)	–	11	25
Az Európai Unió űrprogramja	1 413	(4)	(953)	457	2 353	(1 327)	–	1 026	1 483
Decentralizált ügynökségek	20	–	(20)	–	82	(65)	–	17	17
Kísérleti projektek és előkészítő intézkedések	–	–	–	–	17	–	–	17	17
Uniós biztonságos konnektivitás	156	(0)	(156)	–	117	(34)	–	83	83

(millió EUR)

Program	Fennálló kötelezettségvállalások az előző év végén				Az adott év kötelezettségvállalásai				Összes fennálló kötelezettségvállalás az év végén
	Előző évről áthozott kötelezettségvállalások	Kötelezettségvállalás visszavonása/ Újraértékelések/ Megszüntetések	Kifizetések	Év végén fennálló kötelezettségvállalások	Évközi kötelezettségvállalások	Kifizetések	Át nem vihető kötelezettségvállalások megszüntetése	Év végén fennálló kötelezettségvállalások	
	1	2	3	4=1+2+3	5	6	7	8=5+6+7	9=4+8
1. fejezet összesen: Egységes piac, innováció és digitális gazdaság	51 926	(853)	(17 829)	33 244	25 962	(8 035)	(7)	17 920	51 164
2. Regionális fejlesztés (ERFA)	91 069	(86)	(27 087)	63 896	43 466	(2 173)	(1)	41 292	105 188
Kohéziós Alap	12 460	(19)	(3 288)	9 153	7 695	(799)	(0)	6 896	16 048
A Kohéziós Alap hozzájárulása a CEF – Közlekedéshez	6 080	(40)	(2 234)	3 806	1 608	(12)	–	1 596	5 402
Kísérleti projektek és előkészítő intézkedések	3	(0)	(1)	2	4	(2)	–	1	4
Európai Szociális Alap Plusz (ESZA+)	45 251	(15)	(15 798)	29 438	18 643	(554)	(0)	18 090	47 528
Támogatás a ciprusi török közösségnek	100	(3)	(39)	59	41	(5)	(0)	36	95
Európai helyreállítás és reziliencia	214 518	(13)	(51 488)	163 017	2 353	(3 800)	–	(1 447)	161 570
Periklész IV	1	(0)	(0)	0	1	(1)	–	0	0
EU helyreállítás	651	(0)	(651)	–	3 342	(1 477)	–	1 865	1 865
rescEU	1 707	(11)	(659)	1 036	254	(97)	(0)	157	1 193
„Az EU az egészségért” program	1 301	(15)	(403)	883	795	(171)	–	624	1 507
Az Unión belüli szükséghelyzeti támogatásnyújtás eszköze	40	(3)	(9)	28	–	–	–	–	28
Decentralizált ügynökségek	43	(0)	(12)	31	301	(282)	–	19	50
Kísérleti projektek és előkészítő intézkedések	0	–	–	0	–	–	–	–	0
A Bizottság előjogai szerinti intézkedések	10	(1)	(8)	1	13	(4)	–	9	10
Foglalkoztatás és szociális innováció	184	(12)	(65)	107	101	(23)	–	78	185

ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/4944/oj

(millió EUR)

Program	Fennálló kötelezettségvállalások az előző év végén				Az adott év kötelezettségvállalásai				Összes fennálló kötelezettségvállalás az év végén
	Előző évről áthozott kötelezettségvállalások	Kötelezettségvállalás visszavonása/ Újraértékelések/ Megszüntetések	Kifizetések	Év végén fennálló kötelezettségvállalások	Évközi kötelezettségvállalások	Kifizetések	Át nem vihető kötelezettségvállalások megszüntetése	Év végén fennálló kötelezettségvállalások	
	1	2	3	4=1+2+3	5	6	7	8=5+6+7	9=4+8
Erasmus+	2 083	(64)	(661)	1 358	4 273	(3 380)	–	893	2 251
Európai Szolidaritási Testület	166	(27)	(42)	97	160	(108)	–	52	149
Kreatív Európa	427	(6)	(220)	201	350	(197)	–	153	354
Jogérvényesülés	67	(7)	(24)	36	42	(25)	–	18	53
Jogok és értékek	272	(5)	(119)	147	220	(80)	–	140	288
Decentralizált ügynökségek	49	(0)	(7)	41	308	(296)	–	12	53
Egyéb fellépések	16	(2)	(9)	5	8	(1)	–	7	13
Kísérleti projektek és előkészítő intézkedések	65	(2)	(31)	32	26	–	–	26	58
A Bizottság előjogai szerinti intézkedések	195	(4)	(122)	69	189	(61)	–	128	197
2. fejezet összesen: Kohézió, reziliencia és értékek	376 757	(336)	(102 977)	273 444	84 193	(13 548)	(1)	70 644	344 088
3. Mezőgazdasági garanciák	358	(35)	(102)	221	40 810	(40 660)	–	150	371
A „Természeti erőforrások és környezet” fejezet egyéb programjai	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap	37 891	(61)	(15 431)	22 399	13 156	(38)	(0)	13 118	35 517
Tengerügy és halászat	3 299	(2)	(1 092)	2 204	1 196	(59)	(0)	1 137	3 341
Halászat (fenntartható halászati partnerségi megállapodás és regionális halászati gazdálkodási szervezet)	23	(1)	(14)	8	130	(100)	–	30	38
Decentralizált ügynökségek	–	–	–	–	31	(31)	–	–	–
Egyéb fellépések	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kísérleti projektek és előkészítő intézkedések	4	(0)	(2)	2	8	(1)	–	8	10
Környezetvédelem és éghajlat-politika (LIFE)	2 547	(25)	(565)	1 957	771	(37)	–	734	2 691

(millió EUR)

Program		Fennálló kötelezettségvállalások az előző év végén				Az adott év kötelezettségvállalásai				Összes fennálló kötelezettségvállalás az év végén
		Előző évről áthozott kötelezettségvállalások	Kötelezettségvállalás visszavonása/ Újraértékelések/ Megszüntetések	Kifizetések	Év végén fennálló kötelezettségvállalások	Évközi kötelezettségvállalások	Kifizetések	Át nem vihető kötelezettségvállalások megszüntetése	Év végén fennálló kötelezettségvállalások	
		1	2	3	4=1+2+3	5	6	7	8=5+6+7	9=4+8
	Igazságos Átmenet Alap	13 276	(0)	(6 149)	7 127	1 640	(1)	–	1 638	8 765
	Az igazságos átmenet mechanizmus keretében biztosított hitelkeret	57	–	(36)	21	126	(43)	–	83	104
	Decentralizált ügynökségek	–	–	–	–	73	(73)	–	–	–
	Kísérleti projektek és előkészítő intézkedések	18	(0)	(9)	9	6	–	–	6	15
	Egyedi intézkedések	4	(0)	(1)	3	16	(3)	–	13	16
	3. fejezet összesen: Természeti erőforrások és környezet	57 477	(125)	(23 401)	33 950	57 964	(41 048)	(0)	16 916	50 867
4.	Menekültügy, Migráció és Integráció	2 720	(0)	(1 291)	1 428	1 508	(74)	(0)	1 433	2 862
	Decentralizált ügynökségek	13	–	–	13	165	(165)	–	–	13
	Kísérleti projektek és előkészítő intézkedések	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Határigazgatás (IHA) – Határigazgatás és vízum	1 798	(0)	(585)	1 213	1 057	(54)	(0)	1 002	2 215
	Határigazgatás (IHA) – Vámellenőrzési berendezések	278	(0)	(71)	207	144	(46)	–	98	305
	Decentralizált ügynökségek	312	–	(182)	130	1 166	(937)	–	230	359
	4. fejezet összesen: Migráció és határigazgatás	5 121	(1)	(2 129)	2 991	4 039	(1 276)	(0)	2 763	5 754
5.	Belső Biztonsági Alap (BBA)	524	(0)	(205)	319	324	(6)	(0)	317	636
	Nukleáris létesítmények leszerelése	405	(0)	(142)	263	67	(0)	–	67	331
	Nukleáris biztonság és leszerelés	312	(1)	(66)	246	61	(10)	–	50	296
	Decentralizált ügynökségek	–	–	–	–	263	(257)	–	6	6
	Kísérleti projektek és előkészítő intézkedések	1	–	–	1	–	–	–	–	1

(millió EUR)

Program	Fennálló kötelezettségvállalások az előző év végén				Az adott év kötelezettségvállalásai				Összes fennálló kötelezettségvállalás az év végén
	Előző évről áthozott kötelezettségvállalások	Kötelezettségvállalás visszavonása/ Újraértékelések/ Megszüntetések	Kifizetések	Év végén fennálló kötelezettségvállalások	Évközi kötelezettségvállalások	Kifizetések	Át nem vihető kötelezettségvállalások megszüntetése	Év végén fennálló kötelezettségvállalások	
	1	2	3	4=1+2+3	5	6	7	8=5+6+7	9=4+8
A Bizottság előjogai szerinti intézkedések	26	(2)	(16)	8	32	(19)	–	13	22
Európai Védelmi Alap (kutatás)	646	(0)	(198)	448	355	(16)	(0)	339	788
Európai Védelmi Alap (nem kutatás)	1 323	(0)	(454)	869	703	(114)	–	589	1 458
Katonai mobilitás	376	(1)	(218)	157	251	(117)	–	134	291
Együttműködésen alapuló védelmi beszerzéseket finanszírozó eszköz	–	–	–	–	259	–	–	259	259
A védelmi ipar megerősítését szolgáló eszköz	157	(0)	(49)	107	359	(124)	–	235	343
Európai védelmi ipari program	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kísérleti projektek és előkészítő intézkedések	0	–	–	0	–	–	–	–	0
Uniós biztonságos konnektivitás	30	–	(30)	–	96	(80)	–	16	16
5. fejezet összesen: Biztonság és védelem	3 803	(4)	(1 378)	2 420	2 770	(744)	(0)	2 025	4 445
6. Szomszédságpolitika, fejlesztés és nemzetközi együttműködés	30 682	(639)	(7 791)	22 252	11 956	(1 811)	(0)	10 145	32 397
Nukleáris Biztonsági Eszköz (EINS)	140	(5)	(33)	102	43	(8)	–	34	137
Humanitárius segítségnyújtás	1 063	(6)	(557)	500	2 512	(1 885)	(0)	627	1 127
Közös kül- és biztonságpolitika (KKBP)	108	(25)	(40)	43	406	(352)	–	54	96
Tengerentúli országok és területek (TOT-ok)	129	(0)	(27)	102	72	(27)	–	44	147
MFA+	–	–	–	–	574	(421)	–	153	153

(millió EUR)

Program	Fennálló kötelezettségvállalások az előző év végén				Az adott év kötelezettségvállalásai				Összes fennálló kötelezettségvállalás az év végén
	Előző évről áthozott kötelezettségvállalások	Kötelezettségvállalás visszavonása/ Újraértékelések/ Megszüntetések	Kifizetések	Év végén fennálló kötelezettségvállalások	Évközi kötelezettségvállalások	Kifizetések	Át nem vihető kötelezettségvállalások megszüntetése	Év végén fennálló kötelezettségvállalások	
	1	2	3	4=1+2+3	5	6	7	8=5+6+7	9=4+8
Egyéb fellépések	28	(0)	(28)	0	80	(23)	–	57	57
Kísérleti projektek és előkészítő intézkedések	0	(0)	(0)	0	–	–	–	–	0
A Bizottság előjogai szerinti intézkedések	153	(9)	(57)	87	95	(31)	–	64	151
Előcsatlakozási támogatás (IPA III)	7 684	(95)	(1 899)	5 689	2 146	(402)	–	1 744	7 434
Nyugat-balkáni Eszköz	–	–	–	–	400	(1)	–	399	399
Kísérleti projektek és előkészítő intézkedések	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6. fejezet összesen: Szomszédság és a világ	39 987	(779)	(10 433)	28 776	18 283	(4 962)	(0)	13 321	42 097
7. Személyzeti nyugdíjak	–	–	–	–	2 862	(2 862)	–	–	–
(Volt tagok nyugdíja) Európai Parlament	–	–	–	–	15	(15)	–	–	–
(Volt tagok nyugdíja) Európai Tanács és Tanács	–	–	–	–	1	(1)	–	–	–
(Volt tagok nyugdíja) Bizottság	–	–	–	–	9	(9)	–	–	–
(Volt tagok nyugdíja) az Európai Unió Bírósága	–	–	–	–	15	(15)	–	–	–
(Volt tagok nyugdíja) Számvevőszék	–	–	–	–	7	(7)	–	–	–
(Volt tagok nyugdíja) Ombudsman	–	–	–	–	0	(0)	–	–	–
(Volt tagok nyugdíja) európai adatvédelmi biztos	–	–	–	–	0	(0)	–	–	–
Európai Iskolák	1	–	(1)	–	269	(265)	–	4	4

(millió EUR)

Program	Fennálló kötelezettségvállalások az előző év végén				Az adott év kötelezettségvállalásai				Összes fennálló kötelezettségvállalás az év végén
	Előző évről áthozott kötelezettségvállalások	Kötelezettségvállalás visszavonása/ Újraértékelések/ Megszüntetések	Kifizetések	Év végén fennálló kötelezettségvállalások	Évközi kötelezettségvállalások	Kifizetések	Át nem vihető kötelezettségvállalások megszüntetése	Év végén fennálló kötelezettségvállalások	
	1	2	3	4=1+2+3	5	6	7	8=5+6+7	9=4+8
A személyzeti szabályzat hatálya alá tartozó állomány javadalmazása	0	(0)	(0)	–	2 957	(2 957)	(0)	0	0
Külső alkalmazottak javadalmazása	33	(4)	(29)	0	310	(287)	(0)	23	23
Tagok – Illetmények és juttatások	0	(0)	(0)	–	17	(16)	–	1	1
Tagok – Ideiglenes juttatások	–	–	–	–	1	(0)	(0)	–	–
Munkaerő-felvételi költségek	2	(0)	(1)	–	31	(27)	–	3	3
A szolgálati jogviszony megszűnése	–	–	–	–	7	(7)	(0)	–	–
Képzési költségek	11	(1)	(10)	–	22	(10)	–	12	12
Szociális kiadások és mobilitás	13	(3)	(10)	0	38	(26)	–	12	12
Információs és kommunikációs technológia	172	(1)	(171)	–	420	(255)	–	166	166
Bérleti díjak és beszerzések	7	(0)	(7)	–	639	(608)	–	31	31
Épületekhez kapcsolódó	63	(5)	(58)	–	129	(80)	–	49	49
Biztonság	38	(3)	(36)	–	83	(51)	–	32	32
Kiküldetés és reprezentáció	11	(3)	(8)	–	55	(45)	–	10	10
Ülések, bizottságok, konferenciák	7	(3)	(3)	–	16	(10)	–	6	6
Hivatalos Lap	1	(0)	(1)	–	3	(2)	–	1	1
Kiadványok	6	(0)	(6)	–	14	(8)	–	7	7
Információszerzés	2	(0)	(2)	–	7	(5)	–	2	2
Tanulmányok és vizsgálatok	5	(0)	(5)	–	6	(1)	–	5	5

(millió EUR)

	Program	Fennálló kötelezettségvállalások az előző év végén				Az adott év kötelezettségvállalásai				Összes fennálló kötelezettségvállalás az év végén
		Előző évről áthozott kötelezettségvállalások	Kötelezettségvállalás visszavonása/ Újraértékelések/ Megszüntetések	Kifizetések	Év végén fennálló kötelezettségvállalások	Évközi kötelezettségvállalások	Kifizetések	Át nem vihető kötelezettségvállalások megszüntetése	Év végén fennálló kötelezettségvállalások	
		1	2	3	4=1+2+3	5	6	7	8=5+6+7	9=4+8
	Általános felszerelés, járművek, bútorok	12	(0)	(12)	–	23	(12)	–	11	11
	Külső nyelvi szolgáltatások	2	(0)	(2)	–	63	(61)	–	2	2
	Egyéb igazgatási kiadások	10	(1)	(9)	–	41	(29)	–	12	12
	Kísérleti projektek és előkészítő intézkedések	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	A többi intézmény igazgatási kiadásai	608	(51)	(557)	–	5 291	(4 668)	(1)	623	623
	7. fejezet összesen: Európai közigazgatás	1 004	(76)	(927)	0	13 351	(12 339)	(2)	1 011	1 011
O.	Innovációs Alap	6 443	(111)	(261)	6 071	603	(31)	–	572	6 643
	Ukrajna-eszköz	–	–	–	–	4 887	(3 637)	(0)	1 250	1 250
	Egyéb fellépések	4	(3)	(0)	1	62	(57)	–	5	6
	O. fejezet összesen: A többéves pénzügyi kereten kívül	6 447	(114)	(261)	6 072	5 552	(3 726)	(0)	1 827	7 899
S.	Szolidaritási és sürgősségisegély-tartalék (SEAR)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Európai szolidaritási tartalék	–	–	–	–	1 234	(1 234)	–	–	–
	Sürgősségisegély-tartalék	–	–	–	–	–	–	–	–	–
	Európai Globalizációs Alkalmazkodási Alap (EGAA)	0	(0)	(0)	–	8	(8)	–	0	0
	A brexit miatti kiigazításokra képzett tartalék	482	–	(429)	53	304	(304)	–	–	53

(millió EUR)

Program	Fennálló kötelezettségvállalások az előző év végén				Az adott év kötelezettségvállalásai				Összes fennálló kötelezettségvállalás az év végén
	Előző évről áthozott kötelezettségvállalások	Kötelezettségvállalás visszavonása/ Újraértékelések/ Megszüntetések	Kifizetések	Év végén fennálló kötelezettségvállalások	Évközi kötelezettségvállalások	Kifizetések	Át nem vihető kötelezettségvállalások megszüntetése	Év végén fennálló kötelezettségvállalások	
	1	2	3	4=1+2+3	5	6	7	8=5+6+7	9=4+8
S. fejezet összesen: Szolidaritási mechanizmusok az Unión belül és kívül (speciális eszközök)	482	(0)	(429)	53	1 546	(1 546)	–	0	53
Összesen	**543 003**	**(2 288)**	**(159 765)**	**380 950**	**213 661**	**(87 223)**	**(10)**	**126 428**	**507 378**

6.11. RÉSZLETES TÖBBÉVES PÉNZÜGYI KERET: A FENNÁLLÓ KÖTELEZETTSÉGVÁLLALÁSOK KELETKEZÉSI ÉV SZERINTI BONTÁSBAN

(millió EUR)

Program	<2018	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Összesen
1. Horizont Európa	346	434	880	1 964	2 704	3 826	5 777	12 715	28 646
Euratom	24	5	6	14	16	17	21	131	234
Termonukleáris kísérleti reaktor (ITER)	–	–	–	–	–	610	482	356	1 449
Egyéb fellépések	–	–	0	2	5	4	61	191	263
Kísérleti projektek és előkészítő intézkedések	0	1	0	0	2	9	18	20	50
InvestEU Alap	182	74	102	133	60	1 203	2 571	337	4 663
CEF – Közlekedés	83	71	984	1 289	696	403	797	1 767	6 089
CEF – Energiaügy	274	43	659	902	381	551	242	881	3 934
CEF – Digitális ág	1	0	1	7	102	175	188	83	556
Digitális Európa	–	–	–	0	281	356	429	1 285	2 351
Decentralizált ügynökségek	–	–	–	–	–	–	–	36	36
Egyéb fellépések	–	–	–	–	–	–	1	60	61
Kísérleti projektek és előkészítő intézkedések	–	–	0	10	5	4	3	4	26
A Bizottság előjogai szerinti intézkedések	–	–	–	0	1	2	9	23	36
Egységes piac	49	9	25	27	32	97	169	506	914

(millió EUR)

Program	<2018	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Összesen
Csalás elleni uniós fellépés	0	–	0	1	5	5	7	16	34
Adózás	–	–	0	0	3	4	7	30	44
Vám	–	0	0	0	3	13	31	101	148
Decentralizált ügynökségek	–	–	–	–	–	–	–	0	0
Egyéb fellépések	–	–	–	–	0	–	0	5	5
Kísérleti projektek és előkészítő intézkedések	–	–	–	1	0	8	5	11	25
Az Európai Unió űrprogramja	0	2	5	144	12	28	267	1 026	1 483
Decentralizált ügynökségek	–	–	–	–	–	–	–	17	17
Kísérleti projektek és előkészítő intézkedések	–	–	–	–	–	–	–	17	17
Uniós biztonságos konnektivitás	–	–	–	–	–	–	–	83	83
1. fejezet összesen: Egységes piac, innováció és digitális gazdaság	957	639	2 663	4 496	4 309	7 314	11 086	19 700	51 164
2. Regionális fejlesztés (ERFA)	686	1	0	26	77	506	159	103 733	105 188
Kohéziós Alap	84	0	0	0	0	17	18	15 928	16 048
A Kohéziós Alap hozzájárulása a CEF – Közlekedéshez	523	261	547	1 163	450	462	401	1 596	5 402
Kísérleti projektek és előkészítő intézkedések	0	1	–	0	0	1	–	1	4
Európai Szociális Alap Plusz (ESZA+)	279	0	2	1	6	15	45	47 180	47 528
Támogatás a ciprusi török közösségnek	0	0	1	5	9	16	27	36	95
Európai helyreállítás és reziliencia	–	–	0	0	2 298	39 792	51 627	67 853	161 570
Periklész IV	–	–	–	–	–	–	0	0	0
EU helyreállítás	–	–	–	–	–	–	–	1 865	1 865
rescEU	–	–	3	98	75	264	595	157	1 193
„Az EU az egészségért” program	1	0	5	6	122	346	366	661	1 507
Az Unión belüli szükséghelyzeti támogatásnyújtás eszköze	–	–	–	0	9	19	–	–	28
Decentralizált ügynökségek	0	0	0	0	2	11	16	19	50
Kísérleti projektek és előkészítő intézkedések	0	–	–	–	–	–	–	–	0
A Bizottság előjogai szerinti intézkedések	–	–	–	–	–	0	1	9	10
Foglalkoztatás és szociális innováció	3	1	8	10	12	22	52	78	185

(millió EUR)

Program	<2018	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Összesen
Erasmus+	0	1	3	115	216	439	584	893	2 251
Európai Szolidaritási Testület	0	–	5	33	21	20	18	52	149
Kreatív Európa	–	0	2	5	18	75	101	153	354
Jogérvényesülés	4	2	3	2	5	10	10	18	53
Jogok és értékek	5	3.	3	3	9	45	74	145	288
Decentralizált ügynökségek	–	–	–	0	19	9	13	12	53
Egyéb fellépések	0	–	0	0	–	2	3	7	13
Kísérleti projektek és előkészítő intézkedések	0	1	1	4	3	8	15	26	58
A Bizottság előjogai szerinti intézkedések	1	3	5	6	6	15	33	128	197
2. fejezet összesen: Kohézió, reziliencia és értékek	1 587	273	588	1 478	3 357	42 094	54 161	240 550	344 088
3. Mezőgazdasági garanciák	–	8	13	18	31	59	91	150	371
A „Természeti erőforrások és környezet” fejezet egyéb programjai	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap	0	–	0	6	0	2 995	9	32 507	35 517
Tengerügy és halászat	22	0	1	3	11	19	42	3 242	3 341
Halászat (fenntartható halászati partnerségi megállapodás és regionális halászati gazdálkodási szervezet)	–	–	–	–	–	0	8	30	38
Decentralizált ügynökségek	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Egyéb fellépések	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kísérleti projektek és előkészítő intézkedések	–	–	–	–	–	1	1	8	10
Környezetvédelem és éghajlat-politika (LIFE)	113	193	164	194	329	457	489	753	2 691
Igazságos Átmenet Alap	–	–	–	–	0	1	4	8 760	8 765
Az igazságos átmenet mechanizmus keretében biztosított hitelkeret	–	–	–	–	–	10	11	83	104
Decentralizált ügynökségek	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Kísérleti projektek és előkészítő intézkedések	0	0	–	1	0	3	4	6	15
Egyedi intézkedések	–	–	–	–	–	–	3	13	16

(millió EUR)

Program	<2018	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Összesen
3. fejezet összesen: Természeti erőforrások és környezet	136	201	178	222	372	3 544	663	45 551	50 867
4. Menekültügy, Migráció és Integráció	20	2	18	235	21	95	725	1 746	2 862
Decentralizált ügynökségek	–	–	–	–	–	13	–	–	13
Kísérleti projektek és előkészítő intézkedések	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Határigazgatás (IHA) – Határigazgatás és vízum	20	0	0	186	46	140	655	1 168	2 215
Határigazgatás (IHA) – Vámellenőrzési berendezések	–	–	–	–	72	64	70	98	305
Decentralizált ügynökségek	–	–	–	–	–	–	130	230	359
4. fejezet összesen: Migráció és határigazgatás	40	3	18	421	139	313	1 580	3 241	5 754
5. Belső Biztonsági Alap (BBA)	5	5	3	32	8	27	171	385	636
Nukleáris létesítmények leszerelése	3	1	13	65	42	99	41	67	331
Nukleáris biztonság és leszerelés	10	39	44	74	39	12	27	50	296
Decentralizált ügynökségek	–	–	–	–	–	–	–	6	6
Kísérleti projektek és előkészítő intézkedések	–	–	–	1	–	–	–	–	1
A Bizottság előjogai szerinti intézkedések	0	–	0	1	1	2	5	13	22
Európai Védelmi Alap (kutatás)	–	–	–	–	110	160	178	339	788
Európai Védelmi Alap (nem kutatás)	–	–	14	14	232	286	322	589	1 458
Katonai mobilitás	–	–	–	–	74	26	57	134	291
Együttműködésen alapuló védelmi beszerzéseket finanszírozó eszköz	–	–	–	–	–	–	–	259	259
A védelmi ipar megerősítését szolgáló eszköz	–	–	–	–	–	–	107	235	343
Európai védelmi ipari program	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kísérleti projektek és előkészítő intézkedések	–	0	–	–	–	–	–	–	0
Uniós biztonságos konnektivitás	–	–	–	–	–	–	–	16	16
5. fejezet összesen: Biztonság és védelem	18	46	74	188	506	612	909	2 094	4 445
6. Szomszédságpolitika, fejlesztés és nemzetközi együttműködés	1 044	825	993	1 407	2 985	6 785	8 133	10 224	32 397
Nukleáris Biztonsági Eszköz (EINS)	2	4	8	11	23	20	34	34	137
Humanitárius segítségnyújtás	–	–	6	7	28	127	333	627	1 127
Közös kül- és biztonságpolitika (KKBP)	1	–	12	0	7	6	18	54	96

(millió EUR)

Program	<2018	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Összesen
Tengerentúli országok és területek (TOT-ok)	–	–	1	–	2	46	53	44	147
MFA+	–	–	–	–	–	–	–	153	153
Egyéb fellépések	–	–	–	–	–	–	0	57	57
Kísérleti projektek és előkészítő intézkedések	0	–	–	–	–	–	–	–	0
A Bizottság előjogai szerinti intézkedések	–	0	0	4	13	26	42	66	151
Előcsatlakozási támogatás (IPA III)	290	320	630	519	998	1 342	1 266	2 069	7 434
Nyugat-balkáni Eszköz	–	–	–	–	–	–	–	399	399
Kísérleti projektek és előkészítő intézkedések	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6. fejezet összesen: Szomszédság és a világ	1 336	1 149	1 651	1 948	4 056	8 352	9 878	13 726	42 097
7. Személyzeti nyugdíjak	–	–	–	–	–	–	–	–	–
(Volt tagok nyugdíja) Európai Parlament	–	–	–	–	–	–	–	–	–
(Volt tagok nyugdíja) Európai Tanács és Tanács	–	–	–	–	–	–	–	–	–
(Volt tagok nyugdíja) Bizottság	–	–	–	–	–	–	–	–	–
(Volt tagok nyugdíja) az Európai Unió Bírósága	–	–	–	–	–	–	–	–	–
(Volt tagok nyugdíja) Számvevőszék	–	–	–	–	–	–	–	–	–
(Volt tagok nyugdíja) Ombudsman	–	–	–	–	–	–	–	–	–
(Volt tagok nyugdíja) európai adatvédelmi biztos	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Európai Iskolák	–	–	–	–	–	–	–	4	4
A személyzeti szabályzat hatálya alá tartozó állomány javadalmazása	–	–	–	–	–	–	–	0	0
Külső alkalmazottak javadalmazása	–	–	–	–	–	–	0	23	23
Tagok – Illetmények és juttatások	–	–	–	–	–	–	–	1	1
Tagok – Ideiglenes juttatások	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Munkaerő-felvételi költségek	–	–	–	–	–	–	–	3	3
A szolgálati jogviszony megszűnése	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Képzési költségek	–	–	–	–	–	–	–	12	12
Szociális kiadások és mobilitás	–	–	–	–	–	0	0	12	12
Információs és kommunikációs technológia	–	–	–	–	–	–	–	166	166
Bérleti díjak és beszerzések	–	–	–	–	–	–	–	31	31

(millió EUR)

Program		<2018	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Összesen
	Épületekhez kapcsolódó	–	–	–	–	–	–	–	49	49
	Biztonság	–	–	–	–	–	–	–	32	32
	Kiküldetés és reprezentáció	–	–	–	–	–	–	–	10	10
	Ülések, bizottságok, konferenciák	–	–	–	–	–	–	–	6	6
	Hivatalos Lap	–	–	–	–	–	–	–	1	1
	Kiadványok	–	–	–	–	–	–	–	7	7
	Információszerzés	–	–	–	–	–	–	–	2	2
	Tanulmányok és vizsgálatok	–	–	–	–	–	–	–	5	5
	Általános felszerelés, járművek, bútorok	–	–	–	–	–	–	–	11	11
	Külső nyelvi szolgáltatások	–	–	–	–	–	–	–	2	2
	Egyéb igazgatási kiadások	–	–	–	–	–	–	–	12	12
	Kísérleti projektek és előkészítő intézkedések	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	A többi intézmény igazgatási kiadásai	0	0	0	0	0	0	0	623	623
	7. fejezet összesen: Európai közigazgatás	–	–	–	–	–	0	0	1 011	1 011
O.	Innovációs Alap	–	–	–	–	65	2 586	3 420	572	6 643
	Ukrajna-eszköz	–	–	–	–	–	–	–	1 250	1 250
	Egyéb fellépések	–	–	–	–	–	–	1	5	6
	O. fejezet összesen: A többéves pénzügyi kereten kívül	–	–	–	–	65	2 586	3 421	1 827	7 899
S.	Szolidaritási és sürgősségisegély-tartalék (SEAR)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Európai szolidaritási tartalék	–	–	–	–	–	–	–	–	–
	Sürgősségisegély-tartalék	–	–	–	–	–	–	–	–	–
	Európai Globalizációs Alkalmazkodási Alap (EGAA)	–	–	–	–	–	–	–	0	0
	A brexit miatti kiigazításokra képzett tartalék	–	–	–	–	–	–	53	–	53
	S. fejezet összesen: Szolidaritási mechanizmusok az Unión belül és kívül (speciális eszközök)	–	–	–	–	–	–	53	0	53
	Összesen	**4 074**	**2 312**	**5 172**	**8 752**	**12 804**	**64 814**	**81 750**	**327 700**	**507 378**

ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/4944/oj

A kötelezettségvállalások új számviteli rendszerre (SUMMA) történő átállás keretében történő átcsoportosításának eredményeként a fennálló egyenleg összege (201 274 millió EUR) eltolódott az évek között. A fennálló kötelezettségvállalások teljes összege változatlan marad.

6.12. RÉSZLETES TÖBBÉVES PÉNZÜGYI KERET: FENNÁLLÓ KÖTELEZETTSÉGVÁLLALÁSOK AZ ELŐIRÁNYZATOK TÍPUSA SZERINT

(millió EUR)

Fejezet	Költségvetési előirányzatokból					Címzett bevételi előirányzatokból					Összes fennálló kötelezettségvállalás 2024 végén
	2023-ról áthozott kötelezettségvállalások	Kiigazítá-sok	Megtett kötelezettségvállalások	Megtett kifizetések	Rendezendő összeg	2023-ról áthozott kötelezettségvállalások	Kiigazítá-sok	Megtett kötelezettségvállalások	Megtett kifizetések	Rendezendő összeg	
	1	2	3	4	5=1+2+3-4	6	7	8	9	10=6+7+8-9	11=5+10
1. Horizont Európa	23 506	(367)	12 994	12 039	24 094	4 433	(204)	2 087	1 765	4 551	28 646
Euratom	304	(1)	280	369	214	54	(4)	7	36	21	234
Termonukleáris kísérleti reaktor (ITER)	1 570	(2)	436	562	1 443	6	–	1	1	6	1 449
Egyéb fellépések	0	0	–	–	–	135	(8)	222	86	263	263
Kísérleti projektek és előkészítő intézkedések	48	(1)	24	21	50	0	0	0	0	0	50
InvestEU Alap	2 253	(31)	348	256	2 314	3 582	(0)	1 603	2 834	2 350	4 663
CEF – Közlekedés	6 442	(85)	1 758	2 087	6 028	61	(3)	23	20	61	6 089
CEF – Energiaügy	3 819	(42)	885	775	3 886	54	–	–	6	48	3 934
CEF – Digitális ág	647	(39)	87	142	553	3	(0)	1	1	3.	556
Digitális Európa	2 070	4	1 264	1 042	2 296	46	(7)	49	33	55	2 351
Decentralizált ügynökségek	39	–	217	220	36	–	–	9	9	–	36
Egyéb fellépések	2	(0)	1	1	1	–	–	69	10	60	61
Kísérleti projektek és előkészítő intézkedések	34	(2)	14	20	26	0	0	0	0	0	26
A Bizottság előjogai szerinti intézkedések	31	(1)	24	23	31	5	(0)	4	4	5	36
Egységes piac	917	(55)	604	583	882	32	(3)	22	20	32	914
Csalás elleni uniós fellépés	29	(0)	24	20	33	0	(0)	1	0	1	34
Adózás	40	(1)	38	35	43	2	–	0	0	1	44

(millió EUR)

Fejezet	Költségvetési előirányzatokból					Címzett bevételi előirányzatokból					Összes fennálló kötelezettségvállalás 2024 végén
	2023-ról áthozott kötelezettségvállalások	Kiigazítá-sok	Megtett kötelezettségvállalások	Megtett kifizetések	Rendezendő összeg	2023-ról áthozott kötelezettségvállalások	Kiigazítá-sok	Megtett kötelezettségvállalások	Megtett kifizetések	Rendezendő összeg	
	1	2	3	4	5=1+2+3-4	6	7	8	9	10=6+7+8-9	11=5+10
Vám	141	(2)	136	129	146	4	(0)	1	4	1	148
Decentralizált ügynökségek	0	(0)	132	132	0	–	–	10	10	0	0
Egyéb fellépések	7	(0)	6	8	5	0	–	0	0	–	5
Kísérleti projektek és előkészítő intézkedések	21	(1)	12	7	25	0	0	0	0	0	25
Az Európai Unió űrprogramja	1 223	(2)	2 088	2 226	1 083	190	(2)	265	54	399	1 483
Decentralizált ügynökségek	18	–	79	84	14	2	–	3	2	3	17
Kísérleti projektek és előkészítő intézkedések	–	–	17	–	17	0	0	0	0	0	17
Uniós biztonságos konnektivitás	156	(0)	117	190	83	0	0	0	0	0	83
1. fejezet összesen: Egységes piac, innováció és digitális gazdaság	43 318	(629)	21 584	20 969	43 304	8 608	(230)	4 378	4 895	7 860	51 164
2. Regionális fejlesztés (ERFA)	74 573	443	38 668	13 263	100 420	16 496	(530)	4 798	15 997	4 768	105 188
Kohéziós Alap	11 413	(3)	6 600	2 352	15 658	1 048	(17)	1 095	1 736	390	16 048
A Kohéziós Alap hozzájárulása a CEF – Közlekedéshez	6 066	(40)	1 606	2 246	5 387	13	(0)	2	0	15	5 402
Kísérleti projektek és előkészítő intézkedések	3	(0)	4	3	4	0	0	0	0	0	4
Európai Szociális Alap Plusz (ESZA +)	31 288	582	16 731	4 887	43 714	13 963	(597)	1 913	11 465	3 814	47 528
Támogatás a ciprusi török közösségnek	99	(3)	34	40	91	1	(0)	7	3	5	95
Európai helyreállítás és reziliencia	157	(10)	123	101	169	214 361	(3)	2 230	55 187	161 401	161 570

(millió EUR)

Fejezet	Költségvetési előirányzatokból					Címzett bevételi előirányzatokból					Összes fennálló kötelezettségvállalás 2024 végén
	2023-ról áthozott kötelezettségvállalások	Kiigazítá-sok	Megtett kötelezettségvállalások	Megtett kifizetések	Rendezendő összeg	2023-ról áthozott kötelezettségvállalások	Kiigazítá-sok	Megtett kötelezettségvállalások	Megtett kifizetések	Rendezendő összeg	
	1	2	3	4	5=1+2+3-4	6	7	8	9	10=6+7+8-9	11=5+10
Periklész IV	1	(0)	1	1	0	–	–	0	0	0	0
EU helyreállítás	649	(0)	3 340	2 125	1 863	2	(0)	2	3	2	1 865
rescEU	540	(10)	240	355	415	1 166	(1)	14	402	778	1 193
„Az EU az egészségért” program	1 274	(15)	753	546	1 466	27	(1)	41	27	41	1 507
Az Unión belüli szükséghelyzeti támogatásnyújtás eszköze	21	(3)	–	8	9	19	–	–	0	19	28
Decentralizált ügynökségek	42	(0)	263	256	49	0	–	38	38	1	50
Kísérleti projektek és előkészítő intézkedések	0	–	–	–	0	0	0	0	0	0	0
A Bizottság előjogai szerinti intézkedések	10	(1)	12	12	10	0	(0)	0	0	0	10
Foglalkoztatás és szociális innováció	174	(11)	93	83	173	9	(0)	7	4	12	185
Erasmus+	1 863	(55)	3 796	3 532	2 072	221	(9)	477	509	179	2 251
Európai Szolidaritási Testület	153	(23)	144	135	138	14	(4)	16	15	10	149
Kreatív Európa	414	(6)	335	402	341	14	(1)	15	15	13	354
Jogérvényesülés	63	(7)	42	47	51	4	(0)	1	1	3	53
Jogok és értékek	271	(5)	219	198	286	1	(0)	1	0	1	288
Decentralizált ügynökségek	48	(0)	303	299	52	1	(0)	5	5	1	53
Egyéb fellépések	13	(2)	8	8	11	2	(0)	0	1	1	13
Kísérleti projektek és előkészítő intézkedések	65	(2)	26	31	58	0	–	0	0	0	58
A Bizottság előjogai szerinti intézkedések	192	(4)	183	181	190	3	(0)	6	3	7	197

(millió EUR)

Fejezet		Költségvetési előirányzatokból					Címzett bevételi előirányzatokból					Összes fennálló kötelezettségvállalás 2024 végén
		2023-ról áthozott kötelezettségvállalások	Kiigazítá-sok	Megtett kötelezettségvállalások	Megtett kifizetések	Rendezendő összeg	2023-ról áthozott kötelezettségvállalások	Kiigazítá-sok	Megtett kötelezettségvállalások	Megtett kifizetések	Rendezendő összeg	
		1	2	3	4	5=1+2+3-4	6	7	8	9	10=6+7+8-9	11=5+10
	2. fejezet összesen: Kohézió, reziliencia és értékek	129 392	825	73 525	31 113	172 629	247 365	(1 163)	10 668	85 412	171 459	344 088
3.	Mezőgazdasági garanciák	358	(35)	40 465	40 420	368	0	–	345	342	3	371
	Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap	33 157	(61)	13 155	13 997	32 254	4 734	(0)	1	1 471	3 263	35 517
	Tengerügy és halászat	2 692	231	1 070	760	3 233	607	(234)	127	392	108	3 341
	Halászat (fenntartható halászati partnerségi megállapodás és regionális halászati gazdálkodási szervezet)	23	(1)	130	114	38	0	0	0	0	0	38
	Decentralizált ügynökségek	–	–	30	30	–	–	–	1	1	–	–
	Kísérleti projektek és előkészítő intézkedések	4	(0)	8	3	10	0	0	0	0	0	10
	Környezetvédelem és éghajlat-politika (LIFE)	2 538	(24)	768	597	2 684	9	(0)	4	6.	7	2 691
	Igazságos Átmenet Alap	2 773	(0)	1 479	6	4 245	10 504	(0)	160	6 144	4 520	8 765
	Az igazságos átmenet mechanizmus keretében biztosított hitelkeret	40	–	50	60	29	17	–	76	19	75	104
	Decentralizált ügynökségek	–	–	66	66	–	–	–	8	8	–	–
	Kísérleti projektek és előkészítő intézkedések	18	(0)	6	9	15	0	0	0	0	0	15
	Egyedi intézkedések	4	(0)	16	4	16	0	0	0	0	0	16
	3. fejezet összesen: Természeti erőforrások és környezet	41 606	109	57 243	56 066	42 891	15 871	(234)	721	8 382	7 976	50 867
4.	Menekültügy, Migráció és Integráció	2 709	8	1 502	1 363	2 856	11	(8)	6	3	6	2 862
	Decentralizált ügynökségek	13	–	152	152	13	–	–	13	13	–	13

(millió EUR)

Fejezet	Költségvetési előirányzatokból					Címzett bevételi előirányzatokból					Összes fennálló kötelezettségvállalás 2024 végén
	2023-ról áthozott kötelezettségvállalások	Kiigazítá-sok	Megtett kötelezettségvállalások	Megtett kifizetések	Rendezendő összeg	2023-ról áthozott kötelezettségvállalások	Kiigazítá-sok	Megtett kötelezettségvállalások	Megtett kifizetések	Rendezendő összeg	
	1	2	3	4	5=1+2+3-4	6	7	8	9	10=6+7+8-9	11=5+10
Határigazgatás (IHA) – Határigazgatás és vízum	1 637	17	1 004	564	2 094	161	(17)	53	75	121	2 215
Határigazgatás (IHA) – Vámellenőrzési berendezések	278	(0)	144	117	305	0	0	0	0	0	305
Decentralizált ügynökségek	312	–	1 090	1 043	359	–	–	76	76	–	359
4. fejezet összesen: Migráció és határigazgatás	4 949	24	3 892	3 239	5 627	172	(25)	147	166	127	5 754
5. Belső Biztonsági Alap (BBA)	518	2	323	208	635	6	(2)	1	3	1	636
Nukleáris létesítmények leszerelése	405	(0)	67	142	331	0	0	0	0	0	331
Nukleáris biztonság és leszerelés	312	(1)	60	76	296	0	–	0	0	0	296
Decentralizált ügynökségek	–	–	252	247	6	–	–	11	11	–	6
Kísérleti projektek és előkészítő intézkedések	1	–	–	–	1	0	0	0	0	0	1
A Bizottság előjogai szerinti intézkedések	26	(2)	32	35	22	0	–	–	0	–	22
Európai Védelmi Alap (kutatás)	631	(0)	344	212	763	15	(0)	12	2	25	788
Európai Védelmi Alap (nem kutatás)	1 290	(0)	680	529	1 441	33	–	23	39	16	1 458
Katonai mobilitás	376	(1)	251	335	291	0	0	0	0	0	291
Együttműködésen alapuló védelmi beszerzéseket finanszírozó eszköz	–	–	250	–	250	–	–	9	0	9	259
A védelmi ipar megerősítését szolgáló eszköz	157	(0)	343	172	327	–	–	16	1	15	343

(millió EUR)

Fejezet		Költségvetési előirányzatokból					Címzett bevételi előirányzatokból					Összes fennálló kötelezettségvállalás 2024 végén
		2023-ról áthozott kötelezettségvállalások	Kiigazítá-sok	Megtett kötelezettségvállalások	Megtett kifizetések	Rendezendő összeg	2023-ról áthozott kötelezettségvállalások	Kiigazítá-sok	Megtett kötelezettségvállalások	Megtett kifizetések	Rendezendő összeg	
		1	2	3	4	5=1+2+3-4	6	7	8	9	10=6+7+8-9	11=5+10
	Kísérleti projektek és előkészítő intézkedések	0	–	–	–	0	0	0	0	0	0	0
	Uniós biztonságos konnektivitás	30	–	96	110	16	0	0	0	0	0	16
	5. fejezet összesen: Biztonság és védelem	3 748	(2)	2 699	2 066	4 379	55	(2)	71	57	66	4 445
6.	Szomszédságpolitika, fejlesztés és nemzetközi együttműködés	30 342	(610)	11 432	9 352	31 811	340	(29)	525	250	586	32 397
	Nukleáris Biztonsági Eszköz (EINS)	137	(5)	42	40	133	4	–	1	1	3	137
	Humanitárius segítségnyújtás	1 047	(6)	2 495	2 422	1 115	15	(0)	17	20	12	1 127
	Közös kül- és biztonságpolitika (KKBP)	94	(23)	385	379	78	13	(2)	21	14	19	96
	Tengerentúli országok és területek (TOT-ok)	129	(0)	72	55	147	0	0	0	0	0	147
	MFA+	–	–	5	5	–	–	–	569	416	153	153
	Egyéb fellépések	28	(0)	79	50	57	–	–	0	0	–	57
	Kísérleti projektek és előkészítő intézkedések	0	(0)	–	0	0	0	0	0	0	0	0
	A Bizottság előjogai szerinti intézkedések	152	(9)	95	88	151	0	(0)	0	0	0	151
	Előcsatlakozási támogatás (IPA III)	7 415	(48)	2 063	2 227	7 203	269	(47)	83	74	231	7 434
	Nyugat-balkáni Eszköz	–	–	400	1	399	0	0	0	0	0	399

(millió EUR)

Fejezet	Költségvetési előirányzatokból					Címzett bevételi előirányzatokból					Összes fennálló kötelezettségvállalás 2024 végén
	2023-ról áthozott kötelezettségvállalások	Kiigazítá-sok	Megtett kötelezettségvállalások	Megtett kifizetések	Rendezendő összeg	2023-ról áthozott kötelezettségvállalások	Kiigazítá-sok	Megtett kötelezettségvállalások	Megtett kifizetések	Rendezendő összeg	
	1	2	3	4	5=1+2+3-4	6	7	8	9	10=6+7+8-9	11=5+10
6. fejezet összesen: Szomszédság és a világ	39 345	(701)	17 067	14 618	41 093	642	(78)	1 217	777	1 004	42 097
7. Személyzeti nyugdíjak	–	–	2 589	2 589	(0)	–	–	273	273	0	(0)
(Volt tagok nyugdíja) Európai Parlament	–	–	15	15	0	0	0	0	0	0	0
(Volt tagok nyugdíja) Európai Tanács és Tanács	–	–	1	1	(0)	0	0	0	0	0	(0)
(Volt tagok nyugdíja) Bizottság	–	–	9	9	(0)	0	0	0	0	0	(0)
(Volt tagok nyugdíja) az Európai Unió Bírósága	–	–	15	15	–	0	0	0	0	0	–
(Volt tagok nyugdíja) Számvevőszék	–	–	7	7	0	0	0	0	0	0	0
(Volt tagok nyugdíja) Ombudsman	–	–	0	0	–	0	0	0	0	0	–
(Volt tagok nyugdíja) európai adatvédelmi biztos	–	–	0	0	–	0	0	0	0	0	–
Európai Iskolák	0	(0)	246	246	0	1	(0)	23	20	4	4
A személyzeti szabályzat hatálya alá tartozó állomány javadalmazása	0	(0)	2 897	2 897	0	–	–	60	60	–	0
Külső alkalmazottak javadalmazása	32	(4)	265	272	21	1	(0)	45	44	2	23
Tagok – Illetmények és juttatások	0	(0)	17	16	1	–	–	0	0	0	1
Tagok – Ideiglenes juttatások	–	(0)	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Munkaerő-felvételi költségek	2	(0)	30	28	3	0	(0)	0	0	0	3
A szolgálati jogviszony megszűnése	–	(0)	7	7	–	0	0	0	0	0	–

(millió EUR)

Fejezet	Költségvetési előirányzatokból					Címzett bevételi előirányzatokból					Összes fennálló kötelezettségvállalás 2024 végén
	2023-ról áthozott kötelezettségvállalások	Kiigazítá-sok	Megtett kötelezettségvállalások	Megtett kifizetések	Rendezendő összeg	2023-ról áthozott kötelezettségvállalások	Kiigazítá-sok	Megtett kötelezettségvállalások	Megtett kifizetések	Rendezendő összeg	
	1	2	3	4	5=1+2+3-4	6	7	8	9	10=6+7+8-9	11=5+10
Képzési költségek	8	(1)	17	15	10	3	(0)	4	4	2	12
Szociális kiadások és mobilitás	7	(1)	23	22	7	6	(2)	15	14	5	12
Információs és kommunikációs technológia	129	(1)	287	295	120	42	(0)	134	130	46	166
Bérleti díjak és beszerzések	5	(0)	326	300	30	2	(0)	314	315	1	31
Épületekhez kapcsolódó	57	(5)	107	115	44	6	(0)	22	23	5	49
Biztonság	32	(2)	74	79	25	6	(0)	9	8	7	32
Kiküldetés és reprezentáció	11	(3)	54	52	10	0	(0)	2	2	0	10
Ülések, bizottságok, konferenciák	6	(3)	15	13	5	1	(0)	1	1	1	6
Hivatalos Lap	1	(0)	3	2	1	–	–	0	–	0	1
Kiadványok	5	(0)	12	11	5	2	(0)	3	3	1	7
Információszerzés	2	(0)	7	6	2	0	–	0	0	–	2
Tanulmányok és vizsgálatok	5	(0)	6	5	5	0	–	0	0	0	5.
Általános felszerelés, járművek, bútorok	11	(0)	16	18	9	1	(0)	6	6	2	11
Külső nyelvi szolgáltatások	2	(0)	27	27	2	1	(0)	36	36	1	2
Egyéb igazgatási kiadások	4	(0)	19	18	5	6	(0)	21	20	7	12
A többi intézmény igazgatási kiadásai	567	(10)	4 912	4 886	582	42	(42)	379	338	40	623
7. fejezet összesen: Európai közigazgatás	886	(32)	12 004	11 969	888	118	(46)	1 348	1 297	123	1 011

ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/4944/oj

(millió EUR)

Fejezet	Költségvetési előirányzatokból					Címzett bevételi előirányzatokból					Összes fennálló kötelezettségvállalás 2024 végén
	2023-ról áthozott kötelezettségvállalások	Kiigazítá-sok	Megtett kötelezettségvállalások	Megtett kifizetések	Rendezendő összeg	2023-ról áthozott kötelezettségvállalások	Kiigazítá-sok	Megtett kötelezettségvállalások	Megtett kifizetések	Rendezendő összeg	
	1	2	3	4	5=1+2+3-4	6	7	8	9	10=6+7+8-9	11=5+10
O. Innovációs Alap	0	0	–	–	–	6 443	(111)	603	292	6 643	6 643
Ukrajna-eszköz	–	(0)	4 737	3 634	1 103	–	–	150	3	147	1 250
Egyéb fellépések	0	0	–	–	–	4	(3)	62	57	6	6
O. fejezet összesen: A többéves pénzügyi kereten kívül	–	(0)	4 737	3 634	1 103	6 447	(114)	815	353	6 795	7 899
S. Európai szolidaritási tartalék	–	–	1 234	1 234	–	0	0	0	0	0	–
Európai Globalizációs Alkalmazkodási Alap (EGAA)	0	(0)	8	8	0	0	0	0	0	0	0
A brexit miatti kiigazításokra képzett tartalék	321	–	7	275	53	161	–	297	458	–	53
S. fejezet összesen: Szolidaritási mechanizmusok az Unión belül és kívül (speciális eszközök)	321	(0)	1 249	1 517	53	161	–	297	458	–	53
Összesen	**263 564**	**(405)**	**194 000**	**145 192**	**311 967**	**279 440**	**(1 893)**	**19 661**	**101 797**	**195 410**	**507 378**

7. A KÖLTSÉGVETÉS VÉGREHAJTÁSA INTÉZMÉNYI BONTÁSBAN

7.1. A KÖLTSÉGVETÉSI BEVÉTELEK VÉGREHAJTÁSA

(millió EUR)

Intézmény	Bevételi előirányzatok		Megállapított jogosultságok			Bevételek			Befolyt összegek a költségvetés %-ában	Kinnlévő
	Eredeti elfogadott költségvetés	Végleges elfogadott költségvetés	Tárgyévi	Áthozott	Összesen	Tárgyévi jogosultságokból	Áthozott jogosultságokból	Összesen		
	1	2	3	4	5=3+4	6	7	8=6+7	9=8/2	10=5-8
Európai Parlament	222	222	281	12	293	279	3	282	127 %	11
Európai Tanács és Tanács	72	72	99	1	100	98	1	99	137 %	1
Bizottság	142 141	149 255	246 702	19 281	265 983	239 802	9 925	249 727	167 %	16 256
Bíróság	73	73	74	0	74	74	0	74	101 %	0
Számvevőszék	31	31	30	0	30	30	0	30	97 %	0
Gazdasági és Szociális Bizottság	17	17	22	0	22	22	0	22	134 %	0
Régiók Bizottsága	14	14	16	0	16	16	0	16	117 %	0
Ombudsman	2	2	2	0	2	2	0	2	107 %	0
Európai adatvédelmi biztos	2	2	2	0	2	2	0	2	102 %	–
Európai Külügyi Szolgálat	57	57	356	0	356	356	0	356	626 %	0
Összesen	**142 630**	**149 744**	**247 584**	**19 295**	**266 879**	**240 680**	**9 929**	**250 609**	**167 %**	**16 270**

Az EU általános költségvetésének végrehajtásáról szóló összevont jelentések – akárcsak a korábbi években – valamennyi intézmény költségvetésének végrehajtását magukban foglalják, mivel az uniós költségvetésen belül minden intézmény számára külön költségvetést hoztak létre.

Az ügynökségek költségvetését és végrehajtását nem konszolidálták az uniós költségvetésen belül, és nem szerepelnek az uniós költségvetési jelentésekben sem. A Bizottság által az ügynökségek részére fizetett támogatás azonban az uniós költségvetés részét képezi. Az éves beszámoló e költségvetési részében csak a Bizottság költségvetéséből az ügynökségeknek fizetett támogatást veszik figyelembe.

Az EKSZ-t illetően meg kell jegyezni, hogy saját költségvetésén túl a Bizottságtól (236,1 millió EUR, 2023: 240,5 millió EUR), valamint a korábbi EFA-tól és a vagyonkezelői alapoktól is kap forrásokat (19,3 millió EUR, 2023: 18,7 millió EUR). Ezek a hozzájárulások a küldöttségeken dolgozó, az EFA-ból és a vagyonkezelői alapokból finanszírozott bizottsági személyzet költségeit fedezik, beleértve az e hozzájárulásokból az adott évben származó címzett bevételeket is.

ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/4944/oj

7.2. **A KÖTELEZETTSÉGVÁLLALÁSI ELŐIRÁNYZATOK VÉGREHAJTÁSA**

(millió EUR)

Intézmény	Összes rendelkezésre álló előirányzat	Megtett kötelezettségvállalások					2025-re átvitt előirányzatok			Megszűnő előirányzatok			
		a végleges elfogadott költségvetésből	áthozott összegekből	címzett bevételekből	Összesen	%	a végleges elfogadott költségvetésből	címzett bevételekből	Összesen	a végleges elfogadott költségvetésből	áthozott összegekből	címzett bevételekből	Összesen
	1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13=10+ 11+12
Európai Parlament	2 469	2 375	0	49	2 424	98 %	0	37	37	8	0	0	8
Európai Tanács és Tanács	732	653	0	32	684	93 %	0	23	23	24	0	0	24
Bizottság	222 217	188 153	936	19 282	208 370	94 %	1 365	10 969	12 334	1 121	62	330	1 513
Bíróság	506	499	0	1	500	99 %	0	1	1	5	0	0	5
Számvevőszék	186	181	0	0	182	98 %	0	0	0	4	–	0	4
Gazdasági és Szociális Bizottság	172	164	0	5	169	98 %	0	2	2	1	0	0	1
Régiók Bizottsága	126	123	0	1	124	99 %	0	1	1	0	0	–	0
Ombudsman	14	14	0	–	14	98 %	0	–	–	0	0	–	0
Európai adatvédelmi biztos	24	23	0	–	23	96 %	0	0	0	1	0	–	1
Európai Külügyi Szolgálat	1 240	880	1	290	1 171	94 %	0	68	68	0	–	0	0
Összesen	**227 687**	**193 064**	**937**	**19 661**	**213 661**	**94 %**	**1 365**	**11 103**	**12 468**	**1 166**	**62**	**330**	**1 558**

7.3. A KIFIZETÉSI ELŐIRÁNYZATOK VÉGREHAJTÁSA

(millió EUR)

Intézmény	Összes rendelkezésre álló előirányzat	Megtett kifizetések					2025-re átvitt előirányzatok			Megszűnő előirányzatok			
		végleges elfogadott költségvetés-ből	át-hozatalok-ból	címzett bevételek-ből	Összes	%	a végleges elfogadott költségvetésből	címzett bevételekből	Összesen	végleges elfogadott költségvetés-ből	át-hozatalok-ból	címzett bevételek-ből	Összes
	1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10	11	12	13
Európai Parlament	2 825	2 038	322	47	2 407	85 %	337	46	383	8	26	1	35
Európai Tanács és Tanács	819	574	78	32	684	84 %	79	24	103	24	8	–	32
Bizottság	269 678	141 805	2 122	97 837	241 764	90 %	3 266	24 509	27 775	33	99	7	140
Bíróság	537	467	27	1	494	92 %	32	1	33	5	4	–	9
Számvevőszék	196	171	9	0	181	92 %	10	0	10	4	0	–	5
Gazdasági és Szociális Bizottság	186	153	12	4	168	90 %	10	4	14	1	2	–	3
Régiók Bizottsága	137	113	10	1	124	91 %	10	2	11	0	1	–	1
Ombudsman	14	13	0	–	13	94 %	0	–	0	0	0	–	0
Európai adatvédelmi biztos	27	21	2	–	23	84 %	3	0	3	1	1	–	2
Európai Külügyi Szolgálat	1 350	778	98	253	1 129	84 %	102	106	208	0	13	–	13
Összesen	**275 769**	**146 134**	**2 680**	**98 175**	**246 988**	**90 %**	**3 848**	**24 692**	**28 540**	**78**	**154**	**8**	**240**

8. AZ ÜGYNÖKSÉGEK KÖLTSÉGVETÉSÉNEK VÉGREHAJTÁSA

Az ügynökségeknek az alábbi 8.1. és 8.2. jelentésben bemutatott bevételeit és kiadásait nem konszolidálják az uniós költségvetésen belül. Az éves beszámoló e költségvetési részében csak a Bizottság költségvetéséből az ügynökségeknek fizetett támogatást veszik figyelembe.

Az uniós költségvetés végrehajtásáról szóló jelentések adott esetben kötelezettségvállalási és kifizetési előirányzatként tartalmazzák az uniós költségvetésből az ügynökségeknek fizetett támogatást.

Az ügynökségek alábbi jelentései áttekintést nyújtanak mind a decentralizált (vagy hagyományosként is ismert) ügynökségekről, mind a végrehajtó ügynökségekről, valamint bevételeikről (8.1.) és kiadásaikról (8.2.).

Az egyéb bevételi források és a kapcsolódó kiadások nem kerülnek be az uniós költségvetési beszámolóba. Minden ügynökség saját éves beszámolót nyújt be.

8.1. KÖLTSÉGVETÉSI BEVÉTEL

(millió EUR)

Ügynökség	A többéves pénzügyi keret finanszírozó fejezete	Végleges elfogadott költségvetés	Befolyt bevétel
Energiaszabályozók Együttműködési Ügynöksége	1	35	35
A szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség nagyméretű IT-rendszereinek üzemeltetési igazgatását végző ügynökség	4	257	287
Az Európai Elektronikus Hírközlési Szabályozók Testülete	1	8	8
Közösségi Növényfajta-hivatal	n.a.	23	21
Európai Munkahelyi Biztonsági és Egészségvédelmi Ügynökség	2b	18	17
Európai Menekültügyi Támogatási Hivatal	4	182	185
Az Európai Unió Repülésbiztonsági Ügynöksége	1	243	217
Európai Bankhatóság	1	56	57
Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség	4	922	927
Európai Betegségmegelőzési és Járványvédelmi Központ	2b	93	102
Európai Szakképzésfejlesztési Központ	2b	20	21
Európai Vegyianyag-ügynökség	1	127	131
Európai Éghajlat-politikai, Környezetvédelmi és Infrastrukturális Végrehajtó Ügynökség	1, 2a, 3, 5	69	70
Európai Oktatási és Kulturális Végrehajtó Ügynökség	2b, 6	70	70
Európai Környezetvédelmi Ügynökség	3	103	98
Európai Halászati Ellenőrző Hivatal	3	31	32
Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság	2b	157	155
Európai Alapítvány az Élet- és Munkakörülmények Javításáért	2b	24	25
Európai Egészségügyi és Digitális Végrehajtó Ügynökség	1, 2b	56	56
Európai Innovációs Tanács és Kkv-ügyi Végrehajtó Ügynökség	1, 2a	50	49
Nemek Közötti Egyenlőség Európai Intézete	2b	9	9
Európai Innovációs és Technológiai Intézet	1	418	466
Európai Biztosítás- és Foglalkoztatóinyugdíj-hatóság	1	37	38
Európai Munkaügyi Hatóság	2b	40	39
Európai Tengerészeti Biztonsági Ügynökség	1	93	122

(millió EUR)

Ügynökség	A többéves pénzügyi keret finanszírozó fejezete	Végleges elfogadott költségvetés	Befolyt bevétel
Európai Gyógyszerügynökség	2b	481	492
A Kábítószer és a Kábítószerfüggőség Európai Megfigyelőközpontja	5	35	30
Európai Ügyészség	2b	76	76
Az Európai Kutatási Tanács Végrehajtó Ügynöksége	1	67	67
Európai Kutatási Végrehajtó Ügynökség	1, 3	112	112
Európai Értékpapírpiaci Hatóság	1	75	76
Európai Képzési Alapítvány	2b	28	29
Az Európai Unió Büntető Igazságügyi Együttműködési Ügynöksége	2b	65	71
Európai Uniós Kiberbiztonsági Ügynökség	1	26	45
A Bűnüldözési Együttműködés Európai Uniós Ügynöksége	5	222	232
Az Európai Unió Bűnüldözési Képzési Ügynöksége	5	13	32
Az Európai Unió Vasúti Ügynöksége	1	32	44
Az Európai Unió Űrprogramügynöksége	1	85	1 342
Az Európai Unió Alapjogi Ügynöksége	2b	27	28
Az Európai Unió Szellemi Tulajdoni Hivatala	n.a.	315	323
Fúziósenergia-fejlesztési és ITER Európai Közös Vállalkozás	1	625	662
Az Európai Unió Szerveinek Fordítóközpontja	7	45	37
Összesen		**5 470**	**6 937**

(millió EUR)

Az ügynökségi bevétel típusa			Befolyt összegek
Bizottság általi támogatás			4 854
Díjakból származó bevételek			984
Egyéb bevételek			1 098
Összesen			**6 937**

8.2. **KÖTELEZETTSÉGVÁLLALÁSI ÉS KIFIZETÉSI ELŐIRÁNYZATOK ÜGYNÖKSÉGEK SZERINTI BONTÁSBAN**

(millió EUR)

Ügynökség	Kötelezettségvállalási előirányzatok		Kifizetési előirányzatok	
	Összes rendelkezésre álló előirányzat	Megtett kötelezettség-vállalások	Összes rendelkezésre álló előirányzat	Megtett kifizetések
Energiaszabályozók Együttműködési Ügynöksége	35	35	43	33
A szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség nagyméretű IT-rendszereinek üzemeltetési igazgatását végző ügynökség	407	365	380	277

(millió EUR)

Ügynökség	Kötelezettségvállalási előirányzatok		Kifizetési előirányzatok	
	Összes rendelkezésre álló előirányzat	Megtett kötelezettség-vállalások	Összes rendelkezésre álló előirányzat	Megtett kifizetések
Az Európai Elektronikus Hírközlési Szabályozók Testülete	8	8	9	8
Közösségi Növényfajta-hivatal	21	20	24	21
Európai Munkahelyi Biztonsági és Egészségvédelmi Ügynökség	18	17	23	18
Európai Menekültügyi Támogatási Hivatal	224	174	242	173
Az Európai Unió Repülésbiztonsági Ügynöksége	335	259	348	221
Európai Bankhatóság	58	57	61	57
Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség	957	936	1 323	873
Európai Betegségmegelőzési és Járványvédelmi Központ	110	100	134	96
Európai Szakképzésfejlesztési Központ	20	20	22	21
Európai Vegyianyag-ügynökség	135	130	150	128
Európai Éghajlat-politikai, Környezetvédelmi és Infrastrukturális Végrehajtó Ügynökség	69	68	72	68
Európai Oktatási és Kulturális Végrehajtó Ügynökség	70	69	75	68
Európai Környezetvédelmi Ügynökség	116	104	140	86
Európai Halászati Ellenőrző Hivatal	35	32	43	33
Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság	164	163	170	154
Európai Alapítvány az Élet- és Munkakörülmények Javításáért	26	26	30	26
Európai Egészségügyi és Digitális Végrehajtó Ügynökség	56	55	57	54
Európai Innovációs Tanács és Kkv-ügyi Végrehajtó Ügynökség	48	48	52	48
Nemek Közötti Egyenlőség Európai Intézete	9	9	11	9
Európai Innovációs és Technológiai Intézet	454	432	495	433
Európai Biztosítás- és Foglalkoztatóinyugdíj-hatóság	38	38	40	37
Európai Munkaügyi Hatóság	49	46	45	41
Európai Tengerészeti Biztonsági Ügynökség	134	122	146	115
Európai Gyógyszerügynökség	516	503	601	515
A Kábítószer és a Kábítószerfüggőség Európai Megfigyelőközpontja	34	33	35	27
Európai Ügyészség	76	75	86	75
Az Európai Kutatási Tanács Végrehajtó Ügynöksége	67	67	69	68
Európai Kutatási Végrehajtó Ügynökség	112	111	118	112
Európai Értékpapírpiaci Hatóság	77	76	83	78
Európai Képzési Alapítvány	33	30	35	28

(millió EUR)

Ügynökség	Kötelezettségvállalási előirányzatok		Kifizetési előirányzatok	
	Összes rendelkezésre álló előirányzat	Megtett kötelezettség-vállalások	Összes rendelkezésre álló előirányzat	Megtett kifizetések
Az Európai Unió Büntető Igazságügyi Együttműködési Ügynöksége	84	71	94	69
Európai Uniós Kiberbiztonsági Ügynökség	43	32	47	30
A Bűnüldözési Együttműködés Európai Uniós Ügynöksége	240	233	263	228
Az Európai Unió Bűnüldözési Képzési Ügynöksége	39	20	42	20
Az Európai Unió Vasúti Ügynöksége	62	46	49	44
Az Európai Unió Űrprogramügynöksége	2 779	580	2 173	971
Az Európai Unió Alapjogi Ügynöksége	29	28	35	29
Az Európai Unió Szellemi Tulajdoni Hivatala	483	321	483	318
Fúziósenergia-fejlesztési és ITER Európai Közös Vállalkozás	812	746	694	642
Az Európai Unió Szerveinek Fordítóközpontja	45	42	48	43
Összesen	**9 123**	**6 348**	**9 091**	**6 393**

(millió EUR)

Kiadás típusa	Kötelezettségvállalási előirányzatok		Kifizetési előirányzatok	
	Összes rendelkezésre álló előirányzat	Megtett kötelezettség-vállalások	Összes rendelkezésre álló előirányzat	Megtett kifizetések
Igazgatási	569	546	694	536
Operatív	6 334	3 735	6 147	3 794
Személyzet	2 221	2 067	2 250	2 063
Összesen	**9 123**	**6 348**	**9 091**	**6 393**

FOGALOMTÁR

Aktuáriusi feltételezések

Olyan jövőbeli események költségeinek kiszámítására alkalmazott feltételezések, amelyek hatással vannak a nyugdíjkötelezettségre.

Aktuáriusi nyereségek és veszteségek

Járadékalapú nyugdíjrendszer esetében az aktuáriusi veszteségek vagy többletek változásai. A korábbi aktuáriusi feltételezések és a ténylegesen bekövetkezett események közötti különbözet eredményeképpen és az aktuáriusi feltételezések változásainak köszönhetően keletkeznek.

Igazgatási előirányzatok

Az igazgatási előirányzatok az intézmények és gazdálkodó egységek működési költségeit fedezik (személyzet, épületek, irodai felszerelések).

Elfogadott költségvetés

A költségvetési tervezet akkor válik elfogadott költségvetéssé, amikor azt a költségvetési hatóság jóváhagyását követően az Európai Parlament elnöke véglegesen elfogadja.

Költségvetés-módosítás

A pénzügyi év során elfogadott határozat ugyanazon év elfogadott költségvetésének módosítása (emelése, csökkentése, átcsoportosítása) céljából.

Tagállamoktól lehívandó összegek

Ezek olyan, a beszámolási időszak alatt felmerült kiadásokat jelentenek, amelyeket jövőbeli költségvetésekből, vagyis a tagállamok által kell majd finanszírozni. Ez az eredményszemléletű pénzügyi kimutatás és a pénzeszközalapú költségvetés egyidejű létezésének következménye.

Éves tevékenységi jelentés

Az éves tevékenységi jelentés a műveletek eredményeit jelzi többek között a kitűzött célokhoz, a kapcsolódó kockázatokhoz és a belsőkontroll-struktúrához viszonyítva. A Bizottság megbízott, engedélyezésre jogosult tisztviselőjének 2001 óta, a többi európai uniós intézményének pedig 2003 óta az adott évi költségvetés tekintetében éves tevékenységi jelentést kell benyújtania saját intézménye részére feladatainak ellátásáról, és ehhez pénzügyi és irányítási információkat kell mellékelnie.

Előirányzatok

Költségvetési finanszírozás. A költségvetés kötelezettségvállalásokat és kifizetéseket (a kedvezményezettek részére teljesítendő pénzeszközöket vagy banki átutalásokat) is előirányoz. A kötelezettségvállalási előirányzatok és a kifizetési előirányzatok gyakran eltérnek (differenciált előirányzatok), mert a többéves programokat és projekteket általában teljes mértékben lekötik abban az évben, amikor a vonatkozó döntést meghozzák, a kifizetésre viszont évek alatt kerül sor, ahogyan a programok és projektek végrehajtása előrehalad. A nem differenciált előirányzatok az igazgatási kiadásokra, a mezőgazdasági piactámogatásokra és közvetlen kifizetésekre alkalmazandók, ahol a kötelezettségvállalási előirányzatok összege megegyezik a kifizetési előirányzatok összegével.

Címzett bevétel

Meghatározott kiadási tételek finanszírozására kapott célzott bevétel. A külső címzett bevételek fő forrása a harmadik országoktól az Unió által finanszírozott programokhoz kapott pénzügyi hozzájárulás. A belső címzett bevétel fő forrásai a harmadik felektől származó, árukért, szolgáltatásokért vagy a harmadik fél kérésére elvégzett munkáért kapott bevételek; a tévesen kifizetett összegek visszafizetéséből származó bevételek, valamint a kiadványok és filmek értékesítéséből származó bevételek.

Értékesíthető pénzügyi eszközök

Minden olyan pénzügyi eszköz (a származtatott pénzügyi eszközök kivételével), amelyeket a nemzetközi költségvetési számviteli standardok alapján valós értéken értékelnek, és amelyek vonatkozásában a valós érték változásait a kivezetésig (vagy értékvesztésig) a nettó eszközök tartalékában számolják el.

Költségvetési sor

A költségvetés szerkezetével kapcsolatos fogalom: a bevételeket és a kiadásokat olyan, a költségvetési hatóság által előírt kötelező nómenklatúrának megfelelően tüntetik fel a költségvetésben, amely tükrözi az egyes tételek jellegét és célját. Az egyéni megnevezések (cím, alcím, jogcímcsoport vagy jogcím) adják a nómenklatúra hivatalos leírását.

Előirányzatok megszüntetése

Olyan felhasználatlan előirányzatok, amelyeket többé már nem lehet felhasználni.

Előirányzatok átvitele

Az évenkéntiség elve alóli kivétel, amelynek értelmében azok az előirányzatok, amelyeket egy adott költségvetési évben nem lehetett felhasználni, szigorú feltételek mellett kivételesen átvihetők és felhasználhatók a következő évben.

Kötelezettségvállalás

Jogilag kötelező ígéret finanszírozás nyújtására bizonyos feltételek mellett. Az EU kötelezettséget vállal arra, hogy visszatéríti az uniós finanszírozású projektek költségeinek rá eső részét. A ma tett kötelezettségvállalásokból lesznek a holnap kifizetései. A ma teljesített kifizetések a tegnap kötelezettségvállalásai.

Kötelezettségvállalási előirányzat

A kötelezettségvállalási előirányzatok azon jogi kötelmek (szerződések, támogatási megállapodások/határozatok) összköltségét fedezik, amelyeket a folyó pénzügyi évben alá lehet írni.

Tárgyidőszaki szolgálat költsége

A rendszer kötelezettségeinek a szolgálatból származó emelkedése a folyó pénzügyi évben.

Kötelezettségvállalás visszavonása

Olyan eljárás, amellyel egy korábbi kötelezettségvállalást (vagy annak részét) törlik.

Járadékalapú nyugdíjrendszer

Nyugdíj- vagy egyéb nyugellátási rendszer, amelyben a rendszer szabályai a fizetendő hozzájárulástól függetlenül határozzák meg a járadékokat, és a járadékok nem kapcsolódnak közvetlenül a rendszer befektetéseihez. A rendszer lehet finanszírozott vagy nem finanszírozott.

Származtatott pénzügyi eszköz

Olyan pénzügyi instrumentum, amelynek értéke egy másik pénzügyi instrumentum, mutatószám vagy tőzsdei áru értékében bekövetkezett változáshoz kapcsolódik. Míg az elsődleges pénzügyi instrumentumok (például állampapírok) birtokosának feltétel nélküli joga van arra, hogy a jövőben pénzeszközre (vagy egyéb gazdasági haszonra) tegyen szert, addig a származtatott pénzügyi eszköz birtokosa csupán feltételes joggal rendelkezik ilyen haszon megszerzésére. A származtatott pénzügyi eszközök egyik példája a tőzsdén kívüli határidős devizaügylet.

Közvetlen irányítás

A költségvetés végrehajtásának egy módja. Közvetlen irányítás keretében a költségvetést közvetlenül a Bizottság szervezeti egységei, végrehajtó ügynökségek vagy vagyonkezelői alapok hajtják végre.

Diszkontráta

A pénz időbeli értékének kiigazítására alkalmazott ráta. A diszkontálás a különböző időszakokban felmerülő költségek és hasznok összehasonlítására alkalmazott technika.

Effektív kamatláb

Az a kamatláb, amely a becsült jövőbeli pénzbevételeket vagy kifizetéseket a pénzügyi eszköz vagy pénzügyi kötelezettség várható élettartama alatt az eszköz vagy kötelezettség nettó könyv szerinti értékére diszkontálja.

Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök és kötelezettségek

Minden olyan pénzügyi eszköz és kötelezettség, amelyet a nemzetközi költségvetési számviteli standardok alapján amortizált belekerülési értéken értékelnek.

Az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök vagy kötelezettségek

Minden olyan pénzügyi eszköz vagy kötelezettség, amelyet a nemzetközi költségvetési számviteli standardok alapján valós értéken értékelnek, és amely vonatkozásában a valós érték változásait az időszak eredményével szemben számolják el (vagyis származtatott pénzügyi eszközök).

Pénzügyi korrekció

A pénzügyi korrekció célja, hogy megvédje az uniós költségvetést a szabálytalan kiadások terhétől. Megosztott irányítású kiadások tekintetében a szabálytalan kifizetések visszafizettetése elsősorban a tagállam felelőssége.

A „visszaigazolt" pénzügyi korrekciót az érintett tagállam elfogadta. A „kiszabott" pénzügyi korrekciót bizottsági határozattal elfogadták, és mindig nettó korrekció, amelynél a tagállam köteles visszatéríteni a szabálytalan pénzeszközöket az uniós költségvetésbe, így véglegesen csökken az érintett tagállamnak allokált pénzügyi keretösszeg. A visszaigazolt és a kiszabott pénzügyi korrekciók ebben a beszámolóban egy kategóriaként szerepelnek.

A „végrehajtott" pénzügyi korrekció korrigálta a megfigyelt szabálytalanságot.

Közvetett irányítás

A költségvetés végrehajtásának egy módja. Közvetett irányítás keretében a Bizottság költségvetés-végrehajtási feladatokat ruház át az uniós jog vagy a nemzeti jog hatálya alá tartozó szervekre.

Megszakítások és felfüggesztések

Amennyiben a Bizottság a saját munkája vagy az ellenőrző hatóság által jelentett információk alapján úgy találja, hogy egy tagállam elmulasztotta orvosolni az irányítási és kontrollrendszerekben feltárt súlyos hiányosságokat és/vagy korrigálni a korábban bejelentett és igazolt szabálytalan kiadásokat, úgy megszakíthatja vagy felfüggesztheti a kifizetéseket.

Szabálytalanság

A szabálytalanság olyan cselekmény, amely nem felel meg az alkalmazandó uniós vagy nemzeti szabályoknak, és amely potenciálisan negatív hatással lehet az Unió pénzügyi érdekeire. Szabálytalanságok a támogatást igénylő kedvezményezettek vagy a kifizetések teljesítéséért felelős hatóságok magatartásából eredhetnek. A szabálytalanság fogalma tágabb, mint a csalás fogalma, mivel ez utóbbi olyan magatartásra utal, amely bűncselekménynek minősülhet.

Megszűnő előirányzatok

A fel nem használt előirányzatokat a pénzügyi év végén törölni kell. A megszűnés azt jelenti, hogy az adott előirányzatok tekintetében teljes egészében vagy részben visszavonják a kiadások megtételére és/vagy kötelezettségek teremtésére irányuló engedélyt. Kizárólag a közös vállalkozások esetében – a pénzügyi szabályzatukban meghatározottak szerint – a fel nem használt előirányzatok beállíthatók a következő három pénzügyi év tervezett bevételeibe és kiadásaiba (az úgynevezett „N+3" szabály). A közös vállalkozások megszűnő előirányzatai tehát az N+3. pénzügyi évig reaktiválhatók.

Fennálló kötelezettségvállalások

A *Reste à Liquider-hez (RAL)* hasonlóan azt az összeget jelentik, amelynél a költségvetési kötelezettségvállalást már megtették, ám az azt követő kifizetést még nem teljesítették. Az EU számára későbbi évekre vonatkozó kifizetési kötelezettségeket jelentenek, és közvetlenül a többéves programok létezéséből és a kötelezettségvállalási és kifizetési előirányzatok elkülönítéséből erednek.

Saját források

Az uniós költségvetés fő bevételi forrása. A különböző saját források az alkalmazandó sajátforrás-határozatban ((EU, Euratom) 2020/2053 tanácsi határozat) szerepelnek; ezek: a tradicionális saját források, a héaalapú saját források, a GNI-alapú források és a nem újrafeldolgozott műanyag csomagolási hulladékon alapuló saját források.

Kifizetési előirányzatok

A kifizetési előirányzatok a tárgyévben esedékes olyan kiadásokat fedezik, amelyek a tárgyévben és/vagy korábbi években tett jogi kötelezettségvállalásokból erednek.

Előfinanszírozás

Olyan kifizetés, amelynek célja, hogy pénztárkészletet biztosítson a kedvezményezettnek. Az előfinanszírozást az alapul szolgáló szerződés, határozat, megállapodás vagy az alap-jogiaktus rendelkezéseinek megfelelően több részletre is fel lehet osztani. Az előleget vagy pénztárkészletet a megállapodásban rögzített időszak során fel kell használni arra a célra, amire nyújtották, vagy vissza kell fizetni.

Megelőző intézkedések

A megelőző intézkedések akkor állnak a Bizottság rendelkezésére az uniós költségvetés védelmében, amikor a Bizottság potenciális hiányosságokról szerez tudomást. Ezek az intézkedések magukban foglalják az uniós költségvetésből az operatív program részére teljesített kifizetések felfüggesztését és megszakítását.

Fennálló kötelezettségvállalások („Reste à liquider” – RAL)

A fennálló kötelezettségvállalásokhoz hasonlóan azt az összeget jelentik, amelynél a költségvetési kötelezettségvállalást már megtették, ám az azt követő kifizetést még nem teljesítették. Az EU számára későbbi évekre vonatkozó kifizetési kötelezettségeket jelentenek, és közvetlenül a többéves programok létezéséből és a kötelezettségvállalási és kifizetési előirányzatok elkülönítéséből erednek.

Megosztott irányítás

A költségvetés végrehajtásának egy módja. Megosztott irányítás esetén a költségvetés végrehajtásának egyes feladatait tagállamokhoz delegálják. Az uniós kiadások hozzávetőleg háromnegyede ezen irányítási mód alá tartozik.

Tradicionális saját források

A tradicionális saját forrásokat a sajátforrás-határozat ((EU, Euratom) 2020/2053 tanácsi határozat) határozza meg, elemei a vámok és a cukorilletékek.

Átcsoportosítások (költségvetési sorok között)

Az átcsoportosítások előirányzatoknak egyik költségvetési sorról a másikra való áthelyezését jelentik a pénzügyi év folyamán, és ezáltal kivételt képeznek az egyediség költségvetési elve alól. Az átcsoportosításokat azonban az Európai Unió működéséről szóló szerződés a költségvetési rendeletben foglalt feltételek mellett kifejezetten megengedi. A költségvetési rendelet az átcsoportosítások különböző típusait határozza meg attól függően, hogy költségvetési címek, alcímek, jogcímcsoportok vagy jogcímek közötti vagy azokon belüli átcsoportosításokról van-e szó, és ezekhez különböző szintű engedélyezésre van szükség.

RÖVIDÍTÉSEK JEGYZÉKE

AAR	Éves tevékenységi jelentés
AC	Amortizált bekerülési érték
AFS	Értékesíthető
AMIF	Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alap
AOD	Megbízott, engedélyezésre jogosult tisztviselő
ATM	Légiforgalmi szolgáltatás
BAR	A brexit miatti kiigazításokra képzett tartalék (Brexit Adjustment Reserve)
BOP	Fizetési mérleg
BUFI-alap	Költségvetési pénzbírságok alapja
CEF DI	Az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz hitelfinanszírozási eszköze
CEF2	Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz
CIP	Versenyképességi és innovációs keretprogram
COM	Európai Bizottság
COSME	A vállalkozások versenyképességét és a kis- és középvállalkozásokat segítő program
COSO	A Treadway-bizottság támogató szervezeteinek bizottsága
CPF	Közös tartalékalap
CPR	Közös rendelkezésekről szóló rendelet
CRII+	A koronavírusra való reagálást célzó, kiterjesztett beruházási kezdeményezés
CRO	Kockázatkezelési igazgató
CCS LGF	A kulturális és kreatív ágazatok garanciaeszköze
D&WM	Leszerelés és hulladékkezelés
EAD	Nemteljesítéskori kitettség
EAR	Uniós számviteli szabály
EaSI	Foglalkoztatás és szociális innováció
EBA	Európai Beruházási Alap
EBB	Európai Beruházási Bank
EBRD	Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bank
ECA	Európai Számvevőszék
ECL	Várható hitelezési veszteség
ECOFIN	Gazdasági és Pénzügyi Tanács
EDIF	Nyugat-balkáni Vállalkozásfejlesztési és Innovációs Eszköz
EFA	Európai Fejlesztési Alap
EFFA	Európai Fenntartható Fejlődési Alap
EFSE	Délkelet-Európáért Európai Alap
EFSF	Európai Pénzügyi Stabilitási Eszköz
EFSM	Európai pénzügyi stabilizációs mechanizmus
EFTA	Európai Szabadkereskedelmi Társulás
EGNOS	Európai geostacionárius navigációs lefedési szolgáltatás
EGT	Európai Gazdasági Térség
EKB	Európai Központi Bank
EKSZ	Európai Külügyi Szolgálat

ElectriFI	Villamosításfinanszírozási kezdeményezés
ELM	Az EBB külső hitelezési megbízatása
ETHA	Európai Tengerügyi és Halászati Alap
EMGA	Európai Mezőgazdasági Garanciaalap
EMVA	Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap
ENEF	Vállalkozásbővítési alap
ENIF	Vállalkozásinnovációs alap
ENPI	Európai Szomszédsági és Partnerségi Támogatási Eszköz
EP	Európai Parlament
ERFA	Európai Regionális Fejlesztési Alap
ERI	EBB-rezilienciajavítási kezdeményezés
ESA	Európai Űrügynökség
ESBA	Európai Stratégiai Beruházási Alap
ESIF	Európai strukturális és beruházási alapok
ESM	Európai Stabilitási Mechanizmus
ESZA	Európai Szociális Alap
ETF	Tőzsdén kereskedett alap
ETS	Kibocsátáskereskedelmi rendszer
EU	Európai Unió
EUMETSAT	Meteorológiai Műholdak Hasznosításának Európai Szervezete
EUMSZ	Az Európai Unió működéséről szóló szerződés
Euratom	Európai Atomenergia-közösség
EUSZA	Az Európai Unió Szolidaritási Alapja
FGC	Pénzügyigarancia-szerződés
Felszámolás alatt álló ESZAK	Európai Szén- és Acélközösség (felszámolás alatt)
FIFO	Először bevételezve, először kiadva
FP7	Hetedik kutatási és technológia-fejlesztési keretprogram
FR	Uniós költségvetési rendelet
FSDA	A pénzügyi kimutatás tárgyalása és elemzése
FVNA	Nettó eszközökkel/saját tőkével szemben valós értéken értékelt
FVSD	Eredménnyel szemben valós értéken értékelt
GDP	Bruttó hazai termék
GMU	Gazdasági és monetáris unió
GNI	Bruttó nemzeti jövedelem
GNSS	Globális navigációs műholdrendszerek
H2020	Horizont 2020
HÉA	Hozzáadottérték-adó
HLRCP	Magas szintű kockázati és megfelelési politika
IHA	Integrált Határigazgatási Alap
IF	Innovációs Alap
IIW	Infrastrukturális és innovációs keret
IMF	Nemzetközi Valutaalap

IPSAS	Nemzetközi Költségvetési Számviteli Standardok
IT	Információtechnológia
ITER	Nemzetközi termonukleáris kísérleti reaktor
JRC	Közös Kutatóközpont
JSIS	Közös betegségbiztosítási rendszer
KV	Közös vállalkozás
KA	Kohéziós Alap
KAP	Közös agrárpolitika
KKV	Kis- és középvállalkozások
LGD	Nemteljesítéskori veszteségráta
LGF	Hitelgarancia-eszköz
LGTT	A TEN-T-projektek számára biztosított hitelgarancia-eszköz
MAP	Többéves program — Középvállalkozások Inkluzív Finanszírozási Programja
MEP	Európai parlamenti képviselő
MFA	Makroszintű pénzügyi támogatás
MFF	Többéves pénzügyi keret
MIM	Kölcsönös biztosítási mechanizmus
PPA	Pénzpiaci alap
MKKV-K	Mikro-, kis- és középvállalkozások
NDICI	Szomszédsági, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszköz
NGEU	NextGenerationEU
ORD	Sajátforrás-határozat
PBI	Projektkötvény-kezdeményezés
PD	Nemteljesítési valószínűség
PF4EE	Az energiahatékonyság magánfinanszírozási eszköze
PGF	Résztvevői garanciaalap
POCI	Értékvesztettként vásárolt vagy keletkeztetett
PPP	Köz-magán társulás
PSEO	Európai tisztviselők nyugdíjrendszere
RAL	Fennálló kötelezettségvállalások („Reste à Liquider”)
RRF	Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz
RSFF	Kockázatmegosztási finanszírozási mechanizmus
RTD	Kutatás, technológiafejlesztés és demonstráció
S&P	Standard & Poor's Financial Services LLC
SANAD	MENA Alap a mikro-, kis- és középvállalkozások számára
SAPARD	Speciális Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Csatlakozási Program
SEMED	SEMED Mkkv Inkluzív Finanszírozási Program
SICR	A hitelkockázat jelentős növekedése
SIUGI	A kkv-kezdeményezés felső határ nélküli garanciaeszköze
SMEW	Kkv-keret (Kis- és középvállalkozások keret)
STEP	Stratégiai Technológiák Európai Platformja
SURE	Szükséghelyzeti munkanélküliségi kockázatokat mérséklő ideiglenes támogatást nyújtó európai eszköz

TOR	Tradicionális saját források
TRDI	Átmeneti vidékfejlesztési eszköz
ULCM	Ukrajna-hitelezési együttműködési mechanizmus